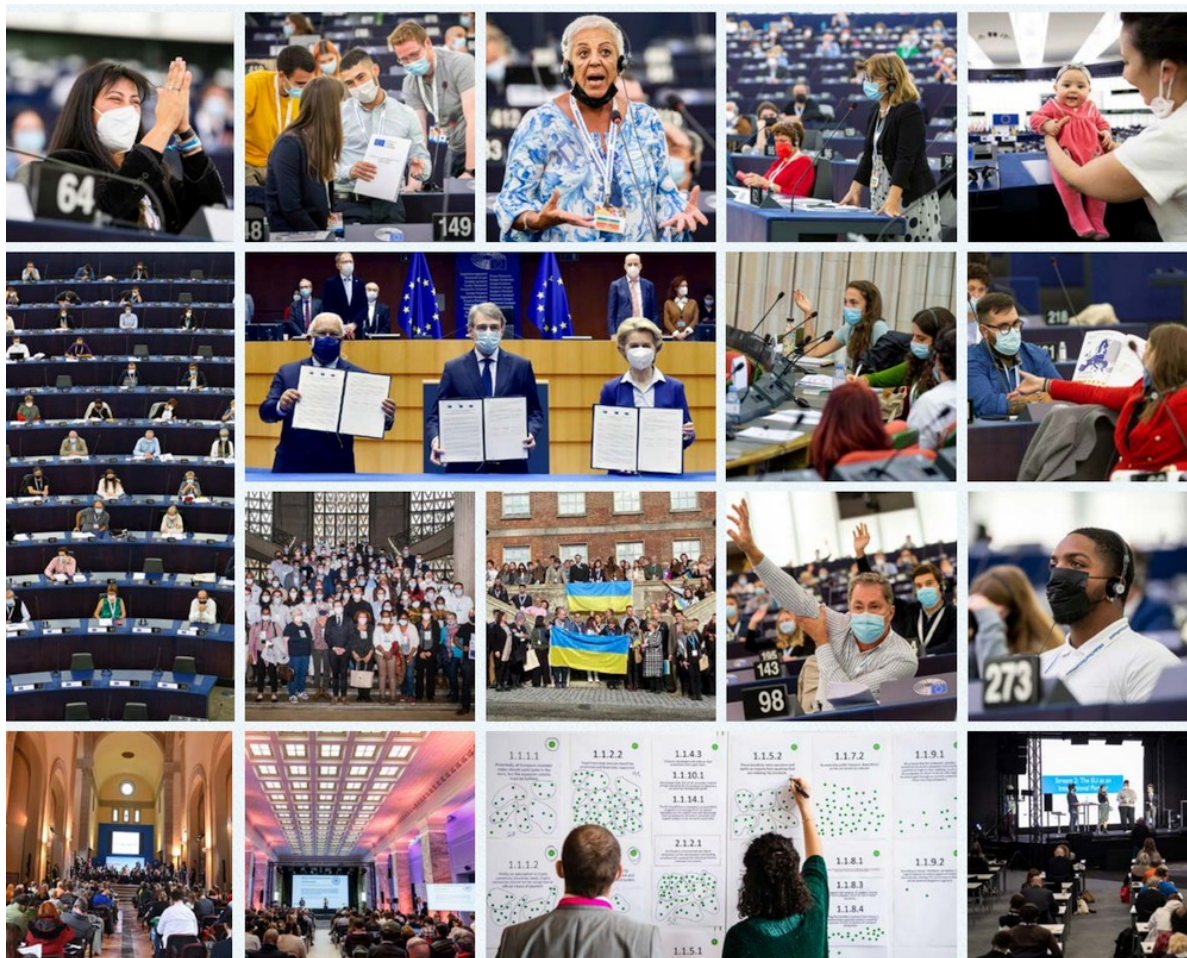

Creferenca na ave nir Europe

Konačno izvješće o rezultatima

svibanj 2022.

**Budućnost je utvojem
rukama**

Creferenca o
budućnosti
Europe

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za Europu – demokracija – esperanto

Cilj je tog „privremenog” dokumenta omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da razumiju dokumente izrađene za Europsku uniju (i financirane njihovim doprinosima). [Izvorni dokument na francuskom jeziku u formatu pdfformatiranje softverom Libre Office \(taj je dokument nestao sa službene internetske stranice; 26. studenoga 2025. ostaje samo dokument na engleskom jeziku. Službeni jezici Europske unije prevedeni su nautesna](#) <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation> .

To smo učinili zbog potrebe za boljom višejezičnošću u Europskoj uniji: bez prijevoda, velik dio stanovništva isključen je iz rasprave. **Poželjno je da uprava EU-a preuzme odgovornost za prijevod važnih dokumenata kako bi svi Europljani mogli razumjeti o čemu se radi i zajedno raspravljati o svojoj zajedničkoj budućnosti.**

Za dobru izravnu komunikaciju među europskim građanima, za pouzdane prijevode, međunarodni jezik esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i preciznosti.

Na internetu:

Federacija Eŭropo-Demokratio-Esperanto: <https://e-d-e.org/> (ili www.demokratio.eu)

Udruga Europa-Démocratie-Esperanto (Francuska): <https://e-d-e.fr/>

Europski dokumenti na svim službenim jezicima: <http://www.europokune.eu/>

U usporedbi s izvornim dokumentom, postoje neke promjene (poboljšanja?):

- neke pravopisne pogreške su ispravljene.
- izgled je usklađen, a sve stranice su pravilno numerirane (početni dokument bio je spoj pdf datoteka napisanih odvojeno, s neovisnim numeriranjem).
- endnotes su pretvoreni u endnotes (na dnu stranice).
- dokumenti u početku u obliku slika pretvoreni su u tablice kako bi se mogli lako prevesti.
- sam dokument izrađen je na temelju izvješća na francuskom jeziku dostupnog početkom svibnja 2022. Izvješće dostupno u studenome 2025. potječe iz lipnja 2022., samo je na engleskom jeziku i na kraju sadržava tablicu odgovornih osoba. Ova je tablica dodana na kraju dokumenta.

Sadržaj

Uvod.....	6
I. Arhitektura konferencije.....	6
1. Zajednička izjava.....	8
2. Poslovnik.....	9
3. Događanja povezana s Konferencijom.....	9
4. Provedba višjejezične digitalne platforme.....	9
5. Europski paneli građana i građanki.....	10
6. Nacionalni paneli građana i građanki.....	10
II. Doprinosi građana konferenciji.....	11
A. Višjejezična digitalna platforma.....	12
B. Paneli građana.....	16
C. Događanja organizirana u sklopu konferencije.....	27
III. Plenarna skupština Konferencije.....	36
A. Uloga i funkcioniranje Plenarne skupštine.....	37
B. Radne skupine.....	37
C. Kronološki sažetak.....	39
IV. Prijedlozi Plenarne skupštine.....	44
„Klimatske promjene i okoliš”.....	45
„Zdravlje”.....	51
Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje.....	55
„EU u svijetu”.....	64
Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost.....	72
„Digitalna transformacija”.....	77
„Europska demokracija”.....	84
„Migracije”.....	91
Obrazovanje, kultura, mladi i sport.....	95
Završna razmatranja Izvršnog odbora.....	100
Prilog I. – Preporuke četiriju europskih panela građana i građanki.....	103
Europski panel građana i građanki 1: Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje / obrazovanje, kultura, mladi i sport / digitalna transformacija.....	104
Europski panel građana i građanki 2: „Europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”.....	121
Treći europski panel građana i građanki: „Klimatske promjene i okoliš / zdravlje”.....	135
Europski panel građana i građanki br. 4: „EU u svijetu / migracije”.....	154
II A– Nacionalni paneli: Belgija.....	168

II.B Nacionalni paneli: Francuska.....	182
Uvod.....	184
Predstavljanje glavnih rezultata.....	187
Predstavljanje panela regionalnih konferencija.....	189
Obveze i metodološke pristranosti.....	191
Dio 1.: Predstavljanje rezultata regionalnih konferencija o budućnosti Europe.....	197
Drugi dio: Predstavljanje rezultata savjetovanja „Riječ mladima”.....	208
Zaključak.....	212
II C Nacionalni paneli: Njemačka.....	213
II D Nacionalni paneli: Italija.....	219
1. Vodeća načela organizacijskog procesa povjerenstva.....	221
2. Odabir sudionika i način sudjelovanja.....	222
3. Organizacija povjerenstva.....	225
4. Program rada.....	225
5. Iznesene preporuke.....	227
6. Završna evaluacija sudionika.....	234
II E Nacionalni paneli: Litva.....	236
F Nacionalni paneli: Nizozemska.....	244
III – Upućivanje na rezultate nacionalnih događanja.....	298
IV – Upućivanje na izvješće o višejezičnoj digitalnoj platformi.....	299
V. – Supredsjedatelji Konferencije o budućnosti Europe i članovi Zajedničkog tajništva.....	300

Uvod

Predsjednik Europskog parlamenta David Sassoli, portugalski premijer António Costa u ime Vijeća EU-a i predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen potpisali su 10. ožujka 2021. Zajedničku izjavu o Konferenciji o budućnosti Europe. Njihova predanost bila je jednostavna: kroz postupak usmjeren na građane koji se temelji na pristupu odozdo prema gore, osiguravajući da svi Europljani imaju pravo glasa u onome što očekuju od Europske unije i da imaju veću ulogu u oblikovanju budućnosti Unije. Njihova je zadaća, s druge strane, bila iznimno teška: trebala je prvi put organizirati transnacionalnu, višejezičnu i međuinstitucijsku vježbu deliberativne demokracije u kojoj će sudjelovati tisuće europskih građana, kao i politički akteri, socijalni partneri, predstavnici civilnog društva i ključni dionici u smislu članka 16. Poslovnika Konferencije.

Nakon višemjesečnih intenzivnih rasprava Konferencija je 9. svibnja 2022. dovršila svoj rad i trima institucijama EU-a predstavila izvješće o konačnom ishodu, uključujući 49 prijedloga. Ti prijedlozi odgovaraju očekivanjima europskih građana u devet tema: snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; digitalna transformacija; europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost; klimatske promjene i okoliš; zdravlje; EU u svijetu; i migracije. Sve te teme navedene su u ovom završnom izvješću, čiji je cilj i pružiti pregled različitih aktivnosti poduzetih u okviru

tog jedinstvenog procesa, Konferencije o budućnosti Europe.

Predvođena trima supredsjednicima (Guy Verhofstadt za Europski parlament; Ana Paula Zacarias, Gašper Dovžan i Clément Beaune, uzastopno za Vijeće EU-a; i Dubravka Šuica za Europsku komisiju) pod vodstvom Izvršnog odbora (koji se ravnopravno sastojao od predstavnika triju institucija i promatrača iz ključnih dionika), konferencija je bila dosad nezabilježeno iskustvo transnacionalne deliberativne demokracije. Pokazao je i svoju povijesnu važnost i važnost u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i ruske agresije na Ukrajinu. Konferencija o budućnosti Europe rezultirala je uspostavom višejezične digitalne platforme za doprinos europskih građana na sva 24 jezika EU-a i organizacijom četiriju europskih panela građana i građanki, šest nacionalnih panela građana i građanki, tisuća nacionalnih i lokalnih događanja i sedam plenarnih skupština Konferencije. Rezultat je dosad nezabilježene spremnosti institucija EU-a, država članica, ali i prije svega europskih građana, da raspravljaju o prioritetima Europske unije i izazovima s kojima se suočava te da usvoje novi pristup europskom projektu.

Međutim, to je tek početak. U skladu s osnivačkim tekstom Konferencije tri institucije sada će brzo razmotriti kako učinkovito poduzeti daljnje mjere u vezi s tim izvješćem, svaka u okviru svoje nadležnosti i u skladu s Ugovorima. Određivanje triju institucija u tom je pogledu od presudne važnosti.

I. Arhitektura konferencije

Konferencija o budućnosti Europe¹ bila je nov i inovativan proces koji je otvorio novi prostor za

¹ <https://futureu.europa.eu/>

raspravu s građanima, ispitujući prioritete i izazove Europe, s ciljem podupiranja demokratskog legitimiteta europskog projekta i poticanja poštovanja naših zajedničkih vrijednosti i ciljeva od strane građana. Konferencija je bila usmjerena na građane i građanke i temeljila se na pristupu odozdo prema gore, čiji je cilj bio osigurati da Europljani imaju pravo glasa u onome što očekuju od Europske unije. To je bila zajednička inicijativa Europskog parlamenta, Vijeća i Europske komisije, koja je djelovala ravnopravno s državama članicama Europske unije.

1. Zajednička izjava

Pokojni predsjednik Europskog parlamenta David Sassoli, portugalski premijer António Costa u ime Vijeća EU-a i predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen potpisali su 10. ožujka 2021. Zajedničku izjavu o Konferenciji o budućnosti Europe („Zajednička izjava”), čime je otvoren put toj dosad nezabilježenoj, otvorenoj i uključivoj europskoj demokratskoj vježbi u čijem su središtu građani.

Konferencija je stavljena pod nadležnost predsjednika triju institucija, koji su djelovali kao zajedničko predsjedništvo. Zajedničkom predsjedništvu pomogao je Izvršni odbor, kojim je supredsjedao po jedan član iz svake od triju institucija EU-a.

U skladu sa Zajedničkom izjavom uspostavljene su sljedeće strukture:

- Izvršni odbor koji je nadzirao organizaciju konferencije. Sastojao se od predstavnika triju institucija EU-a (tri člana i četiri promatrača), kao i promatrača iz predsjedničke trojke Konferencije tijela za poslove Zajednice (COSAC) nacionalnih parlamenata Europske unije. Odbor regija, Europski gospodarski i socijalni odbor i predstavnici socijalnih partnera pozvani su kao promatrači;
- zajedničko tajništvo koje osigurava jednaku zastupljenost triju institucija koje su pomogle u radu Izvršnog odbora. Konkretno, tim pod vodstvom triju supredsjedatelja iz triju institucija nadgledao je organizaciju i pripreme za sastanke Izvršnog odbora, plenarnih skupština Konferencije i europskih panela građana i građanki. U suradnji s pružateljima usluga bio je zadužen za upravljanje višjejezičnom digitalnom platformom i izvješćivanje o ključnim etapama tijekom cijelog postupka. Jedinstveni sastav tog tima omogućio je stalnu kolegijalnost rada i osigurao sinergije i povećanje učinkovitosti u svim područjima;
- plenarna skupština Konferencije (za više informacija vidjeti poglavlje III.), koja je omogućila raspravu o preporukama

nacionalnih i europskih panela građana i građanki, grupiranih po temama, uz potpuno poštovanje vrijednosti EU-a i Povelje Konferencije te^{II} bez unaprijed utvrđenih ishoda rasprava ili ograničavanja njihova područja primjene na unaprijed utvrđena područja politika. Prema potrebi raspravljalo se i o doprinosima prikupljenima na višjejezičnoj digitalnoj platformi. Osnovano je devet tematskih radnih skupina za doprinos pripremi plenarnih rasprava i prijedloga.

II https://futureu.europa.eu/uploads/decidim/attachment/file/4595/Conference_Charter_fr.pdf

2. Poslovnik

Izvršni odbor odobrio je 9. svibnja 2021. poslovnik Konferencije, sastavljen u skladu sa Zajedničkom izjavom o Konferenciji o budućnosti Europe, kojom se utvrđuju temelji i načela Konferencije.

Poslovnikom je utvrđen okvir za rad različitih struktura Konferencije i njihove interakcije.

3. Događanja povezana s Konferencijom

U skladu sa Zajedničkom izjavom svaka država članica ili institucija EU-a mogla bi organizirati događanja pod pokroviteljstvom Konferencije, ovisno o njezinim nacionalnim ili institucijskim posebnostima, i dati druge doprinose Konferenciji (za više pojedinosti vidjeti poglavlje II.C).

Institucije i tijela EU-a, države članice, regionalne i lokalne vlasti, organizirano civilno društvo, socijalni partneri i građani stoga su pozvani da organiziraju događanja u partnerstvu s civilnim društvom i dionicima na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u različitim formatima diljem Europe te da objave rezultate tih događanja na digitalnoj platformi. Održano je nekoliko tisuća takvih događanja u kojima je sudjelovalo oko 650 000 sudionika.

4. Provedba višejezične digitalne platforme

Višejezična digitalna platforma (za više informacija vidjeti poglavlje II.A) uspostavljena je kako bi se građanima omogućilo da podijele svoje ideje i šalju doprinose putem interneta, u skladu sa Zajedničkom izjavom. To je bio glavni centar za doprinos i informacije građana o različitim dijelovima konferencije te interaktivni alat za razmjenu ideja i doprinosa mnoštva događanja organiziranih u okviru konferencije i raspravu o njima. Platforma je službeno pokrenuta 19. travnja 2021. Na platformi je objavljeno više od 17 000 ideja.

Tijekom konferencije pripremljena su izvješća o doprinosima predstavljenima na platformi.

Europski paneli građana i građanki uzeli su u obzir doprinos prikupljen putem Platforme te su o njemu raspravljali i raspravljali na plenarnoj sjednici Konferencije.

5. Europski paneli građana i građanki

U skladu sa Zajedničkom izjavom europski paneli građana i građanki, organizirani oko glavnih tema Konferencije, bili su središnji i posebno inovativni element Konferencije (za više pojedinosti vidjeti poglavlje II.B).

Ukupno 800 nasumično odabranih građana i građanki, koji predstavljaju sociološku i geografsku raznolikost EU-a i grupirani su u četiri panela od 200 građana i građanki, sastalo se na tri rasprave po panelu. Europski paneli građana i građanki dali su preporuke koje su uzete u obzir u općim raspravama Konferencije, posebno na plenarnim skupštinama Konferencije.

Supredsjedatelji Izvršnog odbora zajednički su utvrdili praktična rješenja za organizaciju europskih panela građana i građanki u skladu sa Zajedničkom izjavom i Poslovníkom te su o tome unaprijed obavijestili Izvršni odbor.

Izvršni odbor redovito se obavještavao o napretku u osnivanju i organizaciji europskih panela građana i građanki.

6. Nacionalni paneli građana i građanki

U skladu sa Zajedničkom izjavom države članice mogle bi organizirati nacionalne panele. Supredsjedatelji su podržali smjernice za potporu državama članicama koje planiraju organizirati nacionalne panele građana i građanki te su ih 26. svibnja 2021. prosljedili Izvršnom odboru kako bi se osiguralo da se nacionalni paneli organiziraju u skladu s istim načelima kao i europski paneli građana i građanki. Te su smjernice uključivale načela dobrog vijećanja koja se temelje na načelima OECD-a.^{III} Svaka država članica mogla bi

odlučiti hoće li organizirati nacionalni panel građana i građanki. Ukupno je šest država članica organiziralo jednu (Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Litva i Nizozemska).

U skladu sa Zajedničkom izjavom preporuke nacionalnih panela građana i građanki predstavljene su i o njima se raspravljalo na plenarnim skupštinama Konferencije, zajedno s preporukama europskih panela građana i građanki.

III III OECD, Inovativno sudjelovanje građana i nove demokratske institucije, 2020.

<https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf>.

II. Doprinosi građana konferenciji

A. Višejezična digitalna platforma

Višejezična digitalna platforma pokrenuta je 19. travnja 2021. i bila je središnja kontaktna točka Konferencije. Kroz njega su svi mogli sudjelovati na konferenciji: svi građani EU-a i šire, civilno društvo, socijalni partneri i razni drugi dionici.

Platforma je razvijena posebno za konferenciju, koristeći Decidim, europski besplatni softver posvećen sudjelovanju građana. Na takvoj razini interaktivnosti i višejezičnosti to je postignuće bilo prvo, ne samo europsko nego i globalno. Svi su doprinosi bili dostupni na sva 24 službena jezika EU-a strojnim prevođenjem. Rasprava je bila strukturirana oko deset tema: „Klimatske promjene i okoliš“, „Zdravlje“, „Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje“, „EU u svijetu“, „Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost“, „Digitalna transformacija“, „Europska demokracija“, „Migracije“, „Obrazovanje, kultura, mladi i sport“ i „Ostale ideje“.

Na platformi je bilo moguće sudjelovati na nekoliko različitih načina.

Svatko tko je želio podijeliti svoje ideje o jednoj od deset tema. Također je bilo moguće komentirati ideje drugih. Platforma je stoga omogućila istinsku paneuropsku raspravu među građanima.

Sudionici bi također mogli podržati ideje, navodeći da su podržali doprinos drugog korisnika.

Drugi važan način doprinosa konferenciji bio je organizirati događanja (virtualna, uživo ili hibridna), objaviti ih na platformi, izvijestiti o njihovim rezultatima i povezati ih s idejama. [Organizatorima na platformi stavljeni su na raspolaganje vodiči i informativni materijali](#) kako bi se promicala participativna i uključiva priroda događanja.

Platforma je imala ključnu ulogu u osiguravanju transparentnosti cijelog postupkapristupa informacijama o konferencijama za sve. Na tom su mjestu svi mogli pronaći informacije o metodama rada i stvarnoj organizaciji Konferencije, primjerice o samom procesu Konferencije (plenarna skupština Konferencije i njezine radne skupine, [europski paneli građana](#)

[i građanki, nacionalni paneli i događanja te izvršni odbor](#)). Rasprave na plenarnoj sjednici i njezinim radnim skupinama prenosile su se uživo na internetu, kao i sastanci europskih panela građana i građanki. Sve te informacije ostat će dostupne na platformi.

Tijekom cijelog rada platforma je poboljšana kad god je to bilo moguće, primjerice dodavanjem funkcionalnosti ili vizualnih medija. S vremenom je platforma postala pristupačnija i osobama s invaliditetom.

Svi doprinosi na platformi bili su javni: svi su joj mogli pristupiti, kao i datoteke s otvorenim podacima povezane s digitalnom platformom, čime je osigurana potpuna transparentnost. Kako bi se olakšalo prikupljanje i analiza doprinosa, Zajednički istraživački centar Komisije razvio je alat za automatsku analizu teksta i platformu za analizu, koji su omogućili višejezično tumačenje i dubinsku analizu sadržaja platforme. Platforma za analizu alat je koji se pokazao ključnim za pružanje redovitih izvješća ujednačene razine kvalitete na svim jezicima. Osim toga, skup podataka koji je Europska komisija organizirala u ožujku 2022. potaknuo je nove pristupe u analizi skupa otvorenih podataka i pridonio transparentnosti postupka analize podataka.

Kako bi pružio pregled doprinosa na platformi, vanjski pružatelj usluga pripremio je izvješća koja su objavljena na samoj platformi.

Prvo [privremeno izvješće](#) objavljeno je u rujnu: odnosila se na doprinose

podneseno do 2. kolovoza 2021. Sredinom listopada 2021. objavljeno je [drugo privremeno izvješće](#) koje obuhvaća doprinose dostavljene do 7. rujna 2021. [Treće privremeno izvješće](#) objavljeno je u prosincu 2021. i obuhvaćalo je doprinose do 3. studenoga 2021. Budući da je rad na konferenciji ušao u završnu fazu, posljednje izvješće koje je poslužilo kao nadahnuće za rad plenarnih skupština Konferencije objavljeno je sredinom ožujka 2022., uzimajući u obzir doprinose predstavljene na digitalnoj platformi do 20. veljače 2022. Taj je vremenski okvir jasno najavljen na platformi i drugdje, što je dovelo do

povećanja doprinosa u siječnju i veljači 2022. Doprinosi primljeni do 9. svibnja obradit će se u dodatnom izvješću. Dodatna izvješća o doprinosima predstavljena na platformi, po državi članici, također su stavljena na raspolaganje zajedno s izvješćima iz rujna i prosinca 2021. te ožujka 2022.

Ta su izvješća uglavnom bila usmjerena na kvalitativnu analizu doprinosa objavljenih na platformi kako bi se pružio opći pregled širine i raznolikosti ideja predloženih na platformi i o kojima se raspravljalo na događanjima. U tu je svrhu istraživački tim proveo ručnu tekstualnu analizu i objedinjavanje doprinosa s pomoću analitičkih alata Zajedničkog istraživačkog centra Komisije. To je omogućilo utvrđivanje

svojoj zemlji boravišta, razini obrazovanja, dobi, spolu i radnom statusu; međutim, neobvezna priroda tih informacija ograničava uvid koji se može izvući u profil sudionika. Na primjer, 26,9 % svih doprinosa pristiglo je od sudionika koji nisu naveli svoju zemlju boravišta.

zajedničkih tema i potkategorija tema, koje su detaljno opisane u okviru svake teme i sažete u konceptualnim dijagramima koji omogućuju njihovu brzu vizualizaciju. Kako bi se taj kvalitativni pristup nadopunio kvantitativnim elementima, u svakom su izvješću spomenute teme, podteme ili ideje koje su često iznesene ili su bile u velikoj mjeri komentirane ili podržane. Cilj je bio odraziti stanje rasprava u različitim fazama konferencije, uključujući visoku razinu interesa ili rasprave koja proizlazi iz određenih ideja. Izvješća su sadržavala i pregled sociodemografskih podataka sudionika. Od sudionika se tražilo da dostave informacije o

Od pokretanja platforme tema „Europska demokracija” bila je ona s najvećim brojem doprinosa (ideje, komentari i događanja). Druga tema bila je "Klimatske promjene i okoliš". Doprinosi predstavljeni u okviru „Ostale ideje” bili su na trećem mjestu, ispred „Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost” i „Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje”.

Izvešća o doprinosu prikupljena na platformi, uključujući konceptualne nacрте, dala su vrijedan doprinos radu europskih panela građana i građanki. Na početku svakog od triju sastanaka panela panelima su predstavljeni glavni nalazi izvešća i konceptualni nacрти s poveznica na cjelovita izvešća. Na primjer, mnoge ideje koje su se pojavile na platformi mogu se pronaći u preporukama europskih panela građana i građanki.

O izvešćima se raspravljalo i na plenarnim zasjedanjima Konferencije, već na plenarnoj sjednici 23. listopada 2021., kao i na prethodnim sastancima radnih skupina. Doprinosi Platforme stoga su nastavili obogaćivati prijedloge iznesene na plenarnoj sjednici Konferencije.

Do 20. travnja 2022. gotovo pet milijuna jedinstvenih posjetitelja posjetilo je višejezičnu digitalnu platformu, na kojoj je bilo aktivno više od 50 000 sudionika, raspravljalo se o 17 000 ideja i zabilježeno je više od 6000 događanja. Iza tih brojki nalaze se tisuće angažiranih građana koji dijele i raspravljaju o mnogim idejama te organiziraju mnoštvo izvornih i

doprinesu raspravi, svaka osoba koja se koristi Platformom morala se pretplatiti na [Povelju Konferencije](#) i Pravila za [sudjelovanje](#). Osnovan je moderatorski tim koji radi tijekom cijele konferencije pod nadzorom Zajedničkog tajništva u ime Izvršnog odbora kako bi se osigurala usklađenost s Poveljom i pravilima sudjelovanja. Nije bilo prethodnog moderiranja sadržaja. Kada je doprinos bio skriven, korisnik je primio poruku od tima za moderiranje u kojoj je objašnjeno zašto. Pojediniosti o načelima i postupku moderiranja dostupne su [uodjeljku o najčešćim pitanjima](#) na platformi.

Od 19. travnja 2021. do 20. travnja 2022. sakriveno je 430 ideja (2,4 %), 312 komentara (1,4 %) i 396 događanja (6,0 %). Oko 71 % ideja bilo je sakriveno jer nisu sadržavale prijedloge, neželjenu poštu, zahtjeve korisnika ili sadržavale osobne podatke ili neprikladnu povezanu sliku. Oko 17% skrivenih ideja bili su duplikati. Samo 11% skrivenih ideja bilo je sakriveno zbog njihovog uvredljivog sadržaja. Velika većina događanja, njih 76 %, bila je skrivena jer su bila duplikati ili zato što su informacije o događanju bile nepotpune, na zahtjev organizatora ili zato što nisu bile povezane s konferencijom.

Mogućnost davanja doprinosa na platformi ostala je otvorena do 9. svibnja 2022. Nakon tog datuma planirano je dodatno izvešće kako bi se dopunio sažetak svih doprinosa primljenih tijekom konferencije.

Sudjelovanje na platformi nastavilo se

Što se događa na Konferenciji o budućnosti Europe?		
52 346	652 532	17671
Sudionici konferencije	sudionici događanja	ideje
21877	6465	72528
komentari	događaji	odobrenja
Status sudjelovanja od 20. travnja 2022. (izvor: Konferencija o budućnosti Europe (europa.eu))		

inovativnih događanja u različitim državama članicama.

Kako bi se osiguralo da Platforma bude prostor u kojem se građani iz svih društvenih slojeva i iz cijele Europe osjećaju ugodno i potiču da

povećavati tijekom cijele konferencije, ali i dalje je bilo neujednačeno među državama članicama i sociodemografskim profilima sudionika. Platforma je općenito nudila inovativan prostor za raspravu, koji je omogućio nekoliko tisuća građana i različitih aktera iz

cijele Europe i šire da sudjeluju u višejezičnoj raspravi o europskim pitanjima na internetu u svim državama članicama. To se pokazalo

vrijednim alatom za deliberativnu demokraciju na razini EU-a.

B. Paneli građana

1. Europski paneli građana i građanki

Europski paneli građana i građanki bili su jedan od glavnih stupova Konferencije, zajedno s nacionalnim panelima, višjezičnom digitalnom platformom i plenarnom skupštinom Konferencije. U središtu su Konferencije o budućnosti Europe i okupili su oko 800 građana iz svih društvenih slojeva i svih regija Europske unije. Iako se koncept panela ili skupština građana desetljećima upotrebljava na općinskoj razini i sve je vidljiviji na nacionalnoj ili regionalnoj razini, paneuropska dimenzija u tom području i dalje je uglavnom neistražena. Europski paneli građana i građanki bili su prvo transnacionalno i višjezično iskustvo takvih razmjera i ambicija. Izvanredan sustav usmenog prevođenja koji je pratio taj proces omogućio je uspostavu uključivog, uljudnog i učinkovitog dijaloga među govornicima, čime se osiguralo poštovanje višjezičnosti.

Europske panele građana i građanki organizirale su tri institucije na temelju Zajedničke izjave, Poslovnika i modaliteta koje su utvrdili supredsjedatelji pod nadzorom Izvršnog odbora. Podržao ih je konzorcij vanjskih pružatelja usluga koji se sastoji od različitih stručnjaka u području deliberativne demokracije i tima za logističku potporu. Izvršni odbor obaviješten je o radu panela, dobio je ažurirane praktične aranžmane i prema potrebi prilagodio privremeni raspored sjednica europskih panela građana i građanki tijekom postupka.

Sudionici europskih panela građana i građanki odabrani su u ljeto 2021. Građani EU-a nasumično su odabrani (uglavnom ih je telefonom kontaktiralo 27 nacionalnih instituta za ispitivanje javnog mnijenja, a koordinirao ih je vanjski pružatelj usluga) s ciljem stvaranja „panela” koji predstavljaju raznolikost EU-a na temelju pet kriterija: spol, dob, zemljopisno podrijetlo (državljanstvo te urbano/ruralno podrijetlo), socioekonomsko podrijetlo i razina obrazovanja. Broj građana po državi članici izračunan je u skladu s načelom regresivne proporcionalnosti koje se primjenjuje na sastav Europskog parlamenta, uzimajući u obzir da

svako povjerenstvo mora uključivati najmanje jednog građanina i jednog građaninu po državi članici. Budući da je na konferenciji posebna pozornost posvećena mladima, jedna trećina građana koji su činili svaki panel bila je u dobi od 16 do 24 godine. Za svaku skupinu od 200 osoba odabrano je 50 dodatnih građana koji su formirali pričuvu.

Organizirana su četiri europska panela građana i građanki. Za svaku od njih teme za raspravu odgovarale su temama utvrđenima na višjezičnoj digitalnoj platformi i grupirane su kako slijedi:

1. snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; digitalna transformacija;
2. europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost;
3. klimatske promjene i okoliš; zdravlje;
4. EU u svijetu; migracije.

Svaki od njih susreo se tijekom tri vikenda. Prvi niz sjednica održan je u Strasbourgu, drugi putem interneta, a treći u četiri grada (Dublin, Firenca, Varšava/Natolin i Maastricht), na javnim visokim učilištima i uz potporu lokalnih vlasti.

Prve sjednice PANELS-a

Tijekom prve sjednice svakog panela sudionici su se fizički sastali u Strasbourgu. Svrha sjednice bila je utvrditi dnevni red rasprava. Građani koji sudjeluju u panelima započeli su promišljanjem i razvojem svoje vizije Europe, počevši od prazne stranice i utvrđivanjem pitanja o kojima će se raspravljati u okviru glavnih tema panela. Zatim su dali prednost temama na koje su se željeli temeljitije usredotočiti kako bi institucijama EU-a dali konkretne preporuke za daljnje postupanje. Rasprave i zajednički rad odvijali su se u sljedeća dva formata:

- u podskupinama koje se sastoje od 12 do 14 građana. U svakoj podskupini govorilo se četiri do pet jezika na kojima su se građani mogli izražavati na vlastitom jeziku. Rad podskupina vodili su profesionalni posrednici

koje je odabrao konzorcij vanjskih pružatelja usluga.

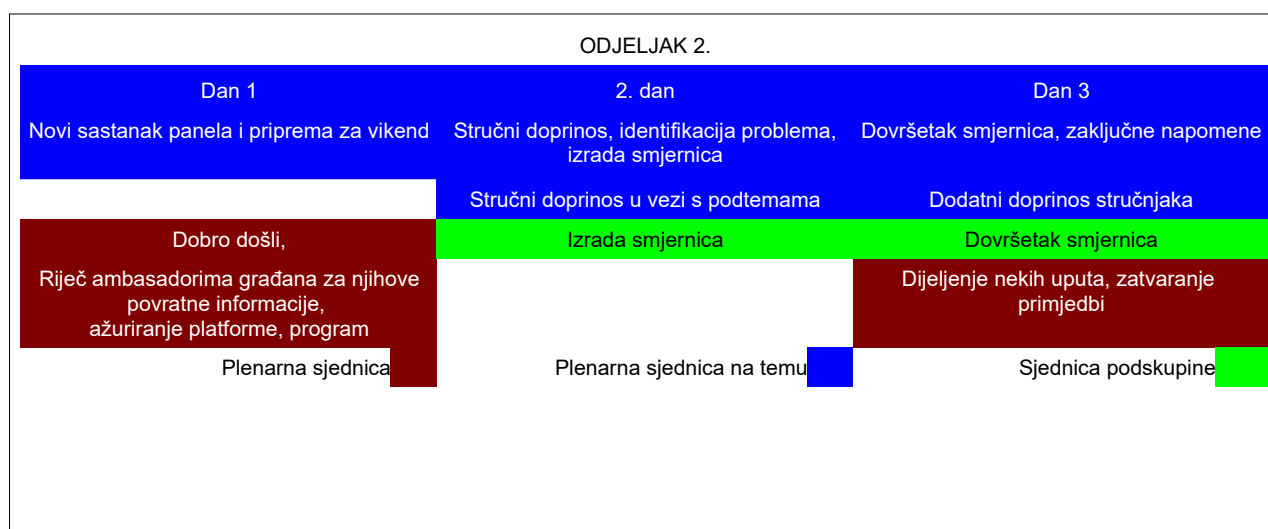
- na plenarnoj sjednici, sa svim sudionicima. Plenarne sjednice vodila su dva glavna moderatora. Prioritetne teme koje su proizašle iz rasprava podijeljene su na „osi” (koje odgovaraju tematskim klasterima) i „podosi” te su poslužile kao osnova za drugi krug sjednica. U tu su svrhu sudionici primili osnovne informacije o temama, kao i relevantne doprinose, uključujući analize i konceptualne sheme, iz prvog privremenog izvješća višjejezične digitalne platforme i prezentacija vanjskih stručnjaka na visokoj razini.

Tijekom prvih sjednica među građanima

te razvili smjernice za svaku od tematskih osi koje su utvrdili tijekom prvog sastanka.

Posebna pozornost posvećena je rodnoj ravnoteži i geografskoj raznolikosti unutar stručne skupine te osiguravanju da svaki stručnjak svojim doprinosima temeljito informira građane pružajući im činjenice i/ili trenutačno stanje rasprave i suzdržavajući se od davanja osobnih mišljenja. Građanima su dostavljena i privremena izvješća višjejezične digitalne platforme.

To im je omogućilo da utvrde i raspravljaju o pitanjima povezanim s temama koje su im dodijeljene, oslanjajući se na doprinos stručnjaka o temama o kojima je riječ te na vlastito znanje i iskustvo, tijekom rasprava održanih tijekom drugog kruga sastanaka.

volonterima odabrano je 20 osoba koje su pozvane da predstavljaju svaki panel na plenarnoj skupštini; pritom je osigurana dobna i rodna raznolikost.

DRUGE SERIJE PANELS SESSIONS

Europski paneli građana i građanki nastavili su svoj rad sastajući se putem interneta tijekom studenoga. U tu je svrhu uspostavljen poseban mehanizam: studio u Bruxellesu bio je domaćin glavnih moderiranja i plenarnih sjednica, dok su građani iz cijelog EU-a koji su sudjelovali mogli intervenirati putem sustava povezivanja i usmenog prevođenja.

U drugom krugu sastanaka, uz potporu stručnjaka i provjeravatelja činjenica, građani su utvrdili niz posebnih pitanja i raspravljali o njima

Problemi su definirani kao problemi koji zahtijevaju rješenja ili kao situacije koje zahtijevaju promjene.

Građani su se zatim bavili tim pitanjima izradom smjernica, što je bio prvi korak prema izradi preporuka, što je bio cilj trećeg kruga sastanaka. Od građana je zatraženo i da obrazlože te smjernice.

Rasprave i zajednički rad odvijali su se u tri oblika:

- u podskupinama. Svaka od petnaest podskupina sastojala se od dvanaest do četrnaest građana. U svakoj podskupini upotrebljavala su se četiri do pet jezika kako bi se građanima omogućilo da se izraze na vlastitom jeziku ili na jeziku na kojem su se osjećali ugodno. Svaka podskupina imala je profesionalnog posrednika iz konzorcija vanjskih pružatelja usluga.

ODJELJAK 3.		
Dan 1	2. dan	Dan 3
Ponovno povezivanje, određivanje prioriteta i početak rada	Preoblikovanje smjernica u konačnim preporukama	Glasovanje o konačnim preporukama
Dobrodošlica i ciljevi vikenda	Pretvaranje smjernica u preporuke	Glasovanje o konačnim preporukama
Otvoreni forum, Čitanje i određivanje prioriteta smjernica	Povratne informacije drugim skupinama, finalizacija preporuka	
Pretvaranje smjernica u preporuke		
Plenarna sjednica	Otvoreni forum	Rad en podskupina

- na plenarnom zasjedanju posvećenom određenom području rada. Na svakom plenarnom zasjedanju posvećenom određenom području rada okupile su se podskupine koje rade na istoj tematskoj osi. Plenarne sjednice u području rada moderirali su profesionalni moderatori, a usmeno prevođenje obuhvaćalo je sve jezike koji su sudionicima bili potrebni.
- na plenarnoj sjednici, sa svim građanima koji sudjeluju, predstaviti i zaključiti sjednicu. Plenarna zasjedanja vodila su dva glavna moderatora konzorcija, uz usmeno prevođenje na 24 službena jezika EU-a.

TREĆA OSJEĆANJA PANELA

Treći i posljednji krug panel-sastanaka održan je uživo u obrazovnim ustanovama u četirima državama članicama. Zbog pandemije bolesti COVID-19 i povezanih mjera u Irskoj i Nizozemskoj, treći sastanak panela 1. (Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; digitalna transformacija) i 4 (EU u svijetu; Migracije) morale su se odgoditi za veljaču 2022., uz savjetovanje s nacionalnim tijelima i pridruženim partnerima.

Rasprave i zajednički rad odvijali su se u sljedećim formatima:

- na plenarnoj sjednici sa svim sudionicima, na početku zasjedanja kako bi se predstavio program i na kraju zasjedanja, kako je objašnjeno u nastavku. Plenarna zasjedanja vodila su dva glavna moderatora skupine za raspravu, uz usmeno prevođenje na 24 službena jezika EU-a.
- Građani i građanke započeli su preispitivanjem svih smjernica koje je povjerenstvo izradilo tijekom drugog zasjedanja u okviru „Otvorenog foruma”. Svaki građanin zatim je dao prednost najviše deset orijentacija po osi rada. Nakon završetka tog postupka određivanja prioriteta na razini panela građani i građanke pridružili su se podskupini u kojoj su već radili tijekom drugog zasjedanja i zajedno su primili na znanje smjernice svoje skupine kojima je ostatak panela dao prednost, što je bila prilika za usporedbu tog izbora s vlastitom procjenom. Za pripremu preporuka svaka podskupina dobila je okvirni raspon broja preporuka koje treba sastaviti: od jednog do tri, s najviše pet.
- Svaka od 15 podskupina radila je na izradi smjernica za davanje preporuka. Građani su raspravljali o tome kojim je smjerovima pružena najveća potpora (prema redoslijedu prioriteta) te su započeli postupak izrade preporuka.

Tijekom trećeg kruga sastanaka stručno znanje i informacije nisu bili u izravnoj interakciji s građanima, već putem posebno osmišljenog sustava „Sredstva i informacijska točka”. Taj je sustav omogućio centralizaciju svih zahtjeva za

informacije i provjeru činjenica na licu mjesta te slanje kratkih i činjeničnih odgovora stručnjaka i provjeravatelja činjenica podskupinama. Taj je sustav osmišljen kako bi se osiguralo da se doprinosi stručnjaka i provjeravatelja činjenica pripremaju u skladu s najvišim standardima kvalitete i na način kojim se izbjegava neprimjeren utjecaj u ovoj fazi postupka. Građanima su dostavljena i privremena izvješća višejezične digitalne platforme.

Tijekom rada u podskupinama organizirani su sastanci s povratnim informacijama kako bi se sudionicima pomoglo da razumiju rad u drugim podskupinama i ojačaju svoje preporuke.

Povjerenstvo je zatim posljednji dan zasjedanja glasovalo o preporukama svake podskupine. Prije glasovanja svi su sudionici primili dokument koji je sadržavao sve nacрте preporuka sastavljene prethodnog dana kako bi ih mogli čitati na vlastitom jeziku (automatski prijevod s engleskog). Svaka preporuka pročitana je na engleskom jeziku na plenarnoj sjednici kako bi se građanima omogućilo da istodobno čuju usmeno prevođenje. Sudionici su o preporukama, jedan za drugim, glasovali putem internetskog obrasca.

Na temelju rezultata konačnog glasovanja preporuke su rangirane kako slijedi:

preporukesu dobile 70 % ili više danih glasova, a povjerenstvo ih je usvojilo; Povjerenstvo nije potvrdilo preporuke koje nisu dosegnule taj prag. Europski paneli građana i građanki donijeli su ukupno 178 preporuka.

Postupak glasovanja nadzirao je odbor za glasovanje koji se sastojao od dvoje građana koji su predložili da se ta uloga ispuni.

PREDSTAVNIKA PANELA EUROPSKIH GRAĐANA U PLENARSKOJ

Preporuke koje su donijela četiri europska panela građana i građanki zatim je predstavilo i o njima raspravljalo 80 predstavnika i predstavnica europskih panela građana i građanki na plenarnoj skupštini Konferencije i u radnim skupinama 21. i 22. siječnja 2022. (sabori 2. i 3.) te 11. i 12. ožujka 2022. (sabori 1. i 4.). 80 predstavnika europskih panela građana i građanki (u prosjeku 70 na licu mjesta i 10 na internetu) zatim je nastavilo

promicati i objašnjavati preporuke europskih panela građana i građanki na tri uzastopna sastanka Plenarne skupštine i radnih skupina (25. i 26. ožujka, 8. i 9. travnja te 29. i 30. travnja).

Također su održavali redovite razmjene mišljenja na sastancima „Građanske komponente” (pripremni sastanci putem interneta i plenarni sastanci, na licu mjesta), među sobom i s 27 predstavnika nacionalnih događanja i/ili panela. Predstavnici europskih panela građana i građanki sastali su se 23. travnja putem interneta sa svim svojim kolegama kako bi objasnili kako se o preporukama raspravljalo i kako su one zatim uključene u prijedloge za plenarnu sjednicu te kako bi primili povratne informacije od drugih sudionika panela. Skupina sastavljena od članova zajedničkog tajništva i konzorcija podržala je komponentu građana tijekom plenarne sjednice.

TRANSPARENCIJA PROCESS-a

Cijeli proces proveden je potpuno transparentno. Plenarni sastanci europskih panela građana i građanki prenosili su se uživo, a dokumenti koji su proizašli iz njihovih rasprava i rasprava stavljeni su na raspolaganje javnosti na višejezičnoj digitalnoj platformi. Završno izvješće sa svake sjednice panela dostupno je na platformi, zajedno s preporukama. Ta izvješća sadržavaju i informacije o svim stručnjacima koji su podržali rad povjerenstava.

Kao istinska demokratska inovacija, znanstvena zajednica privukla je veliku pozornost europskih panela građana i građanki. Istraživači su mogli prisustvovati sastancima europskih panela građana i građanki i promatrati njihov napredak, u skladu s određenim pravilima, u obavljenom radu i privatnost sudionika.

Panel 1

– Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; digitalna transformacija

Prva sjednica panela na temu „Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; Digitalna transformacija” održana je od 17. do 19. rujna 2021. u Strasbourgu. Taj se panel bavio budućnošću naših gospodarstava i radnih mjesta, posebno nakon pandemije, uz posvećivanje dužne pozornosti povezanim pitanjima socijalne pravde. Također se osvrnuo na mogućnosti i izazove digitalne transformacije, jedne od najvažnijih tema za raspravu u budućnosti.

Na panelu se raspravljalo i o budućnosti Europe u području mladih, sporta, kulture i obrazovanja. Supredsjednik Guy Verhofstadt pozdravio je građane koji su sudjelovali u panelu. Rad na prvoj sjednici zaključen je odobrenjem pet područja rada „Rad u Europi”, „Gospodarstvo za budućnost”, „Pravedno društvo”, „Učenje u Europi” i „Sigurna i etička digitalna transformacija”.

Prvi panel sastao se drugi put od 5. do 7. studenoga 2021., ovaj put u virtualnom obliku, te je nastavio rasprave na prvoj sjednici. Tijekom druge sjednice govornici su utvrdili „smjernice” za izradu konkretnih preporuka (na trećoj sjednici) za svaku od pet osi koje su utvrdili na prvoj sjednici. Ukupno su građani i građanke koji su sudjelovali u prvom panelu proizveli 142 skupine politika.

Od 25. do 27. veljače 2022. građani i građanke

Fotografija: Europski panel građana i građanki 1

smjernica koje su izradili na drugom zasjedanju kao temelj za svoj rad, građani su izradili i podržali 48 konačnih preporuka.

Panel 2 – Europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost

Prva sjednica panela „Europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost” održan je od 24. do 26. rujna u Strasbourgu. Panel je bio usmjeren na teme povezane s demokracijom, kao što su izbori, sudjelovanje izvan izbornih razdoblja, percipirana udaljenost između građana i njihovih izabranih predstavnika, sloboda medija i dezinformacije. Bavila se i pitanjima povezanim s temeljnim pravima i vrijednostima, vladavinom prava i borbom protiv svih oblika diskriminacije. Istodobno se usredotočio na unutarnju sigurnost EU-a, kao što je zaštita Europljana od terorističkih djela i drugih kaznenih djela. Paneliste je pozdravio supredsjedatelj Gašper Dovžan.

Rad na toj prvoj sjednici zaključen je odobrenjem pet područja rada: „Osiguranje poštovanja prava i nediskriminacije”, „Zaštita demokracije i vladavine prava”, „Reforma EU-a”, „Izgradnja europskog identiteta” i „Jačanje sudjelovanja građana”.

Panel 2 sastao se od 12. do 14. studenoga 2021. drugi put u virtualnom obliku i nastavio s raspravama na prvoj sjednici. Tijekom druge sjednice panelisti su utvrdili „smjernice” za izradu konkretnih preporuka (na trećoj sjednici) za svaku od pet osi koje su utvrdili na prvoj sjednici. Ukupno su građani i građanke koji su sudjelovali u drugom panelu proizveli 124

Fotografija: Drugi panel europskih građana i građanki

zasjedanju kao temelj za svoj rad građani su izradili i podržali 39 konačnih preporuka.

Panel 3 Klimatske promjene i okoliš; zdravlje

Panel na temu „Klimatske promjene i okoliš; Zdravlje” održana je prva sjednica od 1.do 3. listopada u Strasbourgu. Panel je bio usmjeren na učinke klimatskih promjena, pitanja okoliša i nove zdravstvene izazove za Europsku uniju. Također se bavila ciljevima i strategijama EU-a, kao što su poljoprivreda, promet i mobilnost, energetika i prijelaz na postugljična društva, istraživanje, zdravstveni sustavi, odgovori na zdravstvene krize, prevencija i zdrav način života. Rad na toj prvoj sjednici zaključen je odobrenjem pet područja rada: „Bolji životni stilovi”, „Zaštita našeg okoliša i zdravlja”, „Preusmjeravanje našeg gospodarstva i potrošnje”, „Prema održivom društvu” i „Skrb za sve”. Završno izvješće sa sjednice dostupno je na višejezičnoj digitalnoj platformi.

Treći panel sastao se po drugi put, ovaj put u virtualnom obliku, od 19. do 21. studenoga 2021. kako bi nastavio rasprave na prvoj sjednici. Tijekom druge sjednice panelisti su utvrdili „smjernice” za izradu konkretnih preporuka (na trećoj sjednici) za svaku od pet osi koje su utvrdili na prvoj sjednici. Ukupno su građani i građanke koji su sudjelovali u trećem panelu proizveli 130 skupina politika.

Od 7. do 9. siječnja 2022. građani trećeg panela okupili su se na završnoj sjednici koju su organizirali na Europskom koledžu u Natolinu i u Palači kulture i znanosti, uz potporu Grada Varšave. Bilo je moguće sudjelovati putem interneta. Na temelju smjernica koje su izradili na drugom zasjedanju kao temelj za svoj rad građani su izradili i podržali 51 konačnu preporuku.

Panel 4.: EU u svijetu; migracije

Fotografija: Treći panel europskih građana i građanki

Četvrti panel pod nazivom „EU u svijetu; Migracije” prvi put su se sastale od 15. do 17. listopada u Strasbourgu, gdje su sudionici raspravljali, među ostalim, o ulozi EU-a na međunarodnoj sceni.

Fotografija: Četvrti panel europskih građana i građanki

To je uključivalo ciljeve i strategije EU-a u području sigurnosti, obrane, trgovinske politike, humanitarne pomoći i razvojne suradnje, vanjske politike, politike susjedstva i proširenja EU-a te načina na koji bi se EU trebao baviti migracijama. Građani i građanke pozdravila je supredsjednica Dubravka Šuica. Rad na toj prvoj sjednici zaključen je odobrenjem pet područja rada: „Samodostatnost i stabilnost”, „EU kao međunarodni partner”, „Snažan EU u mirnom svijetu”, „Migracije iz ljudske perspektive” i „Odgovornost i solidarnost diljem EU-a”. Završno izvješće sa sjednice dostupno je na višejezičnoj digitalnoj platformi.

Četvrti panel održao je od 16. do 28. studenoga 2021. drugu internetsku sjednicu na temelju

rada obavljenog tijekom prve sjednice. Tijekom druge sjednice panelisti su utvrdili „smjernice” za izradu konkretnih preporuka (na trećoj sjednici) za svaku od pet osi koje su utvrdili na prvoj sjednici. Ukupno su građani i građanke koji su sudjelovali u 4. panelu proizveli 95 skupina politika.

Od 11. do 13. veljače 2022. građani četvrtog panela okupili su se na završnoj sjednici u izložbenom i konferencijskom centru u Maastrichtu (MECC) u organizaciji Studija Europa Maastricht, u suradnji sa Sveučilištem u Maastrichtu i Europskim institutom za javnu upravu (EIPA). Bilo je moguće sudjelovati putem interneta.

Na temelju smjernica koje su izradili na drugom zasjedanju kao temelj za svoj rad građani su izradili i podržali 40 konačnih preporuka.

2. Nacionalni paneli građana i građanki

U skladu sa Zajedničkom izjavom na plenarnoj sjednici Konferencije raspravljalo se o preporukama nacionalnih i europskih panela građana i građanki, razvrstanih po temama. Supredsjedatelji su postigli dogovor o smjernicama za potporu državama članicama koje planiraju organizirati nacionalne panele građana i građanki te su ih 26. svibnja 2021. prosljedili Izvršnom odboru. Pridržavali su se istih načela kao i europski paneli građana i građanki te su uključivali načela dobrog vijećanja na temelju izvješća OECD-a.^{IV}

Šest država članica – Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Litva i Nizozemska – organiziralo je nacionalne panele građana i građanki u skladu s načelima utvrđenima u ovim smjernicama. Preporuke tih nacionalnih panela građana i građanki predstavljene su i o njima se raspravljalo na plenarnim sjednicama u siječnju i ožujku, kao i u radnim skupinama na plenarnoj sjednici, usporedno s preporukama

europskih panela građana i građanki o istim temama.

1) BELGIJA

Fotografija: Belgijski panel građana i građanki

U listopadu 2021. panel građana i građanki okupio je tijekom tri vikenda 50 nasumično odabranih građana i građanki, predstavnika opće populacije, kako bi raspravljali o temi europske demokracije i načinima na koje bi građani i građanke mogli biti više uključeni u europske poslove.

Panel je organiziran pod pokroviteljstvom gđe Sophie Wilmès, potpredsjednice belgijske vlade i ministricе vanjskih i europskih poslova.

Građani su dali preporuke o pet tema koje su odabrali, a to su:

- poboljšanje komunikacije o Europskoj uniji,
- utvrđivanje i suzbijanje dezinformacija o EU-u;
- paneli građana i građanki kao alat za sudjelovanje;
- referendum o europskim pitanjima,
- poboljšati postojeće participativne instrumente u Europskoj uniji.

Na temelju rada belgijskog panela građana i građanki izrađeno je 115 preporuka, o kojima je raspravljalo i glasovalo 50 nasumično odabranih belgijskih građana i građanki.

2) NJEMAČKA

U siječnju 2022. njemačko Ministarstvo vanjskih poslova organiziralo je nacionalni panel

IV OECD, Inovativno sudjelovanje građana i nove demokratske institucije, 2020.
<https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf>

građana i građanki. Na ovom internetskom panelu sudjelovalo je stotinu nasumično odabranih građana i građanki, predstavnika stanovništva.

Na internetu je 5. i 8. siječnja 2022. organizirano pet uvodnih radionica, od kojih je svaka uključivala 20 sudionika o sljedećim temama:

uloga Europe u svijetu, klimi i okolišu;
vladavina prava i vrijednosti;
snažnije gospodarstvo i socijalnu pravdu.

Fotografija: Njemački panel građana i građanki

100 nasumično odabranih građana sastalo se 15. i 16. siječnja 2022. kako bi raspravljali o izazovima povezanim s tim pitanjima i mogućim rješenjima te su donijeli svoje preporuke. Sudionici su izradili dva posebna prijedloga za svaku od navedenih tema.

Rezultati su predstavljani 16. siječnja na završnoj internetskoj konferenciji na kojoj su sudjelovali njemačka ministrica vanjskih poslova Annalena Baerbock i zamjenica ministra za Europu i klimu Anna Lührmann.

3) FRANCUSKA

Panele građana i građanki u Francuskoj organiziralo je francusko Ministarstvo za Europu i vanjske poslove, uz potporu Ministarstva za odnose s parlamentom i sudjelovanje građana.

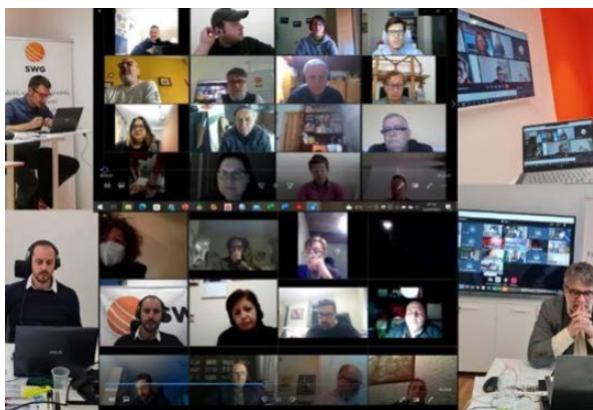
Fotografija: Francuski panel građana i građanki

U rujnu i početkom listopada 2021. organizirano je osamnaest panela građana i građanki u svim francuskim, metropolskim i prekomorskim regijama. Svaki panel okupio je između 30 i 50 nasumično odabranih građana i građanki koji su predstavljali raznolikost stanovništva regija. Na panelima je sudjelovalo ukupno više od 700 građana i građanki. Rad regionalnih panela rezultirao je popisom 101 težnje, s 515 amandmana i 1301 konkretnim prijedlogom.

Ukupno 100 građana i građanki koji predstavljaju panele sastalo se u Parizu 16. i 17. listopada 2021. na Nacionalnoj sintetskoj konferenciji kako bi sastavili i donijeli preporuke. U okviru tog postupka utvrđeno je ukupno 14 prioritetnih preporuka. Kad je riječ o devet tema konferencije, preporuke su podnesene francuskoj vladi, uključujući državnog tajnika Clémenta Beaunea, te su činile doprinos francuske vlade konferenciji.

4) ITALIJA

Panel građana i građanki organizirala je u ožujku 2022. neovisna treća strana pod nadzorom talijanskog Odjela za europske politike predsjedništva Vijeća ministara.

Fotografija: Talijanski panel građana i građanki

Sudjelovalo je ukupno 55 nasumično odabranih građana, predstavnika talijanskog društva i njegovih regija. Sudionici su nasumično odabrani kako bi se osigurala prisutnost osoba različitog spola, dobi, društvenog podrijetla, mjesta boravišta i radnog statusa.

Građani i građanke okupili su se na internetu 11. i 12. ožujka 2022. kako bi raspravljali o dvjema temama konferencije:

- „Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje” i
- „Europa u svijetu”.

Panel je 12. ožujka 2022. donio ukupno 58 preporuka, uključujući 33 o „snažnijem gospodarstvu, socijalnoj pravdi i zapošljavanju” i 25 o „Globalnoj Europi”. Posljednjeg dana sudionici su provjerili i potvrdili prvi nacrt preporuka izrađenih tijekom prve faze rada.

5) LITVA

U ime Ministarstva vanjskih poslova neovisna treća strana u siječnju 2022. organizirala je nacionalni panel građana i građanki.

Fotografija: Litavski panel građana i građanki

Okupio je ukupno 25 nasumično odabranih građana u dobi od 18 do 65 godina koji predstavljaju različite socioekonomske skupine i regije Litve.

Dana 4. siječnja 2022. organiziran je uvodni sastanak putem interneta, a građani su raspravljali o dvjema temama:

- uloga i nadležnosti EU-a u vanjskoj politici;
- gospodarsku ulogu EU-a.

Sudionici su se 15. siječnja 2022. osobno sastali kako bi iznijeli glavne zaključke svojih rasprava. Na virtualnoj sjednici 25. siječnja 2022. donijeli su 21 preporuku, od kojih je 10 bilo usmjereno na ulogu i nadležnosti EU-a u vanjskoj politici, a 11 na gospodarsku ulogu EU-a.

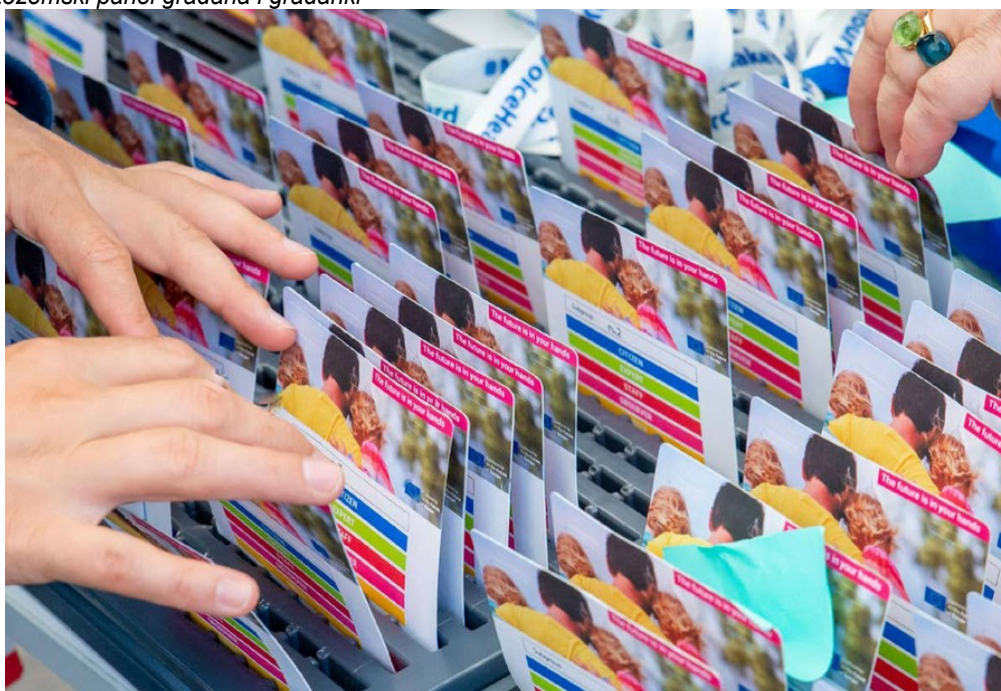
6) NIZOZEMSKA

Panel građana i građanki organizirala je neovisna treća strana, a dijalozi „Vizije Europe” započeli su¹ rujna. Bili su podijeljeni u nekoliko dijelova.

Internetski dio, pokrenut¹ rujna 2021., uključivao je upitnik i pojednostavnjeni alat za odabir koji građanima omogućuje da izraze svoje preferencije, želje i preporuke o devet tema konferencije. Upitnik je podijeljen odabranoj reprezentativnoj i uključivoj skupini od 4000 građana.

Nizozemski panel građana i građanki

U listopadu i studenome 2021. s građanima su organizirane detaljne rasprave na internetu i izvan njega, posebno kako bi se doprlo do mladih i ciljnih skupina do kojih je teško doprijeti.

Objavljena su dva izvješća naslovljena „Naša vizija za Europu; mišljenja, ideje i preporuke” („Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen”) i objediniti 30 preporuka građana o devet tema konferencije.

C. Događanja organizirana u sklopu konferencije

1. Nacionalna događanja

Države članice doprinijele su konferenciji nizom događanja i inicijativa. Na tim je događanjima sudjelovalo nekoliko tisuća građana iz cijelog EU-a. Poseban [odjeljak](#) višjezične digitalne platforme sadržava pregled glavnih aktivnosti koje su organizirala ili podržala tijela država članica. Događanja su na plenarnim sjednicama Konferencije 23. listopada 2021. i 25. ožujka 2022. predstavili predstavnici nacionalnih događanja i/ili nacionalni paneli građana i građanki, ali su doprinijeli i Konferenciji putem [izvješća platforme](#), čime je obogaćena rasprava na europskoj razini.

Glavni cilj tih događanja i inicijativa bio je saslušati građane i uključiti ih u rasprave o Europskoj uniji. Prioritet su bili i uključivanje i dijalog s građanima, pri čemu se ulažu naponi kako bi se uključile osobe koje obično nisu uključene u rasprave povezane s EU-om.

Održane su različite vrste događanja u kojima su kombinirani centralizirani i decentralizirani pristupi, među ostalim s različitim oblicima potpore inicijativama odozdo prema gore. Aktivnosti i događanja u državama članicama organizirale su različite institucije i akteri, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, organizacije civilnog društva, socijalne partnere, udruge i građane. U nekim su slučajevima nevladine organizacije, kulturne institucije, skupine za strateško promišljanje, sveučilišta i istraživački instituti također aktivno sudjelovali u organizaciji događanja na konferenciji. U mnogim od tih aktivnosti i događanja poseban naglasak stavljen je na sudjelovanje mlađe generacije.

Pregled glavnih događanja i inicijativa u državama članicama:

1 Belgija

Nekoliko događanja organizirale su savezne i regionalne vlasti. Održano je nekoliko rasprava s građanima, primjerice o EU-u u svijetu te o klimatskim promjenama i okolišu. Održan je i strukturirani dijalog s građanima o temi „Živjeti u pograničnom području” te hakaton o temi „Utjecaj zdravog načina života i klimatskih promjena na kvalitetu života” i „Prepreke zapošljavanju mladih”.

Osim toga, organizirano je događanje o digitalizaciji i održivom gospodarstvu te je održan niz rasprava između mladih i tvoraca politika na temu „Europa vas sluša”.

2 Bugarska

Bugarska vježba pokrenuta je na svečanosti pod nazivom „Kako čuti glas građana putem Konferencije o budućnosti Europe?”, u kojoj su sudjelovala javna tijela i predstavnici građana. U okviru organiziranih događanja uspostavljen je dijalog o demografiji i demokraciji.

Uz pomoć centara Europe Direct održano je nekoliko lokalnih događanja u velikim sveučilišnim gradovima.

3 Češka Republika

Češka je organizirala središnje rasprave sa širom javnošću i informativna događanja za relevantne dionike. Ta su događanja dopunjena događanjima za mlade i događanjima s međunarodnim sudjelovanjem. Konkretno, organizirano je transnacionalno događanje s njemačkim i češkim građanima. Diljem zemlje održane su brojne regionalne rasprave, kao i regionalni seminari za učenike srednjih škola na temu „Odluke o Europi”.

4 Danska

Organizirana je opsežna i uključiva nacionalna rasprava u kojoj su civilno društvo i drugi nevladini akteri imali središnju ulogu. Imenovana skupina javnih sredstava dodijeljena je raznolikoj skupini organizacija, uključujući nevladine organizacije, medije, organizacije mladih, kulturne institucije, skupine za strateško

promišljanje i istraživačke institute, kako bi se poduprle rasprave i inicijative koje su uspostavile nevladine organizacije. Održano je više od 180 rasprava, od kojih je otprilike polovina bila posebno namijenjena mladima. Osim toga, vlada i parlament organizirali su niz službenih događanja, kao što su savjetovanja i rasprave s građanima.

5 Njemačka

Događaji u Njemačkoj uključivali su saveznu vladu, Bundestag, savezne države i civilno društvo. Uz događanja koja je organizirala savezna vlada, 16 saveznih država Njemačke organiziralo je više od 50 regionalnih događanja, a oko 300 događanja organiziralo je civilno društvo.

Prekogranična događanja i dijalozi sa studentima i mladima bili su središnji element mnogih inicijativa, čime su mladi postali predvodnici u raspravama za oblikovanje budućnosti Europe.

6 Estonija

Državni kancelar organizirao je razna događanja, seminare i rasprave, među ostalim u suradnji s Predstavništvom Europske komisije u Estoniji, Ministarstvom vanjskih poslova i drugim ministarstvima te organizacijama civilnog društva i mladih. Konkretno, održana je rasprava za učenike srednjih škola o ključnim pitanjima povezanima s klimatskim promjenama, energetske politikama i konferencijom općenito. Pokrenuta je i rasprava o estonskoj diplomaciji za postizanje klimatskih ciljeva.

Irska

Uključivanje i dijalog s cijelim stanovništvom, posebno mladima, bila je središnja tema aktivnosti organiziranih u Irskoj.

U suradnji s Europskim pokretom Irska (EMI) 2021. i 2022. pokrenut je regionalni i sektorski program angažmana. Prva faza regionalnih sastanaka održana je u lipnju i srpnju u obliku virtualnih savjetovanja. Druga faza regionalnih događanja bila je u obliku javnih sastanaka uživo za početak 2022. Od srpnja u tijeku je program događanja pod vodstvom vlade.

8 Grčka

Ministarstvo vanjskih poslova bilo je odgovorno za koordinaciju nacionalnog dijaloga. Agencije središnje i lokalne vlasti i civilno društvo snažno su ohrabreni da organiziraju rasprave i druga događanja. Na primjer, održana su događanja o euromediteranskoj suradnji, zapadnom Balkanu, demografskim izazovima, migracijama i demokraciji, u koja su bili uključeni građani i razni dionici.

9 Španjolska

Španjolski okvir uključivao je šest događanja na nacionalnoj razini (npr. savjetovanje sa španjolskim građanima o budućnosti Europe) i oko 20 događanja na regionalnoj razini. Organizirano je i događanje s portugalskim i španjolskim građanima kako bi se raspravljalo o ključnim temama od interesa za budućnost njihovih regija i EU-a. Na regionalnoj i lokalnoj razini nadležna tijela organizirala su događanja o nekoliko tema, kao što su prekogranična suradnja, utjecaj demografskih promjena, održivi promet i mobilnost, klimatske promjene, migracije i budućnost najudaljenijih regija.

Francuska

Francuska vlada provela je opsežno internetsko savjetovanje za mlade od svibnja do srpnja 2021. Pedeset tisuća mladih Francuza izrazilo je svoja stajališta i podržalo 16 glavnih ideja za budućnost Europe. Rezultati tog postupka prikupljeni su, zajedno s rezultatima francuskog panela građana i građanki, u završnom izvješću, koje predstavlja doprinos Francuske konferenciji. Francuska vlada također je potaknula sve francuske dionike (udruge, lokalne vlasti, izabrane dužnosnike, predstavnike civilnog društva) da organiziraju događanja.

11 Hrvatska

Osnovana je radna skupina za koordinaciju aktivnosti koja je prikupila ideje i planove za provedbu aktivnosti na nacionalnoj razini. Ministarstva, središnji državni uredi, agencije za regionalni razvoj, sveučilišta, nevladine organizacije i instituti organizirali su događanja u obliku konferencija, dijaloga s građanima i rasprava s građanima, javnih rasprava i obrazovnih radionica, s posebnim naglaskom na mladima.

Teme uključuju migracije, demografiju, klimatsku neutralnost i kružno gospodarstvo. Neka su događanja organizirana s drugim državama članicama i susjednim zemljama koje nisu članice EU-a.

12 Italija

Organizirano je nekoliko događanja, s posebnim naglaskom na mlade, kako bi se doprlo do što većeg broja građana, među ostalim uz aktivnu potporu lokalnih vlasti. Pokrenuta je medijska kampanja kako bi se ti događaji što više objavljivali. Te aktivnosti uključuju Forum mladih EU-a i Balkana, organiziran s mladima sa zapadnog Balkana, Forum mladih „Med Dialogues”, u kojem sudjeluju mladi iz južnog susjedstva, kao i natjecanja za srednjoškolce i studente pod nazivom „Europa je u vašim rukama”.

13 Cipar

Organizirano je nekoliko aktivnosti usmjerenih na mlade, u kojima su sudjelovali mnogi akteri. Održano je uvodno događanje, uključujući raspravu s mlađom generacijom o njihovim očekivanjima, zabrinutostima i viziji za Europu i Cipar u EU-u. Održan je i otvoreni dijalog o ulozi mladih u raspravi o Europi i problemima s kojima se suočavaju na nacionalnoj i europskoj razini. Održano je i događanje na kojem se raspravljalo o budućnosti europske sigurnosti i obrane.

14 Latvija

Organizirano je nekoliko događanja, uključujući nacionalnu internetsku raspravu sa studentima pod nazivom „Budućnost je u vašim rukama” o gospodarskim, socijalnim i sigurnosnim pitanjima. Uspostavljena je nacionalna anketa i rasprave fokusnih skupina kako bi se prikupili podaci javnog mnijenja o stajalištima građana i građanki o budućim prioritetima Europske unije u vezi sa svim temama konferencije. Održane su regionalne rasprave licem u lice kako bi se podigla svijest o konferenciji među osobama u dobi od 55 i više godina te su provedene rasprave licem u lice sa srednjoškolcima.

15 Litva

Događanja su uglavnom organizirana decentraliziranim pristupom, a naglasak je bio na različitim regijama Litve i mladima (npr. u kontekstu rasprave o mladima u baltičkim

državama). Održan je niz dijaloga s građanima (o demokraciji, digitalizaciji, klimatskim promjenama itd.), transnacionalnih dijaloga (npr. s Francuskom, Irskom i Italijom) i događanja civilnog društva. Osim toga, škole su se poticale da se bave budućnošću Europe.

16 Luksemburg

Na nacionalnoj razini organiziran je niz događanja u skladu s otvorenim, uključivim i transparentnim pristupom. Na primjer, Parlament je organizirao niz događanja u novim formatima, kao što su bistro-razgovori. Organiziran je i hakaton za studente i mlade poduzetnike kako bi se raspravljalo o Digitalnom kompasu i industrijskoj strategiji EU-a.

Osim toga, održana je trinacionalna razmjena učenika srednjih škola iz Njemačke, Francuske i Luksemburga.

17 Mađarska

Organiziran je širok raspon događanja u cijelom društvu (više od 800). Institucionalna događanja uključuju međunarodne konferencije na visokoj razini koje organizira nekoliko ministarstava (npr. o proširenju i Digitalnoj agendi EU-a) i okrugle stolove sa studentima i organizacijama mladih (npr. o europskoj integraciji). Nekoliko organizacija održalo je panele na kojima se raspravljalo o sljedećim temama: institucije EU-a; snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje, digitalna transformacija, obrazovanje, kultura, mladi i sport; vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost; nevladine organizacije; migracije; kao i demografiju, obitelj, zdravlje, klimatske promjene i okoliš.

18 Malta

Nakon uvodnog događanja osnovan je Nacionalni koordinacijski odbor radi promicanja inicijative putem različitih komunikacijskih kanala i usmjeravanja rasprave putem nacionalnih i lokalnih događanja.

Tematski javni dijalozi (npr. o zdravlju, europskim vrijednostima i budućnosti rada za pravedno društvo), konferencije za medije, savjetovanja s relevantnim dionicima i interaktivni sastanci s djecom i studentima održani su u fizičkom ili hibridnom obliku.

Nizozemska

U Nizozemskoj je naglasak bio na organizaciji nacionalnog panela građana i građanki „Vizije Europe – Kijk op Europa“, koji se održao na internetu i uživo. To se temeljilo na pristupu u dvije faze: prvi je bio prikupiti mišljenja građana i građanki o „što“, tj. što su očekivali i željeli; Cilj druge faze bio je razumjeti njihova temeljna stajališta („zašto“ i „kako“) putem grupnih dijaloga.

20 Austrija

Rasprave su se odvijale u različitim formatima, na saveznoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Laboratoriji budućnosti i dijalozi o budućnosti pružili su priliku za temeljitu razmjenu mišljenja sa stručnjacima na visokoj razini o različitim temama i traženje sveobuhvatnijih rješenja za budućnost. Osim toga, austrijski općinski vijećnici nadležni za europske poslove organizirali su niz događanja za njih. Nekoliko događanja bilo je usmjereno izravno na mlade i studente.

21 Poljska

Događanja su uglavnom organizirana decentraliziranim pristupom. Na regionalnoj razini regionalni centri za međunarodnu raspravu organizirali su javna događanja u 16 poljskih regija u fizičkom i virtualnom obliku. Teme rasprave obuhvaćale su tematska područja konferencije, kao što su solidarnost u kriznim vremenima, poljoprivreda i nove tehnologije.

Organizirana je i nacionalna rasprava o klimi, digitalizaciji, unutarnjem tržištu, zdravlju, EU-u u svijetu i migracijama.

22 Portugal

Nakon prvog građanskog događanja u Lisabonu, kojim je pokrenuto sudjelovanje građana na konferenciji, brojna događanja organizirana su, među ostalim, u partnerstvu s lokalnim vlastima, sveučilištima, školama, socijalnim partnerima, organizacijama mladih i lokalnim organizacijama civilnog društva. Na primjer, organizirano je transnacionalno događanje sa Španjolskom kako bi se raspravljalo o ključnim temama od interesa za

budućnost regija obiju zemalja i EU-a. Osim toga, održana su decentralizirana nacionalna događanja o različitim temama kao što su migracije i međunarodna partnerstva, budućnost europske demokracije i digitalna transformacija.

23 Rumunjska

Događanja su uglavnom organizirali ili suorganizirali uprava, a posebno instituti, uz aktivno sudjelovanje civilnog društva i organizacija mladih.

Rasprave su obuhvaćale širok raspon tema, kao što su digitalna tranzicija, obrazovanje, zdravstvo, okoliš, održivi razvoj, gospodarstvo, poljoprivreda i strateška partnerstva EU-a. Događaji su se odvijali u glavnom gradu i na lokalnoj razini, uz sudjelovanje svih dobnih skupina.

24 Slovenija

Ideja je bila potaknuti široku raspravu u kojoj je civilno društvo imalo središnju ulogu, a posebno sudjelovanje mladih.

Vlada je organizirala uvodni događaj, nakon kojeg je uslijedilo nekoliko inicijativa, kao što je Strateški forum Bled, čija je glavna tema bila budućnost Europe, s posebnim naglaskom na proširenju EU-a i zapadnom Balkanu. Ostala događanja obuhvaćala su teme kao što su monetarna politika, klimatska neutralnost, mladi i uloga EU-a u

25

26 Finska

Vlada je

uključujući događanje „Najsjevernija konferencija EU-a”, o raznim temama, kao što su održivi rast, obrazovanje i vladavina prava. Također je uspostavljena anketa kako bi se doprinijelo raspravi.

Događanja je organizirala vlada u suradnji s finskim gradovima, lokalnim vlastima, sveučilištima, nevladinim organizacijama i organizacijama mladih, kao i s finskim parlamentom, Europskim parlamentom i informacijskim uredima Europske komisije u Finskoj.

27 Švedska

Događanja su uglavnom organizirana decentraliziranim pristupom kao zajednička vježba vlade, nacionalnog parlamenta, političkih stranaka, socijalnih partnera, lokalnih i regionalnih predstavnika, organizacija civilnog društva i drugih relevantnih društvenih aktera.

Na primjer, švedski ministar europskih poslova s učenicima iz različitih škola raspravljao je o budućnosti Europe i sudjelovao na sastancima na općinskoj razini kako bi s građanima raspravljao o budućnosti Europe i demokraciji. Digitalni mediji upotrebljavaju se i za dijaloge s građanima, primjerice u okviru sastanaka s pitanjima i odgovorima.

Gore navedeni opisi nisu iscrpni. Više informacija o nacionalnim događanjima dostupno je u posebnom odjeljku višjejezične digitalne platforme.

2. Susret mladih Europljana

[Europski skup mladih \(EYE 2021.\)](#) održan je 8. i 9. listopada 2021. i okupio je 10 000 mladih na internetu i u Europskom parlamentu u Strasbourgu kako bi oblikovali i razmijenili ideje o budućnosti Europe. Europski skup mladih *bio je jedinstvena prilika za mlade u dobi od 16 do 30 godina da komuniciraju osobno i na internetu, da se međusobno inspiriraju i razmjenjuju mišljenja sa stručnjacima, aktivistima, influencerima i donositeljima odluka u samom središtu europske demokracije.*

Od svibnja 2021. u suradnji s paneuropskim organizacijama mladih na internetu je prikupljeno više od 2000 prijedloga mladih građana iz cijele Europske unije. Osim toga, nekoliko sastanaka, i na internetu prije događanja i tijekom Europskog skupa mladih u Strasbourgu, bilo je usmjereno na Konferenciju o budućnosti Europe. Nakon događanja 20 glavnih ideja među onima koje su iznijeli sudionici, odnosno dvije ideje po temi konferencije, okupljeno je u [Izvešću o idejama mladih](#) za konferenciju o budućnosti Europe, objavljenom na 23 jezika.

Izvješće o idejama mladih na plenarnom zasjedanju Konferencije 23. listopada predstavili su mladi sudionici europskih panela građana i građanki koji su sudjelovali i na Europskom skupu mladih 2021. Sve prikupljene ideje dostupne su na: search.youthideas.eu.

3. Ostala događanja

Osim navedenih događanja, brojne druge institucije i dionici okupili su građane kako bi raspravljali o budućnosti Europe.^v

Tijekom Konferencije o budućnosti Europe Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) promiče je i pomaže svojoj širokoj mreži organizacija civilnog društva u državama članicama u organizaciji nacionalnih savjetovanja. Ukupno je poduprla provedbu 75 događanja, uključujući 33 na nacionalnoj razini i 42 na središnjoj razini. Od tih događanja 60 % ih je objavilo izvješća na platformi konferencije, a samo je tih 45 događanja privuklo više od 7300 sudionika. Konkretno, EGSO je svoje aktivnosti pokrenuo u lipnju 2021. velikom konferencijom „Povratak europskog projekta građanima” te je organizirao seminar „Povezivanje EU-a” u Lisabonu u

studenome 2021. i događanje na visokoj razini u Bruxellesu u veljači 2022. „Oblikovanje [Europe zajedno](#)”. Odbor je također promicao upotrebu internetske platforme na koju je učitao 60 novih ideja i pokrenuo opsežnu komunikacijsku kampanju na društvenim mrežama, s potencijalnom publikom od 32 milijuna ljudi samo na Twitteru, kako bi promicao nacionalna događanja na engleskom i lokalnom jeziku te pružao informacije prije i nakon svakog plenarnog sastanka i sastanka povezanog s konferencijom.

Europski odbor regija (OR) organizirao je tematske rasprave u svojim povjerenstvima i plenarnim zasjedanjima, kao i 140 događanja na lokalnoj, prekograničnoj i međuregionalnoj razini u kojima je sudjelovalo 10 000 građana i 200 lokalnih političara. Osim toga, u listopadu 2021. objavljeno je prvo [istraživanje 1,2 milijuna lokalnih političara i političarki](#) u 27 država članica EU-a o njihovim stajalištima o budućnosti Europe. Osim toga, glavni izvršni direktor predložio je [44 ideje](#) na višejezičnoj digitalnoj platformi. Početkom 2022. [neovisna skupina na visokoj razini za europsku demokraciju](#) predstavila je ideje o tome kako poboljšati demokraciju u EU-u. OR je usvojio rezoluciju s prijedlozima za završno izvješće s konferencije, a [na Europskom samitu regija i gradova u ožujku 2022. podržan je manifest u 12 točaka sastavljen u ime milijuna lokalnih i regionalnih političara i političarki](#) u EU-u. U izvješću naslovljenom „Građani, [lokalni političari i budućnost Europe](#)” (ožujak 2022.) sažete su sve aktivnosti OR-a u okviru konferencije.

Sve tri organizacije poslodavaca povezane sa socijalnim partnerstvom EU-a, [BusinessEurope](#), [SGI Europe](#) i [UEAPME](#), objavile su svoje prioritete i doprinose na digitalnoj platformi te su ih predstavile relevantnim radnim skupinama i plenarnoj skupštini. Osim toga, svi su promicali konferenciju, i interno i s vanjskim akterima, te su organizirali događanja i surađivali s dionicima na različitim forumima. Europska konfederacija sindikata (ETUC) mobilizirala se kako bi doprinijela konferenciji i sudjelovala na plenarnim sjednicama i sastancima radnih skupina. ETUC je definirao prijedloge sindikata za pravedniju budućnost Europe i objavio ih na internetskoj platformi (ti su prijedlozi bili među

onima kojima je pružena najveća potpora). ETUC i njegova povezana društva organizirali su događanja i komunikacijske aktivnosti kako bi predstavili sindikalne prijedloge i raspravljali o njima.

Predstavnici civilnog društva – [Konvencija civilnog društva za konferenciju o budućnosti Europe](#) i [Međunarodni europski pokret](#) – organizirali su [brojna događanja](#) diljem Europe i bili aktivni [na plenarnoj razini](#). Civilno društvo uključilo je stotine organizacija civilnog društva u pristup odozdo prema gore putem [tematskih skupina](#) kako bi razvile zajedničke i sveobuhvatne prijedloge u [različitim područjima politika obuhvaćenima Konferencijom](#). Ideje su uključene u konferenciju putem Platforme, radnih skupina, plenarnih sastanaka i u izravnom kontaktu s Izvršnim odborom, supredsjedateljima i Zajedničkim tajništvom.

Predstavništva Europske komisije u državama članicama, centri Europe Direct, europski dokumentacijski centri i uredi za vezu Europskog parlamenta aktivno su informirali građane o Konferenciji o budućnosti Europe. Predstavništva Europske komisije izvijestila su o 1400 aktivnosti koje su pomogle u komunikaciji i provedbi Konferencije diljem Europe. Organizirali su ili aktivno sudjelovali u više od 850 događanja, od kojih je oko 65 % bilo usmjereno na mlade i žene kako bi se potaknulo njihovo sudjelovanje na konferenciji općenito. Uredi za vezu EP-a organizirali su više od 1300 promotivnih aktivnosti diljem država članica.

Tematske radionice o glavnim temama konferencije organizirane su i u prisutnosti zastupnika u Europskom parlamentu, građana, dionika, nacionalnih i regionalnih vlasti te medija.

lokalno, kako bi se povećao doseg konferencije. Europski dokumentacijski centri izvijestili su o više od 120 mjera povezanih s komunikacijom s konferencijom.

Centri Europe Direct izvijestili su o više od 1000 tematskih događanja na konferenciji i više od 600 promotivnih aktivnosti, uključujući širok raspon skupina i organizacija mladih. Europski dokumentacijski centri izvijestili su o više od

120 mjera povezanih s komunikacijom s konferencijom.

III. Plenarna skupština Konferencije

A. Uloga i funkcioniranje Plenarne skupštine

Osnovana je plenarna skupština Konferencije kako bi se raspravilo o preporukama nacionalnih i europskih panela građana i građanki, grupiranih po temama, bez prethodnog utvrđivanja ishoda rasprava ili ograničavanja njihova područja primjene na unaprijed utvrđena područja politika.

Prema potrebi raspravljalo se i o doprinosima prikupljenima na višejezičnoj platformi. Plenarna skupština imala je jedan sastav: prvi je put uključivao građane koji predstavljaju događanja i panele europskih i nacionalnih građana, predstavnike institucija EU-a i njegovih savjetodavnih tijela, izabrane predstavnike na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te predstavnike civilnog društva i socijalnih partnera.

Građani su predstavili preporuke i s njima raspravljali; zatim je plenarna skupština morala predstaviti svoje prijedloge Izvršnom odboru^{VI} na sporazumnoj osnovi. Plenarna skupština Konferencije sastala se sedam puta od lipnja 2021. do travnja 2022.

Plenarna skupština Konferencije sastojala se od 108 predstavnika Europskog parlamenta, 54 predstavnika Vijeća i tri predstavnika Europske komisije te^{VII} 108 predstavnika svih nacionalnih parlamenata na ravnopravnoj osnovi i građana.

VI Predstavnici Europskog parlamenta, Vijeća, Europske komisije i predstavnici nacionalnih parlamenata morali su postići konsenzus barem na ravnopravnoj osnovi. Ako je stajalište predstavnika građana nacionalnih događanja i/ili europskih ili nacionalnih panela građana i građanki bilo jasno različito, to bi stajalište trebalo uključiti u ovo izvješće.

VII Ostali članovi Europske komisije pozvani su na plenarnu sjednicu, posebno kada se raspravljalo o pitanjima iz njihova resora.

Sudjelovalo je i 80 predstavnika europskih panela građana i građanki, od kojih je najmanje trećina bila mlađa od 25 godina, predsjednik Europskog foruma mladih i 27 predstavnika^{VIII} nacionalnih događanja i/ili nacionalnih panela građana i građanki.

Sudjelovalo je i osamnaest predstavnika Odbora regija i osamnaest predstavnika Gospodarskog i socijalnog odbora, šest izabranih predstavnika regionalnih vlasti i šest izabranih predstavnika lokalnih vlasti, dvanaest predstavnika socijalnih partnera i osam predstavnika civilnog društva. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku pozvan je da se pozabavi međunarodnom ulogom EU-a.

Pozvani su i predstavnici ključnih dionika, kao što su predstavnici partnera sa zapadnog Balkana, Ukrajine, vjerskih, filozofskih i nekonfesionalnih skupina.

Plenarnim sastancima supredsjedali su supredsjednici Konferencije. Plenarna zasjedanja Konferencije održana su u zgradama Europskog parlamenta u Strasbourgu. Zbog primjenjivih zdravstvenih i sigurnosnih pravila prvih pet sastanaka plenarne skupštine Konferencije održano je u hibridnom obliku, dok su posljednja dva održana uživo. Plenarne sjednice Konferencije prenosile su se uživo, a svi dokumenti sa sastanaka stavljeni su na raspolaganje javnosti na višejezičnoj digitalnoj platformi.

VIII Jedan po državi članici.

B. Radne skupine

U skladu s poslovníkom Konferencije supredsjednici su predložili da se na plenarnoj sjednici Konferencije osnuje devet tematskih radnih skupina, na temelju tema višejezične digitalne platforme, kako bi se dao doprinos pripremi rasprava i prijedloga s plenarne

skupštine Konferencije, u skladu s parametrima iz Zajedničke izjave. U listopadu 2021. supredsjedatelji su postigli dogovor o mandatu radnih skupina. Razne radne skupine bavile su se sljedećim temama: klimatske promjene i okoliš; zdravlje; snažnije gospodarstvo,

socijalna pravda i zapošljavanje; EU u svijetu; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost; digitalna transformacija; europska demokracija; migracije; te obrazovanje, kultura, mladi i sport.

Radne skupine predstavile su svoj doprinos plenarnoj skupštini Konferencije razmatranjem preporuka nacionalnih i europskih panela građana i građanki te doprinosa objavljenih na višejezičnoj digitalnoj platformi o devet tema prikupljenih u okviru Konferencije. Članovi plenarne skupštine Konferencije podijeljeni su među devet radnih skupina kako slijedi: dvanaest članova po radnoj skupini za Europski parlament i nacionalne parlamente, šest za Vijeće, tri za predstavnike nacionalnih panela građana i građanki ili nacionalnih događanja, dva za Odbor regija i dva za Gospodarski i socijalni odbor, jedan ili dva za socijalne partnere, jedan za civilno društvo i jedan za izabrane članove lokalnih i regionalnih vlasti, kao i predstavnike europskih panela građana i građanki. Predstavnici europskih panela građana i građanki sudjelovali su u radu relevantne radne skupine za njihov panel. Osim toga, uspostavljeni su posebni aranžmani kako bi se članovima Kolegija povjerenika omogućilo sudjelovanje u radnim skupinama u skladu s njihovim portfeljem.

Radne skupine živo su raspravljale i radile na nacrtima prijedloga pripremljenima pod vodstvom predsjednika i glasnogovornika, odabranih među predstavnicima europskih panela građana i građanki u radnoj skupini, uz pomoć Zajedničkog tajništva. Radne skupine trebale su raditi na temelju konsenzusa utvrđenog u pravilu 17. Poslovnika Konferencije. Predsjednik i glasnogovornik zatim su predstavili ishod radne skupine na plenarnoj sjednici. Predsjedniku radne skupine pomagalo je Zajedničko tajništvo. Zajedničko tajništvo Konferencije pripremiло je sažeta izvješća sa svakog sastanka radne skupine pod vodstvom predsjednika i uz savjetovanje s članovima radne skupine.

Radne skupine sastale su se na marginama plenarnih sastanaka Konferencije od listopada 2021. do 8. travnja 2022. te putem interneta u prosincu 2021. Neke radne skupine održale su dodatne sastanke. Sastanci radnih skupina prenosili su se uživo preko interneta od 20. siječnja 2022. Njihova objedinjena izvješća propisno su objavljena na plenarnoj sjednici Konferencije na višejezičnoj digitalnoj platformi.

C. Kronološki sažetak

INAUGURALNA PLENARNA PODRUČJA KONFERENCIJE, 19. lipnja 2021.

Inauguracijska plenarna sjednica Konferencije održana je 19. lipnja 2021. u hibridnom obliku.^{IX} Članovima i članicama Plenarne skupštine omogućeno je da poslušaju prezentaciju i održe opću raspravu o cilju konferencije i očekivanjima konferencije. Supredsjednici su naglasili dosad nezabilježenu prirodu tog postupka u deliberativnoj demokraciji na razini EU-a, čime je ojačana predstavnička demokracija, čime su građani stavljeni u središte donošenja politika u Europskoj uniji. Supredsjednici su također istaknuli funkcioniranje triju stupova Konferencije: višejezična digitalna platforma, europski i nacionalni paneli građana i građanki te Plenarna skupština.

Osim toga, članovi plenarne sjednice obaviješteni su o namjeri osnivanja devet tematskih radnih skupina, kao i o kalendaru konferencije. U raspravi koja je uslijedila, a u kojoj je sudjelovalo više od 150 sudionika, raspravljalo se o širokom rasponu tema. Budući da odabir sudionika u europskim panelima građana i građanki još nije dovršen, predsjednik Europskog foruma mladih i 27 predstavnika nacionalnih događanja i/ili nacionalnih panela građana i građanki sudjelovali su u predstavljanju komponente građana i građanki.

DRUGO PLENARNO PODRUČJE KONFERENCIJE, 22. – 23. listopada 2021.

Drugi plenarni sastanak Konferencije održan je 22. i 23. listopada 2021. u hibridnom obliku, na kojem su prvi put sudjelovali predstavnici europskih panela građana i građanki. Članovi i članice plenarne skupštine imali su priliku poslušati prezentaciju o trenutnom stanju rada četiriju europskih panela građana i građanki te održati raspravu. Osim toga, predstavnici nacionalnih događanja i panela mogli su predstaviti događanja organizirana na nacionalnoj razini. Izvješće o Europskom skupu

^{IX} Prvo događanje posvećeno europskim građanima i građankama održano je 17. lipnja 2021. u Lisabonu u hibridnom obliku, uoči konstituirajuće plenarne sjednice 19. lipnja, kako bi se potaknulo sudjelovanje građana i građanki na konferenciji.

mladih (EYE) predstavljeno je na plenarnoj sjednici Konferencije; Sadržavao je pregled 20 konkretnih ideja koje su odabrali mladi građani i građanke koji su sudjelovali na tom sastanku.

U raspravi koja je uslijedila naglasak je bio na inovativnoj prirodi višejezične digitalne platforme, koja je građanima dala glas i mjesto za raspravu na svim službenim jezicima EU-a. Ta se rasprava temeljila na drugom privremenom izvješću o platformi. Partneri sa zapadnog Balkana pozvani su da sudjeluju na ovom plenarnom sastanku kao ključni dionici.

TREĆA PLENARNA PODRUČJA KONFERENCIJE, 21. 22. siječnja 2022.

Treće plenarno zasjedanje Konferencije, održano 21. i 22. siječnja 2022., bilo je prvo posvećeno službenom predstavljanju preporuka europskih panela građana i građanki, kao i povezanih nacionalnih panela građana i građanki. Ovo plenarno zasjedanje prvi je put održano nakon dovršetka preporuka određenih europskih panela građana i građanki, a to su: Paneli 2 (Europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost) i 3 (klimatske promjene i okoliš; zdravlje). Plenarna skupština održana je u hibridnom obliku, uz sudjelovanje više od 400 članova plenarne skupštine Konferencije na licu mjesta ili na daljinu.

Ovu plenarnu skupštinu obilježila je i smrt predsjednika Europskog parlamenta Davida Marije Sassolija nedugo prije. Supredsjedatelji su odali počast njegovu sjećanju na otvaranju sjednice. Rasprave na ovom plenarnom zasjedanju organizirale su se po temama na koje su se odnosili drugi i treći europski paneli građana i građanki.

Rasprave su se odvijale u inovativnom interaktivnom formatu, uključujući trenutke posvećene povratnim informacijama građana i građanki, kao i poseban sustav pitanja s plavom karticom koji je omogućio spontanu i živu razmjenu preporuka građana i građanki.

Četvrta plenarna sjednica Konferencije, 11. i 12. ožujka 2022.

Četvrto plenarno zasjedanje konferencije bilo je posvećeno i predstavljanju preporuka europskih panela građana i građanki te povezanih

nacionalnih panela građana i građanki. Plenarno zasjedanje održano je nakon dovršetka preporuka dvaju preostalih europskih panela građana i građanki, a to su: Paneli 1. (Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; digitalna transformacija) i 4 (EU u svijetu; migracije).

Kao i na siječanskom plenarnom zasjedanju, rasprave na tom plenarnom zasjedanju organizirane su po temama. Teme koje su ovaj put obrađene bile su teme prvog i četvrtog europskog panela građana i građanki. Rasprave o preporukama građana i građanki ponovno su dovele do dinamičnih i temeljitih razmjena, uz potporu inovativnog interaktivnog formata.

FIFTH PLENARY ASSEMBLY OF THE CONFERENCE, 25. 26. ožujka 2022.

Peta plenarna skupština označila je ulazak Konferencije u sljedeću fazu pokretanjem postupka utvrđivanja prijedloga Plenarne skupštine na temelju preporuka građana. Slijedom toga, članovi plenarne skupštine, nakon što su se pripremili unutar užeg tematskog okvira radnih skupina, prvi su put održali rasprave o devet tema konferencije: snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; obrazovanje, kultura, mladi i sport; digitalna transformacija; europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost; klimatske promjene i okoliš; zdravlje; EU u svijetu; migracije. Plenarna skupština također je pružila priliku predstavnicima nacionalnih događanja u 27 država članica EU-a da predstave rezultate svojih inicijativa.

Šesta PLENARNA PODRUČJA KONFERENCIJE, 8. 9. Travnja 2022.

Na šestom plenarnom zasjedanju Konferencije dovršena je finalizacija nacrtu prijedloga s plenarnog zasjedanja.

Nakon završetka posljednjih sastanaka tematskih radnih skupina svi su članovi plenarne skupštine u devet sadržajnih rasprava posljednji put izrazili svoja stajališta i komentare o nacrtima prijedloga koje su pripremili posljednjih mjeseci. Razmjena je bila i prilika da razmisle o jedinstvenom postupku izrade prijedloga za plenarnu sjednicu na temelju preporuka građana i građanki te o radu obavljenom od njihova sastavljanja. Građani su posebno istaknuli jedinstveno ljudsko iskustvo i dodanu vrijednost tog procesa rasprave, koji ih je ujedinio oko tog zajedničkog projekta. Ta je rasprava uključena u konačne nacрте prijedloga koji će se podnijeti na posljednjoj plenarnoj sjednici Konferencije.

SVJETSKA PLENARNA PODRUČJA KONFERENCIJE, 29. i 30. travnja 2022.

Sedma i završna plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe bila je važna prekretnica kojom je završen postupak intenzivnih rasprava koji je trajao nekoliko mjeseci i u kojem je sastavljeno 49 prijedloga. Plenarna skupština predstavila je i sastavila 49 prijedloga Izvršnom odboru na sporazumnoj osnovi. Taj su konsenzus postigli predstavnici Europskog parlamenta, Vijeća, Europske komisije i nacionalnih parlamenata.

Predstavnici Odbora regija i Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, regionalni i lokalni izabrani predstavnici te predstavnici socijalnih partnera i civilnog društva također su izrazili svoju potporu tom procesu i podržali prijedloge.

Komponenta za građane predstavila je svoje konačno stajalište o prijedlozima (vidjeti ključne poruke u nastavku).

Na završnoj plenarnoj sjednici (29. i 30. travnja 2022.) 108 građana i građanki iznijelo je svoje konačno stajalište o prijedlozima s plenarne sjednice. Njihovo izlaganje zajednički je osmislilo i predstavilo njih 17 u obliku narativnog govora tijekom završne rasprave. Tekst u nastavku sažetak je ključnih poruka njihovih intervencija.

Započeli smo zahvaljivati Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji što su nam pružili priliku da pridonesemo oblikovanju budućnosti Europe. Susreli smo se s europskim kolegama iz cijelog EU-a, s različitim panela i događanja, s političkim predstavnicima i društvenim akterima te smo proširili svoje vidike. Odrasli smo kao Europljani. Zbog toga smo se svi žrtvovali: izvukli su nas iz svakodnevnog života, uzeli su nam slobodne

dane i proveli devet vikenda daleko od naših obitelji za članove europskih panela građana i građanki. Imali smo nevjerojatno i jedinstveno iskustvo. Za nas to nije bio gubitak vremena.

Bilo je uspona i padova na putu. Nismo uvijek dobili odgovor na naša pitanja. Znamo da će trebati vremena da se prijedlozi provedu. Ali uvjereni smo da ćete učiniti sve što je potrebno kako biste to postigli, iz poštovanja prema našem zajedničkom radu. Ako smo mi, građani, uspjeli prevladati naše razlike, jezične barijere, surađivati i podići se na vašu razinu, možete i vi.

**

Svi smo prešli dug put i sad kad je naš rad na plenarnoj sjednici završen, možemo biti ponosni na to. Vidimo osam međusektorskih tema koje daju jasan i snažan mandat za budućnost Europe.

Prvo, Europska unija utemeljena na solidarnosti, socijalnoj pravdi i jednakosti. Doista, velik je problem građana pronaći jednake uvjete i prava u različitim područjima: zdravstvenoj skrbi, socijalnim uslugama, obrazovanju i cjeloživotnom učenju, jednakim mogućnostima za osobe koje žive u ruralnim i urbanim područjima, uzimajući u obzir demografska razmatranja. U budućnosti Europljani u svim državama članicama i regijama više ne bi trebali biti diskriminirani na temelju svoje dobi, mjesta boravišta, nacionalnosti, spola, vjere ili političkih preferencija. Njima bi trebalo ponuditi pristojan životni standard, plaće i radne uvjete. EU mora biti više od gospodarske unije. Države članice moraju pokazati veću međusobnu solidarnost. Mi smo obitelj i moramo se ponašati kao takvi u kriznim situacijama.

Drugo, EU se mora usuditi i brzo djelovati kako bi postao predvodnik u području okoliša i klime, ubrzavajući prelazak na zelenu energiju, poboljšavajući svoju željezničku mrežu, promičući održivi promet i istinski kružno gospodarstvo. Nema vremena za gubljenje. EU treba poticati promjene u mnogim područjima politika: poljoprivredi, bioraznolikosti, gospodarstvu, energetici, prometu, obrazovanju, zdravstvu, digitalnoj transformaciji i klimatskoj diplomaciji. Imamo istraživačke sposobnosti, gospodarsku snagu i geopolitičku moć da to učinimo. Ako klimu postavimo kao prioritet, možemo se nadati prosperitetnoj budućnosti.

Treće, Europi je potrebna demokratskija Unija. Europski građani vole EU, ali budimo iskreni: nije uvijek lako. Pozvali ste nas da vam pomognemo i upitali: Kako bi europska demokracija trebala izgledati u budućnosti? I odgovorili smo: Mi, građani, želimo Europu u kojoj se odluke donose na transparentan i pravodoban način, u kojoj se ponovno razmatra načelo jednoglasnosti i u kojoj smo mi, građani, redovito i ozbiljno uključeni.

Četvrto, EU-u je potrebna veća usklađenost u nekim područjima i približavanje kao Uniji. Rat kuca na naša vrata na istoku, pozivajući nas da budemo ujedinjeniji nego ikad i da EU-u dodijelimo veću nadležnost u vanjskim poslovima. Ta konferencija može poslužiti kao temelj za stvaranje ujedinjenije i politički usklađenije Europe. Sve se svodi na ovu riječ: Unija. Ne možemo se opisati kao takvi ako ne uspijemo u suradnji koju je ova konferencija ilustrirala.

Peto, EU mora postati autonomniji i osigurati svoju globalnu konkurentnost. Tijekom tog procesa razgovarali smo o postizanju tog cilja u ključnim strateškim sektorima: poljoprivredi, energetici, industriji, zdravstvu. Moramo izbjeći ovisnost o trećim zemljama za mnoge osjetljive proizvode. Moramo se nadovezati na talente naše radne snage, spriječiti odljev mozgova i osigurati odgovarajuće osposobljavanje građana u svim fazama njihova života, bez obzira na to gdje žive u EU-u. Ne možemo imati velike razlike unutar EU-a i među mladima bez perspektive u jednoj zemlji, koji su prisiljeni otići u drugu.

Šesto, budućnost EU-a temelji se na njegovim vrijednostima. Oni su vodili naš rad. Kad smo počeli, nitko nije mogao zamisliti da će rat izbiti na našem kontinentu. Ta borba za slobodu čini nas svjesnima mogućnosti da živimo u mirnoj zajednici. Iza svih naših prijedloga izražene su sljedeće vrijednosti: human i dostojanstven prihvrat migranata, jednak pristup zdravlju, borba protiv korupcije, poziv na zaštitu prirode i biološke raznolikosti te demokratskija Unija.

Sedmo, građani bi se u budućnosti trebali osjećati više Europljanima i bolje poznavati EU. To je međusektorsko pitanje na kojem se temelji rad svih panela. Digitalna transformacija, obrazovanje, mobilnost i razmjene mogu dati smisao tom europskom identitetu, koji nadopunjuje, ali ne dovodi u pitanje, naše nacionalne identitete. Mnogi od nas nisu se osjećali Europljanima prije ove konferencije: ona se pojavila ovdje, polako, razmjenjujući jedni s drugima. Imali smo sreće što smo imali ovu priliku, ali mnogi nisu. Zato su informiranje, komunikacija i podizanje svijesti toliko važni.

Naposljetku, osma međusektorska tema, koja nam je iznimno važna, jest obrazovanje i osnaživanje građana općenito. Na ovu konferenciju odlučili ste pozvati građane starije od 16 godina. Zahvalni smo na tome jer je, više nego ikad prije, potrebno osnažiti mlade. Visoka stopa suzdržanosti mladih pokazuje da je potrebno

ponovno uspostaviti vezu između mladih i politike. Također ih se mora učiniti gospodarski i društveno odgovornima: i dalje je preteško ući na tržište rada kako bi se ostvarila socijalna prava. Tijekom pandemije bolesti COVID-19 osjećali su se napuštenima, a mnogi od njih i dalje trpe posljedice na svoje mentalno zdravlje. Međutim, potrebno je osnažiti sve Europljane, a ne samo mlade: programima mobilnosti i cjeloživotnim učenjem moramo proširiti obzore svih Europljana. Također moramo osposobiti građane za demokraciju, građansko sudjelovanje i medijsku pismenost. Potreban nam je istinski holistički pristup.

**

Nitko nije znao kakav će biti ishod. 27 zemalja, 24 jezika, različite dobi. A ipak, kada smo radili zajedno, osjećali smo se povezanim: naš mozak, naše misli, naša iskustva. Nismo stručnjaci za EU ili bilo koju temu konferencije, ali smo stvarni stručnjaci i imamo svoje priče. Idemo na posao, živimo na selu i u predgrađima, radimo noću, učimo, imamo djecu, uzimamo javni prijevoz. Možemo graditi na svojoj raznolikosti. Postignut je konsenzus o prijedlozima između četiriju različitih sastavnica i unutar sastavnice koja se odnosi na građane. Slažemo se i podržavamo sve prijedloge koji su sada u vašim rukama. Izražavamo različito stajalište o mjeri 38.4., trećoj točki, jer ona ne proizlazi iz europskih ili nacionalnih panela i o njoj se nije u dovoljnoj mjeri raspravljalo u Radnoj skupini za cjelinu. Zbog toga ne iznosimo primjedbe o sadržaju ili relevantnosti te mjere. Imajući to na umu, pozivamo vas da razmotrite ove prijedloge u cjelini, da ih provedete, a ne samo one koji vam najviše odgovaraju i koji su lako primjenjivi. Učinite to transparentno. Na tim smo prijedlozima radili s predanošću i strašću, ponosni smo na svoj rad: poštujemo ga.

Konferencija o budućnosti Europe prošla je kroz pandemiju i svjedočila ratu u Europi, pokazujući svoju punu solidarnost s ukrajinskim narodom. Godina je bila uspješna za sudionike i sve Europljane. No, konferencija je nastavila svoj rad, protiv vjetrova i plime. Zaključimo u ime građana i građanki Konferencije slanjem jednostavne poruke: osjećamo se Europljanima, osjećamo se angažiranim i saslušanim u procesu demokratizacije, vjerujemo u EU i želimo nastaviti vjerovati u njega. Stoga, iz dubine svojeg srca, dobro pročitajte prijedloge i provedite ih radi budućnosti Europe.

Predstavnici komponente Vijeća na plenarnoj sjednici suzdržali su se od komentiranja sadržaja prijedloga, ali su umjesto toga podržali i poticali aktivnosti građana i građanki te primili na znanje njihove preporuke. Nakon 9. svibnja 2022. Vijeće će odrediti daljnje postupanje u vezi s ishodom Konferencije, u okviru svoje nadležnosti i u skladu s Ugovorima.

Izvršni odbor Konferencije o budućnosti Europe prima na znanje prijedloge Plenarne skupštine i predstavlja ih kao konačni ishod Konferencije. Dajući smjernice o budućnosti Europe, ti su prijedlozi dobiveni nakon gotovo godinu dana rasprava, u okviru utvrđenom Zajedničkom izjavom i Poslovnikom Konferencije.

IV. Prijedlozi Plenarne skupštine

„Klimatske promjene i okoliš”

1. Prijedlog: Poljoprivreda, proizvodnja hrane, bioraznolikost i ekosustavi, onečišćenje

Cilj: Sigurna, održiva, pravedna, klimatski odgovorna i cjenovno pristupačna proizvodnja hrane kojom se poštuju načela održivosti i okoliš te štite bioraznolikost i ekosustavi uz istodobno osiguravanje sigurnosti opskrbe hranom.

Mjere:

1. stavljanje u prvi plan pojmova zelenih i plavih gospodarstava promicanjem učinkovite i okolišno i klimatski prihvatljive poljoprivrede i ribarstva u EU-u i svijetu, uključujući ekološku poljoprivredu, kao i druge inovativne i održive oblike poljoprivrede, kao što je vertikalna poljoprivreda, koji omogućuju veću proizvodnju uz manje inputa uz istodobno smanjenje emisija i utjecaja na okoliš, ali i dalje osiguravaju produktivnost i sigurnost opskrbe hranom (područje 3. – preporuke 1., 2. i 10.; Panel 2 – 4. preporuka).
2. preusmjeravanje subvencija i jačanje poticaja za ekološku i održivu poljoprivredu kojom se poštuju posebni standardi zaštite okoliša i doprinosi postizanju globalnih klimatskih ciljeva (3. preporuka – 1. i 12. preporuka).
3. Primijeniti načela kružnog gospodarstva na poljoprivredu i poticati mjere za borbu protiv rasipanja hrane (rasprava u Radnoj skupini, Višejezična digitalna platforma – MNP).
4. Znatno smanjiti upotrebu pesticida i kemijskih gnojiva, u skladu s postojećim ciljevima, uz istodobno daljnje osiguravanje sigurnosti opskrbe hranom, te poduprijeti istraživanja za razvoj održivijih alternativa koje se temelje na prirodi (3. preporuka – 10. preporuka, rasprava u radnoj skupini).
5. uvođenje certificiranja uklanjanja ugljika na temelju pouzdanog, pouzdanog i transparentnog obračuna ugljika (plenarna rasprava).
6. Povećati istraživanja i inovacije, među ostalim u području tehnoloških rješenja povezanih s održivom proizvodnjom, otpornošću na nametnike i preciznom poljoprivredom, kao i u području komunikacije, savjetodavnih sustava i osposobljavanja poljoprivrednika i poljoprivrednika (treća preporuka – 10. preporuka, rasprava u radnoj skupini, plenarna rasprava).
7. Ukloniti socijalni damping i promicati pravednu zelenu tranziciju prema boljim radnim mjestima u poljoprivrednom sektoru, uz visokokvalitetne sigurnosne, zdravstvene i radne uvjete (rasprava u radnoj skupini).
8. Raspravljati o aspektima kao što su upotreba plastike u poljoprivrednim filmovima i načini smanjenja potrošnje vode u poljoprivredi (PNM).
9. Obrazloženi uzgoj i proizvodnja mesa bili su usmjereni na dobrobit i održivost životinja s pomoću mjera kao što su jasno označivanje, visoka kvaliteta i zajednički standardi za uzgoj i prijevoz životinja, čime se jača veza između uzgoja životinja i hrane (3. preporuka – 16. i 30. preporuka).

2. Prijedlog: Poljoprivreda, proizvodnja hrane, bioraznolikost i ekosustavi, onečišćenje

Cilj: Zaštititi i obnoviti bioraznolikost, krajolik i oceane te ukloniti onečišćenje.

Mjere:

1. Stvaranje, obnova, bolje upravljanje i proširenje zaštićenih područja radi očuvanja bioraznolikosti (preporuka FR, 3. panel – 11. preporuka).
2. Uspostaviti sustav prisile i nagrađivanja za borbu protiv onečišćenja kojim se primjenjuje načelo „onečišćivač plaća”, koji bi također trebao biti integriran u porezne mjere i popraćen boljim podizanjem svijesti i poticajima (treća preporuka – preporuka 32, preporuka FR, rasprava na plenarnoj sjednici).
3. proširenje uloge općina u urbanističkom planiranju i izgradnji novih zgrada pogodnih za plavu i zelenu infrastrukturu, izbjegavanje i zaustavljanje daljnjeg prekrivanja zemljišta, obveznih zelenih površina za nove građevine radi promicanja bioraznolikosti i urbanih šuma (3. preporuka – 5. preporuka, 1. panel – 18. preporuka, preporuka FR).
4. Zaštita insekata, posebno autohtonih vrsta i vrsta oparašivača, među ostalim zaštitom od invazivnih vrsta i boljom provedbom postojećih pravila (1. preporuka – 18. preporuka).
5. Podupirati pošumljavanje i ponovno pošumljavanje, uključujući šume uništene požarom, primjenjivati odgovorno gospodarenje šumama i poticati bolju upotrebu drva za zamjenu drugih materijala. U svim državama članicama EU-a utvrditi obvezujuće nacionalne ciljeve za ponovno pošumljavanje autohtonim drvećem i lokalnom florom, uzimajući u obzir različite nacionalne situacije i posebnosti (poglavlje 3. preporuka 14., panel 1. preporuka 18.).
6. Provesti i proširiti zabranu plastike za jednokratnu upotrebu.
7. Zaštita izvora vode i borba protiv onečišćenja rijeka i oceana, među ostalim istraživanjem i suzbijanjem onečišćenja mikroplastikom, te promicanje ekološki prihvatljivog prometa primjenom najboljih dostupnih tehnologija i razvojem istraživanja i financiranja EU-a za alternativna pomorska goriva i tehnologije (NMP, rasprava u radnoj skupini).
8. Ograničavanje svjetlosnog onečišćenja (rasprava u radnoj skupini).

3. Prijedlog: Klimatske promjene, energetika, promet

Cilj: Povećanje europske energetske sigurnosti i postizanje energetske neovisnosti Unije uz istodobno osiguravanje pravedne tranzicije i osiguravanje dostatne održive i cjenovno pristupačne energije za Europljane. Borba protiv klimatskih promjena tako da se EU-u dodijeli vodeća uloga na svjetskoj razini u održivoj energetskej politici i da se poštuju globalni ciljevi zaštite klime.

Mjere:

1. Ostvariti i, ako je to moguće, ubrzati zelenu tranziciju, među ostalim većim ulaganjem u obnovljivu energiju, kako bi se smanjila ovisnost o vanjskim izvorima energije, uz uvažavanje uloge lokalnih i regionalnih vlasti u zelenoj tranziciji (rasprava u radnoj skupini).
2. u okviru energetskej politike ispitati geopolitičke i sigurnosne implikacije svih dobavljača energije iz trećih zemalja, posebno u pogledu ljudskih prava, ekologije, dobrog upravljanja i vladavine prava (rasprava u radnoj skupini).
3. Smanjenje ovisnosti o uvozu nafte i plina s pomoću projekata energetske učinkovitosti, potpore cjenovno pristupačnom javnom prijevozu, željezničke teretne mreže velikih brzina i širenja opskrbe čistom i obnovljivom energijom (poglavlje 4. preporuka 2., panel 1. preporuka 10., FR i DE preporuke).
4. Poboljšati kvalitetu i međusobnu povezanost, održavati i preoblikovati elektroenergetsku infrastrukturu i mreže kako bi se povećala sigurnost i omogućio prijelaz na obnovljive izvore energije (1. preporuka – 10. preporuka, rasprava u radnoj skupini).
5. Ulaganje u tehnologije obnovljive energije, kao što je učinkovita proizvodnja zelenog vodika, posebno u sektorima koje je teško elektrificirati (treća preporuka – 31. preporuka, rasprava u radnoj skupini).
6. Ulagati u istraživanje novih izvora energije i ekološki prihvatljivih metoda skladištenja te, u očekivanju opipljivog rješenja, dodatno ulagati u postojeća optimalna rješenja za proizvodnju i skladištenje energije (3. preporuka – 9. i 31. preporuka).
7. učiniti filtre za CO₂ obveznim u elektranama na fosilna goriva i pružiti financijsku potporu državama članicama koje nemaju financijska sredstva za provedbu filtera za CO₂ (područje 3. – preporuka 29.).
8. Osiguravanje pravedne tranzicije, zaštita radnika i radnih mjesta dostatnim financijskim sredstvima za tranziciju i daljnja istraživanja, reforma poreznog sustava pravednijim oporezivanjem i mjere za borbu protiv poreznih prijevара te osiguravanje uključivog pristupa upravljanju u oblikovanju politika na svim razinama (npr. ambiciozne mjere prekvalifikacije i usavršavanja, snažna socijalna zaštita, zadržavanje javnih usluga u rukama države, održavanje zdravstvenih i sigurnosnih pravila na radnom mjestu) (plenarna rasprava, rasprava radne skupine, NMP).
9. Uvesti paket ulaganja za klimatski prihvatljive tehnologije i inovacije, koji bi se trebao financirati uvoznim carinama povezanim s klimom i pristojbama za prilagodbu ugljika povezanim s klimom (preporuka DE).
10. Nakon prijelaznog razdoblja fosilna goriva više ne bi trebala primati subvencije i ne bi se trebala financirati tradicionalna plinska infrastruktura (rasprava u radnoj skupini).
11. Povećati vodstvo EU-a te njegovu ulogu i odgovornost u promicanju ambicioznog djelovanja u području klime i pravedne tranzicije te doprinijeti rješavanju problema gubitka i štete na međunarodnoj sceni, pri čemu UN mora biti u središtu djelovanja (preporuka nizozemskog predsjedništva, rasprava u radnoj skupini).

4. Prijedlog: Klimatske promjene, energetika, promet

Cilj: Osigurati modernu, sigurnu, zelenu i kvalitetnu infrastrukturu kojom se osigurava povezivost, među ostalim u ruralnim i otočnim područjima, među ostalim cjenovno pristupačnim javnim prijevozom.

Mjere:

1. Podupirati javni prijevoz i razviti učinkovitu, pouzdanu i cjenovno pristupačnu europsku mrežu javnog prijevoza, posebno u ruralnim i otočnim područjima, dodatnim poticajima za upotrebu javnog prijevoza (panel 3 – preporuka 36, panel 4 – preporuka 2).
2. Ulaganje u noćne vlakove velikih brzina i definiranje jedinstvenog standarda ekološki prihvatljive željezničke tehnologije u Europi kako bi se osigurala vjerodostojna alternativa i olakšala mogućnost zamjene i odvratanja od kratkih letova (rasprava u radnoj skupini, NMP).
3. Poticati kupnju, uzimajući u obzir njihovu cjenovnu pristupačnost za kućanstva, i (podijeljenu) upotrebu električnih vozila s dobrim životnim standardom baterije, kao i ulaganja u potrebnu infrastrukturu za punjenje i ulaganja u razvoj drugih čistih tehnologija za vozila koja je teško elektrificirati (Panel 3. – Preporuka 38.).
4. Razvoj brze internetske i mobilne povezivosti u ruralnim i otočnim područjima (Panel br. 3 – preporuka br. 36).
5. Poboljšanje postojeće prometne infrastrukture s ekološkog stajališta (3. preporuka – 37. preporuka).
6. Zahtijevati programe urbanog razvoja za „zelenije” gradove s manje emisija, s određenim područjima bez automobila u gradovima, a da se pritom ne naštetiti komercijalnim područjima (3. preporuka – 6. preporuka).
7. Poboljšati biciklističku infrastrukturu i pružiti veća prava i bolju pravnu zaštitu biciklistima i pješacima, posebno u slučaju nesreće s motornim vozilom, osiguravanjem sigurnosti na cestama i osposobljavanjem u području propisa o cestovnom prometu (3. preporuka – 4. preporuka).
8. Regulirati rudarenje kriptovaluta, koje koriste znatnu količinu energije (PNM).

5. Prijedlog: Održiva potrošnja, pakiranje i proizvodnja

Cilj: Poboľjšati upotrebu materijala i upravljanje njima u EU-u kako bi se potaknulo kružno gospodarstvo, povećala autonomija i smanjila ovisnost. Izgradnja kružnog gospodarstva promicanjem održive proizvodnje i proizvoda u EU-u. Osigurati da su svi proizvodi koji se stavljaju na tržište EU-a u skladu sa zajedničkim ekološkim standardima EU-a.

Mjere:

1. strože i usklađene proizvodne norme u Uniji i transparentan sustav označivanja za sve proizvode koji se prodaju na tržištu Unije s obzirom na njihovu trajnost/okolišni otisak i dugovječnost s pomoću QR koda i ekološke ocjene ili digitalne putovnice za proizvode (polje 3. – preporuke 8., 13., 20. i 21., panel 1. – preporuka 16., panel 4. – preporuka 13.).
2. Preispitivanje globalnih lanaca opskrbe, među ostalim u poljoprivrednoj proizvodnji, kako bi se smanjila ovisnost EU-a i skratili krugovi.
3. Dodatno spriječiti stvaranje otpada postavljanjem ciljeva sprečavanja nastanka i ponovne uporabe te utvrđivanjem standarda kvalitete za sustave razvrstavanja otpada (rasprava u radnoj skupini, preporuka FR).
4. Postupno ukidanje neodrživih oblika ambalaže, reguliranje ekološki prihvatljive ambalaže i izbjegavanje otpada od materijala u ambalaži financijskim poticajima i sankcijama te ulaganje u pronalaženje alternativa (treća skupina – preporuke 15 i 25, prva skupina – preporuka 12, četvrta skupina – preporuka 16).
5. Uvesti europski sustav povratne naknade za ambalažu i napredne standarde za spremnike (Panel 3 – preporuke 22. i 23., PNM).
6. pokrenuti platformu znanja EU-a o tome kako osigurati održivu i dugoročnu upotrebu proizvoda i kako ih „popraviti”, uključujući informacije dostupne od udruga potrošača (3. preporuka – 20. preporuka).
7. Uvesti mjere za borbu protiv ranog ili prijevremenog zastarijevanja, uključujući planirano zastarijevanje, osigurati dulja jamstva, promicati pravo na popravak te osigurati dostupnost i pristupačnost kompatibilnih rezervnih dijelova (3. preporuka – 20. preporuka, preporuka FR, preporuka DE, 1. panel – 14. preporuka).
8. Stvaranje tržišta sekundarnih sirovina uzimajući u obzir obvezne stope recikliranog sadržaja poticanjem smanjene upotrebe sirovina (rasprava u radnoj skupini).
9. brza provedba ambiciozne strategije za tekstil i definiranje mehanizma na temelju kojeg potrošači mogu znati da proizvod ispunjava kriterije održivosti (treća preporuka – 28. preporuka, rasprava u radnoj skupini).
10. mjere EU-a kojima se potrošačima omogućuje i potiče dulje korištenje proizvoda (treća preporuka – 20. preporuka).
11. Postrožiti standarde zaštite okoliša i provoditi propise o izvozu otpada u EU i treće zemlje (Panel 4. – Preporuka 15., MNP).
12. Uvesti mjere za ograničavanje oglašavanja proizvoda štetnih za okoliš uvođenjem obvezne izjave o ograničenju odgovornosti za proizvode koji su posebno štetni za okoliš (3. preporuka – 22. preporuka).
13. provedba strožih proizvodnih standarda i pravednih radnih uvjeta u cijelom proizvodnom lancu i lancu vrijednosti (Panel br. 3 – preporuka br. 21).

6. Prijedlog: Informiranje, osviještenost, dijalog i način života

Cilj: Poticanje znanja, podizanje svijesti, obrazovanje i dijalog o okolišu, klimatskim promjenama, uporabi energije i održivosti.

Mjere:

1. uspostaviti interaktivnu platformu koja će se provjeravati na temelju činjenica kako bi se pružile raznolike i redovito ažurirane znanstvene informacije u području okoliša (3. preporuka – 33. preporuka).
2. Podupirati kampanje za podizanje razine osviještenosti o zelenim pitanjima, uključujući dugoročnu europsku kampanju za održivu potrošnju i način života (preporuke Njemačke, Nizozemske i Francuske, 3. panel – 7. preporuka).
3. Poticati i olakšavati dijalog i savjetovanja među svim razinama donošenja odluka, posebno s mladima i na lokalnoj razini (preporuke DE, NL i FR, 3. panel – preporuke 27. i 35., rasprava na plenarnoj sjednici).
4. EU, uz potporu država članica, definira zajedničku Europsku povelju usmjerenu na pitanja okoliša i promicanje svijesti o okolišu među svim građanima (Panel 3 – 7. preporuka).
5. Ponuda tečajeva osposobljavanja i nastavnih materijala za sve kako bi se poboljšalo znanje o klimi i održivosti te omogućilo cjeloživotno učenje o pitanjima okoliša (prvi panel – preporuke 15. i 35., treći panel – preporuka 24., rasprava u radnoj skupini).
6. integrirati proizvodnju hrane i zaštitu biološke raznolikosti u obrazovni sustav, uključujući koristi od neprerađene hrane u odnosu na prerađenu hranu, te poticati stvaranje školskih vrtova i bespovratnih sredstava za projekte urbanog vrtlarstva i vertikalne poljoprivrede (treća skupina – 5. preporuka, prva skupina – 18. preporuka). Razmotriti uvođenje biološke raznolikosti kao obveznog predmeta u školama i povećati osviještenost javnosti o biološkoj raznolikosti putem medijskih kampanja i „natječaja” koji se promiču diljem EU-a (natječaji lokalnih tijela) (treći panel – 5. preporuka, prvi panel – 18. preporuka).
7. Jačanje uloge i djelovanja Unije u području okoliša i obrazovanja proširenjem nadležnosti Unije u području klimatskih promjena i obrazovanja o okolišu te proširenjem odlučivanja kvalificiranom većinom na teme za koje je utvrđeno da su od „europskog interesa”, kao što je okoliš (preporuke NL i FR).
8. Promicanje prehrane na biljnoj osnovi radi zaštite klime i očuvanja okoliša (PNM).

"Zdravlje"

7. Prijedlog: Zdrava prehrana i zdrav način života

Cilj: Osigurati da svi Europljani imaju pristup obrazovanju o zdravoj prehrani i zdravoj i cjenovno pristupačnoj hrani kao osnovi za zdrav način života, među ostalim sljedećim mjerama:

Mjere:¹

1. Uspostaviti minimalne standarde kvalitete i sljedivosti hrane, posebno ograničavanjem upotrebe antibiotika i drugih veterinarsko-medicinskih proizvoda na ono što je strogo nužno za zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja, umjesto da ih se preventivno upotrebljava, te osigurati jačanje kontrola u tom pogledu. [#23, #17]
 2. educirati građane o zdravim navikama koje treba usvojiti od rane dobi te ih poticati da donose sigurne i zdrave odluke oporezivanjem prerađene hrane koja se ne prerađuje i omogućavanjem lakšeg pristupa informacijama o zdravlju hrane; U tu svrhu uspostaviti sustav procjene prerađene hrane na razini EU-a koji se temelji na znanstvenom i neovisnom stručnom znanju, kao i oznaku o upotrebi hormonskih tvari i endokrinih disruptora u proizvodnji hrane. U tom pogledu ojačati praćenje i provedbu postojećih pravila i razmotriti njihovo jačanje. [#18, #19, GT]
 3. Poticati dijalog s akterima u prehrambenom lancu, od proizvodnje do prodaje, u okviru društvene odgovornosti poduzeća za zdravu hranu. [#19, GT]
 4. Na razini Unije podupirati pružanje zdrave, raznovrsne i cjenovno pristupačne hrane u javnim uslužnim ustanovama, kao što su školske kantine, bolnice ili ustanove za skrb, među ostalim namjenskim financiranjem. [#3, plenarna sjednica, radna skupina]
 5. Ulagati u istraživanje posljedica uporabe antibiotika i učinaka hormonskih tvari i endokrinih disruptora na zdravlje ljudi. [#17, #18]²
-
- 1 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: #3, #17, #18, #19
- 2 # = Preporuka europskih panela građana i građanki.

8. Prijedlog: Jačanje zdravstvenog sustava

Cilj: Jačanje otpornosti i kvalitete naših zdravstvenih sustava, među ostalim:

Mjere:³

1. stvaranje europskog prostora za zdravstvene podatke, čime bi se olakšala razmjena zdravstvenih podataka; Pojedinačni zdravstveni kartoni mogli bi se staviti na raspolaganje, na dobrovoljnoj osnovi, s pomoću pojedinačne elektroničke zdravstvene putovnice EU-a, u skladu s pravilima o zaštiti podataka. [#41, GT]
 2. primjereni radni uvjeti, posebno putem snažnog socijalnog dijaloga, među ostalim o plaćama i radnim uvjetima, te usklađivanje standarda osposobljavanja i certificiranja za zdravstvene djelatnike; Trebalo bi razviti programe umrežavanja i razmjene, kao što je Erasmus za medicinske škole, koji bi znatno doprinio razvoju vještina. Kako bi se zadržali talenti u Europi i mladim stručnjacima omogućilo da prošire svoje znanje i steknu radno iskustvo, trebalo bi uspostaviti programe razmjene EU-a kako bi se osiguralo da naši najbolji mozgovi u području bioloških znanosti ne budu privučeni trećim zemljama. [#39, GT]
 3. osiguravanje strateške autonomije na razini Unije kako bi se izbjegla ovisnost o trećim zemljama [NL2]⁴ za lijekove (posebno aktivne sastojke) i medicinske proizvode (uključujući sirovine); posebno bi na razini EU-a trebalo utvrditi popis osnovnih i prioritetnih lijekova i liječenja, ali i inovativnih lijekova i liječenja (kao što su biotehnoška rješenja), nadovezujući se na postojeće agencije EU-a i HERA-u, kako bi se osigurala njihova dostupnost građanima. Razmotriti organizaciju koordiniranog strateškog skladištenja diljem EU-a. Kako bi se postiglo potrebno koordinirano i dugoročno djelovanje na razini Unije, uključivanje zdravlja i zdravstvene skrbi u nadležnosti koje Unija i njezine države članice dijele izmjenom članka 4. UFEU-a. [#40, #49, plenarno zasjedanje, radna skupina]
 4. Nastavak razvoja, koordinacije i financiranja postojećih programa istraživanja i inovacija u području zdravstva bez ugrožavanja drugih programa povezanih sa zdravljem, posebno za europske referentne mreže, jer oni čine temelj za razvoj mreža medicinske skrbi za visokospecijalizirana i složena liječenja. [#42, #43, GT]
 5. Ulagati u zdravstvene sustave, posebno u javnu i neprofitnu domenu, infrastrukturu i digitalno zdravstvo te osigurati da pružatelji zdravstvene zaštite poštuju načela potpune dostupnosti, cjenovne pristupačnosti i kvalitete usluga, čime se osigurava da zdravstveni djelatnici ne iscrpljuju resurse uz malo ili nimalo poštovanja javnog interesa. [#51, GT]
 6. davanje snažnih preporuka državama članicama za ulaganje u učinkovite, dostupne, cjenovno pristupačne, visokokvalitetne i otporne zdravstvene sustave, među ostalim u kontekstu europskog semestra. Utjecaj rata u Ukrajini na javno zdravlje pokazuje potrebu za daljnjim razvojem otpornih zdravstvenih sustava i mehanizama solidarnosti. [#51, GT]
-
- 3 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: #39, #40, #41, #42, #43, NL1, NL2, #51
 - 4 Preporuka nacionalnog panela građana i građanki

9. Prijedlog: Šira vizija zdravlja

Cilj: Usvojiti holistički pristup zdravlju rješavanjem, uz bolesti i liječenje, zdravstvene kulture i prevencije te promicanjem zajedničkog razumijevanja problema s kojima se suočavaju bolesne osobe i osobe s invaliditetom, u skladu s pristupom „Jedno zdravlje”, koji bi trebalo naglasiti kao međusektorsko i temeljno načelo koje obuhvaća sve politike Unije.

Mjere:⁵

1. Poboljšati razumijevanje problema povezanih s mentalnim zdravljem i načina njihova rješavanja, među ostalim od ranog djetinjstva i ranom dijagnozom, na temelju najboljih praksi uspostavljenih u cijeloj Uniji, koje bi trebale biti lako dostupne na portalu najboljih praksi u području javnog zdravlja. Kako bi se podigla razina osviještenosti javnosti, institucije EU-a i relevantni dionici trebali bi organizirati događanja za razmjenu najboljih praksi i pomoći svojim članovima da ih šire u svojim izbornim jedinicama. Trebalo bi razviti akcijski plan EU-a za mentalno zdravlje kojim bi se osigurala dugoročna strategija za mentalno zdravlje, uključujući istraživanje, a koji bi se bavio i dostupnošću stručnjaka, uključujući maloljetnike, te uspostavom Europske godine mentalnog zdravlja u bliskoj budućnosti.
2. na razini EU-a razviti standardni obrazovni kurikulum o zdravom načinu života, koji obuhvaća i spolni odgoj. Taj bi program trebao uključivati i mjere usmjerene na zdrav način života i zaštitu okoliša te bi u njemu trebalo navesti kako one mogu pomoći u sprečavanju mnogih bolesti, primjerice vožnje biciklom kao zdravim sredstvom svakodnevnog putovanja. Ona bi bila besplatno dostupna državama članicama i školama koje bi je, prema potrebi, mogle upotrebljavati u svojim kurikulumima. Takvim bi se programom suzbijali stereotipi o bolesnim osobama ili osobama s invaliditetom. [#46, GT]
3. Razviti osposobljavanje za pružanje prve pomoći s praktičnom komponentom, koje bi bilo besplatno za sve građane, te razmotriti mogućnost redovitih tečajeva kao uobičajene prakse za studente i na radnom mjestu. Najmanji broj defibrilatora trebao bi biti dostupan i na javnim mjestima u svim državama članicama. [#50]
4. Proširiti inicijativu Tjedan zdravlja, koja bi se održala diljem EU-a u istom tjednu i tijekom koje bi trebalo rješavati sva zdravstvena pitanja i raspravljati o njima. Razmotrite i inicijative za Godinu zdravlja, počevši s Godinom mentalnog zdravlja. [#44, GT]
5. Prepoznati kao redovito liječenje u porezne svrhe hormonske kontracepcijske proizvode koji se koriste iz medicinskih razloga, na primjer u slučajevima fibromialgije i endometrioze, kao i ženske sanitarne proizvode. Osigurati pristup reproduktivnom liječenju za sve osobe s problemima plodnosti. [#45, GT]
5. Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: #44, #45, #46, #47, #50

10. Prijedlog: Jednak pristup zdravlju za sve

Cilj: Uspostaviti „pravo na zdravlje” osiguravanjem jednakog i univerzalnog pristupa cjenovno pristupačnoj, preventivnoj, kurativnoj i kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi za sve Europljane.

Mjere:⁶

1. Uspostaviti zajedničke minimalne zdravstvene standarde na razini Unije, koji se također odnose na prevenciju i dostupnost skrbi te blizinu skrbi, te pružiti potporu za uspostavu takvih standarda. [#39, GT]
 2. Prepoznati potrebu da se u potpunosti uzme u obzir načelo supsidijarnosti i ključna uloga lokalnih, regionalnih i nacionalnih zdravstvenih aktera [NL3], osigurati da se mjere mogu poduzeti na razini Unije ako se bolje rješava pitanje prava na zdravlje. Omogućiti brže i odlučnije donošenje odluka o ključnim temama i poboljšati učinkovitost europskog upravljanja za razvoj europske zdravstvene unije (npr. u slučaju pandemije ili rijetkih bolesti). [#49, FRsouhait11, digitalna platforma]
 3. Ojačati europsku zdravstvenu uniju iskorištavanjem punog potencijala postojećeg okvira i uključivanjem zdravlja i zdravstvene skrbi u podijeljene nadležnosti između Unije i njezinih država članica izmjenom članka 4. UFEU-a. [#49, FRsouhait11, digitalna platforma, GT]⁷.
 4. osigurati da svi imaju pristup postojećim oblicima liječenja u prvoj državi članici EU-a u kojoj su dostupni; u tu svrhu poboljšati prekograničnu suradnju, posebno u području rijetkih bolesti, raka, kardiovaskularnih bolesti i visokospecijaliziranog liječenja, kao što su transplantacija organa i liječenje teških opekline. Trebalo bi uspostaviti europsku mrežu za transplantaciju i darivanje organa za sve europske pacijente kojima je potrebna transplantacija. [Plenarij i radna skupina]
 5. Osigurati cjenovnu pristupačnost skrbi povećanjem ulaganja u zdravstvenu skrb, posebno stomatološku skrb, uključujući profilaksu, te osigurati da cjenovno pristupačna stomatološka skrb bude dostupna svima u roku od 15 do 20 godina. [#48, GT]
 6. Osigurati da liječenje i lijekovi u cijelom EU-u budu jednake kvalitete i da imaju pravedne lokalne troškove, među ostalim rješavanjem trenutačne rascjepkanosti unutarnjeg tržišta. [#40, NL3, radna skupina, plenarna sjednica]
 7. Suzbijanje zdravstvene nesigurnosti promicanjem besplatne stomatološke skrbi za djecu, skupine s niskim prihodima i druge ranjive skupine, kao što su osobe s invaliditetom. Razmotrite i utjecaj loše kvalitete stanovanja na zdravlje. [#48, GT]
 8. Uzmite u obzir međunarodnu dimenziju zdravlja i prepoznajte da bi lijekovi trebali biti univerzalno dostupni, među ostalim u najsiriromašnijim zemljama. [NL2]
-
- 6 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: #39, #40, #45, #48, #50, FRchangement8, FRsouhait11, #51
 - 7 Preporuke nizozemskog panela građana i građanki razlikuju se od preporuka europskog panela građana i građanki: u njemu se navodi da bi zdravlje i zdravstvena skrb trebali biti prvenstveno u nacionalnoj nadležnosti [NL3].

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje

Uvod

Živimo u iznimnim okolnostima, a Europska unija procijenit će se na temelju njezinih napora da iz trenutačnih kriza izađe snažnija, uz održiviji, uključiviji, konkurentniji i otporniji model rasta. Ruska invazija na Ukrajinu i pandemija bolesti COVID-19 promijenile su izgled EU-a. Konferencija će se također morati baviti društvenim i gospodarskim posljedicama ovog rata u ionako vrlo teškom postpandemijskom kontekstu. Istodobno, klimatske promjene i dalje su prijetnja čovječanstvu i imat će dramatičan učinak na gospodarstvo i naša društva. Iz zaprimljenih preporuka jasno je da građani pozivaju na snažnije djelovanje EU-a. Za neriješene transnacionalne izazove, kao što su nejednakosti, konkurentnost, zdravlje, klimatske promjene, migracije, digitalizacija ili pravedno oporezivanje, potrebna su odgovarajuća europska rješenja. Iz preporuka i rasprava jasno je da nam je potrebna sveobuhvatna strategija kako bismo europskim građanima osigurali veću dobrobit u različitim aspektima njihova života. Neki elementi te strategije sadržani su u postojećim politikama i mogu se postići potpunim iskorištavanjem postojećeg institucionalnog okvira na europskoj i nacionalnoj razini; za druge će biti potrebne nove politike, a u nekim slučajevima i izmjene Ugovora. Međutim, nove politike i izmjene Ugovora trebalo bi promatrati kao sredstva za poboljšanje dobrobiti, a ne kao ciljeve same po sebi. Moguće je i potrebno redefinirati Uniju kako bi se osigurala njezina strateška autonomija, održivi rast, bolji životni i radni uvjeti te ljudski napredak, bez iscrpljivanja ili uništavanja resursa našeg planeta, na temelju obnovljenog društvenog ugovora. Tim se preporukama nastoje ostvariti ti ciljevi. Prijedlozi u nastavku trebali bi se čitati s obzirom na činjenicu da su građani diljem Europe iznijeli različita stajališta i preporuke. Upravo je ta raznolikost stajališta jedna od neusporedivih prednosti Europe.

11. Prijedlog: Održivi rast i inovacije

Cilj: Predlažemo da EU podupire prelazak na održiv i otporan model rasta, uzimajući u obzir zelenu i digitalnu tranziciju sa snažnom socijalnom dimenzijom u europskom semestru i osnaživanjem građana, sindikata i poduzeća. Konvencionalni makroekonomski pokazatelji i BDP mogli bi se dopuniti novim pokazateljima kako bi se odgovorilo na nove europske prioritete, kao što su europski zeleni plan ili europski stup socijalnih prava, te kako bi bolje odražavali zelenu i digitalnu tranziciju te dobrobit ljudi. To bi se moglo postići sljedećim mjerama:

Mjere:⁸

1. Promicati zelenije proizvodne procese u poduzećima, pomoći poduzećima da pronađu najbolja rješenja te pružiti pozitivne i negativne poticaje. (11. i 12. europski panel građana i građanki) i povećanje lokalne proizvodnje i potrošnje (rasprave).
2. Raditi na održivijem i kružnom gospodarstvu rješavanjem problema planiranog zastarijevanja i osiguravanjem prava na popravak (preporuka br. 14 europskog panela građana i građanki).
3. Ispitati gospodarsko upravljanje EU-a i europski semestar kako bi se osiguralo da zelena i digitalna tranzicija, socijalna pravda i socijalni napredak idu ruku pod ruku s gospodarskom konkurentnošću, ne zanemarujući gospodarsku i fiskalnu prirodu europskog semestra. Osim toga, potrebno je bolje uključiti socijalne partnere te lokalne i regionalne vlasti u provedbu europskog semestra kako bi se poboljšala njegova primjena i odgovornost (internetska platforma, rasprave).
4. Borba protiv upotrebe jednokratne plastične ambalaže/spremnika (PCE 12).
5. proširenje upotrebe europske tehnologije i njezino pretvaranje u održivu alternativu stranoj tehnologiji (rasprave).
6. Promicati istraživanje novih materijala i tehnologija, kao i inovativnu upotrebu postojećih materijala, izbjegavajući pritom udvostručavanje istraživačkih napora (preporuka br. 9 Europskog panela građana i građanki, br. 1).
7. Rješavanje pitanja održivosti, cjenovne pristupačnosti i pristupačnosti energije, uzimajući u obzir energetska siromaštvo i ovisnost o trećim zemljama, povećanjem udjela energije proizvedene na održiv način (ECP 10, LT 3, IT 1.1).
8. Podići svijest među poduzećima i građanima o održivijem ponašanju i osigurati pravednu tranziciju na temelju socijalnog dijaloga i kvalitetnih radnih mjesta (12. europskog panela građana i građanki i internetske platforme).
9. Uključiti ambiciozne socijalne, radne i zdravstvene standarde, uključujući zdravlje i sigurnost na radu, u nove trgovinske sporazume EU-a. (LT8)

⁸ Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki 1: 9., 10., 11., 12., 14.; Nizozemska: 1; Italija: 1.1.; Litva: 3, 8.

12. Prijedlog: Jačanje konkurentnosti EU-a i daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta

Cilj: Predlažemo jačanje konkurentnosti i otpornosti gospodarstva, jedinstvenog tržišta i industrije EU-a te rješavanje strateških ovisnosti. Moramo promicati poduzetničku kulturu u EU-u u kojoj se potiču inovativna poduzeća svih veličina, posebno mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća i novoosnovana poduzeća, koja mogu napredovati kako bi doprinijela otpornijim i povezanim društvima. Potrebno je snažno i funkcionalno tržišno gospodarstvo kako bi se olakšala vizija Europe s istaknutijom socijalnom komponentom. To bi se moglo postići sljedećim mjerama:

Mjere:⁹

1. Razviti jasnu viziju europskog gospodarstva i iskoristiti prednosti, kvalitetu i raznolikost Europe, uzimajući u obzir gospodarske i druge razlike među državama članicama, te promicati suradnju i tržišno natjecanje među poduzećima. (NL 1 & 2)
2. Konsolidirati ono što je učinjeno u vezi s jedinstvenom valutom i međusobnom povezanošću platnih sustava i telekomunikacija. (IT 4.a.2)
3. Smanjiti standardizaciju proizvoda i prepoznati lokalne i regionalne posebnosti u pogledu kulture i proizvodnje (poštovanje proizvodnih tradicija). (IT 2.2.)
4. Ojačati uzlaznu socijalnu i gospodarsku konvergenciju na jedinstvenom tržištu dovršetkom postojećih inicijativa kao što su bankovna unija i unija tržišta kapitala te provedbom reforme naše ekonomske i monetarne unije usmjerene na budućnost (rasprave).
5. Promicati politike za snažnu industrijsku bazu i inovacije u ključnim razvojnim tehnologijama, kao i klimatsku politiku usmjerenu na budućnost, u kombinaciji s industrijskom konkurentnošću sa snažnom socijalnom dimenzijom, koja se temelji na socijalnom dijalogu i funkcionalnim industrijskim odnosima (rasprave).
6. U svim novim inicijativama posebnu pozornost posvetite MSP-ovima, koji su okosnica našeg gospodarstva. Načelo „počnimo od malih” mora se poštovati u svim zakonodavnim prijedlozima EU-a, a test utjecaja zakonodavstva na MSP-ove trebalo bi ojačati u Komisijinim procjenama učinka, u skladu s jasnim načelima, uz potpuno poštovanje socijalnih i ekoloških standarda i prava potrošača (rasprave).
7. Osigurati sudjelovanje MSP-ova u prijavama za financiranje, natjecajima i mrežama, uz najmanji mogući administrativni napor. Pristup financiranju za MSP-ove s visokorizičnim inovacijskim projektima trebali bi dodatno razviti subjekti kao što su Europsko vijeće za inovacije i Europska investicijska banka (rasprave).
8. stvoriti bolji okvir za ulaganja u istraživanje i inovacije kako bi se razvili održiviji poslovni modeli bogati bioraznolikošću (ECP 10, 11 i 14); usredotočiti se na tehnologiju i inovacije kao pokretače rasta. (IT 1.3.)
9. Promicati kolektivne gospodarske rezultate putem autonomne i konkurentne industrije. (FR3)
10. Utvrditi i razviti strateške sektore, uključujući svemir, robotiku i umjetnu inteligenciju. (FR 3 & 9)
11. Ulaganje u gospodarstvo turizma i kulture te vrednovanje brojnih malih odredišta u Europi. (IT 1.2.)
12. Osigurati sigurnost opskrbe diversifikacijom izvora ulaznih materijala/sirovina i povećanjem proizvodnje osnovnih dobara u Europi, kao što su zdravstvo, hrana, energetika, obrana i promet. (FR 9, LT 1, IT 1.4)
13. Promicati digitalizaciju europskih poduzeća, primjerice s pomoću posebnog pregleda stanja kojim se poduzećima omogućuje da usporede svoj stupanj digitalizacije s općim ciljem povećanja svoje konkurentnosti. (DE 2.1.)
14. Promicanje digitalne kohezije kako bi se doprinijelo gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji kako je definirana u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (rasprave).

15. Jačanje prekogranične suradnje radi jačanja kohezije i otpornosti unutar i izvan regija promicanjem europskog prekograničnog mehanizma i sličnih alata (rasprava).
 16. Ojačati i promicati mogućnosti prekograničnog osposobljavanja kako bi se unaprijedile vještine europske radne snage i povećala konkurentnost, uz istodobno jačanje vještina građana u gospodarskom području. (DE 2.2, LT7). promicati razmjene među radnicima u Europi putem Europskog centra za zapošljavanje; (IT 6.1) poticati mlade da studiraju znanstvene predmete. (IT 1.5.)
 17. Smanjiti birokraciju (odobrenja, potvrde) ako to nije nužno. (IT 2.1.)
 18. Borba protiv krivotvorenja i nepoštenog tržišnog natjecanja. (IT 2.4.)
 19. Osigurati veće sudjelovanje novoosnovanih poduzeća i MSP-ova u inovacijskim projektima jer se time jača njihova inovacijska snaga, konkurentnost i umrežavanje (internetska platforma, rasprave).
 20. Konsolidacija i zaštita jedinstvenog tržišta trebale bi ostati prioritet; mjerama i inicijativama poduzetima na nacionalnoj razini i razini Unije ne bi se smjelo dovoditi u pitanje jedinstveno tržište te bi se njima trebalo doprinijeti slobodnom kretanju osoba, robe, usluga i kapitala (rasprave).
 21. Nove političke inicijative EU-a trebale bi podlijegati „provjeri konkurentnosti” kako bi se analizirao njihov učinak na poduzeća i njihovo poslovno okruženje (troškovi gospodarske aktivnosti, inovacijski kapaciteti, međunarodna konkurentnost, jednaki uvjeti itd.). Takvo praćenje u skladu je s Pariškim sporazumom i ciljevima održivog razvoja, uključujući rodnu ravnopravnost, i njime se ne dovode u pitanje zaštita ljudskih, socijalnih i radničkih prava te standardi zaštite okoliša i potrošača. U tu svrhu predlažemo i osnivanje europskog savjetodavnog tijela za konkurentnost kako bi se pratilo kako se provodi praćenje konkurentnosti, a posebno kako bi se procijenili kumulativni učinci zakonodavstva, te kako bi se iznijeli prijedlozi za poboljšanje odgovarajućih okvirnih uvjeta za konkurentnost poduzeća iz EU-a. To bi tijelo u svoje upravljanje trebalo uključiti organizirano civilno društvo i socijalne partnere; (rasprave)
-
- 9 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki 1: 10, 11 & 14; Njemačka: 2.1., 2.2.; Nizozemska: 1, 2; Francuska: 3, 9; Italija: 1,2, 1,3, 1,4, 1,5, 2,1, 2,2, 2,4, 4.a.2, 6,1; Litva: 1, 7.

13. Prijedlog: Uključiva tržišta rada

Cilj: Predlažemo poboljšanje funkcioniranja tržišta rada kako bi se osigurali pravedniji radni uvjeti i promicala rodna ravnopravnost i zapošljavanje, posebno za mlade i ranjive skupine. EU, države članice i socijalni partneri moraju raditi na iskorjenjivanju siromaštva unatoč zaposlenju, jačanju prava radnika koji rade putem platformi, zabrani neplaćenog pripravnštva i osiguravanju pravedne mobilnosti radne snage u EU-u. Moramo promicati socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje. Moramo osigurati potpunu provedbu europskog stupa socijalnih prava, uključujući njegove relevantne glavne ciljeve za 2030., na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u područjima „jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada” i „pravednih radnih uvjeta”, uz poštovanje nadležnosti i načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, te uključiti protokol o socijalnom napretku u Ugovore. Pritom bi trebalo poštovati nacionalne tradicije i autonomiju socijalnih partnera te osigurati suradnju s civilnim društvom. To bi se moglo postići sljedećim mjerama:

Mjere:¹⁰

1. Osigurati da zakonske minimalne plaće svakom radniku jamče dostojnu i sličnu kvalitetu života u svim državama članicama. Trebalo bi definirati jasne kriterije (npr. trošak života, inflacija, razina iznad granice siromaštva, prosječna i srednja plaća na nacionalnoj razini) koje treba uzeti u obzir pri određivanju razine minimalnih plaća. Zakonske razine minimalne plaće trebalo bi redovito preispitivati s obzirom na te kriterije kako bi se osigurala njihova primjerenost. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti učinkovitoj provedbi tih pravila te praćenju i praćenju poboljšanja životnog standarda. Istodobno bi trebalo ojačati i poticati kolektivno pregovaranje diljem EU-a (1. i 30. europski panel građana i građanki; DE 4.2; internetska platforma).
2. Razmotriti i dodatno ojačati provedbu Direktive o radnom vremenu (Direktiva 2003/88/EZ) i drugog relevantnog zakonodavstva kojim se osigurava zdrava ravnoteža između poslovnog i privatnog života, uzimajući pritom u obzir nove nacionalne politike u tom području (preporuka br. 2 Europskog panela građana i građanki).
3. Uvesti ili ojačati postojeće zakonodavstvo o „pametnom radu” i potaknuti poduzeća da promiču taj novi način rada. (ECP 7) EU bi trebao osigurati pravo na isključivanje, učiniti više kako bi se riješio problem digitalnog jaza na radnom mjestu i procijenile posljedice rada na daljinu na zdravlje, radno vrijeme i učinkovitost. Potrebno je osigurati pravednu digitalizaciju koja se temelji na ljudskim pravima, boljim radnim uvjetima i kolektivnom pregovaranju (rasprave).
4. integrirati politike zapošljavanja na razini EU-a, pri čemu su aktivne politike tržišta rada i dalje središnje i sve usklađenije (IT 6.2), dok se države članice usredotočuju na ulaganje napora u reforme kako bi stvorile povoljne uvjete za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta (rasprave).
5. Poduzeti mjere kako bi se osiguralo da su socijalna prava u potpunosti zaštićena i da imaju prednost pred gospodarskim slobodama u slučaju sukoba, među ostalim uvođenjem protokola o socijalnom napretku u Ugovore (internetska platforma, rasprave).
6. Osiguravanje rodne ravnopravnosti, u skladu sa Strategijom EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. 2025. EU bi trebao nastaviti mjeriti rodnu ravnopravnost s pomoću indeksa rodne ravnopravnosti (stajališta, razlike u plaćama, zapošljavanje, vodstvo itd.), osigurati godišnje praćenje strategije, biti transparentan u pogledu postignutih rezultata, poticati razmjenu stručnog znanja i najboljih praksi te uspostaviti mogući izravni mehanizam povratnih informacija od građana (npr. ombudsmana) (28. europski panel građana i građanki; IT 5.a.1). Potrebno je riješiti problem razlike u plaćama između spolova i uvesti kvote za više rukovodeće položaje. Žene poduzetnice trebale bi dobiti veću potporu u poslovnom okruženju, kao i žene u znanosti, tehnologiji, inženjerstvu i matematici (rasprave).

7. Promicati zapošljavanje mladih, među ostalim financijskom potporom poduzećima, ali i pružanjem dodatne potpore poslodavcima i radnicima (napomena br. 4) te potporom mladim poduzetnicima i mladim samozaposlenim radnicima, primjerice putem obrazovnih alata i tečajeva (rasprave).
8. Promicanje zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju (NL 4), posebno za osobe s invaliditetom (internetska platforma).
9. Promicati zapošljavanje i socijalnu mobilnost kako bi ljudi imali svaku priliku za samoostvarenje i samoodređenje. (IT 5.a.4 i IT 6.1) Mogla bi postojati dugoročna strategija kojom bi se osiguralo da svi u

našem društvu imaju odgovarajuće vještine kako bi pronašli posao i povećali svoj talent, posebno mlađa generacija (rasprave). Važno je ulagati u vještine prilagođene promjenjivim potrebama tržišta rada i promicati cjeloživotno učenje putem, među ostalim, programa razmjene u svim fazama života te osigurati pravo na cjeloživotno učenje i pravo na osposobljavanje. (FR 6; DE 4.1) U tu je svrhu potrebno ojačati suradnju između poduzeća, sindikata i pružatelja usluga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (rasprave).

-
- 10 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki 1: 1, 2, 7, 28, 30; Njemačka: 4.1., 4.2.; Nizozemska: 4; Francuska: 6; Italija: 5.a.1., 5.a.4., 6.1., 6.2.

14. Prijedlog: Snažnije socijalne politike

Cilj: Predlažemo smanjenje nejednakosti, borbu protiv socijalne isključenosti i siromaštva. Moramo uspostaviti sveobuhvatnu strategiju za borbu protiv siromaštva koja bi, među ostalim, mogla uključivati jačanje Garancije za djecu i Garancije za mlade, uvođenje minimalnih plaća, zajednički europski okvir za programe minimalnog dohotka i pristojno socijalno stanovanje. Moramo osigurati potpunu provedbu europskog stupa socijalnih prava, uključujući njegove relevantne glavne ciljeve za 2030., na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u područjima „socijalne zaštite i uključenosti”, uz poštovanje odgovarajućih nadležnosti i načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, te uključiti protokol o socijalnom napretku u Ugovore. To bi se moglo postići sljedećim mjerama:

Mjere:¹¹

1. Jačanje nadležnosti Unije u području socijalnih politika i predlaganje usklađenog zakonodavstva na razini Unije radi promicanja socijalnih politika i osiguravanja jednakih prava, uključujući zdravlje, uzimajući u obzir donesene propise i minimalne zahtjeve na cijelom državnom području. (ECP 19 & 21) EU bi mogao podupirati i dopunjavati politike država članica, među ostalim predlaganjem zajedničkog okvira za osiguravanje minimalnog dohotka kako nitko ne bi bio zapostavljen. Te bi se mjere trebale provoditi u okviru potpune provedbe europskog stupa socijalnih prava i njegova akcijskog plana (rasprave).
2. Ne dovoditi u pitanje socijalna prava (javno zdravlje, javno obrazovanje, politike rada). (IT 4.a.1.)
3. Promicanje socijalnih i zdravstvenih istraživanja u EU-u u skladu s prioritetnim linijama za koje se smatra da su od javnog

interesa i koje su dogovorile države članice te osiguravanje odgovarajućeg financiranja. To bi se djelomično moglo postići jačanjem suradnje između područja stručnosti, zemalja i studijskih centara (sveučilišta itd.) (ECP 20).

4. Omogućiti pristup zdravstvenim uslugama svim osobama mlađima od 16 godina diljem EU-a ako te usluge nisu dostupne u nacionalnom kontekstu (rasprave).
5. osigurati da EU, zajedno sa socijalnim partnerima i nacionalnim vladama, podupire ciljani pristup pristojnom socijalnom stanovanju za građane, u skladu s njihovim posebnim potrebama; financijski napor trebali bi dijeliti privatni donatori, vlasnici nekretnina, korisnici stambenih nekretnina, vlade država članica na središnjoj i lokalnoj razini te Europska unija (25. europski panel građana i građanki).

¹¹ Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki 1: 19., 20., 21., 25.; Italija: 4.a.1.

15. Prijedlog: Demografska tranzicija

Cilj: predložimo rješavanje izazova koji proizlaze iz demografske tranzicije, koja je ključna sastavnica opće otpornosti Europe, posebno niskih stopa nataliteta i stalnog starenja stanovništva, osiguravanjem potpore ljudima tijekom cijelog njihova života. To bi trebalo biti sveobuhvatno djelovanje za sve generacije, od djece i mladih do obitelji, radno sposobnog stanovništva, starijih osoba koje su još uvijek spremne za rad i osoba u mirovini ili kojima je potrebna skrb. To bi se moglo postići sljedećim mjerama:

Mjere:¹²

1. Osigurati kvalitetnu, cjenovno pristupačnu i dostupnu skrb o djeci u cijelom EU-u kako bi majke i očevi mogli pouzdano uskladiti svoj poslovni i obiteljski život. Prema potrebi, to bi moglo uključivati mogućnosti za skrb o djeci na radnom mjestu ili u njegovoj blizini. U nekim državama članicama dostupna je i skrb o djeci noću, koja bi trebala poslužiti kao primjer. Osim toga, te bi mjere mogle biti popraćene mjerama potpore kao što su snižene stope PDV-a na opremu potrebnu djeci. Sprečavanje siromaštva i socijalne isključenosti djece od ključne je važnosti. (ECP 22 i 26) Jačanje jamstva za djecu, osiguravanje pristupa djeci kojoj je potrebna pomoć uslugama kao što su obrazovanje i skrb o djeci, zdravstvena skrb, prehrana i stanovanje, moglo bi biti instrument za postizanje tog cilja (internetska platforma, rasprave).
2. uspostaviti posebnu potporu i zaštitu na radu za mlade. Mjere usmjerene na radno sposobno stanovništvo trebale bi uključivati pristup znanju za majke i očeve nakon povratka na posao (preporuka br. 22 Europskog panela građana i građanki). Jačanje Garancije za mlade moglo bi biti instrument za poboljšanje pristupa mladih zaposlenja, kontinuiranog obrazovanja, naukovanja ili pripravništva. (rasprave)
3. Promicati pravo na slobodno kretanje obrazovanja unutar Unije, među ostalim uzajamnim priznavanjem diploma, diploma, kompetencija i kvalifikacija. (rasprave)
4. Poboljšati zakonodavstvo i njegovu provedbu kako bi se pružila potpora obiteljima u svim državama članicama, na primjer u vezi s roditeljskim dopustom te naknadama za rođenje djeteta i skrb o djeci. (ECP 26 i IT 5.a.1) Stanovanje ima ključnu ulogu u pružanju potpore obiteljima i trebalo bi ga rješavati (internetska platforma, rasprave).
5. Poduzeti mjere kako bi se osiguralo da sve obitelji uživaju ista obiteljska prava u svim državama članicama. To bi trebalo uključivati pravo na brak i posvojenje. (27. europskog panela građana i građanki)
6. Promicati fleksibilnu dob za umirovljenje uzimajući u obzir specifičnu situaciju starijih osoba. Pri određivanju dobi za umirovljenje potrebno je razlikovati prema profesiji i stoga uzeti u obzir posebno zahtjevan posao, kako mentalni tako i fizički. (21. i 5.a.1. europskog panela građana i građanki)
7. Sprečavanje siromaštva u starijoj dobi uvođenjem minimalnih mirovina. Tim minimalnim razinama trebalo bi uzeti u obzir životni standard, granicu siromaštva i kupovnu moć u predmetnoj državi članici. (21. europski panel građana i građanki)
8. Osigurati odgovarajuću socijalnu pomoć i zdravstvenu skrb za starije osobe. Pritom je važno obuhvatiti i usluge skrbi u zajednici i usluge rezidencijalne skrbi. Slično tome, u mjerama se moraju uzeti u obzir i primatelji skrbi i pružatelji skrbi. (preporuka br. 23 Europskog panela građana i građanki)
9. Osigurati održivi razvoj i demografsku otpornost regija koje zaostaju kako bi ih se učinilo dinamičnijima i privlačnijima, među ostalim u okviru kohezijske politike. (internetska platforma i rasprave)
10. Poduzeti koordinirano djelovanje na europskoj razini kako bi se prikupili podaci razvrstani prema čimbenicima kao što su spol i analizirali demografski trendovi, razmijenile najbolje prakse i znanje te poduprle države članice u razvoju i provedbi odgovarajućih politika, među ostalim

osnivanjem tijela EU-a specijaliziranog za to područje. (internetska platforma i rasprave).

12 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki 1: 21., 22., 23., 26., 27.; Italija: 5.a.1.

16. Prijedlog: Fiskalna i fiskalna politika

Cilj: predlažemo da EU potiče ulaganja usmjerena na budućnost usmjerena na zelenu i digitalnu tranziciju sa snažnom socijalnom i rodnom dimenzijom, uzimajući u obzir primjere instrumenta Next Generation EU i Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE). EU mora uzeti u obzir socijalne i gospodarske posljedice rata protiv Ukrajine i vezu između svojeg gospodarskog upravljanja i novog geopolitičkog konteksta jačanjem vlastitog proračuna novim vlastitim sredstvima. Građani žele da se oporezivanje odvrti od građana i MSP-ova te da se usmjeri na utajivače poreza, velike zagađivače i digitalne divove, istodobno želeći da EU podupre sposobnost država članica i lokalnih vlasti da se financiraju i koriste sredstvima EU-a. To bi se trebalo postići sljedećim mjerama:

Mjere:¹³

1. Usklađivanje i koordinacija poreznih politika u državama članicama EU-a radi sprečavanja utaje i izbjegavanja poreza, izbjegavanja poreznih oaza unutar EU-a i ciljanog premještanja unutar Europe, među ostalim osiguravanjem da se porezne odluke mogu donositi kvalificiranom većinom u Vijeću EU-a. S druge strane, postoje preporuke panela građana i građanki da je oporezivanje u nadležnosti različitih zemalja, koje imaju vlastite ciljeve i okolnosti. (ECP 13 i 31, IT 4.b.3, NL 2.3)
2. promicati suradnju među državama članicama EU-a kako bi se osiguralo da sva poduzeća iz EU-a plaćaju svoj dio poreza; uvesti zajedničku osnovicu poreza na dobit (CCTB) ili minimalnu efektivnu stopu. (NL 3)
3. Osigurati da poduzeća plaćaju poreze tamo gdje se ostvaruje dobit. (preporuka br. 13 Europskog panela građana i građanki)
4. Osigurati da se poreznom politikom podupire europska industrija i sprečava gubitak radnih mjesta u Europi. (preporuke br. 13 i 31 Europskog panela građana i građanki)
5. detaljnije ispitati mogućnost zajedničkog zaduživanja na razini EU-a s ciljem stvaranja povoljnijih uvjeta zaduživanja, uz istodobno održavanje odgovornih fiskalnih politika na razini država članica. (LT 9)
6. Jačati praćenje apsorpcije i upotrebe sredstava Unije, među ostalim na lokalnoj i općinskoj razini. (LT 10)

13 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki 1: 13., 31.; Nizozemska: 2.3.; Italija: 4.b.3., 4.b.6.; Litva: 9, 10.

„EU u svijetu”

17. Prijedlog: Smanjenje ovisnosti EU-a o stranim akterima u strateškim sektorima s gospodarskog stajališta

Cilj: Predlažemo da EU poduzme mjere za jačanje svoje autonomije u ključnim strateškim sektorima kao što su poljoprivredni proizvodi, strateška gospodarska roba, poluvodiči, medicinski proizvodi, inovativne digitalne i okolišne tehnologije i energetika sljedećim mjerama:

Mjere:

1. promicanje istraživačkih, razvojnih i inovacijskih aktivnosti te suradnje između javnih i privatnih partnera u tom području.
2. Održavanje ambicioznog programa trgovinskih pregovora koji može pomoći u jačanju otpornosti i diversifikacije lanaca opskrbe, posebno za sirovine, uz ravnopravnu raspodjelu koristi od trgovine i s više partnera, čime se ograničava naša izloženost i ovisnost o malom broju dobavljača koji mogu predstavljati rizik.¹⁴
3. Veća otpornost lanaca opskrbe EU-a poticanjem ulaganja u strateške sektore u EU-u, skladištenjem kritičnih proizvoda i uređaja te diversifikacijom izvora opskrbe kritičnim sirovinama.
4. Nova ulaganja u dovršenje unutarnjeg tržišta i stvaranje jednakih uvjeta kako bi proizvodnja i kupnja tih proizvoda u Europskoj uniji postale privlačnije.
5. Potpora koja te proizvode čini dostupnima i cjenovno pristupačnima europskim potrošačima te pomaže u smanjenju vanjskih ovisnosti, primjerice strukturnim i regionalnim politikama, poreznim olakšicama, subvencijama, ulaganjima u infrastrukturu i istraživanje, poticanjem konkurentnosti MSP-ova, kao i obrazovnim programima za održavanje relevantnih vještina i radnih mjesta u Europi, koji su relevantni za osiguravanje osnovnih potreba.¹⁵
6. Europski program za potporu malim lokalnim proizvođačima u strateškim sektorima u svim državama članicama,¹⁶ uz veću upotrebu programa i financijskih instrumenata EU-a, kao što je InvestEU.
7. Bolja suradnja među državama članicama radi upravljanja rizicima u lancu opskrbe.¹⁷

14 Na temelju rasprava radne skupine i plenarnog zasjedanja.

15 Vidjeti 1. preporuku Europskog panela građana i građanki br. 4, 2. preporuku nacionalnog panela građana i građanki Njemačke, 1. panel „EU u svijetu”, i 2. preporuku nacionalnog panela građana i građanki Italije, 2. preporuka, izrađenu u okviru radne skupine.

16 Vidjeti 4. preporuku Četvrtog europskog panela građana i građanki i 5. i 6. preporuku talijanskog nacionalnog panela građana i građanki, Skupina 2., koje je izradila radna skupina.

17 Vidjeti 2. i 3. preporuku Radne skupine za digitalnu platformu i 2. preporuku Skupine nacionalnih kontaktnih točaka za Italiju, <https://futureu.europa.eu/processes/EUInTheWorld/f/16/proposals/197870?local=hr>.

18. Prijedlog: Smanjenje ovisnosti EU-a o stranim energetske akterima

Cilj: Predlažemo da EU ostvari veću autonomiju u proizvodnji energije i opskrbi energijom, u kontekstu aktualne zelene tranzicije, sljedećim mjerama:

Mjere:

1. Donošenje strategije kako bi postala autonomnija u proizvodnji energije. Europsko tijelo trebalo bi integrirati postojeće europske agencije za energiju, koordinirati razvoj energije iz obnovljivih izvora i promicati razmjenu znanja.¹⁸
2. Aktivna potpora projektima javnog prijevoza i energetske učinkovitosti, europskoj željezničkoj mreži velikih brzina za prijevoz tereta, širenju opskrbe čistom i obnovljivom energijom (uključujući solarnu energiju i energiju vjetra), alternativnim tehnologijama (kao što su vodik ili pretvaranje otpada u energiju), kao i prelasku u urbanim područjima s kulture pojedinačnih automobila na kulturu javnog prijevoza, dijeljenja električnih automobila i vožnje biciklom.¹⁹
3. Osiguravanje pravedne i poštene tranzicije, posebno pružanjem potpore ranjivim građanima koji se suočavaju s najvećim izazovima u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti i koji su već pogođeni višim cijenama energije zbog energetske ovisnosti i nedavnog utrostručenja cijena energije.
4. Veća suradnja u procjeni upotrebe nuklearne energije u okviru aktualne zelene tranzicije na obnovljivu energiju u Europi, uzimajući u obzir kolektivna pitanja koja bi se mogla riješiti ili stvoriti, s obzirom na to da je mnoge države članice još uvijek upotrebljavaju.²⁰
5. Suradnja s međunarodnim partnerima kako bi ih se obvezalo na ambicioznije ciljeve u području klimatskih promjena na raznim međunarodnim forumima, uključujući skupine G7 i G20.
6. Povezivanje vanjske trgovine s mjerama politike u području klimatskih promjena (npr. pokretanjem paketa ulaganja za klimatski prihvatljive tehnologije i inovacije, uključujući programe financiranja).²¹
7. Zajednička nabava uvezene energije i partnerstva za održivu energiju kako bi se smanjila ovisnost Europe o uvozu energije, posebno u području plina i nafte, te kako bi se razvili domaći izvori energije u EU-u.

18 Vidjeti 14. preporuku Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

19 Vidjeti 2. preporuku Četvrtog europskog panela građana i građanki i 4. preporuku talijanskog nacionalnog panela građana i građanki, 2. skupinu, razvijenu u okviru radne skupine.

20 Vidjeti 17. preporuku Četvrtog europskog panela građana i građanki i 4. preporuku talijanskog nacionalnog panela građana i građanki, 2. skupinu, razvijenu u okviru radne skupine.

21 Vidjeti 1. preporuku NCP-a Njemačke, 1. panel „EU u svijetu”, izrađenu u okviru radne skupine.

19. Prijedlog: Utvrđivanje standarda unutar i izvan EU-a u trgovinskim i ulagačkim odnosima

Cilj: Predlažemo da EU ojača etičku dimenziju svojih trgovinskih i ulagačkih odnosa:

Mjere:

1. Očuvanje i reforma naše multilateralne međunarodne trgovinske strukture utemeljene na pravilima i partnerstvo s demokracijama sličnih stavova.
2. Djelotvorno i razmjerno zakonodavstvo EU-a kojim se osigurava potpuna primjena dostojanstvenih radnih standarda u globalnim lancima vrijednosti, među ostalim u postupcima proizvodnje i opskrbe EU-a, te usklađenost uvezene robe s etičkim standardima kvalitete, održivim razvojem i standardima ljudskih prava, uključujući radnička i sindikalna prava, pružanjem certifikata za proizvode koji su u skladu s tim zakonodavstvom EU-a²² i sudjelovanjem u procesu dijaloga na razini EU-a čiji je cilj informiranje i obrazovanje o ekološkim i etičkim učincima strateških promjena u međunarodnoj trgovini.
3. Ograničenja uvoza i prodaje proizvoda iz zemalja koje omogućuju prisilni i dječji rad, redovito ažurirana crna lista poduzeća i podizanje svijesti potrošača o dječjem radu putem informacija objavljenih službenim kanalima EU-a.²³
4. Praćenje i provedba provedivih poglavlja o trgovini i održivom razvoju u sporazumima EU-a o slobodnoj trgovini, uključujući mogućnost mehanizma koji se temelji na sankcijama u krajnjoj nuždi.
5. Reforma općeg sustava povlastica EU-a (OSP) kako bi se uključile stroge odredbe o uvjetovanosti te djelotvorni i odgovarajući postupci praćenja, izvješćivanja i dijaloga radi poboljšanja učinka koji OSP može imati na trgovinu, ljudska prava i razvoj u partnerskim zemljama, uz mogućnost povlačenja trgovinskih povlastica u slučaju neusklađenosti.

22 Vidjeti 3. preporuku Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

23 Vidjeti Preporuku 11. Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

20. Prijedlog: Utvrđivanje standarda za politike zaštite okoliša unutar i izvan EU-a

Cilj: Predlažemo da EU ojača okolišnu dimenziju svojih trgovinskih odnosa:

Mjere:

1. Usklađivanje i jačanje ekološkog označivanja i obvezno prikazivanje europskog pokazatelja utjecaja na okoliš (ekoscore) na svim proizvodima široke potrošnje. ecoscore bi se izračunao na temelju emisija iz proizvodnje i prijevoza te na temelju štetnosti sadržaja, na temelju popisa opasnih proizvoda. Ecoscoreom bi trebalo upravljati i kontrolirati ga europsko tijelo.²⁴
2. Viši standardi zaštite okoliša za izvoz otpada te strože kontrole i sankcije za zaustavljanje nezakonitog izvoza. EU bi trebao poticati države članice da recikliraju vlastiti otpad i upotrebljavaju ga za proizvodnju energije.²⁵
3. postavljanje cilja za uklanjanje ambalaže koja zagađuje okoliš promicanjem ambalaže koja manje zagađuje okoliš ili ekološki prihvatljivije ambalaže²⁶ i izgradnjom partnerstava sa zemljama u razvoju, podupiranjem njihove infrastrukture i razmatranjem uzajamno korisnih trgovinskih sporazuma kako bi im se pomoglo u prelasku na zelene izvore energije.²⁷
4. mogućnost nagrađivanja zemalja s visokim standardima održivosti tako da im se ponudi dodatni pristup tržištu EU-a za njihovu održivu robu i usluge, jednostrano putem općeg sustava povlastica OSP+, bilateralno putem dogovorenih trgovinskih sporazuma ili multilateralno putem inicijativa Svjetske trgovinske organizacije.

24 Vidjeti 13. preporuku Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

25 Vidjeti preporuku br. 15 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

26 Vidjeti preporuku br. 16 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

27 Vidjeti 12. preporuku Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

21. Prijedlog: Donošenje odluka i kohezija u EU-u

Cilj: Predlažemo da EU poboljša svoju sposobnost donošenja brzih i učinkovitih odluka u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) tako da nastupa jedinstveno i djeluje kao istinski globalni akter kako bi pokazao pozitivnu ulogu u svijetu i pridonio odgovoru na svaku krizu, uključujući:

Mjere:

1. Osiguravanje da se, posebno u pogledu ZVSP-a, pitanja koja se trenutačno donose jednoglasno obično donose kvalificiranom većinom.²⁸
2. Suradnja na sigurnosnoj i obrambenoj politici temelji se na nedavno odobrenom Strateškom kompasu i upotrebi Europskog instrumenta mirovne pomoći.²⁹
3. Jačanje uloge Visokog predstavnika kako bi se osiguralo da EU nastupa jedinstveno.³⁰
4. Dogovor o snažnoj viziji i zajedničkoj strategiji za učvršćivanje jedinstva i kapaciteta EU-a za donošenje odluka kako bi se Unija pripremila za daljnja proširenja.³¹
5. Ubrzavanjem ratifikacije nedavno sklopljenih trgovinskih sporazuma, bez napuštanja odgovarajućeg nadzora i rasprave.

28 Vidjeti preporuku br. 21 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

29 Vidjeti digitalnu platformu razvijenu u okviru radne skupine.

30 Vidjeti digitalnu platformu razvijenu u okviru radne skupine.

31 Vidjeti preporuku br. 26 Europskog panela

građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

22. Prijedlog: Transparentnost EU-a i njegovih odnosa s građanima

Cilj: Predlažemo da EU, posebno svojim djelovanjem na međunarodnoj razini, uključujući trgovinske pregovore, poboljša svoju dostupnost građanima poboljšanjem informacija, obrazovanja, sudjelovanja građana i transparentnosti svojeg djelovanja, posebno:

Mjere:

1. Jačanje veza s građanima i lokalnim institucijama kako bi se poboljšala transparentnost, doprlo do građana i bolje komuniciralo s njima i povežalo s njima o konkretnim inicijativama EU-a na međunarodnoj razini.³²
2. Veće sudjelovanje građana u međunarodnoj politici EU-a i izravna događanja za sudjelovanje građana, kao što je Konferencija o budućnosti Europe, organizirana na nacionalnoj, lokalnoj i europskoj razini³³ te uz aktivno sudjelovanje organiziranog civilnog društva.³⁴
3. Potpuna potpora svih relevantnih dionika građanima koji odluče sudjelovati u organizacijama organiziranog civilnog društva, kao što je bio slučaj s bolešću COVID-19 i Ukrajinom.
4. dodjelu posebnog proračuna za razvoj obrazovnih programa o funkcioniranju EU-a i njegovim vrijednostima, koji bi mogao predložiti državama članicama koje to žele kako bi ih mogle integrirati u svoje kurikule (primarne, sekundarne i sveučilišne). Osim toga, studentima koji žele studirati u drugoj europskoj zemlji u okviru programa Erasmus mogao bi se ponuditi poseban tečaj o EU-u i njegovu funkcioniranju. Studenti koji odaberu ovaj tečaj imaju prednost u korištenju tih programa Erasmus.
5. poboljšanje medijske strategije EU-a povećanjem vidljivosti društvenih medija i aktivnim promicanjem njihova sadržaja; promicanje inovacija poboljšanjem dostupnosti prisutnosti EU-a na društvenim mrežama.³⁵

32 Vidjeti preporuku br. 18 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne

skupine.

33 Vidjeti preporuku br. 19 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.

34 Vidjeti preporuku br. 19 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne

skupine.

35 Vidjeti Preporuku br. 25 Europskog panela građana i građanki br. 4.

23. Prijedlog: EU kao globalni predvodnik u području mira i sigurnosti

Cilj: Predlažemo da EU nastavi djelovati kako bi promicao dijalog i osigurao mir i međunarodni poredak utemeljen na pravilima, jačajući multilateralizam i nadovezujući se na dugotrajne mirovne inicijative EU-a koje su pridonijele dodjeli Nobelove nagrade u 2012., istodobno jačajući svoju zajedničku sigurnost, putem sljedećih mjera:

Mjere:^{36 37}

1. Zajedničke oružane snage, koje se koriste u svrhu samoobrane i namijenjene su sprečavanju bilo kakvog agresivnog vojnog djelovanja bilo koje vrste, s kapacitetom za pružanje pomoći u kriznim vremenima, uključujući prirodne katastrofe. Izvan europskih granica mogli bi se rasporediti u iznimnim okolnostima, po mogućnosti na temelju zakonskog mandata Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, a time i u skladu s međunarodnim pravom,³⁸ bez natjecanja s NATO-om ili udvostručavanja NATO-a i poštovanja različitih nacionalnih odnosa s NATO-om; u tom bi pogledu trebalo provesti procjenu odnosa EU-a s NATO-om u kontekstu rasprave o strateškoj autonomiji EU-a.
2. vodeća uloga u uspostavi globalnog sigurnosnog poretka nakon rata u Ukrajini, na temelju nedavno donesenog Strateškog kompasa EU-a.
3. zaštitu svojih strateških istraživanja i sposobnosti u prioritetnim sektorima kao što

su svemirski sektor, kibersigurnost, medicinski sektor i okoliš.³⁹

4. Jačanje operativnih kapaciteta potrebnih za osiguravanje učinkovitosti klauzule o uzajamnoj pomoći iz članka 42. stavka 7. Ugovora o Europskoj uniji, kojom se osigurava odgovarajuća zaštita EU-a za svaku državu članicu koju napadne treća zemlja.
5. Promišljanje o tome kako se boriti protiv dezinformacija i propagande na objektivni i činjeničan način.

36 Na temelju rasprava radne skupine i plenarnog zasjedanja.

37 Vidjeti promjenu 2. francuskog nacionalnog panela/događanja.

38 Vidjeti preporuku br. 20 Europskog panela građana i građanki br. 4 i preporuku br. 7 talijanskog nacionalnog panela građana i građanki, skupinu br. 2, koje je izradila radna skupina.

39 Vidjeti izmjenu 2. francuskog nacionalnog panela građana i građanki.

24. Prijedlog: EU kao globalni predvodnik u izgradnji odnosa

Cilj: Predlažemo da EU u svojim odnosima s trećim zemljama:

Mjere:

1. bolje iskoristiti svoju kolektivnu političku i gospodarsku težinu, nastupajući jedinstveno i djelujući ujedinjeno, a da neke države članice ne podijele Uniju neprimjerenim bilateralnim intervencijama;⁴⁰
2. Ojačava svoju sposobnost sankcioniranja država, vlada, subjekata, skupina ili organizacija, kao i pojedinaca koji ne poštuju njezina temeljna načela, sporazume i zakone te osigurava brzu provedbu i izvršenje postojećih sankcija. Sankcije izrečene trećim zemljama trebale bi biti

razmjerne djelovanju koje ih je pokrenulo, učinkovite i pravodobno primijenjene.⁴¹

3. Promiče održivu trgovinu utemeljenu na pravilima i istodobno otvara nove mogućnosti za trgovinu i ulaganja za europska poduzeća. Iako su bilateralni sporazumi o trgovini i ulaganjima ključni za promicanje europske konkurentnosti, potrebni su standardi i pravila kako bi se osigurali jednaki uvjeti. EU mora ostati aktivan i pouzdan partner u pregovorima, sklapanju i provedbi trgovinskih sporazuma kojima se utvrđuju i visoki standardi održivosti.

4. Sklapanje ključnih međunarodnih sporazuma o suradnji zastupanjem EU-a, a ne pojedinačnih zemalja.⁴²
 5. Reformirati trgovinsku i investicijsku politiku EU-a kako bi se ponovno pokrenuo globalni multilateralizam s ciljem otvaranja dostojanstvenih radnih mjesta i zaštite temeljnih ljudskih prava, uključujući radnička i sindikalna prava, očuvanja okoliša i biološke raznolikosti, kao i poštovanja Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama, osiguravanja kvalitetnih javnih usluga i jačanja europske industrijske baze. EU bi trebao doprinijeti ponovnom pokretanju globalnog multilateralizma temeljitom reformom koja se temelji na demokraciji i miru, solidarnosti i poštovanju ljudskih, socijalnih i okolišnih prava, kao i ojačanoj ulozi ILO-a.
 6. Uključuje borbu protiv trgovine ljudima i nezakonite imigracije, kao i suradnju u mogućim operacijama vraćanja, u sporazumima o suradnji i ulaganjima s trećim zemljama.
 7. Uspostaviti partnerstva sa zemljama u razvoju radi potpore njihovoj infrastrukturi i razmotriti uzajamno korisne trgovinske sporazume kako bi im se pomoglo u prelasku na zelene izvore energije.⁴³
 8. Razvija učinkovitiju i ujedinjeniju politiku prema autokratskim i hibridnim režimima te razvija partnerstva s organizacijama civilnog društva u tim zemljama.
 9. Povećanje sredstava za misije EU-a za promatranje izbora.
 10. Državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama nudi vjerodostojnu perspektivu pristupanja kako bi se potaknuli mir i stabilnost u Europi i donio prosperitet milijunima Europljana.⁴⁴
-
- 40 Vidjeti Preporuku br. 24 Četvrtog europskog panela građana i građanki i Preporuku br. 7 talijanskog nacionalnog panela građana i građanki, Skupina 2., razvijene u okviru radne skupine.
- 41 Vidjeti preporuku br. 22 Europskog panela građana i građanki br. 4, izrađenu u okviru radne skupine.
- 42 Vidjeti 1. preporuku o EU-u u svijetu nizozemskog nacionalnog panela građana i građanki, izrađenu u okviru radne skupine.
- 43 Vidjeti digitalnu platformu i plenarne rasprave koje je razvila radna skupina.
- 44 Vidjeti digitalnu platformu razvijenu u okviru radne skupine.

NAPOMENA: Nekoliko članova radne skupine smatra da su prijedlozi „Smanjenje ovisnosti EU-a o stranim energetske akterima” i „Transparentnost EU-a i njegovi odnosi s građanima”, posebno, u nadležnosti drugih radnih skupina. Neki su članovi, uz glasovanje kvalificiranom većinom, željeli uputiti na alternative jednoglasnom odlučivanju u Vijeću, kao što su promjenjiva geometrija, izuzeća i pojačana suradnja. Neki članovi Radne skupine zalagali su se za upotrebu pojma „održivo”, a ne „etika” u prijedlogu „Definiranje standarda unutar i izvan EU-a u trgovinskim i ulagačkim odnosima”. Postoje različita stajališta o tome treba li za pristupanje novih država članica i dalje biti potreban jednoglasni dogovor svih sadašnjih država članica. Pojavila su se različita stajališta o poželjnom stupnju uspostave zajedničkih oružanih snaga. Dvije članice spomenule su mogućnost irskog jedinstva u slučaju da Sjeverna Irska glasa za to u skladu s odredbama Sporazuma na Veliki petak i potrebu da se EU pripremi za takvu mogućnost.

Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost

25. Prijedlog: Vladavina prava, demokratske vrijednosti i europski identitet

Cilj: sustavno podržavati vladavinu prava u svim državama članicama, uključujući:

Mjere:⁴⁵

1. Osiguravanje da se o vrijednostima i načelima sadržanima u Ugovorima EU-a i Povelji Europske unije o temeljnim pravima ne može pregovarati i da su nepovratni te da predstavljaju sine qua non uvjete za članstvo i pristupanje Uniji. Vrijednosti EU-a moraju se u potpunosti poštovati u svim državama članicama; trebale bi djelovati i kao međunarodni standard i stup privlačnosti putem diplomacije i dijaloga. Proširenje Unije ne bi smjelo ugroziti pravnu stečevinu Unije u pogledu temeljnih vrijednosti i prava građana.⁴⁶
2. pretvaranjem europskih vrijednosti u opipljivu stvarnost za građane EU-a, posebno putem interaktivnijeg i izravnijeg sudjelovanja. U tu bi svrhu trebalo ojačati europsko građanstvo, primjerice statusom građana Unije s posebnim pravima i slobodama građana, kao i statusom europskih prekograničnih udruženja i neprofitnih organizacija. Slično tome, europske vrijednosti trebalo bi promicati s pomoću „integracijskog alata” s obrazovnim materijalima i informativnim materijalima za građane. Naposljetku, trebalo bi stvoriti europsku javnu sferu koja okuplja audiovizualne i internetske medije novim ulaganjima EU-a, poboljšanjem postojećih medijskih platformi i većom potporom za više od 500 lokalnih europskih ureda za vezu.⁴⁷
3. Važno je da je Povelja Europske unije o temeljnim pravima univerzalno primjenjiva. Osim toga, trebalo bi organizirati godišnje konferencije o vladavini prava (nakon Izvješća Komisije o vladavini prava) na kojima bi se okupila izaslanstva iz svih država članica, koja bi se sastojala od građana, dužnosnika, parlamentarnih zastupnika, lokalnih vlasti, socijalnih partnera i civilnog društva, odabrana na nasumičan i raznolik način. Postoji i potreba za većom potporom organizacijama, uključujući organizacije civilnog društva, koje promiču vladavinu prava na terenu.⁴⁸
4. Učinkovitom provedbom Uredbe o uvjetovanosti, procjenom područja primjene Uredbe o uvjetovanosti i drugih instrumenata vladavine prava te razmatranjem proširenja njihova područja primjene na nova područja, bez obzira na njihovu važnost za proračun EU-a. Trebalo bi razmotriti sve potrebne pravne mogućnosti, uključujući izmjene Ugovora, kako bi se sankcionirale povrede vladavine prava.⁴⁹
5. Promicanje obrazovnih i medijskih programa kojima se vrijednosti EU-a stavljaju u središte procesa integracije migranata i potiču interakcije između građana EU-a i migranata kako bi se omogućila njihova uspješna integracija u društva EU-a i podigla svijest građana EU-a o pitanjima povezanim s migracijama.⁵⁰

45 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 2 (ECP 2) 10, 11, 14 i 30; Belgijski nacionalni panel građana i građanki: 1.3.1, 1.4.2, 1.4.3.; Njemačko nacionalno kontaktno mjesto: 5.1., 5.2.; Nizozemska nacionalna kontaktna točka: 1.2.

46 Preporuka br. 14 Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuke 1.3.1., 1.4.2. i 1.4.3. belgijskog NKT-a i 1.2. nizozemskog NKT-a.

47 Preporuka br. 11. Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuke 5.1. i 5.2. njemačkog NKT-a. Rasprava u radnoj skupini.

48 Preporuka br. 11. Europskog panela građana i građanki br. 2. Rasprava u radnoj skupini.

26. Prijedlog: Zaštita podataka

Cilj: Osigurati politiku obrade podataka koja je u većoj mjeri zaštićena i prilagođena građanima, a posebno:

Mjere:⁵¹

1. Potpuna provedba i preispitivanje postojećeg zakonodavstva o zaštiti podataka kako bi se procijenila potreba za poboljšanim provedbenim mehanizmima za subjekte koji obrađuju osobne podatke, koji su trenutačno u nadležnosti neovisnih nacionalnih tijela za zaštitu podataka koja poštuju načelo supsidijarnosti. Ti bi subjekti trebali biti sankcionirani strože nego na temelju trenutačne primjene pravila, razmjerno svojem godišnjem prometu (do 4 %) ili čak zabranom njihovih aktivnosti, te bi trebali podlijeagati neovisnoj godišnjoj reviziji.^{52 53}
2. Davanjem većeg učinka načelu integrirane ili zadane privatnosti, na primjer ocjenjivanjem i razvojem obrazaca za privolu za podatke koji su lako razumljivi, sažeti i intuitivni te jasno navode što je potrebno, a što nije. Korisnici moraju moći dati ili povući svoju privolu za obradu podataka na jednostavan, brz i trajan način.^{54 55}
3. Evaluacija i uvođenje jasnijih i zaštitnih pravila o obradi podataka koji se odnose na maloljetnike, po mogućnosti u Općoj uredbi EU-a o zaštiti podataka, među ostalim stvaranjem posebne kategorije za osjetljive podatke maloljetnika i usklađivanjem minimalne dobi za privolu u državama članicama. Iako bi većina provedbe pravila

Rasprava na plenarnoj sjednici.

49 Preporuka br. 10 Europskog panela građana i građanki br. 2.

50 Preporuka br. 30 Europskog panela građana i građanki br. 2.

o privatnosti i podizanju svijesti trebala ostati u nadležnosti država članica, među ostalim povećanjem ulaganja i resursa na nacionalnoj razini, Unija bi također trebala imati važniju ulogu, primjerice stvaranjem europskih kompetencija u građanskom obrazovanju o zaštiti podataka.⁵⁶

4. Poboljšanje usklađenosti s kriterijima prihvatljivosti za europska i nacionalna tijela za zaštitu podataka u pogledu kvalifikacija i prikladnosti kako bi se osigurala najveća moguća neovisnost njihovih članova.^{57 58}

51 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: ECP2: 7., 8., 9.; Nizozemska nacionalna kontaktna točka: 1.3, 4.3.

52 Preporuka br. 7 Europskog panela građana i građanki br. 2. Rasprava u radnoj skupini.

53 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.

54 Preporuka br. 9 Europskog panela građana i građanki br. 2.

55 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.

56 Preporuka br. 8 Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuke 1.3. i 4.3. nizozemskog NKT-a.

57 Preporuke br. 7 i 8 Europskog panela građana i građanki br. 2.

58 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.

27. Prijedlog: Mediji, lažne vijesti, dezinformacije, provjeravanje činjenica, kibernsigurnost

Cilj: Suzbijanje dezinformacija većim promicanjem neovisnosti i pluralizma medija te medijske pismenosti, a posebno:

Mjere:⁵⁹

1. Uvođenjem zakonodavstva za uklanjanje prijetnji neovisnosti medija s pomoću minimalnih standarda koji se primjenjuju u cijeloj Uniji, uključujući reviziju poslovnog modela medija kako bi se osigurali integritet i neovisnost europskog medijskog tržišta.⁶⁰
2. stroga primjena pravila EU-a o tržišnom natjecanju u medijskom sektoru kako bi se spriječilo stvaranje velikih medijskih monopola i osigurao medijski pluralizam i neovisnost od neželjenog uplitanja iz političke, poslovne i/ili strane sfere. Trebalo bi poticati i kvalitetno novinarstvo s priznatim i visokim standardima etike i samoregulacije.⁶¹
3. Osnivanje tijela EU-a za borbu protiv ciljanih dezinformacija i uplitanja, poboljšanje informiranosti o stanju i jačanje organizacija za provjeru činjenica i neovisnih medija. Trebalo bi aktivnije podupirati i promicati i „brojeve za hitne slučajeve” i lokacije, kao što je Europe Direct, kojima se građanima i nacionalnim medijima omogućuje da zatraže i dobiju provjerene informacije o strategijama i politikama EU-a.^{62 63}
4. Poticanje medijske pismenosti i podizanje svijesti građana o dezinformacijama i nenamjernom širenju infoxa, među ostalim obveznim školskim obrazovanjem. Države članice također bi trebalo poticati da u tu svrhu dodijele odgovarajuće ljudske i financijske resurse.⁶⁴

5. Nadovezujući se na postojeće inicijative, kao što su Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija i Europski opservatorij za digitalne medije (EDMO), obvezati internetske platforme da objavljuju jasne informacije o algoritmima koje upotrebljavaju (s pristankom korisnika ili bez njega) i o rizicima od dezinformacija kojima su korisnici izloženi, uz istodobnu zaštitu prava na slobodu govora i prava na privatnost.^{65 66}

59 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: ECP2: 5., 12., 13., 17., 28.; Belgijski NKT: 1.5.1., 2.1.1. do 2.4.3.; Nizozemska nacionalna kontaktna točka: 3.1.

60 Preporuka br. 5 Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuka 2.1.1. belgijskog NKT-a. Preporuka 3.1. nizozemskog NKT-a.

61 Preporuka br. 12 Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuka 2.1.4. belgijskog NKT-a.

62 Preporuke br. 17 i 28. Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuke 1.5.1., 2.1.3., 2.2.1. i 2.2.2. belgijskog NKT-a.

63 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.

64 Preporuke br. 5 i 28. Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuke 2.3.2. i 2.3.3. belgijskog NKT-a.

65 Preporuka br. 28 Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuke 2.3.1., 2.4.1. i 2.4.2. belgijskog NKT-a.

66 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.

28. Prijedlog: Mediji, lažne vijesti, dezinformacije, provjeravanje činjenica, kibernsigurnost (bis)

Cilj: Jačanje uloge EU-a u suzbijanju kibernsigurnosnih prijetnji, posebno:

Mjere:

1. Jačanje Agencije Europske unije za kibernsigurnost (ENISA) radi bolje zaštite pojedinaca, organizacija i institucija od povreda kibernsigurnosti i upotrebe umjetne inteligencije u kriminalne svrhe. Istodobno bi trebalo očuvati povjerljivost i zaštitu osobnih podataka.^{67 68}
2. Poboljšanje koordinacije nacionalnih tijela za kibernsigurnost i ulaganje dodatnih napora

kako bi se osigurala učinkovita provedba pravila Unije na nacionalnoj razini.^{69 70}

- 67 Preporuka br. 13 Europskog panela građana i građanki br. 2.
- 68 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.
- 69 Preporuka br. 13 Europskog panela građana i građanki br. 2.
- 70 O tom je pitanju raspravljala i Radna skupina za digitalnu transformaciju.

29. Prijedlog: Borba protiv diskriminacije, jednakosti i kvalitete života

CILJ: Poduzeti mjere za usklađivanje životnih uvjeta diljem Unije i poboljšanje socioekonomske kvalitete života njezinih građana, posebno:

Mjere:⁷¹

1. Razvoj transparentnih pokazatelja kvalitete života, uključujući gospodarske i socijalne kriterije te kriterije vladavine prava, uz savjetovanje sa stručnjacima i socijalnim partnerima, kako bi se utvrdio jasan i realističan vremenski okvir za podizanje socijalnih standarda i uspostavu zajedničke socioekonomske strukture Unije, među ostalim provedbom europskog stupa socijalnih prava. Te bi mjere trebalo uključiti u okvir gospodarskog upravljanja i postupak europskog semestra.^{72 73}
2. Povećanje i olakšavanje izravnih javnih ulaganja u zdravstvo, obrazovanje, fizičku infrastrukturu i skrb za starije osobe i osobe s invaliditetom. Dodatna ulaganja trebala bi biti usmjerena i na osiguravanje zadovoljavajuće ravnoteže između poslovnog i privatnog života za građane. Takva bi se ulaganja trebala provoditi na potpuno transparentan način kojim se omogućuje praćenje cijelog postupka.⁷⁴
3. Poticanjem oporezivanja velikih poduzeća, borbom protiv pristupa poreznim oazama i ukidanjem njihova postojanja u EU-u s ciljem povećanja javnih ulaganja u prioritetna područja kao što su obrazovanje

(školarine, Erasmus) i istraživanje. Borba protiv izbjegavanja plaćanja poreza na razini EU-a također bi trebala biti sredstvo prikupljanja sredstava za javno financirane inicijative.^{75 76}

4. Utvrđivanje kriterija na razini EU-a za borbu protiv diskriminacije na tržištu rada i poticanje privatnih poduzeća da zapošljavaju osobe koje su općenito najviše pogođene diskriminacijom (uključujući mlade, starije osobe, žene i pripadnike manjina), među ostalim subvencijama, te, kao drugi korak, privremenim kvotama. Socijalni partneri trebali bi biti usko uključeni u te napore. Diskriminacija izvan tržišta rada također bi trebala biti zabranjena zakonom i poticati jednakost.⁷⁷
5. Osiguravanje stvaranja i olakšavanja cjenovno pristupačnih javnih i privatnih vrtića i besplatne skrbi o djeci za one kojima je to potrebno.⁷⁸

71 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: ECP2: 1, 2, 21, 22, 23; Nizozemska nacionalna kontaktna točka: 1.1.

72 Preporuka br. 22 Europskog panela građana i građanki br. 2. Rasprava u radnoj skupini.

73 Pitanje je razmotrila i Radna skupina za snažnije gospodarstvo, socijalnu pravdu i zapošljavanje.

74 Preporuka br. 21 Europskog panela građana i građanki br. 2. Preporuka 1.1. nizozemskog NKT-a.

75 Preporuka br. 23 Europskog panela građana i građanki br. 2.

76 Pitanje je razmotrila i Radna skupina za snažnije gospodarstvo, socijalnu pravdu i zapošljavanje.

77 Preporuka br. 1 Europskog panela građana i građanki br. 2. Rasprava u radnoj skupini.

78 Preporuka br. 2 Europskog panela građana i građanki. Rasprava u radnoj skupini.

30. Prijedlog: Prava životinja, poljoprivreda

Cilj: Poduzeti odlučne mjere za promicanje i osiguravanje zelenije i klimatski prihvatljive poljoprivrede, posebno:

Mjere:⁷⁹

1. Utvrđivanjem detaljnih, mjerljivih i vremenski ograničenih minimalnih kriterija za zaštitu domaćih životinja s ciljem osiguravanja viših standarda dobrobiti životinja u skladu s uvođenjem ciljeva održivosti i na temelju integriranog pristupa prehrambenom sustavu.^{80 81}

2. Uvođenjem novčanih kazni za negativne učinke poljoprivredne djelatnosti (npr. emisije stakleničkih plinova, upotreba pesticida, prekomjerna potrošnja vode, prijevoz na velike udaljenosti itd.) u skladu s njihovim utjecajem na okoliš. Poljoprivredne proizvode uvezene u Uniju također bi trebalo procijeniti na toj osnovi, među ostalim putem carina, kako bi se uklonila svaka konkurentna prednost koja proizlazi iz nižih standarda zaštite okoliša.⁸²

3. Smanjenjem subvencija za masovnu poljoprivrednu proizvodnju ako se time nedoprinosi održivoj tranziciji i preusmjeravanjem tih sredstava radi potpore okolišno održivoj poljoprivredi, uz istodobno osiguravanje cjenovne pristupačnosti prehrambenih proizvoda.^{83 84}

79 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: ECP2: 3, 4, 6.

80 Preporuka br. 3 Europskog panela građana i građanki br. 2.

81 Pitanje je razmotrila i Radna skupina za klimatske promjene i okoliš.

82 Preporuka br. 4 Europskog panela građana i građanki br. 2.

83 Preporuka br. 6 Europskog panela građana i građanki br. 2.

84 Pitanje je razmotrila i Radna skupina za klimatske promjene i okoliš.

„Digitalna transformacija”

Europa mora biti predvodnik na globalnoj razini i postaviti standarde za digitalnu transformaciju te utvrditi europski put prema etičkom, transparentnom i sigurnom društvu usmjerenom na čovjeka. Europa mora zauzeti ambiciozan pristup i u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje nudi digitalizacija te istodobno upravljati rizicima i izazovima koje ona predstavlja. Digitalizacija se odnosi na sva područja našeg društva i mora se sustavno uzimati u obzir. U tom je pogledu upućeno na Europsku deklaraciju o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće te je predloženo da se razmotri mogući budući razvoj digitalne povelje o pravima.

Ruska agresija na Ukrajinu samo potvrđuje mnoge elemente navedene u prijedlozima, kao što su potreba za digitalnom suverenosti, veća pozornost usmjerena na kiberobranu i zaštitu od dezinformacija. Također dokazuje da suvremeni sukobi imaju posljedice u digitalnoj sferi i otvaraju nova pitanja, kao što su dugoročne posljedice zlouporabe osobnih podataka i nelegitimna uporaba tih podataka u budućnosti.

31. Prijedlog: Pristup digitalnoj infrastrukturi

Cilj: Jednak pristup internetu temeljno je pravo svakog europskog građanina. Predlažemo da svi u Europi imaju učinkovit pristup internetu i digitalnim uslugama te da se ojača suverenitet digitalne infrastrukture EU-a primjenom sljedećih mjera:

Mjere:⁸⁵

1. Ulaganje u visokokvalitetne i inovativne europske digitalne infrastrukture (uključujući razvoj mreža 5G i 6G u Europi) (preporuke 40. i 47. Europskog panela građana i građanki br. 1 i 1. nizozemskog nacionalnog panela građana i građanki).
2. Osigurati brz, cjenovno pristupačan, siguran i stabilan pristup internetu u cijeloj Uniji, uključujući roaming, pri čemu se prednost daje uspostavljanju internetskih veza u „bijelim/mrtvim područjima”, ruralnim područjima te udaljenim i perifernim područjima kako bi se riješio problem digitalnog jaza među državama članicama i unutar njih te osiguralo da nitko ne bude zapostavljen (preporuke 17. i 47. Europskog panela građana i građanki 1. i 1. nizozemskog nacionalnog panela građana i građanki).
3. Unapređenje uvođenja digitalne i električne infrastrukture u javnim i privatnim prostorima koja omogućuje upotrebu električnih i autonomnih vozila (rasprava u radnoj skupini).⁸⁶
4. poduzeti mjere za osiguravanje poštenog i otvorenog tržišnog natjecanja i sprečavanje monopola, ovisnosti o dobavljačima, koncentracije podataka i ovisnosti o trećim zemljama u pogledu infrastrukture i usluga; Poboljšanje tržišta iz perspektive potrošača (preporuka br. 17 Prvog europskog panela građana i građanki).
5. Učiniti djecu, obitelji, starije osobe i ranjive skupine prioritetom kad je riječ o pristupu internetu i informatičkoj opremi, uključujući pristup obrazovanju, javnim uslugama i zdravlju (preporuka br. 17 Europskog panela građana i građanki br. 1 i rasprava u radnoj skupini).
6. Poboljšati digitalni pristup, uz potpunu pristupačnost, osnovnim javnim i privatnim uslugama za građane i poduzeća, npr. administrativnim postupcima, te osigurati

pristup svim takvim uslugama i potporu za njih, npr. putem usluga potpore (rasprava u radnoj skupini, višejezična digitalna platforma).

7. Usklađivanje visokokvalitetnih digitalnih standarda i poboljšanje sigurne mobilnosti podataka kako bi se olakšala prekogranična interoperabilnost (rasprava u radnoj skupini, višejezična digitalna platforma).
8. Razmislite o utjecaju digitalne infrastrukture i digitalizacije na okoliš kako bi digitalna

transformacija postala održiva i kako bi se prešlo na zeleno digitalno društvo (rasprava u radnoj skupini, višejezična digitalna platforma).

-
- 85 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 1 (ECP 1): 17., 40., 47.; Nizozemski nacionalni panel građana i građanki (NCP) br. 1.
 - 86 Vidjeti poveznicu na Preporuku br. 38 Europskog panela građana i građanki o infrastrukturi za električna vozila.

32. Prijedlog: Digitalna znanja i vještine koje osnažuju ljude

Cilj: Predlažemo da EU osigura da svi europski građani mogu imati koristi od digitalizacije tako što će im omogućiti stjecanje potrebnih digitalnih vještina i mogućnosti provedbom sljedećih mjera:

Mjere:⁸⁷

1. Osigurati pristup osposobljavanju i obrazovanju, među ostalim na školskoj, formalnoj i neformalnoj razini, digitalnim vještinama i znanju tijekom cijelog života, nadovezujući se na postojeće inicijative na europskoj razini, posvećujući posebnu pozornost uključivanju osoba koje pripadaju ranjivim skupinama i starijih osoba, kao i jačanju digitalnih vještina djece na način koji je u skladu s njihovim dobrim razvojem i borbi protiv digitalnih nejednakosti, uključujući digitalni rodni jaz (preporuka br. 8 Europskog panela građana i građanki, preporuka br. 5.2 talijanskog nacionalnog panela građana i građanki i rasprava radne skupine).
2. Osigurati pametno korištenje internetom poticanjem država članica da uvedu osposobljavanje u području digitalnih vještina za sve dobne skupine, s usklađenim programima i sadržajima na europskoj razini, kao što su internetski rizici i mogućnosti, prava korisnika na internetu i pravila ponašanja (preporuka br. 47 Europskog panela građana i građanki br. 1 i rasprava radne skupine).
3. Poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da digitalizacija društva ne isključuje starije osobe i da im je tehnologija dostupna poticanjem programa i inicijativa u

tom području, kao što su tečajevi prilagođeni njihovim potrebama. Istodobno bi trebalo osigurati da ključne usluge budu dostupne i osobno i nedigitalno (preporuke br. 34 i 47 Prvog europskog panela građana i građanki).

4. Uvesti europsko certificiranje digitalnih vještina u škole koje će pripremiti mlade za buduće tržište rada (preporuka br. 8 Europskog panela građana i građanki).
5. Provesti koordinirane inicijative za osposobljavanje na razini EU-a s ciljem prekvalifikacije i usavršavanja radnika kako bi ostali konkurentni na tržištu rada, uzimajući u obzir i prije svega vještine i kvalifikacije potrebne u malim i srednjim poduzećima, kao i u cilju osposobljavanja digitalnih stručnjaka (preporuka br. 8 Europskog panela građana i građanki i rasprava radne skupine).
6. Promicati postojeće digitalne platforme koje povezuju građane s poslodavcima i pomažu im da pronađu posao u EU-u, kao što je EURES (preporuka br. 8 Europskog panela građana i građanki).
7. Povećati ulaganja i napore za poticanje digitalizacije obrazovanja, uključujući visoko obrazovanje (rasprava u radnoj skupini / višejezičnoj digitalnoj platformi).

⁸⁷ Preporuke građana na kojima se prijedlog

uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 1 (ECP 1): 8, 34 i 47; Talijanski nacionalni panel građana i građanki (NCP) 5.2.

33. Prijedlog: Sigurno i pouzdano digitalno društvo – kibersigurnost i dezinformacije

Cilj: Predlažemo da bi EU, kako bi se stvorilo sigurno, otporno i pouzdano digitalno društvo, trebao osigurati učinkovitu i brzu provedbu postojećeg zakonodavstva i imati veće ovlasti za jačanje kibersigurnosti, borbu protiv nezakonitog sadržaja i kiberkriminaliteta, suzbijanje kiberprijetnji nedržavnih aktera i autoritarnih država te rješavanje njihovih posljedica, kao i za suzbijanje dezinformacija, primjenom sljedećih mjera:

Mjere:⁸⁸

1. Jačanje kapaciteta Europolu/Europskog centra za kiberkriminalitet u pogledu financijskih i ljudskih resursa kako bi se omogućio proaktivniji pristup borbi protiv kiberkriminaliteta i ojačali zajednički europski kapaciteti za kiberbranu od napada velikih razmjera, među ostalim boljom suradnjom (preporuka Europskog panela građana i građanki br. 39 1, preporuka litavskog nacionalnog kontaktnog centra br. 2.6 i rasprava nizozemskog nacionalnog kontaktnog centra br. 1 i radne skupine).
 2. Poduzeti potrebne mjere kako bi se pripremili za napade velikih razmjera i poremećaje u pružanju usluga te kako bi ih se moglo brzo prevladati, primjerice osiguravanjem otporne infrastrukture i alternativnih komunikacijskih kanala (rasprava u radnoj skupini).
 3. Osigurati slične sankcije te njihovu brzu i učinkovitu provedbu u državama članicama u slučaju kiberkriminaliteta boljom koordinacijom lokalnih, regionalnih i nacionalnih centara i tijela za kibersigurnost (preporuka br. 39 Europskog panela građana i građanki).
 4. Poboljšanje digitalnog znanja i kritičkog razmišljanja kao sredstva za borbu protiv dezinformacija, prijetnji na internetu i govora mržnje, kao i lažnih sučelja i povlaštenih cijena (rasprava u radnoj skupini).
 5. Borba protiv dezinformiranja donošenjem zakonodavstva i smjernica kojima se osigurava da internetske platforme i poduzeća u području društvenih medija rješavaju svoje ranjivosti u pogledu dezinformiranja i primjenjuju mjere transparentnosti, uključujući, na primjer, algoritme koji se temelje na umjetnoj inteligenciji kojima se može istaknuti pouzdanost informacija na društvenim mrežama i novim medijima, tako što se korisniku pružaju provjereni izvori informacija. Ako se upotrebljavaju algoritmi, krajnja kontrola u postupcima donošenja odluka trebala bi biti odgovornost ljudi (preporuka br. 46 Europskog panela građana i građanki br. 1 i rasprava radne skupine).
 6. Podupirati digitalne platforme koje doprinose medijskom pluralizmu i osiguravaju resurse i inicijative za procjenu pouzdanosti i nepristranosti informacija iz tradicionalnih medija (televizija, tisak, radio) i drugih medija uz potpuno poštovanje načela slobode medija te za pružanje informacija građanima o kvaliteti informacija (preporuka br. 46 Europskog panela građana i građanki).
- ⁸⁸ Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Preporuke br. 39 i 46 europskog panela građana i građanki br. 1 (ECP 1) i preporuke br. 2.6 nacionalnog panela građana i građanki Litve i br. 1 nacionalnog panela građana i građanki Nizozemske.

34. Prijedlog: Sigurno i pouzdano digitalno društvo – zaštita podataka

Cilj: Podupiremo suverenitet građana u pogledu podataka, bolju osviještenost te učinkovitiju provedbu i primjenu postojećih pravila o zaštiti podataka (GDPR) kako bi se

ojačala kontrola građana nad njihovim podacima i ograničila zlouporaba podataka primjenom sljedećih mjera:

Mjere:⁸⁹

1. bolje objasniti pravila o zaštiti podataka, povećati transparentnost i poboljšati komunikaciju razvojem vodećih načela za tekstove informirane privole u kojima se upotrebljava jednostavan, jasan i razumljiv jezik za sve, uključujući vizualniju prezentaciju privole za upotrebu podataka, popraćenu informativnom kampanjom, te osigurati da voditelji obrade podataka posjeduju potrebne vještine i savjetuju osobe kojima je potrebna pomoć (preporuke 42. i 45. Europskog panela građana i građanki 1. i 2. nizozemskog nacionalnog panela građana i građanki).
2. Osigurati provedbu trenutačne zabrane zadane privole za ponovnu uporabu ili preprodaju podataka (preporuka br. 42 Prvog europskog panela građana i građanki).
3. Osigurati da se zahtjevi korisnika za konačno brisanje podataka ispune u određenom roku (preporuka br. 42 Prvog europskog panela građana i građanki).
4. Pružiti korisnicima jasne i sažete informacije o tome kako i tko će upotrebljavati podatke (preporuka br. 42 Prvog europskog panela građana i građanki).
5. Osigurati da poduzeća izvan EU-a poštuju pravila EU-a o zaštiti podataka (preporuke br. 42 i 43 Prvog europskog panela građana i građanki).
6. Poticanje uspostave programa certificiranja na razini Unije kojim se na pristupačan, jasan i jednostavan način potvrđuje usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka vidljivo je na internetskim stranicama i platformama te bi ga trebao izdati neovisni certifikator na europskoj razini. To ne bi trebalo biti nerazmjerno opterećenje za mala i srednja poduzeća (preporuka br. 44 Europskog panela građana i građanki br. 1 i rasprava u radnoj skupini).
7. Osigurati učinkovitu i pravodobnu pomoć građanima koji nailaze na poteškoće u suprotstavljanju obradi njihovih podataka ili povlačenju njihove privole. U tu je svrhu na europskoj razini potrebno bolje definirati nametljivo ponašanje i razviti vodeća načela i mehanizme kojima se građanima omogućuje da se protive obradi svojih podataka i ishode njihovo brisanje te da identificiraju i sankcioniraju počinitelje prijevara (preporuka br. 43 Prvog europskog panela građana i građanki i rasprava u radnoj skupini).
8. predvidjeti sankcije, uključujući novčanu kaznu razmjernu prometu poduzeća i ograničenjima njihovih aktivnosti, npr. privremene ili konačne zabrane neželjene obrade podataka, te pomoći Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i nacionalnim agencijama da osiguraju njihovu provedbu (preporuke br. 42 i 43 Prvog europskog panela građana i građanki te rasprava radne skupine).

⁸⁹ Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Preporuke 42., 43., 44. i 45. prvog europskog panela građana i građanki (ECP 1) i 2. preporuka nizozemskog nacionalnog panela građana i građanki.

35. Prijedlog: Digitalne inovacije za jačanje socijalnog i održivog gospodarstva

Cilj: Predlažemo da EU promiče mjere digitalizacije kojima se na pravedan i održiv način jačaju gospodarstvo i jedinstveno tržište, povećava konkurentnost Europe u području tehnologije i inovacija, poboljšava jedinstveno digitalno tržište za poduzeća svih veličina i stavlja Europu u globalni predvodnik u digitalnoj transformaciji i digitalizaciji usmjerenoj na čovjeka primjenom sljedećih mjera:

Mjere:⁹⁰

1. Uvesti ili ojačati postojeće zakonodavstvo o „mobilnom radu (usmjerenom na čovjeka)”,

- uzimajući u obzir njegov učinak na fizičko i mentalno zdravlje radnika, primjerice osiguravanjem prava na isključivanje. Pristup usmjeren na čovjeka pretpostavlja načelo „ljudskog nadzora” (7. preporuka Europskog panela građana i građanki i rasprava u radnoj skupini).⁹¹
2. Zakonodavstvo na razini EU-a kako bi se poduzeća potaknulo da budu društveno odgovorna i zadrže visokokvalitetna „mobilna radna mjesta” u Europi, čime bi se izbjeglo premještanje tih radnih mjesta u jeftinije zemlje. Poticaji mogu biti financijske prirode i/ili utjecati na imidž poduzeća te bi se njima trebali uzeti u obzir međunarodno priznati okolišni, socijalni i upravljački kriteriji. U tu bi svrhu EU trebao osnovati radnu skupinu sastavljenu od stručnjaka iz svih zainteresiranih strana kako bi se preispitalo i ojačalo to zakonodavstvo (7. preporuka Europskog panela građana i građanki).
 3. osiguravanje ljudske kontrole nad postupcima donošenja odluka upotrebom umjetne inteligencije na radnom mjestu i transparentnosti korištenih algoritama; uzeti u obzir štetne učinke neograničenog digitalnog nadzora na radnom mjestu; informiranje radnika i savjetovanje s njima prije uvođenja digitalnih tehnologija koje utječu na radne uvjete; osigurati da novi oblici zapošljavanja, kao što je rad putem platformi, budu u skladu s pravima radnika i da nude odgovarajuće radne uvjete (rasprava u radnoj skupini).
 4. Poduzeti inicijative za potporu radu na daljinu, primjerice stvaranjem uredskih prostora s pristupom brzom i pouzdanoj internetskoj vezi, organiziranjem digitalnog osposobljavanja i osiguravanjem resursa za ergonomsku opremu za rad od kuće (preporuka br. 17 Europskog panela građana i građanki br. 1 i rasprava radne skupine).
 5. Uspostaviti javno dostupan digitalni pregled stanja, kojim se stvara sustav rangiranja kojim se prikazuje i uspoređuje trenutna razina digitalizacije poduzeća iz EU-a (njemački NKT).
 6. Izgradnja snažnog i konkurentnog digitalnog gospodarstva i pravedna raspodjela koristi digitalne transformacije diljem Europe usmjeravanjem na tehnologiju i inovacije kao pokretače rasta, poticanjem najsuvremenijih istraživanja usmjerenih na transformaciju, kao i osiguravanjem prostora za inovacijske ekosustave u svim regijama poboljšanjem operativnog okruženja za MSP-ove i novoosnovana poduzeća te pravednim pristupom financiranju i uklanjanjem pravnih ili drugih opterećenja koja ometaju prekogranične aktivnosti (preporuka 1.3 talijanskog nacionalnog kontaktnog centra, rasprava radne skupine i višejezična digitalna platforma). izgradnja podatkovne infrastrukture koja se temelji na europskim vrijednostima; primijeniti načela „digitalizacija na prvom mjestu” i „jedinstveni prijenos informacija” te olakšati digitalni i siguran pristup podacima za inovacije i poduzeća; poticanje digitalizacije javnih usluga (rasprava u radnoj skupini i višejezična digitalna platforma). u potpunosti iskoristiti potencijal pouzdane i odgovorne upotrebe umjetne inteligencije i iskoristiti potencijal tehnologije lanca blokova i usluga u oblaku definiranjem zaštitnih mjera i standarda kojima se osiguravaju transparentnost i interoperabilnost, stvara povjerenje, olakšava upotreba i isključuju diskriminirajući ili pristrani algoritmi (rasprava u radnoj skupini i višejezičnoj digitalnoj platformi).
 9. Promicati FOSS, njegovu upotrebu u obrazovanju i osposobljavanju te slobodan pristup javno financiranim istraživanjima i softveru (rasprava radne skupine i višejezična digitalna platforma).
 10. Uvesti zajednički europski digitalni identitet kako bi se olakšale prekogranične digitalne transakcije i usluge s pomoću okvira europskih standarda i vodećih načela kojima se osiguravaju potrebne zaštitne mjere (rasprava u radnoj skupini i višejezičnoj digitalnoj platformi).
 11. Procijeniti bi li bilo moguće digitalizirati informacije o potrošačima i prehrambenim proizvodima putem standardizirane

europske aplikacije koja bi omogućila pristup informacijama na način koji je prilagođeniji korisnicima i pružila dodatne informacije o proizvodima i proizvodnom lancu (preporuka br. 16 Europskog panela građana i građanki br. 1).

-
- 90 Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 1 (ECP 1) br. 7, 16 i 17 te nacionalni paneli građana i građanki Njemačke i Italije br. 1.3.
- 91 Raspravljat će se u vezi s prijedlozima Radne skupine za snažnije gospodarstvo.

„Europska demokracija”

36. Prijedlog: Informacije za građane, sudjelovanje i mlade

Cilj: povećanje sudjelovanja građana i uključenosti mladih u demokraciju na razini EU-a kako bi se stvorilo „potpuno građansko iskustvo” za Europljane; osigurati da se njihova stajališta uzmu u obzir, među ostalim i izvan izbornih razdoblja, te da njihovo sudjelovanje bude istinsko. Stoga je potrebno odrediti koji je oblik sudjelovanja najprikladniji za svaku temu, na primjer:

1. Razvojem novih mehanizama za sudjelovanje građana i povećanjem učinkovitosti postojećih, u skladu s europskom pravnom stečevinom, uz istodobno poboljšanje komunikacije o svim tim mehanizmima. U idealnom bi slučaju sve informacije o participativnim prostorima trebalo sažeti⁹² na sveobuhvatnoj službenoj internetskoj stranici s različitim funkcijama.⁹³ Trebalo bi razviti mehanizam za praćenje političkih i zakonodavnih inicijativa koje proizlaze iz procesa participativne demokracije.⁹⁴ Svi participativni mehanizmi trebali bi doprijeti do cijelog stanovništva kako bi se doprlo do raznolike publike. Treba obratiti pozornost na sadržaj, teme i vještine moderatora. Takvi bi se mehanizmi trebali temeljiti na analizi učinaka predmetnih mjera, posebno na žene i ranjive osobe.⁹⁵
2. povećanje učestalosti interakcija na internetu i izvan njega između institucija EU-a i građana na različite načine kako bi se osiguralo da građani mogu sudjelovati u postupku donošenja politika EU-a, izraziti svoja stajališta i dobiti povratne informacije te izraditi Povelju o sudjelovanju građana za dužnosnike EU-a.⁹⁶
3. Predložiti digitalnu platformu prilagođenu korisnicima na kojoj bi građani, a posebno mladi, mogli razmjenjivati svoje ideje, postavljati pitanja predstavnicima europskih institucija i izražavati svoja stajališta o važnim europskim pitanjima, kao i o zakonodavnim prijedlozima. Trebalo bi predvidjeti i mogućnost organiziranja internetskih anketa na toj platformi.⁹⁷
4. Poboljšanje i usklađivanje postojećih mehanizama na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini kako bi bili sigurniji, pristupačniji, vidljiviji i uključiviji.⁹⁸
5. Uključivanjem organizacija civilnog društva, regionalnih i lokalnih vlasti i postojećih tijela kao što su Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) i Odbor regija (OR)⁹⁹ u postupke sudjelovanja građana.¹⁰⁰
6. stvaranjem sustava lokalnih vijećnika EU-a kako bi se europske institucije približile europskim građanima.¹⁰¹
7. Redovitim sazivanjem skupština građana na pravno obvezujućoj osnovi prava EU-a. Sudionici će biti odabrani ždrijebom prema kriterijima reprezentativnosti, a sudjelovanje će se snažno poticati. Ako je potrebno, stručnjaci će članovima Skupštine pružiti relevantne informacije za njihovo vijećanje. Ako institucije ne uzmu u obzir zaključke tih skupština, moraju obrazložiti svoju odluku.¹⁰² Važno je da se izabrani predstavnici savjetuju s građanima i civilnim društvom prije donošenja političkih odluka i uzmu u obzir njihove doprinose. Europska unija temelji se na predstavničkoj demokraciji: Na europskim izborima građani šalju jasnu poruku svojim predstavnicima i neizravno govore o politikama EU-a.¹⁰³
8. pružanje pojačane strukturne potpore, financijske ili druge, civilnom društvu, posebno mladima, i lokalnim vlastima za

osnivanje lokalnih vijeća mladih;¹⁰⁴
uključenost civilnog društva i socijalnih partnera mogla bi biti punopravni stup akcijskog plana za europsku demokraciju, a posebna strategija mogla bi biti posvećena¹⁰⁵ civilnom društvu.

9. Uspostava „nadzora nad mladima” zakonodavstva, što bi uključivalo procjenu učinka i mehanizam za savjetovanje s predstavnicima mladih, pri čemu bi zakonodavstvo vjerojatno utjecalo na mlade.¹⁰⁶

10. Jačanjem suradnje između zakonodavaca EU-a i organizacija civilnog društva kako bi se iskoristile njihove veze između donositelja odluka i građana.¹⁰⁷

11. Sažimajući točke o sudjelovanju građana u Europskoj povelji o doprinosu građana europskim poslovima.

92 Izmjene br. 3A i 3B Radne skupine.

93 preporuke 32. i 37. drugog europskog panela građana i građanki (ECP 2); Nacionalni paneli BE, FR i NL.

94 Nacionalni odbor FR.

95 Izmjena br. 8 Radne skupine, sažetiji tekst.

96 Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 29 2.

97 preporuke br. 19 i 32 Europskog panela građana i građanki br. 2; Nacionalni paneli Belgije i Francuske te predstavnik Danske za nacionalna događanja.

98 Nacionalni odbor BE.

99 Izmjena br. 7B Radne skupine.

100 Nacionalni odbor BE.

101Završno izvješće društva Kantar, str. 85.

102Preporuka br. 39 Europskog panela građana i građanki br. 2; br. 3 belgijskog nacionalnog panela.

103Radna skupina, izmjena br. 10A, sažetiji tekst.

104DK predstavnik nacionalnih događanja.

105Izmjena br. 54C Radne skupine.

106DK predstavnik nacionalnih događanja.

107DK predstavnik nacionalnih događanja.

37. Prijedlog: Informacije za građane, sudjelovanje i mlade (a)

Cilj: učiniti Europsku uniju razumljivijom i dostupnijom; jačanje zajedničkog europskog identiteta, posebno:

1. ¹⁰⁸osiguravanje minimalne količine poučavanja o Europskoj uniji, posebno njezinim demokratskim procesima, ne zanemarujući pritom povijest europske integracije i europskog građanstva. Osobe svih dobnih skupina trebale bi imati koristi

od takvih programa, koji bi trebali biti osmišljeni na privlačan način prilagođen dobi, na primjer izradom posebnih kurikuluma i nastavnih materijala za djecu, škole¹⁰⁹ i organizacije civilnog društva aktivne u neformalnom obrazovanju.¹¹⁰

2. osiguravanjem, na uključiv način, da svi građani imaju jednostavan pristup pouzdanim informacijama o Uniji. Europske institucije trebale bi upotrebljavati pristupačniji jezik i izbjegavati upotrebu birokratskog žargona u svojim komunikacijama, zadržavajući pritom kvalitetu i tehničku razinu pruženih informacija, te prilagoditi informacije različitim komunikacijskim kanalima i profilima primatelja.¹¹¹ Trebale bi razmotriti, na primjer, stvaranje mobilne aplikacije s informacijama o politikama Unije na jasnom jeziku.¹¹² Potrebno je uložiti posebne napore kako bi se doprlo do mladih na društvenim mrežama, ali i putem pokreta mladih i raznih „ambasadora” (organizacija i pojedinaca)¹¹³ koji objašnjavaju europski projekt.¹¹⁴
3. povećanje upotrebe umjetne inteligencije i tehnologija strojnog prevođenja kako bi se prevladala¹¹⁵ jezična prepreka,¹¹⁶ čime bi se osiguralo da su svi digitalni alati dostupni osobama s invaliditetom¹¹⁷ i jednostavni za upotrebu.
4. Obrana i podupiranje slobode, pluralizma i neovisnosti medija te poticanje medija, uključujući javne radiotelevizijske kuće, javne novinske agencije i europske medije, da se redovitije bave europskim pitanjima, poštujući pritom njihovu slobodu i neovisnost, kako bi takva pokrivenost bila redovita i sveobuhvatna u svim državama članicama EU-a,¹¹⁸ pojačavajući napore u borbi protiv dezinformacija i vanjskog upletanja te štiteći novinare.¹¹⁹
5. Približiti Europu građanima jačanjem lokalnih kontaktnih¹²⁰ točaka i specijaliziranih centara („kuća Europe”), koji bi građanima nudili resurse, informacije i savjete o europskim pitanjima, slušali njihove zabrinutosti i raspravljali s udrugama kako bi se mišljenja građana vratila na europsku razinu.¹²¹
6. Poduzimanjem daljnjih koraka za jačanje zajedničkog identiteta među Europljanima, primjerice putem fonda EU-a kojim bi se poticale interakcije na internetu i izvan njega (kao što su programi razmjene, paneli ili sastanci) različitih duljina među građanima EU-a, organiziranjem europskih sportskih događanja, osnivanjem zajedničkih timova ili uvođenjem 9. svibnja (Dan Europe) kao dodatnog javnog praznika¹²² za sve europske građane.¹²³

108Izmjena radne skupine br. 15A, kompromisni tekst.

109preporuke br. 24, 36 i 38 Europskog panela građana i građanki br. 2; BE nacionalni panel.

110Izmjena br. 16C Radne skupine.

111Preporuka br. 33 Europskog panela građana i građanki br. 2; Nacionalni paneli BE, FR i NL.

112Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 26 2.

113Izmjena br. 17 Radne skupine.

114Nacionalni odbor BE.

115Izmjena br. 18A Radne skupine.

116Preporuka br. 25 Europskog panela građana i građanki br. 2.

117Izmjena br. 18B Radne skupine.

118Preporuka br. 31 Europskog panela građana i građanki br. 2; Nacionalni paneli BE i NL.

119Izmjene radne skupine br. 19A, preoblikovanje kako bi se izradio primjereniji tekst.

120Izmjena br. 21 Radne skupine, kompromis.

121Nacionalni paneli BE i FR.

122Izmjena br. 23B Radne skupine.

123Preporuka br. 27 Europskog panela građana i građanki br. 2; BE nacionalni panel.

38. Prijedlog: Demokracija i izbori

Cilj: Jačanje europske demokracije jačanjem njezinih temelja, poticanjem građana na sudjelovanje na europskim izborima, poticanjem transnacionalnih rasprava o europskim pitanjima i osiguravanjem snažne veze između građana i njihovih izabranih predstavnika, posebno:

1. Osiguravanje zaštite europskih vrijednosti sadržanih u Ugovorima, uključujući vladavinu prava i snažan socijalni model,¹²⁴ koji čine temelj europske demokracije. U svojim odnosima s ostatkom svijeta EU bi trebao dati prednost zajedničkim demokratskim vrijednostima u pograničnim zemljama. Tek nakon postizanja tog cilja moći će postati ambasadorica našeg demokratskog modela u zemljama koje imaju sposobnost i volju da to postignu, kroz diplomaciju i dijalog.¹²⁵

2. Uvođenjem mogućnosti sazivanja referenduma diljem Unije, na inicijativu Europskog parlamenta, iznimno, ako se neka tema pokaže posebno važnom za sve europske građane.¹²⁶

3. Izmjenom izbornog zakona Europske unije kako bi se uskladili aranžmani za europske izbore (dob izborne većine, datum izbora, zahtjevi za izborne jedinice, kandidate, političke stranke i njihovo financiranje) te prelaskom na paneuropske ili transnacionalne liste^x koje uključuju kandidate iz različitih država članica, nakon što¹²⁷ se uzmu u obzir stajališta građana država članica o tom pitanju.¹²⁸

- Neki zastupnici u Europskom parlamentu trebali bi biti izabrani na paneuropskim listama, dok bi drugi bili izabrani na razini država članica.¹²⁹

- Reforma bi trebala biti usmjerena i na olakšavanje digitalnih aranžmana glasovanja¹³⁰ i osiguravanje stvarnog prava osoba s invaliditetom na glasovanje.¹³¹

4. Jačanjem veza između građana i njihovih izabranih predstavnika, uzimajući u obzir nacionalne posebnosti: građani žele osjetiti da su im zastupnici u Europskom parlamentu i zastupnici u nacionalnim parlamentima bliski i da svoje probleme rješavaju posebnim mjerama.¹³² Ovo je univerzalni problem i ljudi svih dobnih skupina trebaju se uključiti.¹³³

- Europski građani trebali bi imati veću važnost u izboru predsjednika Komisije. To bi se

moglo postići izravnim izborom predsjednika Komisije¹³⁴ ili sustavom vodećih kandidata.^{xi}

- Europski parlament trebao bi imati pravo zakonodavne inicijative da predloži teme¹³⁵ za raspravu, a zatim usvoji tekstove potrebne za praćenje preporuka proizašlih iz rasprava.¹³⁶
- Europski parlament trebao bi odlučivati o proračunu EU-a, kao što to čine parlamenti na nacionalnoj razini.^{xii137}
- Političke stranke, organizacije civilnog društva i sindikati trebali bi biti dinamičniji i pristupačniji kako bi se građani više angažirali i ulagali u europsku demokraciju.¹³⁸ Njime bi se također promicalo uključivanje europskih pitanja u javne rasprave koje organiziraju političke stranke, organizacije civilnog društva i socijalni partneri, bilo uoči europskih izbora ili s obzirom na nacionalne, regionalne ili lokalne izbore.¹³⁹

XI Stajalište Parlamenta: čelnik europske političke stranke s najvećim brojem glasova na europskim izborima i potporom većine zastupnika u Europskom parlamentu trebali bi biti izabrani za predsjednika Europske komisije. U slučaju da se ne pojavi koalicijska većina, pozicija bi se trebala vratiti na sljedeći vrh liste. U tu svrhu europske političke stranke mogle su predložiti kandidate za predsjedanje Komisijom. Paulo Rangel: kako bi se ojačao postupak vodećeg kandidata, trebalo bi poništiti uloge Europskog parlamenta i Europskog vijeća, što podrazumijeva izmjene Ugovora: predsjednika Komisije predložio bi Parlament, a odobrilo Europsko vijeće. MNP (Kantar završno izvješće: „skupina doprinosa odnosi se na izbor predsjednika Komisije i imenovanje povjerenika, uključujući sustav vodećih kandidata.”) EYE, str. 23.: Kandidati za predsjednika Komisije ne bi trebali biti izabrani u pregovorima iza kulisa između pobjedničkih stranaka. Trebali bismo primijeniti sustav vodećih kandidata, u kojem svaka stranka prije izborne kampanje objavljuje kandidata koji će biti predsjednik Komisije ako ta stranka osvoji većinu. Aktivnim sudjelovanjem u kampanji i izravnom interakcijom s europskim građanima, budući predsjednik mogao bi im biti bliži; rasprava u radnoj skupini.

XII Vijeće smatra da se taj prijedlog ne temelji na preporuci građana. Stoga nije u skladu s dogovorenim metodologijom. Vidjeti i stajalište komponente „Građani” izraženo na stranici 42.

X Predstavnici Europske komisije objasnili su da će biti potrebno prijelazno razdoblje kako bi se izbjegao prenapli razvoj događaja.

5. Demokracija se utjelovljuje u institucijama i društvu općenito, među ostalim na radnom mjestu preko socijalnih partnera.¹⁴⁰

124Izmjena br. 25C Radne skupine.

125Preporuka 14. Europskog panela građana i građanki.

126Preporuka br. 18. Europskog panela građana i građanki. Napomena: Predstavници građana objasnili su da bi taj mehanizam trebalo osmisлити i upotrebljavati s oprezom.

127Izmjene br. 28E, 28G i 28H radne skupine.

128Preporuka br. 16 Europskog panela građana i građanki br. 2; Nacionalni panel br. 20, podijeljen na transnacionalne popise.

129Na temelju Preporuke br. 16 Europskog panela građana i građanki br. 2; rasprava u radnoj skupini.

130Preporuka br. 19 Europskog panela građana i građanki br. 2 i višejezična digitalna platforma (MDP).

131EGSO.

132Izmjena br. 32B radne skupine.

133Preporuka br. 36 Europskog panela građana i građanki br. 2; BE i FR nacionalni paneli.

134Nacionalno povjerenstvo FR („Izbor predsjednika Europske komisije općim izborima”); MNP (Kantar završno izvješće: skupina doprinosa bavi se izravnim izborom predsjednika Komisije od strane građana).

135Izmjena br. 34C Radne skupine.

136BE Nacionalni panel (3.2.), FR Nacionalni panel (11) MNP (Kantarsko završno izvješće: „Što se tiče Europskog parlamenta, sudionici i sudionice najčešće traže da im se dodijeli stvarna ovlast zakonodavne inicijative”).

137MNP (Kantar završno izvješće: „Kad je riječ o Europskom parlamentu, (...) postoje i zahtjevi da mu se dodijele proračunske ovlasti”).

138MNP (Kantar završno izvješće: „U skladu s drugim doprinosom stranke bi trebale postati pristupačnije osobama različitog kulturnog ili socioekonomskog podrijetla”).

139OR u radnoj skupini.

140Izmjena br. 38 Radne skupine, kompromisni tekst.

39. Prijedlog: Postupak donošenja odluka u EU-u

Cilj: Poboljšati postupak donošenja odluka Unije kako bi se osigurala njezina sposobnost djelovanja, uzimajući u obzir interese svake države članice i osiguravajući transparentan i razumljiv postupak za građane, posebno:

1. Preispitivanje pravila o donošenju odluka i glasovanju u europskim institucijama. Pitanje jednoglasnog odlučivanja zaslužuje posebnu pozornost jer ga čini vrlo teškim za postizanje dogovora. Trebalo bi osigurati pravednost u ponderiranju glasova kako bi se zaštitili interesi malih zemalja.¹⁴¹

• Sve odluke koje se trenutačno donose jednoglasno trebale bi se u budućnosti donositi kvalificiranom većinom. Jedine iznimke trebale bi biti pristupanje novih država članica Europskoj uniji i izmjena temeljnih načela Unije sadržanih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji i Povelji Europske unije o temeljnim pravima.¹⁴²

2. Osiguravanjem transparentnosti u postupku donošenja odluka, omogućavanjem neovisnim građanima promatračima da pomno prate taj proces, primjenom šireg prava na pristup dokumentima¹⁴³ i

uspostavom bliskijih veza i pojačanog dijaloga između građana i europskih institucija na toj osnovi.¹⁴⁴

• EU treba poboljšati transparentnost svojeg postupka donošenja odluka i svojih institucija. Na primjer, sastanci Vijeća i Europskog parlamenta, uključujući glasovanja, trebali bi se širiti na internetu na isti način. Time bi se zainteresiranim građanima omogućilo praćenje donošenja politika EU-a i pozivanje oblikovatelja politika na odgovornost.¹⁴⁵

Trebalo bi ojačati i pravo Europskog parlamenta na istragu.¹⁴⁶ Izmjena br. 44A Radne skupine.

• Postupak donošenja odluka u EU-u trebalo bi dodatno razviti kako bi se uključilo više nacionalnih, regionalnih i lokalnih predstavnika, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.¹⁴⁷ Trebalo bi ojačati međuparlamentarnu suradnju i dijalog.

Europski parlament također bi trebao bolje uključiti nacionalne parlamente u europski zakonodavni postupak, primjerice pozivajući ih na saslušanja.¹⁴⁸ Osim toga, bilo bi korisno snažnije uključiti podnacionalne vlasti i OR kako bi se bolje uzelo u obzir njihovo iskustvo u provedbi zakonodavstva EU-a.¹⁴⁹

3. Razmatranjem promjene naziva europskih institucija kako bi se pojasnila funkcija i uloga svake od njih u postupku donošenja odluka EU-a u očima građana.¹⁵⁰
 - Postupak donošenja odluka u Uniji trebao bi se temeljiti na jasnijoj i razumljivijoj strukturi koja je slična nacionalnim sustavima¹⁵¹ i u kojoj se izričito navodi podjela nadležnosti između europskih institucija i država članica.¹⁵²
 - Na primjer, Vijeće Europske unije moglo bi se preimenovati u „Senat Unije”, a Europska komisija u „Izvršnu komisiju Unije”.¹⁵³
4. Jačanjem kapaciteta Unije za postizanje rezultata u ključnim područjima.¹⁵⁴
5. Osiguravanje postojanja mehanizama za socijalni dijalog i savjetovanje s građanima u svim fazama postupka donošenja odluka EU-a, od procjene učinka do osmišljavanja i provedbe mjera.¹⁵⁵
6. Reforma funkcioniranja Europske unije, među ostalim većim uključivanjem socijalnih partnera i organizacija civilnog društva. Potrebno je ojačati postojeće strukture kako bi postupak donošenja odluka bolje odražavao potrebe i očekivanja europskih građana, koji su ključni za europsku demokraciju. U tom kontekstu EGSO-u se moraju osigurati sredstva za važniju institucionalnu ulogu jamca i posrednika u aktivnostima participativne demokracije, kao što je strukturirani dijalog s organizacijama civilnog društva i panelima građana i građanki. Dinamično civilno društvo ključno je za demokratski život Unije.¹⁵⁶
7. Ponovnim otvaranjem rasprave o ustavu, ako je to relevantno, kako bi se jasno definirale naše vrijednosti. Ustavom bi se mogla povećati jasnoća, mobilizirati građani i postići dogovor o pravilima postupka donošenja odluka.¹⁵⁷

141Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 20 2.

142Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 21 4.

143Izmjena br. 43 Radne skupine.

144Preporuka br. 34 Europskog panela građana i građanki br. 2; Nacionalni panel NL-a.

145rasprava radne skupine na temelju Preporuke br. 34 Europskog panela građana i građanki br. 2;

Nacionalni panel NL-a; MNP (Kantar završno izvješće: „Podržava se i veća transparentnost i sudjelovanje građana u postupku donošenja odluka EU-a”).

146Izmjena br. 44A Radne skupine.

147Rasprava radne skupine (predstavljanje nacionalnih parlamenata i OR-a).

148Izmjena br. 45C radne skupine.

149Izmjena br. 46B Radne skupine.

150Preporuka br. 15 Europskog panela građana i građanki br. 2.

151rasprava radne skupine na temelju potrebe izražene u preporuci br. 15 Europskog panela građana i građanki o „pojašnjenju funkcija

europskih institucija”; MNP (Kantar završno izvješće: „Postoje i [...] prijedlozi za produbljivanje dvodomne zakonodavne ovlasti u EU-u.”)

152Izmjena br. 48B Radne skupine.

153Preporuka br. 15 Europskog panela građana i građanki br. 2.

154Rasprave u radnoj skupini.

155Izmjena br. 52A Radne skupine.

156EGSO, kompromisna formulacija.

157Preporuka br. 35 Europskog panela građana i građanki, francuski nacionalni panel i radna skupina, kombinirane izmjene 51C i 51D.

40. Prijedlog: Supsidijarnost

1. Aktivna supsidijarnost i višerazinsko upravljanje ključna su načela za demokratsko i odgovorno funkcioniranje Europske unije;¹⁵⁸

2. EU mora preispitati mehanizam kojim nacionalni parlamenti ispituju utječu li europski zakonodavni prijedlozi na nacionalne nadležnosti; nacionalni parlamenti trebali bi moći predlagati zakonodavne inicijative europskim institucijama. Ti bi se mehanizmi trebali proširiti na sve regionalne parlamente sa zakonodavnim ovlastima.¹⁵⁹

3. OR bi trebalo reformirati kako bi se otvorili odgovarajući kanali za dijalog s regijama, gradovima i općinama. Trebao bi imati važniju ulogu¹⁶⁰ u institucionalnoj strukturi kad je riječ o temama s teritorijalnim posljedicama.¹⁶¹

4. Sustavnom primjenom zajedničke definicije supsidijarnosti, koju podržavaju sve europske institucije, moglo bi se jasnije definirati na kojoj bi se razini (europske, nacionalne ili regionalne) trebale donositi odluke.¹⁶²

5. Socijalni partneri i organizacije civilnog društva, koji su ključni za europsku demokraciju, trebali bi biti bolje uključeni u postupak donošenja odluka. Dinamično društvo ključno je za demokratski život Unije.¹⁶³

6. Pozivamo institucije EU-a da provedu zaključke te radne skupine i učine ih djelotvornima. To bi se moglo postići postojećim odredbama Ugovora iz Lisabona i, prema potrebi, pozivom na pokretanje Europske konvencije.¹⁶⁴

158Izmjena br. 53D Radne skupine.

159rasprava u radnoj skupini; nacionalnim parlamentima.

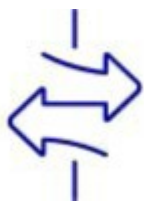
160rasprava u radnoj skupini; OR i EGSO; Završno izvješće društva Kantar, str. 85.

161Izmjena br. 58B Radne skupine.

162Izmjena br. 59B Radne skupine.

163rasprava u radnoj skupini; socijalni partneri i drugi članovi.

164Izmjena radne skupine br. 63A, kompromisni tekst.

„Migracije”

41. Prijedlog: Zakonite migracije

Cilj: Jačanje uloge EU-a u području zakonitih migracija

Mjere:¹⁶⁵

1. pokrenuti komunikacijsku kampanju na europskoj razini kako bi EURES (Europska mreža službi za zapošljavanje), Portal EU-a za imigraciju i Europski alat za profiliranje vještina državljana trećih zemalja postali poznatiji europskim građanima i kako bi ih poduzeća iz EU-a češće upotrebljavala pri zapošljavanju (6. preporuka).
2. Osnivanje europskog subjekta za pristup migranata tržištu rada EU-a ili, ako to nije moguće, proširenje nadležnosti Europske mreže službi za zapošljavanje (EURES), npr. poboljšanje projekata u okviru partnerstva za traženje talenata (preporuka 7. i rasprava radne skupine), uz mogućnost zadovoljavanja ponude i potražnje vještina na internetu u zemlji polaska, na temelju kriterija evaluacije (preporuka 9. i rasprava radne skupine). EU bi trebao poticati države članice da pojednostave postupak prihvata i integracije zakonitih migranata i njihov pristup tržištu rada EU-a poboljšanjem interoperabilnosti među različitim predmetnim upravama (rasprava u radnoj skupini).
3. Poboljšati funkcioniranje i provedbu Direktive o plavoj karti kako bi se privukle vještine koje su potrebne gospodarstvu EU-a (7. preporuka i rasprava u radnoj skupini), uzimajući u obzir rizik od odljeva mozgova (u skladu s mjerom 1. prijedloga 42.).
4. Promicati uzlaznu konvergenciju radnih uvjeta na usklađen način diljem Unije kako bi se suzbile nejednakosti u radnim uvjetima, osigurala učinkovita europska politika migracija radne snage i zaštitila prava radnika. U tom kontekstu ojačati ulogu sindikata na nacionalnoj i transnacionalnoj razini (preporuka 28. i rasprava radne skupine) u suradnji s organizacijama poslodavaca (plenarna rasprava).
5. Pojačati napore za informiranje i obrazovanje građana država članica o pitanjima migracija i integracije (Preporuka br. 30, 9. preporuka panela za laka prijevozna sredstva i rasprava u radnoj skupini).

¹⁶⁵Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 4 (ECP 4) br.⁶ 7, 9, 28 i 30, Litva br. 9.

42. Prijedlog: Nezakonita migracija

Cilj: Jačanje uloge EU-a u borbi protiv svih oblika nezakonitih migracija i jačanje zaštite vanjskih granica EU-a, uz poštovanje ljudskih prava

Mjere:¹⁶⁶

1. Aktivno sudjelovati, primjerice putem sporazuma o partnerstvu, u gospodarskom i društvenom razvoju zemalja izvan Europske unije iz kojih dolazi znatan priljev migranata kako bi se riješili temeljni uzroci migracija, uključujući klimatske promjene. Te bi mjere trebale biti transparentne i imati opipljive rezultate s mjerljivim učincima, o kojima bi trebalo jasno obavijestiti građane EU-a (27. preporuka, 3. preporuka nizozemskog predsjedništva i rasprava u radnoj skupini).
2. Osigurati zaštitu svih vanjskih granica poboljšanjem transparentnosti i

odgovornosti Frontexa i jačanjem njegove uloge (preporuka br. 8 i rasprava u radnoj skupini) te prilagoditi zakonodavstvo EU-a kako bi se bolje odgovorilo na trenutačne izazove nezakonitih migracija kao što su trgovina ljudima, trgovina ljudima, seksualno iskorištavanje, hibridni napadi koje provode države koje instrumentaliziraju migrante i kršenja ljudskih prava (preporuka LT-a br. 10 i rasprava u radnoj skupini).

¹⁶⁶Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 4 (ECP 4) br.⁸ i 27, Litva br. 10, Nizozemska br. 3.

43. Prijedlog: Nezakonita migracija (a)

Cilj: ujednačena primjena zajedničkih pravila u svim državama članicama u pogledu prvog prihvata migranata

Mjere:¹⁶⁷

1. Razviti mjere na razini EU-a kako bi se osigurala sigurnost i zdravlje svih migranata, posebno trudnica, djece, maloljetnika bez pratnje i svih ranjivih osoba (preporuke 10. i 38. te rasprava u radnoj skupini).
2. Povećati financijsku, logističku i operativnu potporu EU-a, među ostalim lokalnim

vlastima, regionalnim donositeljima odluka i organizacijama civilnog društva, za upravljanje prvim prihvatom, što bi moglo dovesti do integracije izbjeglica ili zakonitih migranata u EU-u i repatrijacije nezakonitih migranata (preporuka 35. i rasprava u radnoj skupini).

¹⁶⁷Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 4 (ECP 4) br.¹⁰, 35 i 38.

44. Prijedlog: Azil, integracija

Cilj: Jačanje uloge Unije i reforma europskog sustava azila na temelju načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti

Mjere:¹⁶⁸

1. Donijeti zajednička pravila Unije o postupcima za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u državama članicama koja se ujednačeno primjenjuju na sve tražitelje azila. Tim bi se postupcima trebalo poštovati ljudsko dostojanstvo i međunarodno pravo (preporuka 29., preporuke IT-a 3.8. i 4.4., str. 15. i rasprava u radnoj skupini). Budući da prihvata tražitelja azila uključuje različite aktere na nacionalnoj razini, EU bi trebao poticati države članice da pojednostave i ubrzaju taj postupak poboljšanjem interoperabilnosti među različitim predmetnim upravama te da uspostave jedinstveni ured (jedinstvena kontaktna točka ili jedinstvena ulazna točka) za tražitelje azila kako bi se pojednostavnili nacionalni administrativni postupci (preporuka 37. i rasprava u radnoj skupini).
2. preispitati Dublinski sustav kako bi se osigurala solidarnost i pravedna podjela odgovornosti, uključujući raspodjelu migranata među državama članicama; mogu se razmotriti i drugi oblici potpore (preporuke 33., 36., 37., 40.; 2. preporuka LT-a; preporuke IT 3.8 (str. 15.) i NL 2, rasprava u radnoj skupini i rasprava na plenarnoj sjednici).
3. Postrožiti minimalne standarde prihvata za tražitelje azila utvrđene u Direktivi 2013/33/EU strožim zakonodavnim mjerama za poboljšanje prihvatnih objekata i smještaja (Preporuka br. 31 Europskog panela građana i građanki, Preporuka br. 5.6, str. 11. i rasprava u radnoj skupini).
4. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti trudnicama, djeci, uključujući maloljetnike bez pratnje (preporuka 38. i rasprava u radnoj skupini).
5. Jačanje i povećanje financijskih i ljudskih resursa te upravljačkih kapaciteta Agencije Europske unije za azil radi koordinacije i upravljanja premještanjem tražitelja azila unutar država članica EU-a s ciljem postizanja pravedne raspodjele (preporuke 36. i 37., 3. preporuka Radne skupine za osposobljavanje i rasprava radne skupine).

¹⁶⁸Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 4 (ECP 4) br.²⁹ 31, 33, 36, 37, 38, 39 i 40, Italija br.^{3.8} 4.4 (str. 15.) i 5.6 (str. 11.), Litva br.² i 3, Nizozemska br. 1 i 2.

45. Prijedlog: Azil, integracija(a)

Cilj: Poboljšanje integracijskih politika u svim državama članicama

Mjere:¹⁶⁹

1. EU osigurava, među ostalim uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti i doprinos organizacija civilnog društva, da svi tražitelji azila i izbjeglice sudjeluju u jezičnim i integracijskim tečajevima i aktivnostima te strukovnom osposobljavanju tijekom razmatranja njihova zahtjeva za boravak (preporuka 32., preporuka FR br. 13, rasprava u radnoj skupini i rasprava na plenarnoj sjednici).

2. Tražitelji azila s odgovarajućim kvalifikacijama trebali bi imati pristup tržištu rada, ako je moguće s ciljem jačanja svoje autonomije, diljem EU-a (7. preporuka i rasprava u radnoj skupini).

¹⁶⁹Preporuke građana na kojima se prijedlog uglavnom temelji: Europski panel građana i građanki br. 4 (ECP 4) br.⁷ i 32, Francuska br. 13.

Obrazovanje, kultura, mladi i sport

46. Prijedlog: Obrazovanje

Cilj: EU i njegove države članice trebali bi težiti uključivom europskom prostoru obrazovanja do 2025. u kojem svi građani imaju jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju, uključujući osobe koje žive u ruralnim i udaljenim područjima. U tu bi svrhu Europska unija i njezine države članice posebno trebale:

Mjere:

1. Koordinirati razinu svih različitih obrazovnih programa u Europskoj uniji prihvaćanjem nacionalnih, regionalnih i lokalnih sadržaja i stvaranjem bliskijih veza među obrazovnim sustavima, među ostalim istovjetnošću diploma.¹⁷⁰ Certificirani minimalni standard obrazovanja u osnovnim predmetima trebalo bi usvojiti već u osnovnoj školi¹⁷¹171. Trebalo bi uspostaviti zajedničke nadležnosti u području obrazovanja, barem u pogledu građanskog obrazovanja, a izvršavanje te nadležnosti od strane Unije ne može spriječiti države članice u izvršavanju vlastitih nadležnosti. Diploma i strukovno osposobljavanje trebali bi biti potvrđeni i uzajamno priznati u svim državama članicama EU-a.¹⁷² EU bi također trebao iskoristiti priznavanje neformalnog i informalnog učenja¹⁷³ i organizacija mladih koje ga nude, kao i razdoblja učenja u inozemstvu.
 - STIAM¹⁷⁷
 - Poduzetništvo i istraživanje.
 - Razvoj kritičkog razmišljanja. Trebalo bi poboljšati medijsku pismenost kako bi se osigurala sigurnost na internetu i građanima u svim državama članicama omogućilo da neovisno procijene jesu li informacije vjerodostojne ili ne te da prepoznaju lažne vijesti iskorištavajući pritom mogućnosti koje nudi internet. Takvo obrazovanje trebalo bi uključivati organizaciju posebnih tečajeva na razini osnovnog obrazovanja i trebalo bi se nuditi u drugim javnim prostorima građanima svih dobni skupina, pod pokroviteljstvom specijaliziranog tijela na razini Unije koje iskorištava dobre prakse koje postoje u svim državama članicama. EU bi trebao osigurati da se sredstva posebno dodijeljena za te aktivnosti koriste u svrhu za koju su namijenjena.¹⁷⁸
 - uključivanje mekih vještina u sve tečajeve u školske kurikule. „netehničke vještine” znači: uzajamno slušanje, dijalog, otpornost, razumijevanje, poštovanje i uvažavanje drugih, kritičko razmišljanje, samoučenje, kao i znatiželja i usmjerenost na rezultate;¹⁷⁹ Dajući svima priliku da nauče više o ekološkoj održivosti i njezinim vezama sa zdravljem. Bioraznolikost bi trebala biti obavezan predmet u školi. Trebao bi početi u školi s posebnim temama koje se bave svim pitanjima okoliša i uključivati izlete kako bi se predstavili relevantni primjeri iz stvarnog života, a sve uz pomoć programa financiranja.¹⁸⁰
2. Razvoj obrazovanja otpornog na promjene u budućnosti i cjeloživotnog učenja u Europi, u skladu s pravom na osposobljavanje na radnom mjestu za sve, s naglaskom na sljedećim aspektima:
 - građansko obrazovanje o demokratskim procesima te vrijednostima EU-a i europskoj povijesti.¹⁷⁴ Trebalo bi ga učiniti zajedničkim modulom koji će se podučavati u svim državama članicama. Poznavanje ekonomije također bi trebalo poboljšati kako bi se omogućilo bolje razumijevanje procesa europske integracije¹⁷⁵.
 - Digitalne vještine¹⁷⁶.

3. Podupirati osposobljavanje nastavnika kako¹⁸¹ bi se učilo iz najboljih praksi i upotrebljavale ažurirane inovativne i kreativne tehnike poučavanja koje odražavaju razvoj metoda poučavanja, uključujući praktične aktivnosti, nadovezujući se i na pouke koje treba izvući iz pandemije bolesti COVID-19 i drugih vrsta kriza, te promicati mogućnosti mobilnosti.¹⁸²
4. Kako bi se zadovoljile obrazovne potrebe sve djece i obitelji, prednost treba dati pristupu opremi i učinkovitoj širokopojasnoj povezivosti.¹⁸³
5. Uspostaviti informacijsku platformu za razmjenu znanja i iskustava na razini Unije razmjenom informacija o transnacionalnim tečajevima obrazovanja i osposobljavanja u Uniji, predstavljanjem primjera dobre prakse i pružanjem mogućnosti građanima da predstave nove ideje za prekograničnu razmjenu. Trebao bi nuditi obrazovne materijale o klimatskim promjenama, pitanjima okoliša i digitalizaciji te pružati informacije o postojećim specijaliziranim forumima o ključnim temama.¹⁸⁴ - To bi moglo biti popraćeno programom financiranja za potporu upotrebi i iskorištavanju informacija platforme.

170Francuski NCP, promjena 6.

171Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 37 1.

172Preporuka br. 3 Europskog panela građana i građanki. Francuski NCP, promjena 6.

173Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 41 1.

174Radna skupina za europsku demokraciju detaljnije je raspravljala o tom aspektu. Vidjeti

Preporuku br. 24 Europskog panela građana i građanki br. 2, Preporuke br. 1.1, 1.2 i 2.12. belgijskog nacionalnog panela građana i građanki i Preporuku talijanskog nacionalnog panela građana i građanki o politikama uključivanja.

175Preporuka talijanskog nacionalnog kontaktnog centra o „politikama uključivanja”.

176Radna skupina za digitalnu transformaciju detaljnije je raspravljala o tom aspektu. Vidjeti 8. i 34. preporuku Europskog panela građana i građanki br. 1.

177Preporuka talijanskog nacionalnog kontaktnog centra „Poticanje mladih na studiranje znanstvenih predmeta”.

178Preporuke Europskog panela građana i građanki br. 33 i 48 1. O aspektu je raspravljala i radna skupina za digitalnu transformaciju. Vidjeti Preporuku br. 47 Europskog panela građana i građanki br. 1 o zdravoj uporabi interneta.

179Preporuka br. 5 Europskog panela građana i građanki 1.

180Preporuke Europskog panela građana i građanki br. 15 i 18 1.

181Preporuka talijanskog nacionalnog panela građana i građanki o globalnoj Europi

182Preporuke^{br. 18} i 41 Europskog panela građana i građanki br. 1 i Preporuka talijanskog nacionalnog panela građana i građanki o ulaganju u osposobljavanje voditelja osposobljavanja.

183Preporuka br. 17 Europskog panela građana i građanki u potpunosti je upućena Radnoj skupini za digitalno gospodarstvo.

184Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 15 1. Preporuka njemačkog nacionalnog kontaktnog centra o „informativnoj platformi za razmjenu znanja i iskustava na razini EU-a”.

47. Prijedlog: Pitanja o mladima u Europi

Cilj: EU i njegove države članice moraju se usredotočiti na posebne potrebe mladih u svim relevantnim politikama, uključujući regionalnu politiku EU-a, kako bi im se osigurali najbolji mogući uvjeti za studiranje i rad te započinjanje neovisnog života, uz njihovo uključivanje u demokratski život i postupke donošenja odluka, među ostalim na europskoj razini.

Organizacije mladih imaju ključnu ulogu. Za postizanje tog cilja predlažemo sljedeće:

Mjere:

1. mladima pružiti više prilika za sudjelovanje i zastupljenost u demokratskim procesima i

postupcima donošenja odluka na svim razinama te poduprijeti postojeće programe u tom području, među ostalim organiziranjem panela građana i građanki s djecom (npr. u dobi od 10 do 16 godina) u školama. Europski predstavnici mogli bi se sastati sa školskom djecom u svojim školama kako bi od rane dobi ojačali blizinu i razumijevanje Europe među građanima.¹⁸⁵ Kako bi se sve političke odluke EU-a analizirale iz perspektive mladih, na europskoj razini trebalo bi razviti „test mladih” kako bi se osiguralo da svaka nova politika i zakonodavni prijedlog podliježu procjeni učinka usmjerenoj na mlade, uključujući savjetovanje s mladima.

2. Trebalo bi raspravljati i razmotriti dodjelu prava glasa na izborima za Europski parlament u dobi od 16 godina, zajedno s jačanjem građanstva i obrazovanja u EU-u. Nacionalne političke stranke također bi trebale osigurati uvrštavanje mlađih kandidata na njihove liste za izbore za Europski parlament.¹⁸⁶
3. Bolje pripremiti mlade za poslovni život, dati srednjoškolcima (od 12 godina) priliku da sudjeluju u kvalitetnim promatračkim posjetima profitnim i neprofitnim organizacijama, u bliskoj suradnji između škola, lokalnih vlasti i relevantnih organizacija i poduzeća.¹⁸⁷ Te bi posjete trebalo promatrati kao dio šireg procesa profesionalnog usmjeravanja u formalnom obrazovanju kako bi se mladima omogućio prvi kontakt sa svijetom rada kako bi mogli usmjeravati svoje odabire karijere i/ili razmotriti mogućnost da postanu poduzetnici.
4. Više financijskih sredstava EU-a u okviru instrumenta NextGenerationEU trebalo bi biti namijenjeno i provedbi ojačane europske Garancije za mlade, uključujući veći angažman, podizanje svijesti, poboljšanje kvalitete opskrbe, financiranja i djelovanja svih država članica i relevantnih razina relevantnih tijela. Budući da organizacije mladih mogu bolje utvrditi potrebe mladih, nacionalne vlade trebale bi bliskom suradnjom surađivati s tim organizacijama kako bi se osigurala

najučinkovitija provedba Garancije za mlade.

5. Osigurati da pripravništva i radna mjesta za mlade budu u skladu sa standardima kvalitete, posebno u pogledu plaća, ukidanjem minimalnih plaća za mlade i svim drugim diskriminirajućim odredbama radnog prava specifičnima za mlade, kao i zabranom, s pomoću pravnog instrumenta, neplaćenog pripravništva na tržištu rada i izvan formalnog obrazovanja.¹⁸⁸
6. Osigurati razuman životni standard za mlade, uključujući pristup socijalnoj zaštiti i stanovanju. Mladi bi trebali imati pristup razini socijalne zaštite jednakoj onoj drugih dobnih skupina. Trebalo bi olakšati i pristup cjenovno pristupačnom stanovanju za mlade, među ostalim sredstvima EU-a.¹⁸⁹
7. Potrebne su posebne mjere kako bi se izbjegao odljev mozgova iz određenih regija i zemalja unutar Unije zbog nedostatnih mogućnosti za mlade, a istodobno kako bi Europa postala privlačnija za sprečavanje bijega europskih talenata i radne snage u treće zemlje kako bi se izbjeglo ugrožavanje teritorijalne kohezije, posebno u pogledu regija koje se suočavaju sa znatnim gubitkom mladih talenata, među ostalim putem financiranja EU-a.¹⁹⁰
8. U slučaju ozbiljne krize (npr. zdravstvena kriza, rat) trebalo bi pripremiti dobro osmišljene planove s detaljnim scenarijima za fleksibilnu primjenu kako bi se učinak na obrazovanje, strukovno osposobljavanje, prelazak na tržište rada i mentalnu dobrobit mladih sveo na najmanju moguću mjeru.¹⁹¹

¹⁸⁵Preporuka 6.1. belgijskog NKT-a. Francuski NCP, promjena 7.

¹⁸⁶Preporuka 7.2. belgijskog NKT-a.

¹⁸⁷Preporuka br. 4 Europskog panela građana i građanki 1.

¹⁸⁸Prijedlog za dopunu^{1. i 30. preporuke Europskog panela građana i građanki} koje je obuhvatila Radna skupina za snažnije gospodarstvo, socijalnu pravdu i zapošljavanje.

¹⁸⁹Prijedlog za dopunu preporuke br. 25 Europskog panela građana i građanki br. 1 koju je obuhvatila Radna skupina za snažnije gospodarstvo, socijalnu pravdu i zapošljavanje.

190Preporuka br. 284 Europskog panela građana i građanki. Nizozemska nacionalna kontaktna točka („Naša vizija za kulturu, mlade i sport”), 1.

preporuka. Francuski NCP, promjena 6.

191Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 6 1.

48. Prijedlog: Kultura i razmjene

Cilj: Kako bi se potaknula kultura razmjene i promicao europski identitet i raznolikost u različitim područjima, države članice trebale bi uz potporu Europske unije:

Mjere:¹⁹²

1. Promicati europske razmjene u različitim područjima, fizički i digitalno, uključujući obrazovne razmjene, povezivanje, putovanje i profesionalnu mobilnost (posebno za nastavnike i lokalno izabrane predstavnike). Takve razmjene trebale bi biti dostupne svima u svim državama članicama, bez obzira na dob, razinu obrazovanja, podrijetlo i financijska sredstva.¹⁹³ U tu bi svrhu Unija trebala posebno ojačati postojeće programe razmjene i mobilnosti na razini Unije, kao što su Europske snage solidarnosti, Erasmus+ i DiscoverEU, osigurati šire i raznoliko sudjelovanje u tim programima te razmotriti dodavanje novih elemenata, kao što su dodatni cilj civilne službe koji se potiče volontiranjem (za Europske snage solidarnosti) i „pristupne propusnice za kulturu” (za DiscoverEU). Lokalne i regionalne vlasti, pod pokroviteljstvom Odbora regija, moraju imati vodeću ulogu u tom području.
2. Promicati višejezičnost kao pristup drugim kulturama od rane dobi. Regionalnim i manjinskim jezicima potrebna je dodatna zaštita, uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o manjinskim jezicima i Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina. EU bi trebao razmotriti osnivanje institucije za promicanje jezične raznolikosti na europskoj razini. Od osnovne škole nadalje djecu bi trebalo obvezati da na najvišoj mogućoj razini steknu vještine na aktivnom jeziku EU-a koji nije njihov. Kako bi se europskim građanima olakšala komunikacija sa širim skupinama drugih Europljana i kao čimbenik europske kohezije, države članice trebale bi poticati učenje jezika država članica EU-a koje izravno graniče s

pograničnim regijama i stjecanje certificirane razine engleskog jezika.¹⁹⁴

3. Stvaranje prilika za razmjenu europskih kultura, okupljanje ljudi i promicanje zajedničkog europskog identiteta, primjerice putem događanja i skupova koji uključuju sve ciljne skupine i održavaju se na različitim lokacijama. Primjeri uključuju organizaciju Svjetskih dana umjetnosti,¹⁹⁵ europsku izložbu s obrazovnim događanjima ili preobrazbu Dana Europe (9. svibnja) u službeni europski slobodan dan za sve građane EU-a.¹⁹⁶
4. Zaštita europske kulturne baštine i europske kulture,¹⁹⁷ među ostalim priznavanjem lokalnih i regionalnih kulturnih i proizvodnih posebnosti,¹⁹⁸ novim inicijativama za njezino očuvanje i proslavu, mobilnošću radi poticanja razmjene kulturne baštine i promicanjem postojećih mjera kao što su Kreativna Europa, novi europski Bauhaus, programi bratimljenja gradova i Europske prijestolnice kulture, u skladu s ciljevima održivog razvoja.
5. Poduzeti mjere kako bi se osigurala dostatna zaštita kulturnih djelatnika na razini EU-a, posebno u svim budućim krizama, donošenjem pravnog statusa na europskoj razini.

192Nizozemska nacionalna kontaktna točka („Naša vizija kulture, mladih i sporta”), 2. preporuka.

193Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 36 1. Francuski NCP, promjena 6. Preporuke 2.10. i 2.11. belgijskog NKT-a. Njemački NCP, "Stvaranje više mogućnosti razmjene za studente u Europi". Nizozemska nacionalna kontaktna točka (Naša vizija za kulturu, mlade i sport), 1. i 3. preporuka. Talijanski nacionalni kontaktni centar, Preporuka „Djelovati kao spoj

istoka i zapada, promičući kulturne razmjene i zajedničke kulturne inicijative”.

194Preporuke Europskog panela građana i građanki 32 i 38 1. Nizozemska nacionalna kontaktna točka („Naša vizija kulture, mladih i sporta”), 3. preporuka.

195Preporuka talijanskog nacionalnog panela građana i građanki o globalnoj Europi

196Francuski NCP, promjena 7. Preporuke^{2.5.} 6.1. i 8.7. belgijskog NKT-a. Talijanski nacionalni panel građana i građanki, Preporuka „Jačanje europskih kulturnih vrijednosti i obilježja te regionalnih posebnosti”.

197Nizozemska nacionalna kontaktna točka („Naša vizija kulture, mladih i sporta”), 2. preporuka.

198Preporuka talijanskog nacionalnog panela građana i građanki o „prekoračenju proizvodnog modela prošlog stoljeća”

49. Prijedlog: Sport

Cilj: Sport je ključan za naša društva – kako bismo očuvali svoje vrijednosti, vodili zdrav način života i starost, promovirali kulturu razmjene i slavili raznolikost europske baštine. Stoga bi države članice uz potporu Europske unije trebale nastojati:

Mjere:

1. Naglasiti vrijednosti, posebno rodnu ravnopravnost, jednakost i uključenost, koje se mogu konkretno odraziti u bavljenju sportom na cijelom obrazovnom putu.
2. Podizanje svijesti o zdravstvenim prednostima sporta i tjelesne aktivnosti.¹⁹⁹
3. Uključivanje sportskih aktivnosti u programe razmjene i mobilnosti na razini EU-a²⁰⁰200.
4. Poboljšati usmjerenost ne samo na profesionalne i komercijalne sportove, već i na lokalne i tradicionalne sportove, koji su svjedoci europske kulturne raznolikosti, kako bi se promovirala kulturna baština i poduprli sportski prvaci u neprofesionalnom okruženju.

5. istodobno poticati promicanje europskog identiteta organiziranjem više međueuropskih sportskih događanja, osnivanjem sportskih timova EU-a ili isticanjem europskih zastava ili simbola na europskim sportskim događanjima;
6. Više ulagati u komunikaciju, kao što je Europski tjedan sporta, kako bi građani diljem EU-a mogli zajednički iskoristiti vrhunske mogućnosti.

199Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 29 1.

200Preporuka Europskog panela građana i građanki br. 36 1.

Završna razmatranja Izvršnog odbora

Glavni cilj Konferencije o budućnosti Europe bio je osigurati da Europska unija bude spremna suočiti se s trenutačnim i budućim izazovima tako što će građanima pružiti priliku da izraze svoje zabrinutosti i težnje te, zajedno s predstavnicima triju institucija, nacionalnih parlamenata i drugih dionika, pružiti smjernice za budućnost. Kako bi se postigao taj cilj, Konferencija je morala biti usmjerena na građane i građanke i temeljiti se na pristupu odozdo prema gore, kojim se mogao stvoriti novi prostor za raspravu o europskim prioritetima i razvoj pregleda onoga što građani i građanke očekuju od Europske unije.

Konferencija je doista mogla odigrati tu ulogu. Europski građani iz svih društvenih slojeva i iz cijelog EU-a sudjelovali su na konferenciji i sastavili preporuke panela građana i građanki, kao i prijedloge za budućnost Europe, u suradnji s naknadnom plenarnom skupštinom koja se sastojala od članova Europskog parlamenta, Vijeća i Europske komisije, kao i predstavnika svih nacionalnih parlamenata, Odbora regija, regionalnih i lokalnih izabраниh predstavnika, Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, socijalnih partnera i civilnog društva te drugih ključnih dionika. Alati i metodologija razvijeni za taj proces čine jedinstven skup resursa koji bi mogli poslužiti kao temelj za buduće vježbe o sudjelovanju građana i deliberativnoj demokraciji na razini EU-a.

Zahvaljujući brojnim događanjima i raspravama diljem EU-a, interaktivnoj višejezičnoj digitalnoj

platformi, europskim i nacionalnim panelima građana i građanki te plenarnoj skupštini Konferencije, Konferencija je sada predstavila završno izvješće, uključujući pregled rada obavljenog na održiv način tijekom ove godine, kao i prijedloge Plenarne skupštine za budućnost Europe. Iz tih prijedloga vrlo je jasno da EU mora djelovati kako bi uspio u zelenoj i digitalnoj tranziciji, ojačao otpornost Europe i njezin socijalni ugovor te istodobno ispravio nejednakosti i osigurao da Europska unija bude pravedno, održivo, inovativno i konkurentno gospodarstvo u kojem nitko nije zapostavljen.

Geopolitička kretanja tijekom Konferencije, a posebno ruski agresivni rat protiv Ukrajine, pokazala su i da EU treba postati odlučniji i imati vodeću ulogu na globalnoj razini u promicanju svojih vrijednosti i standarda u sve turbulentnijem svijetu.

Konferencija je pružila jasne smjernice u tim područjima, a tri institucije EU-a sada trebaju razmotriti kako riješiti izražene probleme, težnje i ideje. Sljedeći je korak u tom procesu razvoj konkretnih mjera EU-a na temelju ishoda Konferencije, koji su uključeni u ovo završno izvješće. Institucije EU-a stoga će sada ispitati ovo izvješće i daljnje postupanje, svaka u okviru svoje nadležnosti i u skladu s Ugovorima. Naknadno događanje održat će se u jesen 2022. kako bi se građane informiralo o tome kako će institucije ispuniti svoju obvezu da ih se sasluša i da im budućnost Europe bude u rukama.

Prilog I. – Preporuke četiriju europskih panela građana i građanki

Konferencija o budućnost Europe

Europski panel građana i građanki 1: Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje / obrazovanje, kultura, mladi i sport / digitalna transformacija

Preporuke

Fotografije © Europska unija, 2021. EP/Kenton Thatcher

Europski panel građana i građanki 1: Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje / obrazovanje, kultura, mladi i sport / digitalna transformacija

PREPORUKE KOJE SE PRIMJENJUJU PANEL-u (podnositi će se PLENARY-u)

Os 1: Rad u Europi

Podos 1.1. Tržište rada

1. Preporučujemo uvođenje minimalne plaće kako bi se osigurala slična kvaliteta života u svim državama članicama. Svjesni smo trenutačnih napora u okviru Direktive EU-a COM(2020) 682 za usklađivanje načina života. Minimalnom plaćom mora se zajamčiti minimalni neto dohodak kako bi se postigao ključni cilj: Svi oni kojima je potrebna pomoć trebali bi imati veće prihode. Minimalnom plaćom trebalo bi uzeti u obzir sljedeće aspekte:

- EU bi trebao osigurati njegovu učinkovitu provedbu jer trenutačno ne primjenjuju sve države članice ispravno zaštitu radnika;
- posebnu pozornost trebalo bi posvetiti praćenju poboljšanja životnog standarda,
- minimalnom plaćom mora se uzeti u obzir kupovna moć u različitim zemljama. Potreban je postupak periodičnog preispitivanja kako bi se prilagodio promjenama troškova života (npr. kako bi se uzela u obzir inflacija).

Sud daje ovu preporuku jer se minimalnom plaćom jača socijalna pravda na tržištu rada i poboljšavaju konkretni životni uvjeti radnika u svim državama članicama, što je posebno važno u kontekstu radnog okruženja koje se brzo mijenja, primjerice zbog digitalne promjene.

2. Već postoji zakonodavni akt EU-a (Direktiva 2003/88/EZ o radnom vremenu u EU-u), ali nije dovoljan za osiguravanje zdrave ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Kao prvi korak preporučujemo preispitivanje postojećeg okvira kako bi se osigurala njegova prilagodba trenutačnim okolnostima. Drugo, EU bi trebao uspostaviti stroži mehanizam praćenja kako bi se osigurala njegova provedba u svim državama članicama. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti različitim sektorima s različitim razinama stresa i opterećenja, kako psihološki tako i fizički. Međutim, drugi sektori istodobno ovise o većoj fleksibilnosti svojih zaposlenika kako bi se prilagodili specifičnim potrebama poduzeća.

Tu preporuku dajemo zbog važnosti bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Boljom ravnotežom između poslovnog i privatnog života jača se socijalna kohezija i doprinosi stvaranju jednakih uvjeta za radnike. Osim toga, pozitivno utječe na individualnu dobrobit radnika.

Podos 1.2. Mladi i zapošljavanje

3. Preporučujemo usklađivanje razine svih različitih obrazovnih programa u EU-u prihvatanjem nacionalnog sadržaja. Stoga preporučujemo da se sve stručne diplome potvrde i uzajamno priznaju u svim državama članicama EU-a.

Dajemo ovu preporuku jer želimo olakšati mobilnost europske radne snage i smanjiti administrativno opterećenje.

4. Preporučujemo da se učenicima srednjih škola (od 12 godina) pruži pregled njihova budućeg tržišta rada tako što će im se omogućiti sudjelovanje u raznim posjetima radi kvalitetnog promatranja u profitnim i neprofitnim organizacijama. Predlažemo da se tvrtke potaknu da prihvate studente za praksu promatranja tako što će im se dodijeliti bespovratna sredstva. U udaljenim područjima s manje mogućnosti lokalne škole, javna tijela, organizacije i poduzeća moraju blisko surađivati kako bi se osigurala dostupnost tih promatračkih posjeta.

Dajemo ovu preporuku jer želimo da mladi ljudi mogu dobiti predodžbu o različitim mogućnostima koje nudi tržište rada kako bi mogli bolje odabrati svoje obrazovanje i svoju profesionalnu budućnost te razumjeti važnost odabira odgovarajućeg obrazovanja. To bi ih također naučilo osjećaju odgovornosti i poštovanja prema tržištu rada te bi im pomoglo da se integriraju na tržište rada, što bi svima donijelo koristi.

5. Preporučujemo uključivanje prakse mekih vještina u sve tečajeve kurikulumu. Netehničke vještine uključuju: uzajamno slušanje, dijalog, otpornost, razumijevanje, poštovanje i uvažavanje drugih, kritičko razmišljanje, samoučenje te radoznalost i usmjerenost na rezultate. Nastavnike bi trebalo osposobiti za prenošenje tih vještina bliskom suradnjom sa socijalnim radnicima i/ili psiholozima. Ostali prijedlozi za provedbu: organizacija programa razmjene učenika među školama, sudjelovanje u međuškolskim sportskim i kulturnim događanjima itd.

Dajemo ovu preporuku jer su meke vještine nužne osnovne vještine koje se gube u digitalnom dobu i koje će našim mladima apsolutno trebati u budućem životu. Zato inzistiramo na integraciji tih vještina u školske kurikulume kako bi se mladima pomoglo da budu otporni i izbjegnu ili prevladaju mentalne probleme koje mogu doživjeti u svojem budućem životu. Socijalne vještine jačaju ljudske odnose i stoga pomažu ljudima da pronađu svoje mjesto u društvu.

6. Preporučujemo da se u slučaju ozbiljne krize (zdravstvene krize, rata itd.) dobro osmišljeni planovi, s detaljnim scenarijima, pripreme za fleksibilnu primjenu kako bi se učinak na obrazovanje, strukovno osposobljavanje i mentalnu dobrobit naših mladih sveo na najmanju moguću mjeru itd. povećanje troškova obrazovanja ili osposobljavanja, obvezno produljenje studija, nemogućnost obavljanja pripravništva, povećanje problema s mentalnim zdravljem. Ti se planovi moraju provoditi tako da se učinak na mlade i njihov prelazak na tržište rada svede na najmanju moguću mjeru.

Mi dajemo ovu preporuku jer su mladi u vrlo ranjivom položaju u kriznim vremenima.

Pododjeljak 1.3. Digitalna transformacija na radnom mjestu

7. Preporučujemo da EU uvede ili ojača postojeće zakonodavstvo o „pametnom radu”, tj. radu na internetu i na daljinu, primjerice kod kuće ili s drugog povezanog mjesta na internetu. Preporučujemo i da EU donese propise kojima će se poduzeća potaknuti na društvenu odgovornost i održavanje kvalitetnih mobilnih radnih mjesta u EU-u. Poticaji mogu biti financijske prirode i/ili utjecati na imidž poduzeća te bi se njima trebali uzeti u obzir međunarodno priznati okolišni, socijalni i upravljački kriteriji. U tu bi svrhu EU trebao osnovati radnu skupinu sastavljenu od stručnjaka iz svih zainteresiranih strana kako bi se preispitalo i ojačalo to zakonodavstvo.

Dajemo ovu preporuku jer moramo promicati kvalitetna mobilna radna mjesta i izbjegavati njihovo premještanje u jeftinije treće zemlje. Pandemija bolesti COVID-19 i globalni gospodarski trendovi povećavaju hitnost zaštite radnih mjesta u EU-u i reguliranja mobilnog rada.

8. Preporučujemo da EU svim građanima EU-a zajamči pravo na digitalno osposobljavanje. Konkretno, digitalne vještine mladih mogle bi se ojačati uvođenjem potvrde EU-a u škole, čime bi ih se pripremilo za buduće tržište rada. Preporučujemo i posebno osposobljavanje na razini EU-a za prekvalifikaciju i usavršavanje radnika kako bi ostali konkurentni na tržištu rada. Naposljetku, preporučujemo da EU podigne razinu osviještenosti o postojećim digitalnim platformama koje povezuju građane s poslodavcima i pomažu im da pronađu posao u EU-u, kao što je EURES.

Sud daje ovu preporuku jer su certificirane digitalne vještine ključne za pristup tržištu rada i omogućavanje radnicima da se prekvalificiraju i ostanu konkurentni.

Os 2 Gospodarstvo usmjereno na budućnost

Podos 2.1. Inovacije i europska konkurentnost

9. Preporučujemo da EU stvori mogućnosti ulaganja u istraživanje i inovacije za različite subjekte (sveučilišta, poduzeća, istraživačke institute itd.) u cilju razvoja:

- **novi, održiviji i biodiversificirani materijali koji će zamijeniti one koji se trenutačno upotrebljavaju,**
- **inovativne uporabe postojećih materijala (na temelju, među ostalim, recikliranja i najsuvremenijih tehnika s najmanjim ekološkim otiskom).**

Preporučujemo da to bude trajna i dugoročna obveza EU-a (barem do 2050.).

Dajemo ovu preporuku jer živimo na planetu s ograničenim resursima. Ako želimo imati budućnost, moramo zaštititi klimu i tražiti alternative prilagođene planetu. Želimo i da EU postane vodeći akter u tom području, sa snažnom konkurentskom prednošću na međunarodnoj sceni. Cilj je preporuke proizvesti inovativne rezultate koji se mogu široko primjenjivati i provoditi u različitim područjima i zemljama. Također bi imala pozitivne učinke na gospodarstvo i tržište rada stvaranjem novih mogućnosti zapošljavanja u području održivih inovacija. To bi moglo doprinijeti borbi protiv

društvenih nepravdi u mjeri u kojoj bi postojeća sredstva proizvodnje, koja se temelje na iskorištavanju, bila zamijenjena drugim, etičnijim sredstvima.

10. Preporučujemo da se EU trajno dugoročno obveže na znatno povećanje svojeg udjela energije proizvedene na održiv način, koristeći se širokim rasponom obnovljivih izvora s najnižim ekološkim otiskom (na temelju procjene ukupnog životnog ciklusa). Osim toga, EU bi trebao ulagati u poboljšanje i održavanje kvalitete elektroenergetske infrastrukture i mreže. Također preporučujemo da se pristup energiji i njezina cjenovna pristupačnost prizna kao temeljno pravo građana.

Sud daje ovu preporuku iz sljedećih razloga:

- diversifikacijom izvora energije (uključujući solarnu energiju, energiju vjetra, vodik, morsku vodu ili bilo koju drugu buduću održivu metodu) povećala bi se energetska neovisnost EU-a;
- time bi se smanjili troškovi električne energije za građane EU-a,
- time bi se otvorila radna mjesta i restrukturiralo energetske tržište (posebno u regijama koje su dosad ovisile o fosilnim gorivima),
- mogla bi potaknuti znanstveni razvoj inovativnih tehnika opskrbe energijom;
- Kvaliteta elektroenergetske infrastrukture i mreže jednako je važna kao i izvori energije jer omogućuje neometanu, učinkovitu i cjenovno pristupačnu distribuciju i prijenos energije.

11. Preporučujemo da EU aktivno promiče zelenije proizvodne procese subvencioniranjem ili na drugi način nagrađivanjem poduzeća koja ulažu u smanjenje ekoloških troškova svoje proizvodnje. Također pozivamo na ulaganje napora u ponovnu kultivaciju postindustrijskih lokacija i stvaranje zaštićenih zelenih površina oko postojećih lokacija. Od poduzeća bi se trebalo zahtijevati da te napore barem djelomično financiraju iz vlastitih sredstava.

Dajemo ovu preporuku jer su proizvodni procesi važan dio opskrbnog lanca. Povećati njihovu prihvatljivost za okoliš moglo bi znatno smanjiti naš utjecaj na klimu. Smatramo da bi poduzeća i industrije trebali snositi odgovornost za način na koji proizvode svoje proizvode (uključujući ponovnu sadnju i mjere za zaštitu okoliša). Ekologizacija proizvodnih procesa također priprema poduzeća za budućnost i jača njihovu otpornost (kojom se štite radna mjesta).

Podos 2.2. Održivo gospodarstvo / Podos 2.3. Oporezivanje

12. Preporučujemo da napustite plastičnu ambalažu i generalizirate ponovno uporabljivu ambalažu. Potrošačima i poduzećima trebalo bi dati poticaje kako potrošačima ne bi bilo skuplje kupovati proizvode u rasutom stanju od pakiranih proizvoda. Poduzeća koja doprinose tom prijelazu trebala bi imati koristi od poreznih olakšica, a druga bi trebala plaćati više poreza. Proizvodi koji se ne mogu ponovno upotrijebiti trebali bi se moći reciklirati i/ili biti biorazgradivi. Potrebno je osnovati javnu instituciju ili nadzornu instituciju odgovornu za praćenje, utvrđivanje pravila i njihovo širenje na sve. Preporučuje se educirati i komunicirati, među ostalim putem društvenih medija, o tim mjerama, obraćajući se i poduzećima i potrošačima kako bi se dugoročno promijenilo njihovo ponašanje.

Trebalo bi poticati poduzeća (npr. građevinska poduzeća) i pomoći im da pronađu najbolja rješenja za svoj otpad.

Dajemo ovu preporuku jer svi moramo biti odgovorni za svoje postupke. Stoga moramo ponovno razmotriti sve proizvodne procese. Recikliranje zahtijeva puno resursa (voda, energija) i stoga ne može biti jedino rješenje, zbog čega nudimo prodaju proizvoda u rasutom stanju. Recikliranje bi se trebalo upotrebljavati samo za materijale koji se mogu lako reciklirati, a iz finskog primjera naučili smo da je moguće reciklirati u velikim razmjerima.

13. Preporučujemo isto oporezivanje u cijeloj Europi i usklađivanje porezne politike u cijelom EU-u. Usklađivanje u tom području trebalo bi ostaviti prostora pojedinačnim državama članicama za utvrđivanje vlastitih pravila, izbjegavajući pritom utaju poreza. Time će se stati na kraj štetnim poreznim praksama i poreznoj konkurenciji. Porezi bi se trebali ubirati na poslovne transakcije ako se odvijaju: Kada tvrtka prodaje u zemlji, morat će platiti porez u toj zemlji. Tim novim pravilima nastojalo bi se spriječiti premještanje i osigurati da se proizvodnja i transakcije odvijaju među europskim zemljama.

Dajemo ovu preporuku za zaštitu i razvoj zapošljavanja i gospodarske aktivnosti u Europi na način koji je pravedan prema svim državama članicama. Na taj će način Europa imati zajedničko razumijevanje poreznog sustava te će se ukinuti apsurdno stanje monopola vrlo velikih poduzeća koja ne plaćaju dovoljno poreza u usporedbi s manjim poduzećima. Osim toga, financijska sredstva preusmjerit će se na mjesta na kojima se odvijaju komercijalne aktivnosti.

14. Preporučujemo uklanjanje programiranog sustava zastarijevanja sa svih elektroničkih uređaja. Promjena bi se trebala dogoditi i na pojedinačnoj i na komercijalnoj razini kako bi se osiguralo da se uređaji mogu dugoročno popraviti i nadograditi te da se mogu dugo zadržati. Preporučujemo promicanje obnovljenih uređaja. Uredbom bi se od poduzeća trebalo zahtijevati da zajamče pravo na popravak, uključujući nadogradnje i ažuriranja softvera, te da dugoročno recikliraju sve uređaje. Također se preporučuje da svaka tvrtka koristi standardne priključke.

Mi dajemo ovu preporuku jer, u suvremenom svijetu, proizvodi imaju tendenciju da traju dvije godine, a naša želja je da imaju mnogo duži životni vijek, oko 10 godina. Ovaj će prijedlog pozitivno utjecati na klimatske promjene i ekologiju. Smanjit će se i troškovi za potrošače i konzumerizam.

15. Preporučujemo da kroz edukaciju pomognete svima da nauče više o našem okolišu i njegovim vezama sa zdravljem pojedinca. Obrazovni putovi pomoći će svima da definiraju svoje osobne strategije za integraciju tih tema u svoj svakodnevni život. Ovo obrazovanje treba započeti u školi s određenim predmetima koji se bave svim ekološkim pitanjima, a trebali bismo se nastaviti educirati tijekom cijelog života (na primjer, na poslu). Pridonijet će smanjenju otpada, zaštiti okoliša i ljudskog zdravlja te promicanju lokalne potrošnje zdravih, neprerađenih proizvoda lokalnih proizvođača. Oni koji ne učine ništa da smanje svoj otpad morat će proći besplatnu obuku u tom području. Kako bi se prilagodio način života, cijene moraju biti pravedne i za proizvođača i za potrošača. Stoga predlažemo da mali, ekološki prihvatljivi lokalni proizvođači imaju koristi od oslobođenja od poreza.

Dajemo ovu preporuku jer vjerujemo da mnogi ljudi još uvijek ne osjećaju zabrinutost zbog tih pitanja. Zato se mora uspostaviti edukacija za sve u ovom području. Osim toga, lokalni i zdravi proizvodi često su nepristupačni mnogim ljudima. Moramo osigurati da lokalni proizvodi budu dostupniji svima.

Podos 2.4 Poljoprivreda / Podos 2.5 Digitalna infrastruktura

16. Preporučujemo provedbu zajedničkog europskog sustava označivanja potrošača i hranjivih vrijednosti koji je lako razumljiv (npr. navođenje alergena, zemlje podrijetla itd.); preporučujemo transparentnost postupaka odobravanja koji su u tijeku i digitalizaciju informacija o proizvodima putem standardizirane europske aplikacije kojom bi se omogućio jednostavniji pristup informacijama i pružile dodatne informacije o proizvodima i proizvodnom lancu. Također vidimo potrebu za istinski neovisnim tijelom koje regulira prehrambene standarde diljem EU-a i ima zakonodavne ovlasti za provedbu sankcija.

Sud iznosi te preporuke jer bi svi građani EU-a trebali moći računati na istu kvalitetu prehrambenih proizvoda. Integritet prehrambenih proizvoda potreban je kako bi se osigurala sigurnost građana. Te su preporuke formulirane kako bi se na usklađen način poboljšala kontrola postupaka odobravanja i transparentnost proizvodnje hrane.

17. Preporučujemo da infrastruktura bude u vlasništvu države kako bi se spriječila pojava monopola u sektoru telekomunikacijskih i internetskih usluga. Pristup internetu trebao bi biti pravo; Uvođenje internetske veze u „bije/mrtve zone” (zone bez pristupa internetu) trebalo bi biti prioritet. Kad je riječ o pristupu internetu i računalnoj opremi, djeca i obitelji prioritet su posebno u pogledu obrazovanja, a posebno u vrijeme pandemije. Potrebna je inicijativa za potporu radu na daljinu, primjerice stvaranjem uredskih prostora s pristupom brzom i pouzdanoj internetskoj vezi ili organiziranjem digitalnog osposobljavanja.

Izrađujemo ovu preporuku jer moramo osigurati da se digitalna transformacija provodi na pravedan način. Pristup internetu ključan je za demokraciju i pravo je svih europskih građana.

18. Preporučujemo poštivanje lokalnih insekata i njihovu zaštitu od invazivnih vrsta. Također predlažemo promicanje i obranu obveze osiguravanja zelenih površina u novim projektima urbanizacije. Pozivamo na to da biološka raznolikost postane obvezan predmet u školama i predmet školskih aktivnosti, primjerice praktičnih aktivnosti. Važno je povećati svijest javnosti o biološkoj raznolikosti putem medijskih kampanja i „natjecanja” koja se promiču diljem EU-a (natjecanja na razini lokalne zajednice). Preporučujemo postavljanje obvezujućih nacionalnih ciljeva u svim državama članicama EU-a za ponovno pošumljavanje autohtonim stablima i ponovno uvođenje lokalne flore.

Dajemo ovu preporuku jer je biološka raznolikost ključna za okoliš, kvalitetu života i borbu protiv klimatskih promjena.

Os 3 Pravedno društvo

Podos 3.1. Socijalna sigurnost

19. Preporučujemo promicanje jednakih prava i usklađenih socijalnih politika, uključujući zdravstvene politike, diljem EU-a, uzimajući u obzir donesene propise i minimalne zahtjeve na cijelom području.

Sud iznosi ovu preporuku jer među državama članicama postoje velike razlike u pogledu socijalnih politika, koje je potrebno smanjiti kako bi se osigurao pristojan život za sve građane i pružila potrebna skrb i potpora ranjivim osobama iz različitih razloga (zdravlje, dob, seksualna orijentacija itd.).

20. Preporučujemo promicanje socijalnih i zdravstvenih istraživanja u EU-u u skladu s prioritetnim linijama za koje se smatra da su od javnog interesa i koje su odobrile države članice te uz odgovarajuće financiranje. Moramo ojačati suradnju među područjima stručnosti, zemljama, studijskim centrima (sveučilišta itd.).

Dajemo ovu preporuku jer postoje mnoga područja u kojima trebamo unaprijediti i produbiti svoje znanje. Iskustvo s pandemijom pruža nam primjer da su istraživanja ključna za poboljšanje života, da je suradnja javnog i privatnog sektora te između vlada ključna i da je potrebna financijska potpora.

21. Preporučujemo da EU ima veće nadležnosti u području socijalnih politika kako bi se uskladila minimalna pravila i mirovinske naknade diljem EU-a i uspostavile nove, na temelju dubinske dijagnoze. Minimalna mirovina mora biti iznad granice siromaštva u zemlji. Dob za umirovljenje trebala bi se razlikovati ovisno o kategorijama zanimanja i trebala bi biti niža za mentalno i fizički zahtjevna zanimanja. Istodobno bi trebalo zajamčiti pravo na rad starijim osobama koje žele nastaviti raditi na dobrovoljnoj osnovi.

Dajemo ovu preporuku jer se očekivani životni vijek povećava, a stopa nataliteta smanjuje. Europsko stanovništvo stari, zbog čega moramo poduzeti dodatne mjere kako bismo izbjegli rizik od marginalizacije starijih osoba i zajamčili im pristojan život.

22. Preporučujemo donošenje niza mjera za poticanje povećanja stope nataliteta i osiguravanje odgovarajućih rješenja za skrb o djeci. Takve bi mjere trebale obuhvaćati, među ostalim, cjenovno pristupačne i dostupne usluge skrbi o djeci (na radnom mjestu, noću, smanjenje PDV-a na opremu za djecu), stanovanje, stabilnost radnog mjesta, potporu za majčinstvo, posebnu potporu i zaštitu na radu za mlade i roditelje, kao i potporu majkama i očevima u obliku pristupa znanju nakon povratka na posao.

Sud daje ovu preporuku jer je EU obilježen niskim stopama nataliteta, što također doprinosi starenju europskog stanovništva i zahtijeva hitno djelovanje. Predloženim paketom nastoji se osigurati da mlade obitelji imaju potrebnu stabilnost za skrb o djeci.

23. Preporučujemo da zajamčite socijalnu pomoć i zdravstvenu skrb za starije osobe kod kuće i u domovima za starije i nemoćne osobe. Postoji i potreba za poboljšanjem potpore za osobe koje skrbe o (blizu) starijim osobama.

Dajemo ovu preporuku jer se očekivani životni vijek povećava, a stopa nataliteta smanjuje; europsko stanovništvo stari, zbog čega moramo poduzeti dodatne mjere kako bismo izbjegli rizik od marginalizacije starijih osoba i zajamčili im pristojan život.

24. Preporučujemo da EU podupre palijativnu skrb i potpomognutu smrt [eutanaziju] u skladu s konkretnim skupom pravila i propisa.

Dajemo ovu preporuku jer bi se time smanjila bol pacijenata i obitelji te osigurao pristojan kraj života.

Podos 3.2. Jednaka prava

25. Preporučujemo da EU podupre ciljani pristup građana pristojnom socijalnom stanovanju, u skladu s njihovim posebnim potrebama. Financijski napor trebali bi dijeliti privatni donatori, vlasnici nekretnina, korisnici stambenih nekretnina, vlade država članica na središnjoj i lokalnoj razini te Europska unija. Cilj bi trebao biti olakšavanje izgradnje/popravka postojećeg fonda socijalnih stanova, među ostalim korištenjem zadruga, iznajmljivanjem i kupnjom. Potpore bi se trebale dodjeljivati na temelju jasnih kriterija (npr. najveća površina/osoba koju treba subvencionirati, dohodak korisnika itd.).

Dajemo ovu preporuku jer bi se poboljšanjem pristupa stanovanju osiguralo da građani EU-a uživaju konkretna jednaka prava i doprinijelo ublažavanju društvenih napetosti. Glavna je uloga EU-a nadgledanje mehanizma potpore; Nacionalna i lokalna tijela trebala bi učiniti više kako bi riješila stambene probleme.

26. Preporučujemo da EU poboljša regulativu i ujednačenu provedbu mjera potpore za obitelji s djecom u svim državama članicama. Takve mjere posebno uključuju: povećanje trajanja roditeljskog dopusta, iznosa doplatka za rođenje djeteta i iznosa doplatka za skrb o djeci.

Tu preporuku dajemo jer smatramo da bi se tim mjerama ublažio demografski problem s kojim se suočava EU. Time bi se poboljšala i rodna ravnopravnost među roditeljima.

27. Preporučujemo da EU poduzme mjere kako bi se osiguralo da sve obitelji uživaju ista obiteljska prava u svim državama članicama. Ta prava uključuju pravo na brak i posvojenje.

Dajemo ovu preporuku jer smatramo da bi svi građani Unije trebali uživati jednaka prava, uključujući obiteljska prava. Obitelj je osnovni oblik društvene organizacije. Sretna obitelj doprinosi zdravom društvu. Preporukom se nastoji osigurati da svi građani uživaju prava obitelji, bez obzira na njihov spol, odraslu dob, etničku pripadnost ili fizičko zdravlje.

Podos 3.3. Vlasnički kapital / Podos 3.4. Pristup sportu

28. Preporučujemo da se Strategija EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. 2025. snažno potiče i da joj se da visoki prioritet kao hitnom pitanju koje države članice učinkovito rješavaju. EU bi trebao (a) definirati pokazatelje (stajališta, razlike u plaćama, zapošljavanje, vodstvo itd.), pratiti strategiju na godišnjoj osnovi i biti transparentan u pogledu postignutih rezultata; i (b) osnovati pučkog pravobranitelja radi dobivanja izravnih povratnih informacija od građana.

Dajemo ovu preporuku jer smatramo da je stanje rodne ravnopravnosti u EU-u daleko od zadovoljavajućeg. Trebao bi postojati sklad u pogledu rodne ravnopravnosti i građanskih prava na europskoj razini kako bi se postigli ciljevi rodne ravnopravnosti u svim zemljama, a ne samo u onima u kojima je kompromis jači. Predani smo prisutnosti i doprinosu žena na položajima moći i u svim vrstama zanimanja kako bi Europska unija bila raznolika i ispunjena. Žene su u mnogim situacijama u nepovoljnom položaju (čak i kada su dobro obrazovane/imaju diplomu visokog obrazovanja ili druge povlastice), pa je takva strategija apsolutno nužna.

29. Preporučujemo da EU promiče i podiže razinu osviještenosti javnosti o sportu i tjelesnoj aktivnosti u svim državama članicama zbog njihovih zdravstvenih koristi. Sport i tjelesna aktivnost trebali bi biti uključeni u socijalne politike, politike mentalnog i fizičkog zdravlja, kao i u politike obrazovanja i rada (tj. promicanje propisivanja sporta i/ili tjelesne aktivnosti od strane liječnika i, ako se to čini, osiguravanje pristupa sportskim objektima; 1 sat rada/tjedan za tjelesnu aktivnost itd.).

Dajemo ovu preporuku jer je riječ o dugoročnom ulaganju. Ulaganjem u sport i tjelesnu aktivnost smanjuju se troškovi i opterećenje zdravstvenih usluga. Na primjer, sport i tjelesna aktivnost kao zdravstvena intervencija skratili bi trajanje liječenja i učinili ga učinkovitijim. Ta se strategija već uspješno provodi u nekim zemljama kao što je Njemačka. Sport je način za izgradnju vrijednosti kao što su predanost, trud, samopoštovanje, poštovanje ili prijateljstvo. Sjedilački način života češći je nego za prethodne generacije zbog, među ostalim, više uredskih poslova i/ili promjena u navikama u slobodno vrijeme.

30. Preporučujemo da EU obveže svaku državu članicu da ima minimalnu plaću koja se definira u skladu s troškovima života na njezinu državnom području i smatra se pravednom plaćom kojom se omogućuju minimalni životni uvjeti, iznad granice siromaštva. Svaka država članica mora poduzeti daljnje mjere u vezi s tim.

Dajemo ovu preporuku jer je nepravedno ne biti u mogućnosti doći do kraja mjeseca kada radite. Pravedne plaće trebale bi doprinijeti socijalnoj kvaliteti života. Nepravedne plaće imaju visoke troškove za države (sigurnost, utaja poreza, veći socijalni troškovi itd.).

31. Preporučujemo porezno usklađivanje u državama članicama na razini EU-a (kako bi se izbjegle porezne oaze u EU-u i suzbilo premještanje unutar Europe), kao i porezni poticaj za odvratanje od premještanja radnih mjesta izvan Europe.

Izrađujemo ovu preporuku jer smo zabrinuti zbog učinka premještanja radnih mjesta izvan Europe i smatramo da bi se time spriječila porezna konkurencija među državama članicama EU-a.

Os 4 Učenje u Europi

Podosi 4.1. Europski identitet / Podosi 4.2. Digitalno obrazovanje

32. Preporučujemo promicanje višejezičnosti od rane dobi, na primjer u vrtiću. Od osnovne škole nadalje djeca bi trebala biti obvezna doseći razinu C1 na aktivnom jeziku EU-a koji nije njihov.

Dajemo ovu preporuku jer je višejezičnost alat koji povezuje građane i most s drugim kulturama jer čini druge zemlje i njihove kulture dostupnijima. Njime se jača europski identitet i međukulturne razmjene. Važno je upoznati druge kulture u kontekstu Europske unije. Stoga bi mogućnost razgovora na dobroj razini na dva jezika pomogla u stvaranju zajedničkog europskog identiteta i razumijevanju drugih europskih kultura. EU mora blisko surađivati s obrazovnim ustanovama kako bi se postigli dobri rezultati u obrazovanju. Također je potrebno uspostaviti poseban program (npr. digitalne platforme, prošireni programi Erasmus+ itd.) za isključivo promicanje višejezičnosti. Postojeće europske škole mogu poslužiti kao model u tom pogledu. EU bi trebao stvoriti više takvih škola i aktivno ih promicati.

33. Preporučujemo da EU podigne svijest mladih o opasnostima interneta i digitalizacije stvaranjem obveznog predmeta u osnovnoškolskom obrazovanju. EU bi trebao razviti alate i stvoriti zajedničke prostore za osposobljavanje kako bi mladi mogli zajedno učiti.

Dajemo ovu preporuku jer postojeće inicijative ili programi u ovom području nisu dovoljni. Osim toga, mnogi građani EU-a nisu svjesni postojećih inicijativa EU-a u tim područjima. Djeca nisu dovoljno svjesna opasnosti interneta, zbog čega bismo trebali učiniti mnogo više kako bismo podigli svijest među mlađom generacijom.

34. Preporučujemo da EU radi na tome da tehnologija postane pristupačnija starijim osobama poticanjem programa i inicijativa, primjerice u obliku tečajeva prilagođenih njihovim potrebama. EU bi trebao jamčiti pravo na upotrebu digitalnih tehnologija onima koji to žele i ponuditi alternative onima koji to ne žele.

Dajemo ovu preporuku jer bi EU trebao osigurati da starije osobe mogu sudjelovati u digitalnom svijetu i da nitko ne bude diskriminiran. Trebalo bi uvesti pojednostavnjene alate za generacije s manje iskustva u upotrebi određenih tehnologija kako bi ih se integriralo u današnji svijet. Preporučujemo da se postojeće inicijative bolje promiču kako bi ih građani bili svjesni. Starije osobe ne bi trebalo diskriminirati u EU-u kad je riječ o upotrebi informatičkih alata. (To kao dodatak znači da bi građani trebali moći živjeti svoj život bez potrebe za internetskom mrežom). EU bi trebao organizirati i starijim osobama staviti na raspolaganje trajnu besplatnu pomoć kako bi se olakšao pristup digitalnim alatima.

Podos 4.3 Kulturna razmjena / Podos 4.4 Edukacija o okolišu

35. Preporučujemo da EU uspostavi platformu na kojoj će obrazovni materijali o klimatskim promjenama, održivosti i pitanjima okoliša biti dostupni u obrazovne svrhe. Takve informacije trebale bi se temeljiti na činjenicama, biti provjerene od strane stručnjaka i prilagođene svakoj državi članici. Platforma:

- **trebale bi uključivati pouke za različite ciljne skupine, na primjer za osobe koje žive u urbanim ili ruralnim područjima, sve dobne skupine i sve razine prethodnog znanja;**
- **trebale bi biti dostupne svim državama članicama i lako dostupne;**
- **u njegovu provedbu trebalo bi uključiti plan promocije koji bi trebao uključivati predmetna poduzeća;**
- **mogle bi se staviti na raspolaganje zajedno s programom financiranja za potporu upotrebi i provedbi informacija dostupnih na platformi. Tim bi se sredstvima trebali podupirati i terenski posjeti kako bi se predstavili konkretni primjeri.**

Dajemo ovu preporuku jer osobe svih dobnih skupina moraju imati pristup informacijama utemeljenima na dokazima o tome kako se nositi s klimatskim promjenama, održivošću i pitanjima okoliša. Važne koncepte, kao što je ekološki otisak, moraju razumjeti svi, posebno mladi, jer ono što učimo kao djeca prati nas tijekom cijelog života. Te su teme složene i dezinformacije su raširene. Potreban nam je pouzdan izvor, a EU ima kredibilitet i resurse za preuzimanje te uloge. To je važno i zbog toga što se razine znanja i pristupa vjerodostojnim informacijama razlikuju među državama članicama.

36. Preporučujemo da EU prednost da osiguravanju dostupnosti programa razmjene svima (dobnim skupinama, državama članicama, razinama obrazovanja i financijskim kapacitetima) i omogući pripravnštva ili razmjene među sektorima, zemljama, obrazovnim ustanovama, gradovima i poduzećima. EU bi trebao biti odgovoran za pokretanje, posredovanje i financiranje kulturnih i društvenih razmjena diljem EU-a, kako fizičkih tako i digitalnih. EU mora aktivno promicati te inicijative i usmjeriti se na one koji još nisu upoznati s programima kulturne i društvene razmjene. Konferencija o budućnosti Europe, za koju su građani nasumično odabrani, savršen je primjer europske razmjene. Želimo više takvih inicijativa, ali želimo i manje inicijative, kao i razmjene u području sporta, glazbe, (društvenog) stažiranja itd.

Dajemo ovu preporuku jer je važno stvoriti osjećaj pripadnosti i kohezije te promicati toleranciju prema našoj veličanstvenoj raznolikosti i različitim perspektivama, kao i razvoj individualnih vještina. Ovaj proces će razviti prijateljstva, međusobno razumijevanje i kritičko razmišljanje. Željeli bismo promicati angažman svih članova naših zajednica, čak i onih koji dosad nisu sudjelovali u takvim inicijativama.

Podosi 4.5. Kvaliteta, financiranje i pristup obrazovanju / Podosi 4.6. Usklađivanje obrazovanja

37. Preporučujemo da sve države članice definiraju i usvoje minimalni standard certificiranog obrazovanja u osnovnim predmetima od osnovne škole nadalje. Cilj je osigurati da svi građani imaju jednak pristup kvalitetnom obrazovanju kojim se jamče jednakost i jednakost.

Sud daje ovu preporuku iz sljedećih razloga:

- Postojanjem minimalnog standarda ojačalo bi se povjerenje roditelja, nastavnika i učenika u njihove obrazovne sustave, a ostavilo bi se prostora za inicijativu i raznolikost.
- Ako se provede, naša će preporuka ojačati i ojačati zajednički europski identitet, potičući koheziju, jedinstvo i osjećaj pripadnosti.
- Provedbom ove preporuke poboljšala bi se suradnja i razmjena među školama diljem EU-a, čime bi se poboljšali odnosi između nastavnog osoblja i učenika te bi se uvelike olakšali programi razmjene.

38. Preporučujemo da se engleski podučava, u skladu sa standardom koji se može certificirati, kao temeljni predmet u osnovnim školama u svim državama članicama EU-a kako bi se olakšala i ojačala sposobnost europskih građana da učinkovito komuniciraju.

Sud daje ovu preporuku iz sljedećih razloga:

- time bi se omogućilo veće jedinstvo i jednakost jačanjem sposobnosti građana da međusobno komuniciraju te bi se podržao snažniji zajednički europski identitet;
- time bi se tržište rada proširilo i učinilo fleksibilnijim i pristupačnijim, čime bi se građanima dalo povjerenje u rad i komunikaciju u svim drugim državama članicama koje nude više osobnih i profesionalnih mogućnosti.
- takav bi pristup omogućio širenje zajedničkog europskog jezika u vrlo kratkom roku;
- upotrebom zajedničkog jezika ubrzava se razmjena informacija, što bi bilo korisno za suradnju, zajednički odgovor na krizu, humanitarnu pomoć i približavanje Europe i Europljana.

Os 5 Etička i sigurna digitalna transformacija

Podosi 5.1. Demokratizacija digitalne transformacije / Podosi 5.2. Kibersigurnost

39. Preporučujemo da EU ima veće ovlasti u borbi protiv nezakonitog sadržaja i kiberkriminaliteta. Preporučujemo izgradnju kapaciteta Europolu/Europskog centra za kiberkriminalitet, uključujući:

- povećanje financijskih sredstava i broja osoblja
- osiguravanje sličnih sankcija u svakoj zemlji
- osiguravanje brze i učinkovite kontrole zakonitosti

Dajemo ovu preporuku kako bismo zajamčili slobodu na internetu i istodobno osigurali kažnjavanje diskriminacije, zlostavljanja i uznemiravanja. Podržavamo ideju europskog javnog tijela jer ne želimo prepustiti reguliranje internetskih platformi samo privatnim poduzećima. Internetske platforme moraju preuzeti odgovornost za distribuirani sadržaj, ali želimo biti sigurni da prednost nemaju njihovi interesi. Reguliranje sadržaja i kazneni progon odgovornih osoba moraju biti brzi i učinkoviti kako bi također imali odvraćajući učinak na zlonamjerne osobe.

40. Preporučujemo da EU ulaže u inovativnu i visokokvalitetnu digitalnu infrastrukturu (kao što je 5G koji se razvija u Europi) kako bi se osigurala autonomija Europe i spriječila ovisnost o trećim zemljama ili privatnim poduzećima. EU bi također trebao obratiti posebnu pozornost na ulaganja u svojim regijama koje zaostaju.

Dajemo ovu preporuku jer digitalne infrastrukture imaju ključnu ulogu u europskom gospodarstvu, kao i u svakodnevnom životu Europljana, što olakšavaju. Europi je stoga potrebna visokokvalitetna digitalna infrastruktura. Ako ovisi o trećim stranama, Europa može biti osjetljiva na negativne utjecaje privatnih poduzeća ili stranih zemalja. Europa bi stoga trebala ulagati u digitalnu infrastrukturu kako bi poboljšala svoju autonomiju. Također je važno osigurati digitalnu uključenost osiguravanjem da manje digitalno razvijene regije imaju koristi od ulaganja.

41. Preporučujemo da EU promiče obrazovanje o lažnim vijestima, dezinformacijama i sigurnosti na internetu u europskim školama. Trebala bi se temeljiti na primjerima dobre prakse iz cijelog EU-a. EU bi trebao osnovati posebnu organizaciju za promicanje tog rada i davati preporuke obrazovnim sustavima. Njime bi se također trebalo promicati neformalno obrazovanje te inovativne i kreativne tehnike poučavanja (npr. participativne igre).

Dajemo ovu preporuku jer je uvođenje tečajeva o internetskoj sigurnosti i kulturi digitalne sigurnosti (borba protiv internetskih prijevara, lažnih vijesti itd.) u školu važno kako bi se svima pružili alati za zaštitu od internetskih prijetnji. Važno je usmjeriti se na mlade koji su vrlo izloženi tim vrstama prijetnji. Škole također mogu komunicirati s roditeljima kako bi promicale dobre prakse. Ti se tečajevi mogu nadahnuti primjerima dobre prakse u Europi (npr. Finskoj) i prilagoditi potrebama svake zemlje.

Podos 5.3. Zaštita podataka

42. Preporučujemo daljnje ograničavanje zlouporabe podataka od strane „podatkovnih divova” poboljšanjem usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka (Opća uredba o zaštiti podataka), stvaranjem standardiziranih mehanizama diljem EU-a i osiguravanjem da čak i poduzeća izvan EU-a koja posluju u EU-u poštuju ovu Uredbu. Takvim bi se poboljšanjem trebalo pružiti jasno i sažeto objašnjenje uvjeta uporabe podataka kako bi se izbjegla dvosmislenost i pružanje dodatnih informacija o tome kako će se podaci upotrebljavati i tko će ih upotrebljavati te kako bi se izbjegla privola da ponovna uporaba i preprodaja podataka budu zadana opcija. Trebala bi osigurati da se podaci trajno brišu kada ih građanin zatraži. Njime bi se trebala povećati i dosljednost provedbe u pogledu izrade profila osoba na temelju njihovih internetskih aktivnosti. Predlažemo dvije vrste sankcija: novčanu kaznu razmjernu prometu poduzetnika i ograničenja djelatnosti poduzetnika.

Dajemo ovu preporuku jer je transparentnost trenutačno vrlo ograničena u pogledu vrste prikupljenih podataka, načina na koji se obrađuju i identiteta onih kojima se prodaju. Moramo dodatno ograničiti zloupotrebu moći od strane podatkovnih divova i osigurati da građani daju informirani pristanak za obradu svojih podataka.

43. Preporučujemo osnivanje neovisne paneuropske agencije koja bi trebala jasno definirati nametljivo ponašanje (npr. neželjenu poštu) i izraditi smjernice o tome kako se građani mogu usprotiviti obradi svojih podataka i ishoditi njihovo brisanje, posebno od trećih strana. Ta agencija mora imati mandat za utvrđivanje i sankcioniranje počinitelja prijevara i organizacija koje ne poštuju pravila. Trebao bi biti usmjeren na osiguravanje usklađenosti subjekata s poslovnim nastanom izvan EU-a, ali koji ondje posluju, s pravilima EU-a. Financirale bi ga institucije EU-a, a sastojao bi se od zajedničkog odbora neovisnih tijela (tj. stručnjaka iz akademske zajednice i subjekata koji predstavljaju stručnjake). Trebao bi imati rotirajući prezidij. Predlažemo dvije vrste sankcija: novčana kazna razmjerna prometu poduzetnika i ograničenjima djelatnosti poduzetnika.

Mi dajemo ovu preporuku jer ne postoji središnja agencija sa snažnim mandatom koja može pomoći građanima, posebno kada imaju problem i trebaju pomoć, savjete ili podršku. Ne postoje jasna i obvezujuća pravila koja poduzeća moraju poštovati. Sankcije se ne provode ili imaju zanemariv učinak na poduzeća.

44. Preporučujemo uspostavu programa certificiranja EU-a kojim bi se na transparentan način potvrdila usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka i osiguralo da se informacije o zaštiti podataka prikazuju na pristupačan, jasan i jednostavan način. Ta bi potvrda bila obvezna i vidljiva na internetskim stranicama i platformama. Izdaje ga neovisni certifikator na europskoj razini, koji postoji ili je osnovan u tu svrhu, a koji ne bi bio povezan s nacionalnim vladama ili privatnim sektorom.

Dajemo ovu preporuku jer trenutačno postoji mala ili nikakva transparentnost o tome kako svaka tvrtka štiti podatke, a korisnici/kupci ne mogu donijeti informiranu odluku.

45. Preporučujemo bolje objašnjenje Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) i poboljšanje komunikacije o njoj stvaranjem standardnog teksta o usklađenosti koji se koristi jednostavnim i jasnim jezikom koji svatko može razumjeti. Ovaj bi tekst trebao sadržavati ključnu poruku i/ili temeljna načela. Postupak suglasnosti trebao bi biti vizualniji (na

primjer, zahtjev za izričito dopuštenje za pristup telefonu putem aplikacije). Trebala bi biti popraćena informativnom kampanjom (posebno televizijom) i, sustavno, obveznim tečajevima (barem za one koji rade s podacima) te savjetima za one kojima je potrebna pomoć.

Dajemo ovu preporuku jer je tekst Opće uredbe o zaštiti podataka trenutačno previše nejasan i previše tehničke prirode, a količina informacija je velika i nije dostupna svima. Komunikacija također nije slična u svim zemljama i često isključuje različite skupine, uglavnom starije osobe i osobe rođene prije digitalizacije.

Podos 5.4. Digitalna transformacija i zdravlje

46. Preporučujemo da EU riješi problem „lažnih informacija” na dva načina:

- zakonodavstvo kojim se poduzećima u području društvenih medija omogućuje primjena algoritama strojnog učenja kojima se može istaknuti pouzdanost informacija na društvenim mrežama i novim medijima, čime se korisniku pružaju provjereni izvori informacija. Preporučujemo da stručnjaci provjere algoritme kako bi se osiguralo njihovo pravilno funkcioniranje;
- uspostavljanje digitalne platforme za dodjelu ocjene informacijama iz tradicionalnih medija (npr. televizija, tisak, radio) bez obzira na političke i gospodarske interese te za informiranje građana o kvaliteti informacija bez primjene bilo kakvog oblika cenzure. Platforma bi trebala podlijevati javnom nadzoru i najvišim standardima transparentnosti, a EU bi trebao osigurati da se sredstva koja su joj dodijeljena upotrebljavaju u svrhu za koju su namijenjena.

Dajemo ovu preporuku jer su uključene različite vrste medija i vjerujemo da bi sankcije ili uklanjanje sadržaja mogli dovesti do cenzure i ugroziti slobodu izražavanja i slobodu tiska. Preporučujemo stručnjacima da provjere i kontroliraju pravilno funkcioniranje algoritma kako bi se osiguralo njegovo pravilno funkcioniranje. Naposljetku, preporučujemo da platforma bude apolitična i neovisna kako bi se osigurala transparentnost i sloboda izražavanja. Nadalje, budući da je nemoguće u potpunosti se riješiti lažnih vijesti, stavljanje tih alata na raspolaganje građanima pridonijet će smanjenju njihova učinka u Europi.

47. Preporučujemo da EU provede različite mjere kako bi se osigurala zdrava upotreba interneta:

- prvo, EU treba riješiti problem nedostatka infrastrukture i opreme koji građanima onemogućuje pristup internetu;
- Drugo, preporučujemo da EU potakne države članice da uvedu osposobljavanje na internetu i njegove rizike za sve dobne skupine. To bi se moglo postići uvođenjem tečajeva u škole za djecu i mlade te izradom različitih kurikuluma i kurikuluma kako bi se doprlo do odraslih i starijih građana. Sadržaj tih tečajeva trebala bi odrediti skupina neovisnih stručnjaka na europskoj razini.
- Naposljetku, pozivamo EU da poduzme sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da digitalizacija društva ne isključuje starije osobe i da osnovne usluge budu dostupne i osobno.

- **EU bi trebao osigurati da se sredstva posebno dodijeljena za te aktivnosti upotrebljavaju u svrhu za koju su namijenjena.**

Sud iznosi ovu preporuku zbog nedostatka infrastrukture i opreme (npr. uređaja) na nekim mjestima u Europi i potrebe da se osigura povezanost prije obrazovanja građana jer znamo da je pristup internetu ograničen u određenim regijama i za određene profile. Preporučujemo organiziranje nastave kako bi se djeci pomoglo da steknu digitalnu pismenost, pružanje drugih programa za pomoć starijim osobama da se digitaliziraju i poduzimanje koraka kako bi ih se uvjerilo da digitalna transformacija ne ugrožava prava starijih osoba.

48. Preporučujemo da EU promiče obrazovanje građana u svakoj državi članici kako bi se ojačalo kritičko razmišljanje, skepticizam i provjeravanje činjenica te kako bi ih se naučilo da neovisno procijene jesu li informacije pouzdane ili ne. To bi obrazovanje trebalo uključivati organizaciju posebnih tečajeva na razini osnovnog obrazovanja i trebalo bi se nuditi, u drugim javnim prostorima, građanima svih dobnih skupina koji od njega žele imati koristi. EU bi trebao osigurati da se sredstva posebno dodijeljena za te aktivnosti upotrebljavaju u svrhu za koju su namijenjena.

Mi dajemo ovu preporuku jer vjerujemo da je nemoguće potpuno se riješiti lažnih informacija. To će osposobljavanje pomoći građanima da ih sami prepoznaju. Zbog toga će se smanjiti učinci lažnih informacija na društvo i same građane. Time bi se građanima pružile i veće mogućnosti za djelovanje, umjesto da se oslanjaju na institucije za pouzdane informacije.

Prilog: OSTALE PREPORUKE IZVJEŠĆENE PANELOM KOJE NISU PRIMJENJIVE

Os 3 Pravedno društvo

Podos 3.2. Jednaka prava

Preporučujemo da EU uspostavi mehanizam za praćenje i provedbu prava manjina (npr. portal ili ured na kojem bi ljudi mogli podnijeti pritužbe).

Mi dajemo ovu preporuku jer vjerujemo da svaki pojedinac može izraziti svoje mišljenje i ima pravo tražiti i dobiti pomoć. Takav je ured potreban kako bi se smanjile napetosti između manjina i većine.

Podos 3.3. Vlasnički kapital / Podos 3.4. Pristup sportu

Preporučujemo da EU podigne razinu osviještenosti o tjelesnoj aktivnosti „modeliranjem uloga”, uključujući javne osobe (npr. događanja koja organizira Parlament trebala bi uključivati neki oblik tjelesne aktivnosti ili kretanja na nekoliko sekundi, kao što su istezanje, hodanje ili skakanje).

Dajemo ovu preporuku jer će mobiliziranje javnih osoba za tjelesnu aktivnost podići svijest javnosti.

Os 5 Etička i sigurna digitalna transformacija

Podos 5.3. Zaštita podataka

Preporučujemo izradu mrežnog identifikatora koji će pohranjivati osobne i osjetljive podatke, ali će ih staviti na raspolaganje samo nadležnim tijelima i policiji. Internetske platforme i prodavatelji upotrebljavat će internetski kod povezan s ovim mrežnim identifikatorom i podatke potrebne za određenu aktivnost. Zadana postavka za razmjenu podataka s pomoću te identifikacijske oznake trebala bi biti bez pristanka. Podatke bi trebalo priopćiti samo izravno uključenim stranama, a ne trećoj strani. Ako se podaci priopćavaju trećoj strani, građanin bi trebao moći lako uložiti prigovor. Podaci bi trebali biti dostupni samo tijekom ograničenog razdoblja ili za određenu transakciju. Odobrenje za uporabu podataka trebalo bi biti vremenski ograničeno ili jasno definirati što poduzeća mogu učiniti s podacima.

Dajemo ovu preporuku jer trenutno tvrtke mogu prikupljati sve podatke, uključujući osobne podatke i osjetljive podatke, i koristiti ih u mnoge svrhe bez otkrivanja kako i zašto točno. Operateri stoga dobivaju više informacija nego što zapravo trebaju kako bi nam pružili usluge, a zatim mogu preprodati ili ponovno upotrijebiti druge podatke bez našeg pristanka. Time će se istodobno osigurati odgovornost korisnika interneta, uz istodobno očuvanje njihove relativne anonimnosti.

Europski panel građana i građanki 2: „Europska demokracija; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”

PREPORUKE KOJE SE PRIMJENJUJU PANELOM (Bit će PODNOŠENE u PLENARI)

Os 1: Jamčenje prava i nediskriminacije

Podos 1.1. Nediskriminacija / Podos 1.2. Rodna ravnopravnost

1. „Preporučujemo da EU uključi kriterije za borbu protiv diskriminacije na tržištu rada (kvote za mlade, starije osobe, žene, manjine). Ako poduzeća ispunjavaju te kriterije, dobivaju subvencije ili porezne olakšice.”

Preporučujemo da zaposlenici budu svjesniji sljedećih problema:

- nadnacionalne i nacionalne institucije (npr. sindikati),
- mehanizme kojima se osigurava da poduzeća poštuju postojeća pravila o nediskriminaciji na radnom mjestu;
- kvalifikacijski programi za društvene skupine koje se suočavaju s diskriminacijom na tržištu rada (mladi, starije osobe, žene, manjine).

Preporučujemo donošenje zakonodavnog akta EU-a u dvije faze. Prvo, trebalo bi predvidjeti subvencije za zapošljavanje zaposlenika iz određenih kategorija koji mogu biti diskriminirani. Drugo, zakonodavnim aktom od poslodavaca bi se trebalo zahtijevati da te skupine zapošljavaju na minimalno razdoblje.”

Naime, Unija je odgovorna za održavanje ravnoteže između interesa slobodnog tržišta i zaštite ranjivih skupina koje treba pravno zaštititi. Heterogene skupine poželjne su za tvrtke jer nude različite kvalifikacije. Subvencije su dodatni poticaj poduzećima.

2. „Preporučujemo da EU uspostavi program poticaja kojim se olakšava stvaranje cjenovno pristupačnih dječjih vrtića i igrališta u velikim i malim poduzećima. Zajednički objekti također su održivo rješenje za mala poduzeća kako bi mogla iskoristiti subvenciju.

Preporučujemo da EU obveže poduzeća na osnivanje vrtića razmjerno broju zaposlenika.”

Preporučujemo ovu mjeru jer usklađivanje obiteljskog i poslovnog života poboljšava radnu učinkovitost, smanjuje nezaposlenost i stavlja roditelje, posebno žene, u položaj da nastave svoju karijeru. Usredotočeno na socijalnu dimenziju, predloženo rješenje jamči sigurnost djece i smanjuje tjeskobu roditelja.

Podos 1.3.: Zaštita ljudskih prava i prava prirode i životinja

3. „Preporučujemo očuvanje dobrobiti životinja i održivosti uzgoja izmjenom Direktive 98/58/EZ o zaštiti životinja koje se drže u svrhu proizvodnje. Potrebno je definirati detaljnije minimalne kriterije. Moraju biti točni, mjerljivi i vremenski ograničeni. Minimalni kriteriji moraju se utvrditi tako da vode do viših standarda dobrobiti životinja i istodobno omoguće prijelaz na održivu klimu i okoliš te zelenu poljoprivredu.”

Kao građani smatramo da je važno imati strože minimalne standarde koje treba uskladiti unutar Unije u području stočarstva. Svjesni smo da bi tranzicija mogla predstavljati izazove u nekim subvencioniranim poljoprivrednim sektorima i za one koji su u tranziciji prema zelenoj i održivoj poljoprivredi. Ipak, smatramo da je vrlo važno osigurati da se ta tranzicija odvija.

4. „Preporučujemo promicanje ekološki i klimatski prihvatljivije poljoprivrede u Europi i diljem svijeta, primjerice oporezivanjem svih negativnih emisija, pesticida i ekstremne upotrebe vode na temelju njihova utjecaja na okoliš. Carine na sve poljoprivredne proizvode koji se uvoze u Uniju moraju omogućiti uklanjanje konkurentskih prednosti trećih zemalja koje ne ispunjavaju iste standarde kao Unija. Kako bi se promicala poljoprivreda pogodna za životinje, preporučujemo oporezivanje emisija uzrokovanih prijevozom životinja na velike udaljenosti.”

Uspostavom takvog sustava smatramo da je moguće poduprijeti prijelaz na klimatski i ekološki prihvatljivu poljoprivredu.

5. „Iako u posljednje vrijeme kruži mnogo lažnih vijesti, preporučujemo promicanje neovisnije, objektivnije i uravnoteženije medijske pokrivenosti: 1. izraditi direktivu EU-a kojom se utvrđuju minimalni standardi za neovisnost medija; 2. na razini Unije promicati razvoj medijskih vještina za svakog građanina.”

Unija mora izraditi direktivu kako bi se zajamčila neovisnost medija i sloboda izražavanja.

6. „Preporučujemo da se zaustavi subvencioniranje masovne poljoprivredne proizvodnje ako to ne dovede do prijelaza na klimatsku, ekološku i održivu poljoprivredu. Umjesto toga, preporučujemo preusmjeravanje bespovratnih sredstava za potporu održivoj tranziciji.”

Umjesto subvencioniranja sektora masovne poljoprivrede, subvencije bi trebalo preusmjeriti na poljoprivredna gospodarstva koja su u tranziciji kako bi se uskladila s novim minimalnim standardima dobrobiti životinja.

Podos 1.4. Pravo na privatnost

7. „Preporučujemo da subjekti koji obrađuju osobne podatke budu ovlašteni na razini Unije. Ti subjekti morat će podlijevati i godišnjoj vanjskoj i neovisnoj reviziji zaštite podataka. Ti će subjekti biti sankcionirani zbog kršenja zaštite podataka razmjerno svojem godišnjem prometu, i to strože nego u skladu s postojećom uredbom. Odobrenje bi trebalo povući nakon dva uzastopna prekršaja i odmah nakon teškog prekršaja.”

Preporučujemo takve mjere jer postojeći propisi (GDPR) nisu dovoljni i subjekti moraju biti bolje kontrolirani i sankcionirani kako bi se osiguralo da ne krše prava na zaštitu podataka i privatnost.

8. „Preporučujemo jačanje nadležnosti EU-a u sljedećim područjima: 1) obrazovanje o zaštiti podataka, 2) svijest o zaštiti podataka i 3) zaštita osobnih podataka maloljetnika. Preporučujemo da se u Općoj uredbi o zaštiti podataka pojašne i postrože pravila o obradi podataka maloljetnika, uključujući pravila o privoli, provjeri dobi i kontroli koju provode zakonski skrbnici. Preporučujemo i uvođenje posebne kategorije u Opću uredbu o zaštiti podataka za osjetljive podatke maloljetnika (npr. kaznena evidencija, zdravstveni podaci, golotinja) kako bi maloljetnici bili zaštićeni od bilo kakvog oblika zlostavljanja i diskriminacije.”

Ova je preporuka potrebna jer su maloljetnici posebno osjetljivi na zaštitu podataka i povrede privatnosti, a trenutačno opća populacija (posebno maloljetnici, nastavnici i zakonski skrbnici) nije dovoljno svjesna zaštite podataka. Svi oni moraju naučiti kako koristiti podatkovne usluge na internetu i izvan njega te kako zaštititi pravo djece na privatnost. Osim toga, zakonski skrbnici često mogu pristati na obradu podataka o djeci bez da su u potpunosti svjesni ili informirani, a djeca mogu krivotvoriti pristanak roditelja. Naposljetku, ova je preporuka potrebna jer ne postoji istinska kampanja podizanja svijesti o zaštiti podataka na razini EU-a usmjerena posebno na maloljetnike, zakonske skrbnike i nastavnike, iako je takva kampanja neophodna.

9. „Preporučujemo uvođenje standardiziranih pravila o privatnosti i lako razumljivih, sažetih i intuitivnih obrazaca privole u kojima se jasno navodi koja je obrada podataka strogo nužna, a koja neobvezna. Preporučujemo da povlačenje privole bude jednostavno, brzo i trajno. Preporučujemo da se subjektima zabrani ograničavanje njihovih usluga više nego što je potrebno ako nije dana privola za neobveznu obradu podataka.”

Preporučujemo tu mjeru jer postojeća pravila EU-a nisu dovoljno precizna, povlačenje privole je dugo, privremeno i složeno, a subjekti nemaju interes ponuditi svoje usluge građanima koji se pozivaju na svoje pravo na zaštitu podataka.

Os 2: Zaštita demokracije i vladavine prava

Podos 2.1. Zaštita vladavine prava

10. „Preporučujemo da se Uredba o uvjetovanosti (2020/2092, donesena 16. prosinca 2020.) izmijeni kako bi se primjenjivala na sve povrede vladavine prava, a ne samo na povrede koje utječu na proračun EU-a.”

Uredbom o uvjetovanosti omogućuje se suspenzija isplate sredstava EU-a državama članicama koje krše vladavinu prava. Međutim, u svojem sadašnjem tekstu primjenjuje se samo na povrede koje utječu ili bi mogle utjecati na proračun Unije. Nadalje, trenutačnim tekstom Uredbe o uvjetovanosti štite se proračun EU-a i institucije EU-a, a ne građani predmetnih država članica. Stoga preporučujemo izmjenu postojećeg teksta Uredbe kako bi se obuhvatile sve povrede vladavine prava.

11. „Preporučujemo da EU organizira godišnje konferencije o vladavini prava nakon objave godišnjeg izvješća o vladavini prava (mehanizam Komisije za praćenje usklađenosti država članica s vladavinom prava). Države članice trebale bi biti obvezne poslati na Konferenciju društveno raznolika nacionalna izaslanstva, uključujući građane i dužnosnike.”

Tom bi se konferencijom potaknuo dijalog među građanima EU-a o pitanjima vladavine prava, kao i dijalog između građana i stručnjaka koji izrađuju godišnja izvješća o vladavini prava. Vjerujemo da će u ozračju uzajamnog uvažavanja i dijeljenja sudionici moći vratiti najbolje prakse i ideje u svoje matične zemlje. Osim toga, na konferenciji bi se podigla razina osviještenosti i razumijevanja načela vladavine prava te zaključaka i postupka na kojima se temelji godišnje izvješće o vladavini prava. Time bi se privukla i medijska pozornost te bi se građanima omogućilo da podijele svoja iskustva i usporede ih s nalazima izvješća.

Podosi 2.2. Zaštita i jačanje demokracije/podosi 2.4. Mediji i dezinformacije

12. „Preporučujemo da EU strože provodi svoja pravila o tržišnom natjecanju u medijskom sektoru kako bi se osigurala zaštita medijskog pluralizma u svim državama članicama. EU bi trebao spriječiti velike medijske monopole i politička imenovanja u odbore za medije. Preporučujemo i da se u buduću akt EU-a o slobodi medija uključe pravila kojima bi se političare spriječilo da posjeduju ili imaju snažan utjecaj na medijski sadržaj.”

Preporučujemo tu mjeru jer se primjenom pravila EU-a o tržišnom natjecanju promiče pluralističko medijsko okruženje u kojem građani imaju izbor. Budući da Komisija trenutačno izrađuje zakonodavstvo (o slobodi medija) o integritetu medijskog tržišta EU-a, trebalo bi predvidjeti i da mediji ne budu u vlasništvu političara ili pod njihovim utjecajem.

Podos 2.3. Sigurnost

13. „Preporučujemo da institucije EU-a imaju snažniju ulogu sa svim alatima koji su im na raspolaganju, uključujući nacionalne centre za kibersigurnost i Agenciju Europske unije za kibersigurnost (ENISA), kako bi se građane, organizacije i institucije zaštitilo od novih prijetnji od povreda kibersigurnosti i upotrebe umjetne inteligencije u kriminalne svrhe.

Također preporučujemo da se direktive koje potječu iz Europe i njezinih agencija pravilno provode i šire u svim državama članicama.”

Preporučujemo tu mjeru jer se građani osjećaju nemoćnima i nisu svjesni što Europska unija poduzima u borbi protiv tih prijetnji. Preporučujemo tu mjeru jer te prijetnje predstavljaju ozbiljan problem nacionalne i europske sigurnosti. Preporučujemo tu mjeru jer bi Europa trebala biti pravi pokretač inovacija u tom području.

14. „Preporučujemo da Unija u svojim odnosima s vanjskim zemljama najprije ojača demokratske vrijednosti koje su zajedničke njezinim granicama. Tek nakon postizanja tog cilja preporučujemo da Unija postane ambasador našeg demokratskog modela u onim zemljama koje su voljne i voljne primijeniti taj model putem diplomacije i dijaloga.”

Preporučujemo ovu mjeru jer moramo gledati prema unutra prije nego što pogledamo prema van. Europa može i mora pomoći državama članicama da ojačaju svoje demokracije. Zato što se štitimo i pružanjem primjera i podupiranjem napora vanjskih zemalja za demokraciju.

Os 3: Reforma Europske unije

Pododjeljak 3.1. Institucijska reforma

15. „Preporučujemo promjenu naziva institucija EU-a kako bi se pojasnile njihove funkcije. Na primjer, Vijeće Europske unije moglo bi se zvati Senat Europske unije. Europska komisija mogla bi se zvati Izvršna komisija Europske unije.

Preporučujemo tu mjeru jer je građanima trenutačno teško razumjeti uloge i funkcije svake institucije EU-a. Njihova imena ne odražavaju njihove funkcije. Od građana se ne može očekivati da razlikuju Vijeće Europske unije, Europsko vijeće i Vijeće Europe. Važno je izbjeći preklapanja.

16. „Preporučujemo donošenje izbornog zakona za Europski parlament kojim se usklađuju izborni uvjeti (dob za glasovanje, datum izbora, zahtjevi za izborne jedinice, kandidate, političke stranke i njihovo financiranje). Europski građani trebali bi imati pravo glasa za različite stranke na razini EU-a, od kojih se svaka sastoji od kandidata iz nekoliko država članica. Tijekom dostatnog prijelaznog razdoblja građani su i dalje mogli glasovati za nacionalne i transnacionalne stranke.”

Preporučujemo tu mjeru jer Unija treba razviti osjećaj jedinstva, što bi se moglo postići istinski jedinstvenim izborima za Europski parlament. Zajednički izbori omogućit će osnaživanje zastupnika u Europskom parlamentu i usmjeravanje izborne kampanje na zajedničke europske teme.

Podos 3.2. Donošenje odluka

17. „Preporučujemo stvaranje internetske platforme na kojoj građani mogu pronaći i zatražiti provjerene informacije. Platforma bi trebala biti jasno povezana s institucijama Unije, strukturirana prema temama i lako dostupna (npr. pružanjem dežurne telefonske linije). Građani bi trebali imati priliku postavljati kritična pitanja stručnjacima (npr. akademikima, novinarima) i dobivati činjenične odgovore iz izvora.”

Otvoreni pristup činjeničnim informacijama od iznimne je važnosti za naše društvo kako bi građani bili dobro informirani i zaštićeni od lažnih vijesti i dezinformacija. Potreban nam je vjerodostojan i neovisan izvor informacija na koji ne utječu politički, gospodarski i nacionalni interesi. Osim toga, Platforma može uspostaviti most (tj. izravan odnos) između građana i Unije.

18. „Preporučujemo da se u iznimnim slučajevima održi referendum na razini EU-a o pitanjima koja su iznimno važna za sve europske građane. Europski parlament trebao bi pokrenuti referendum i on bi trebao biti pravno obvezujući.”

Građani EU-a trebali bi imati izravniji utjecaj na važne odluke o pitanjima EU-a. Međutim, referendum bi se trebali održati samo u iznimnim okolnostima jer ih zbog visokih troškova ne bi bilo moguće redovito održavati. Svjesni smo da bi ta preporuka mogla zahtijevati izmjenu Ugovora i prilagodbu nacionalnih ustava.

19. „Preporučujemo stvaranje multifunkcionalne digitalne platforme putem koje građani mogu glasovati na internetskim izborima i anketama. Građanima bi trebalo omogućiti da motiviraju svoje glasovanje o važnim pitanjima i zakonodavnim prijedlozima europskih institucija. Ta bi platforma trebala biti sigurna, široko dostupna i vrlo vidljiva svakom građaninu.”

Cilj je te platforme povećati sudjelovanje građana u europskoj politici i olakšati im pristup savjetovanju i glasovanju. Postojeći alati i procesi nisu dovoljno vidljivi, zbog čega nam je potreban novi integrirani alat za te različite funkcije. Veće sudjelovanje dovodi do boljih odluka, većeg povjerenja među europskim građanima i boljeg funkcioniranja Unije općenito.

20. „Preporučujemo da se sustavi glasovanja u institucijama EU-a ponovno procijene usmjeravanjem na pitanje jednoglasnog odlučivanja. „Ponderiranje” glasova trebalo bi biti pravedno izračunano kako bi se zaštitili interesi malih zemalja.”

Jednoglasno odlučivanje važan je izazov za donošenje odluka u Uniji. S obzirom na velik broj država članica vrlo je teško postići dogovor. Ako je potrebno, europske ugovore trebalo bi izmijeniti kako bi se riješilo pitanje jednoglasnosti.

Podos 3.3. Bliža integracija

21. „Preporučujemo da Unija provede javna ulaganja koja vode stvaranju odgovarajućih radnih mjesta te poboljšanju i usklađivanju kvalitete života diljem Unije, među državama članicama i unutar država članica (tj. na regionalnoj razini). Potrebno je osigurati nadzor, transparentnost i učinkovitu komunikaciju s građanima u provedbi javnih ulaganja te omogućiti građanima praćenje cijelog procesa ulaganja. Radi bolje kvalitete života trebalo bi ulagati u područja kao što su obrazovanje, zdravstvo, stanovanje, fizička infrastruktura, skrb za starije osobe i osobe s invaliditetom, uzimajući u obzir potrebe svake države članice. Cilj dodatnih ulaganja trebao bi biti postizanje dobre ravnoteže između odgovarajućeg poslovnog i privatnog života kako bi se omogućio zdrav način života.”

Preporučujemo tu mjeru jer će se usklađivanjem životnog standarda u Uniji poboljšati gospodarski napredak u cijeloj Uniji, što će dovesti do ujedinjene Europske unije. To je temeljni pokazatelj za daljnju integraciju Unije. Iako su neki od tih mehanizama već uspostavljeni, vjerujemo da još uvijek ima prostora za poboljšanje.

22. „Preporučujemo uspostavu zajedničke osnove, na temelju skupa gospodarskih pokazatelja i pokazatelja kvalitete života, za sve države članice kako bi se ponudile iste mogućnosti i kako bi svi bili ravnopravni u postizanju zajedničke gospodarske strukture. Važno je da se ta zajednička osnova utvrdi u skladu s jasnim i realističnim rasporedom koji su institucije utvrdile na preporuku stručnjaka. Trebalo bi se savjetovati i sa stručnjacima o obliku takve zajedničke gospodarske strukture. Također je važno da se pokazatelji na kojima se temelji ta zajednička osnova dodatno definiraju uz pomoć stručnjaka.”

Preporučujemo tu mjeru jer ćemo, ako budemo imali pravednu Uniju, imati ujedinjeniju Europu. Kako bismo bili poštenji, moramo ponuditi jednake mogućnosti i zajedničku osnovu za cijelu Uniju. Zajedničku gospodarsku strukturu moguće je postići tek nakon što se uspostavi zajednička osnova.

23. „Preporučujemo oporezivanje velikih poduzeća i prihoda poduzeća kako bi se doprinijelo javnim ulaganjima te korištenje oporezivanja za ulaganje u obrazovanje i razvoj svake zemlje (R&D, stipendije – Erasmus itd.). Također je važno osigurati ukidanje poreznih oaza u Uniji.”

Preporučujemo tu mjeru jer će se njome pomoći u sprečavanju utaje poreza i stvaranja poreznih oaza te promicati usklađenost.

Os 4: Izgradnja europskog identiteta

Podos 4.1 Obrazovanje za demokraciju

24. Preporučujemo da se osigura da se obrazovanjem u području demokracije u EU-u poboljša i postigne minimalna razina znanja u svim državama članicama. Takvo obrazovanje trebalo bi obuhvaćati, ali ne i biti ograničeno na, demokratske procese i opće

informacije o Uniji, koje bi trebalo podučavati u svim državama članicama Unije. Trebalo bi ga obogatiti nizom različitih koncepata usmjerenih na podučavanje demokratskog procesa, koji bi trebao biti privlačan i primjeren dobi.”

Ta preporuka i razlozi za nju važni su jer će, ako se provedu, dovesti do skladnijeg i demokratskijeg života u Uniji. Obrazloženja su sljedeća: mladi bi se obrazovali u demokratskim procesima; takvo bi obrazovanje moglo ograničiti populizam i dezinformacije u javnoj raspravi; time bi se mogla smanjiti diskriminacija; Naposljetku, time bi se omogućilo obrazovanje i mobilizacija građana u korist demokracije koja nadilazi njihovu puku dužnost glasovanja.

25. „Preporučujemo da se postojeće i nove tehnologije prevođenja, kao što je umjetna inteligencija, dodatno razviju, poboljšaju i učine pristupačnijima kako bi se smanjile jezične prepreke i ojačao zajednički identitet i demokracija u Uniji.”

Ova preporuka i razlozi za nju važni su jer će, ako se provedu, doprinijeti izgradnji zajedničkog europskog identiteta poboljšanjem komunikacije među građanima svih država članica.

26. „Preporučujemo da provjerljive informacije budu lako dostupne građanima, u razumljivom smislu, putem aplikacije za mobilne uređaje kako bi se poboljšala transparentnost, javna rasprava i demokracija. Ta bi se aplikacija mogla upotrebljavati za širenje informacija o, primjerice, zakonodavstvu, raspravama unutar Unije, izmjenama Ugovorâ itd.

Ova preporuka i razlozi za nju važni su jer će, ako se provedu, olakšati komunikaciju jer će omogućiti informiraniju raspravu među građanima različitih država članica putem aplikacije koja bi mogla imati mnogo različitih funkcija. Ta bi aplikacija trebala biti osmišljena tako da će vjerojatno biti zanimljiva svima te da može povećati znatiželju i učiniti tehničke informacije pristupačnijima i privlačnijima. Zahtjev bi trebalo smatrati komplementarnim izvorom kojim se šire informacije koje je Unija službeno izravno provjerila kako bi se poboljšalo povjerenje i transparentnost u javnoj raspravi te doprinijelo izgradnji zajedničkog europskog identiteta.

Pododjeljak 4.2. Europske vrijednosti i identitet

27. „Preporučujemo da EU uspostavi poseban fond za interakciju na internetu i izvan njega (tj. programe razmjene, panele, sastanke) kratkog i dugog trajanja među građanima EU-a kako bi se ojačao europski identitet. Sudionici bi trebali biti predstavnici društva u Uniji i trebali bi se posebno birati iz skupina odabranih na ciljani način na temelju različitih kriterija, odnosno demografskih, socioekonomskih i profesionalnih kriterija. Ciljevi tog fonda moraju biti jasno navedeni kako bi se potaknuo europski identitet, a taj se fond mora redovito ocjenjivati.”

Preporučujemo tu mjeru jer ta vrsta interakcije omogućuje građanima da dijele ideje, a dulje razmjene omogućuju im da razumiju različite kulture i razmjenjuju iskustva, uključujući stručne

prakse. Potreban je fond EU-a jer je važno da svi mogu sudjelovati, uključujući one koji obično ne sudjeluju.

28. „Preporučujemo da EU brzo ulaže u borbu protiv dezinformacija, podupirući postojeće organizacije i inicijative, kao što su Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija i Europski opservatorij za digitalne medije, kao i usporedive inicijative u državama članicama. Mogle bi se uvesti različite protumjere: provjeru činjenica, podizanje svijesti o dezinformacijama, izradu lako dostupnih statističkih podataka, uvođenje odgovarajućih sankcija u skladu s pravnim okvirom za osobe koje šire dezinformacije i borbu protiv izvora dezinformacija.”

Ova je preporuka važna jer pogrešne informacije i dezinformacije unutar i izvan Unije uzrokuju sukobe među građanima Unije, polariziraju društvo, ugrožavaju demokraciju i štete gospodarstvu. S obzirom na složenost teme potrebni su znatni ljudski i financijski resursi.

29. „Preporučujemo 1) povećanje učestalosti interakcija na internetu i izvan njega između EU-a i njegovih građana (tj. izravno intervjuiranje građana o pitanjima EU-a i stvaranje jednostavne platforme kako bi se osiguralo da svaki građanin može komunicirati s institucijama i čelnicima EU-a) i 2) osiguravanje da građani mogu sudjelovati u postupku donošenja politika EU-a, izraziti svoja stajališta i dobiti povratne informacije te preporučujemo izradu povelje ili kodeksa ponašanja ili smjernica za čelnike EU-a. Trebali bi postojati različiti načini interakcije kako bi svaki građanin mogao sudjelovati.”

Preporučujemo tu mjeru jer postoji nekoliko načina za stupanje u kontakt s europskim institucijama (internetske platforme, predstavnička tijela), ali oni nisu poznati, učinkoviti i nisu transparentni. Pristupačnost se znatno razlikuje od zemlje do zemlje. Češća i bolja interakcija dovest će do osjećaja odgovornosti za europsko građanstvo.

30. „Preporučujemo da europski identitet i vrijednosti (tj. vladavina prava, demokracija i solidarnost) imaju posebno mjesto u procesu integracije migranata. Mogu se predvidjeti različite mjere, kao što su izrada programa ili potpora već postojećim (lokalnim) programima, kako bi se potaknula društvena interakcija između migranata i građana EU-a ili sudjelovanje poduzeća u programima kojima se podupire integracija migranata. Istodobno bi trebalo pokrenuti slične programe kako bi se podigla svijest građana Unije o pitanjima povezanim s migracijama.”

Ova je preporuka važna jer programi socijalne interakcije mogu pomoći migrantima u njihovu novom životu i omogućiti nemigrantima da bolje razumiju svakodnevni život migranata. Ako migranti žive u getima, ne postoji mogućnost njihove integracije u društvo ni na nacionalnoj razini ni na razini EU-a. Potrebna je zajednička politika jer nakon što migranti uđu na područje Unije, mogu otići u sve zemlje Unije. Potrebno je podržati lokalne inicijative jer će lokalne vlasti koristiti sredstva učinkovitije nego na nacionalnoj razini.

Pododjeljak 4.3. Informacije o EU-u

31. „Preporučujemo da EU više informira europske građane. U tu bi svrhu Unija trebala upotrijebiti sva potrebna sredstva uz poštovanje slobode i neovisnosti medija. Njime bi se medijima trebali osigurati resursi te opće i pouzdane informacije o aktivnostima i politikama Unije. Unija bi trebala osigurati da nacionalni i europski mediji jednako šire informacije u svim državama članicama te osigurati da države članice potiču javne radiotelevizijske kuće i javne novinske agencije da se bave europskim pitanjima.”

Preporučujemo tu mjeru jer, prema našem osobnom iskustvu i podacima Eurobarometra, većinu europskih građana informiraju tradicionalni mediji (tisak, radio i televizija), a ti kanali trenutačno pružaju vrlo malo informacija o Uniji. Mediji, uključujući javne medije, imaju funkciju javne službe. Stoga je za ispunjavanje te funkcije ključno baviti se europskim pitanjima koja utječu na europsko stanovništvo. Preporučujemo da informacije o Uniji koje se šire u različitim državama članicama budu iste kako bi se promicala integracija te preporučujemo izbjegavanje različitih informacija o različitim pitanjima u svakoj zemlji. Pogodnije je i jeftinije koristiti već postojeće medijske kanale nego stvoriti novi kanal, za isti rezultat. Prednost postojećih kanala je i to što su već poznati građanima. Nijedan građanin ne bi trebao birati između različitih kanala kako bi mogao pristupiti različitim sadržajima (nacionalnim ili europskim).

32. „Preporučujemo da EU uspostavi i promiče višejezične internetske forume i sastanke izvan interneta kako bi građani mogli pokrenuti raspravu s predstavnicima EU-a, bez obzira na temu i zemljopisno područje primjene postavljenog pitanja. Odgovore na pitanja postavljena na tim internetskim forumima i izvanmrežnim sastancima trebalo bi dostaviti u kratkom, jasno definiranom vremenskom okviru. Sve informacije koje se odnose na te prostore trebale bi biti centralizirane na integriranoj službenoj internetskoj stranici s različitim značajkama, kao što su prostor za često postavljana pitanja, mogućnost razmjene ideja, prijedloga ili pitanja s drugim građanima te mehanizam za navođenje onih koji primaju najviše potpore. U svakom slučaju, pristup ovoj stranici trebao bi biti jednostavan i trebao bi se koristiti nebirokratski jezik.”

Preporučujemo tu mjeru jer je to način da se stvori izravan most između europskih građana i europskih predstavnika radi zajedničkog razgovora i suradnje, da se građanima omogućí jednostavan pristup informacijama o Uniji i da im se skrene pozornost na već dostupne informacije. Time će se stvoriti transparentnija i otvorenija Unija i pomoći građanima da podijele svoje probleme i razmišljanja te dobiju političke odgovore i rješenja, a građanima će se omogućiti da se uključe i podijele perspektive i iskustva s drugim građanima.

33. „Preporučujemo institucijama i predstavnicima EU-a da se koriste pristupačnijim jezikom i izbjegavaju upotrebu birokratskih izraza u svojim komunikacijama, zadržavajući pritom kvalitetu i tehničku razinu pruženih informacija. bi također trebao prilagoditi informacije koje pruža građanima koristeći se različitim komunikacijskim kanalima i različitom publikom (npr. novine, televizija, društveni mediji). Unija bi trebala uložiti posebne napore u prilagodbu komunikacije digitalnim medijima kako bi povećala svoje kapacitete za dopiranje do mladih.”

Preporučujemo tu mjeru jer će razumljive informacije omogućiti Uniji da dopre do većeg broja europskih građana, a ne samo onih koji su uključeni. Zahvaljujući novim modernim alatima namijenjenima određenoj publici građani će bolje razumjeti aktivnosti i politike EU-a, posebno mlade koji se ne osjećaju blisko ili povezano s EU-om.

Os 5: Povećanje sudjelovanja građana

Podos 5.1. Sudjelovanje građana

34. „Preporučujemo da neovisni promatrači građana budu prisutni u svim postupcima donošenja odluka u EU-u. Trebao bi postojati stalni forum ili tijelo predstavnika građana, koji bi bili odgovorni za širenje korisnih i važnih informacija svim građanima Unije koji su definirani kao takvi. Ti bi građani surađivali sa svim drugim europskim građanima u okviru pristupa odozgo prema dolje/odozdo prema gore, čime bi se dodatno razvio dijalog između građana i institucija EU-a.”

Građani očito zaslužuju biti informirani o svim pitanjima, a važno je osigurati da političari ne mogu sakriti od građana određena pitanja koja bi radije ignorirali. Takvom bi se mjerom premostio jaz između građana i izabranih predstavnika uspostavom novih načina povjerenja.

35. „Preporučujemo da Unija ponovno otvori raspravu o ustavu Europe s ciljem izrade ustava nadahnutog građanima Unije. Građani bi trebali moći glasovati za izradu takvog ustava. Kako bi se izbjegao bilo kakav sukob s državama članicama, vrijednosti ljudskih prava i demokracije trebale bi se prioritarno uključiti u ovaj Ustav. Pri sastavljanju takvog ustava trebalo bi uzeti u obzir prethodne napore koji nikada nisu rezultirali ustavom.”

Zato što bi taj ustav uključio mlade u politiku na razini Unije i osujetio snage nacionalizma koje su sve prisutnije. jer bi se time pružila zajednička definicija demokracije u Europi te bi se ona jednako provodila u svim državama članicama. Zato što Unija dijeli zajedničke vrijednosti u pogledu demokracije i ljudskih prava. Stoga bi građani imali priliku sudjelovati u postupku donošenja odluka i više se poistovjetiti s Unijom sudjelovanjem u tom procesu.

36. „Preporučujemo da političari budu odgovorniji u načinu na koji predstavljaju građane koji su ih izabrali. Mladi su posebno odvojeni od politike i ne shvaćaju se ozbiljno kada sudjeluju. Ali nezainteresiranost je univerzalni problem i ljudi svih dobnih skupina trebaju biti angažiraniji nego što su sada.

Zato što je potrebno ažurirati definiciju demokracije. Moramo se sjetiti što je demokracija. Budući da su mladi imali dovoljno i razočarani su političarima, vide ih kao elite koje ne dijele njihova mišljenja. Zato moramo više mobilizirati građane, na originalan i privlačan način. Obrazovni sustav, društveni mediji i svi drugi oblici medija mogli bi ispunjavati tu ulogu tijekom cijelog životnog ciklusa i na svim jezicima.

Podos 5.2. Sudjelovanje građana

37. „Preporučujemo da se EU na odlučniji način približi građanima. Kako bi se to postiglo, države članice trebale bi biti uključene u promicanje sudjelovanja građana u Uniji. Unija bi trebala promicati upotrebu mehanizama sudjelovanja građana uspostavom komercijalnih i oglašivačkih kampanja. Nacionalne i lokalne vlasti trebale bi biti obvezne sudjelovati u tom procesu. Unija bi trebala osigurati učinkovitost platformi participativne demokracije.”

Preporučujemo to jer postojeću platformu treba ojačati i učiniti učinkovitijom: mora biti više povratnih informacija građana i građanki o Uniji i obratno. U Uniji nema dovoljno rasprave, kako među građanima tako i među vladama. Budući da građani ne podnose predstavke, bilo zato što ne znaju da mehanizam postoji, bilo zato što ne vjeruju da takve predstavke mogu uspjeti.

38. „Preporučujemo da EU izradi i provede programe za škole o tome što se poduzima u EU-u u pogledu mehanizama sudjelovanja. Takve bi programe trebalo uključiti u školske kurikule o europskom građanstvu i etici, sa sadržajem prilagođenim dobi. Trebali bi postojati i programi za odrasle. Programi cjeloživotnog učenja trebali bi biti dostupni građanima kako bi se povećalo njihovo znanje o mogućnostima sudjelovanja građana u Uniji.”

Preporučamo ovu mjeru jer je važna za budućnost naše djece. Građani žele znati kako izraziti svoj glas. Važno je da znaju točne mehanizme i kako se mogu koristiti kako bi Unija čula njihov glas. To je važno kako bi svi europski građani bili ravnopravni. Kao europski građani moramo znati kako iskoristiti svoja prava. Kao europski građani imamo pravo znati te informacije.

Pododjeljak 5.3. Sudjelovanje građana

39. „Preporučujemo da Unija organizira skupštine građana. Preporučujemo da ih se uvede u skladu s pravno obvezujućim i obvezujućim zakonom ili uredbom. Skupštine građana trebale bi se održavati svakih 12 do 18 mjeseci. Sudjelovanje građana ne bi trebalo biti obvezno, već bi se trebalo poticati, ali bi se trebalo organizirati na temelju ograničenih mandata. Sudionici se moraju odabrati nasumično, u skladu s kriterijima reprezentativnosti. Ne smiju predstavljati organizacije bilo koje vrste i ne smiju biti pozvani na sudjelovanje zbog svoje profesionalne funkcije kada su članovi skupštine. Ako je potrebno, potporu će pružiti stručnjaci kako bi članovi Skupštine imali dovoljno informacija za raspravu. Donošenje odluka bit će u rukama građana. Unija mora osigurati da političari budu predani odlukama koje građani donose u skupštinama građana. Ako se prijedlozi građana zanemaruju ili izričito odbacuju, europske institucije moraju ih uzeti u obzir i navesti razloge zbog kojih je ta odluka donesena.”

Preporučujemo osnivanje skupština građana jer želimo da se građani osjećaju bliže europskim institucijama i da izravno doprinose donošenju odluka, u suradnji s političarima, kako bi se ojačao osjećaj pripadnosti i izravne učinkovitosti. Osim toga, želimo da političke stranke snose odgovornost prema građanima, među ostalim u pogledu svojih izbornih programa.

Prilog: OSTALE PREPORUKE IZVJEŠĆENE NA PANELU ALI NE DONOŠENE

Os 1: Jamčenje prava i nediskriminacije

Podos 1.1. Nediskriminacija / Podos 1.2. Rodna ravnopravnost

„Preporučujemo da EU aktivno uključi manjine u oblikovanje politika o ključnim aspektima državnih institucija (npr. policija i nevladine organizacije). Preporučujemo da Unija uspostavi savjetodavno vijeće koje izravno biraju manjine. Trebao bi se sastojati uglavnom od predstavnika manjina, uz uključivanje predstavnika nevladinih organizacija. Trebao bi imati obrazovnu ulogu u senzibiliziranju državnih službenika za potrebe manjina. To bi tijelo trebalo imati pravo veta na pitanja manjina.”

Preporučujemo ovu mjeru jer se glasovi manjina ne čuju u dovoljnoj mjeri. Trebali bi se izraziti u svoje ime, na samoodređen način i na profesionalnoj razini; Zato smo kombinirali zastupljenost putem glasovanja i stručnosti.

Os 2: Zaštita demokracije i vladavine prava

Podosi 2.2. Zaštita i jačanje demokracije/podosi 2.4. Mediji i dezinformacije

„Preporučujemo osnivanje agencije za praćenje audiovizualnih, tiskanih i digitalnih medija na europskoj razini. Ta bi agencija trebala provjeriti slijede li nacionalni mediji nepristran i objektivan postupak u izradi svojeg sadržaja. Kako bi se spriječile dezinformacije, Agencija bi trebala osigurati sustav ocjenjivanja pouzdanosti nacionalnih medija. Taj bi sustav ocjenjivanja građanima trebao biti lako razumljiv.”

Preporučujemo tu mjeru jer nam je potrebna procjena medija i njihove pouzdanosti, ali i raznolikosti medija u zemljama Unije. Europska agencija bila bi najobjektivnije tijelo za provedbu takve misije. Osim toga, takav sustav ocjenjivanja omogućuje građanima da donose informirane odluke i potiče medije da pruže pouzdane informacije. Ako se sustav ocjenjivanja pokaže nedostatnim za osiguravanje pouzdanosti medija, agencija bi također trebala biti ovlaštena za izricanje sankcija.

Os 5: Povećanje sudjelovanja građana

Podos 5.1. Sudjelovanje građana

„Preporučujemo osnivanje predstavničkog tijela građana kako bi se raspravilo i znatno doprinijelo postupku donošenja odluka kad god se na razini EU-a odluči o ključnom pitanju za europske građane (ovisno o odluci građana – po mogućnosti putem ankete). To bi trebala biti heterogena skupina od oko 100 građana iz svih zemalja EU-a, u kojoj je svaka zemlja jednako zastupljena. To bi trebala biti rotirajuća skupina čiji se članovi redovito zamjenjuju.”

Budući da je važno izbjeći probleme kao što je korupcija, koji bi mogli proizaći iz stalnog predstavničkog tijela, ključno je da takvo tijelo ima jednaku zastupljenost svih zemalja kako bi se izbjegla nepoštena ovlast donošenja odluka. Budući da bi se tim načinom rada izbjegli problemi povezani s instalacijom ili stalnom upotrebom udaljenih tehnologija.

Treći europski panel građana i građanki: „Klimatske promjene i okoliš / zdravlje”

PREPORUKE KOJE SE PRIMJENJUJU PANEL-u (podnosit će se PLENARY-u)

Os 1: Bolji životni stilovi

Podos 1.1 Zdravi životni stilovi

1. Preporučujemo da EU osigura subvencije za ekološku poljoprivredu, uključujući poticaje za ekološke pesticide, kako bi ekološki proizvodi postali cjenovno pristupačniji. Osim toga, EU mora podupirati obrazovanje poljoprivrednika u području ekološke i održive poljoprivrede te bi trebalo izbjegavati monokulturnu poljoprivredu. Kako bi bila konkurentnija, trebalo bi podupirati mala ekološka poljoprivredna gospodarstva, neintenzivna poljoprivredna gospodarstva i poljoprivredna gospodarstva s kratkim lancima opskrbe.

Subvencioniranje ekoloških proizvoda učinilo bi ih cjenovno pristupačnijima. Trebali bismo pomoći supermarketima s kraćim lancima opskrbe i malim poljoprivrednicima da prodaju svoje proizvode. Time se proširuje pristup svježijim proizvodima. S druge strane, niske cijene neekoloških proizvoda ne odražavaju štetu koju uzrokuju.

2. Preporučujemo da se inovacije u vertikalnoj poljoprivredi financiraju ulaganjima EU-a.

Vertikalna poljoprivreda omogućuje nam uštedu zemljišnog prostora koji bi se umjesto toga mogao koristiti za šumarstvo. Također ne zahtijeva pesticide, omogućujući nam da proizvodimo više organske hrane. Osim toga, na njega ne utječu nepovoljni vremenski uvjeti, koji su sve češći zbog klimatskih promjena, i skraćuju lance opskrbe.

3. EU bi trebao utvrditi minimalne standarde za kvalitetu hrane, sljedivost hrane i potrošnju sezonskih proizvoda u školskim kantinama. Stoga bi trebalo subvencionirati zdrave sastojke za školske kantine kako bi se učenicima osigurala cjenovno pristupačna i visokokvalitetna hrana.

Stječemo navike od rane dobi koje oblikuju naš stav prema zdravlju; U školi bi trebalo poticati dobre navike, a učenici bi ih mogli replicirati kod kuće. Riječ je i o socijalnoj pravdi: Svaki učenik u EU-u trebao bi imati pravo na kvalitetnu hranu u školi.

4. Preporučujemo ulaganje u nove biciklističke staze i poboljšanje postojećih kako bi biciklizam bio siguran i privlačan te kako bi se osiguralo da sve dobne skupine u Europi mogu imati koristi od osposobljavanja o pravilima cestovnog prometa, posebno za korisnike e-bicikala i osobe bez vozačkih dozvola. Od proizvođača e-bicikala trebalo bi zahtijevati da dostave informacije o uporabi e-bicikala i rizicima povezanim s njim. Biciklistima bi trebalo ponuditi pravnu zaštitu u slučaju nesreće koja uključuje vozilo (vidjeti nizozemsko zakonodavstvo). Zalažemo se za područja bez automobila u gradovima (bez štete komercijalnim područjima). Općenito, preporučujemo davanje prednosti i dodatnih prava biciklistima i pješacima u odnosu na motorna vozila, uz istodobno osiguravanje sigurnosti na cestama i usklađenosti s prometnim pravilima.

Ove preporuke su važne jer biciklizam donosi koristi u smislu individualnog i javnog zdravlja, kvalitete zraka, razine buke, klime i prometa u gradskim središtima. Biciklisti i pješaci moraju se osjećati sigurno s obzirom na rizike povezane s povećanom uporabom e-bicikala. Ponekad biciklističke staze nedostaju ili su u lošem stanju.

5. Preporučujemo integraciju proizvodnje hrane u javno obrazovanje. Preporučujemo subvencioniranje i podupiranje stvaranja vrtova u školama, ako je moguće, te urbanih vrtlarskih projekata u javnim i privatnim prostorima. Okviri za urbanističko planiranje moraju uključivati potrebu za svemirskom, vodnom i pratećom infrastrukturom. Na primjer, stara parkirališta mogla bi se koristiti za projekte ekologizacije, projekti vertikalnog vrtlarstva mogli bi se provoditi na zgradama ili bi se dobivanje građevinskih dozvola moglo uvjetovati integracijom zelenih površina. Preporučujemo razmjenu inovativnih praksi i najboljih praksi među državama članicama.

Projekti vrtlarstva promiču otpornost gradova i njihovih stanovnika, okupljajući ljude različite dobi i društvenih skupina. Širenje zelenih površina poboljšava kvalitetu života, kvalitetu zraka, mentalno i fizičko zdravlje te okoliš.

Pododjeljak 1.2. Edukacija o okolišu

6. Preporučujemo da EU donese direktivu kojom se zahtijeva da programi urbanog razvoja budu u skladu s posebnim zahtjevima u pogledu okoliša kako bi gradovi postali zeleniji. Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na privatnu i javnu imovinu i prostore, uključujući nove zgrade u razvoju. Njome se moraju propisati minimalni standardi kako bi se osiguralo da su zgrade i prostori što zeleniji. Pridjev "zeleno" ovdje se odnosi na korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenu potrošnju energije, niske razine emisija CO₂ i uključivanje postrojenja u arhitektonske projekte.

Zeleniji gradovi aktivno doprinose smanjenju učinaka klimatskih promjena, a posebno emisija CO₂ i ozona, koje negativno utječu na zdravlje građana. Ulaganjem u zelenije gradove doprinosi se održivom razvoju zajednice koji donosi dugoročne gospodarske i socijalne koristi.

7. Preporučujemo da EU, uz potporu država članica, razvije, donese i provede zajedničku Europsku povelju usmjerenu na pitanja okoliša u njihovoj složenosti. Poveljom će se

državama članicama pružiti okvir za organizaciju redovitih informativnih kampanja i kampanja osposobljavanja koje će se širiti svim dostupnim medijskim kanalima i na novom informacijskom portalu uspostavljenom u tu svrhu. Te bi kampanje trebalo organizirati diljem EU-a i na svim razinama kako bi se povećala osviještenost svih građana o okolišu.

Nedostatak koordinacije među državama članicama otežava učinkovitost postojećih kampanja i usporava napore za rješavanje globalnog izazova klimatskih promjena. Zajedničkom poveljom potaknut će se sinergije među akcijskim planovima država članica, čime će se osigurati učinkovitiji naponi. Osim toga, osigurat će se da se građanima pružaju dosljedne i homogene informacije o učinku njihovih svakodnevnih aktivnosti, kao što su odabir načina prijevoza i obrada njihova otpada.

Os 2: Zaštita okoliša i zdravlja

Podos 2.1 Zdrav prirodni okoliš

8. Preporučujemo jedinstveni sustav ekološke ocjene koji prikazuje ukupni ekološki otisak svakog dostupnog proizvoda kupljenog u EU-u. Proizvodi iz trećih zemalja moraju biti u skladu s tim sustavom ekološke ocjene na transparentan način. Taj bi se sustav trebao temeljiti na jasnim kriterijima razvrstavanja koji se primjenjuju na same proizvode i upotrebljavati, na primjer, QR kod koji pruža detaljnije informacije o proizvodu.

Informacije o životnom ciklusu proizvoda ključne su kako bi svi građani EU-a mogli osnažiti potrošače pri kupnji. Time će se građanima EU-a omogućiti da donose odgovorne odluke koje će doprinijeti zaštiti njihova okoliša.

9. Preporučujemo da se više ulaže u istraživanje novih ekološki prihvatljivih izvora energije te da se do trenutka uvođenja tih novih izvora ulože dodatna sredstva u postojeća optimalna rješenja za proizvodnju energije. Također preporučujemo transparentno informiranje i obrazovanje europskih građana o određenim izvorima energije. Preporučujemo da se uzmu u obzir svi ekološki i socijalni učinci procesa proizvodnje energije za sadašnje i buduće generacije.

Suočeni smo s vrlo visokim razinama emisija ugljika i drugih toksičnih tvari iz proizvodnje energije koje narušavaju klimu i kvalitetu zraka. Kako bismo bili u skladu sa smjericama EU-a, preporukama iz izvješća IPCC-a i ciljevima konferencije COP26, moramo ojačati istraživanja i ulaganja kako bismo postigli klimatski neutralnu proizvodnju energije.

Podos 2.2. Zaštita biološke raznolikosti

10. Preporučujemo drastično smanjenje upotrebe kemijskih pesticida i gnojiva u svim vrstama poljoprivrede osiguravanjem primjene strožih zajedničkih standarda, ubrzavanjem

istraživanja prirodnih alternativa i podupiranjem donošenja novih rješenja, uključujući osposobljavanje poljoprivrednika.

Iako je postignut napredak u pogledu gnojiva i alternativnih pesticida, većina ih još nije upotrebljiva na velikim poljoprivrednim gospodarstvima. Stoga su potrebni trajniji naponi kako bi se razvila nova rješenja. Istraživanje bi trebalo poticati javnom potrošnjom i strožim standardima za upotrebu pesticida i gnojiva. Rezultati istraživanja moraju se brzo širiti na razini EU-a.

11. Preporučujemo proširenje zaštićenih područja radi očuvanja bioraznolikosti (sisavaca, ptica, kukaca i biljaka) i jačanje vladavine prava u pogledu ljudske intervencije u tim područjima. Zaštićena područja smatrat će se ne samo otocima, već i kontinuumom sa zelenijim urbanim područjima, u skladu s usklađenim standardima EU-a.

Bioraznolikost je uvelike pogođena krčenjem šuma. Stvaranje zaštićenih područja jedan je od glavnih načina zaštite kopnene bioraznolikosti. Međutim, teško je očuvati zaštićena područja u blizini onečišćenih gradova ili izbjeci ljudsko uplitanje kada okolna područja ostavljaju malo prostora za prirodu. Moramo ozeleniti stambena područja i integrirati ih u njihovu okolnu prirodu.

12. Preporučujemo da se opće subvencije u korist poljoprivrede preusmjere uglavnom na projekte povezane s razvojem održive poljoprivrede, integrirajući poštovanje prirode i radnika. Korisnici bi se trebali pridržavati jasnih standarda zaštite okoliša i strogo ih pratiti.

Smatramo da bi trebalo poticati samo održivu poljoprivredu, što znači preraspodjelu sredstava koja se trenutačno upotrebljavaju za generičke subvencije. Osim toga, učinkovitost sredstava koja se upotrebljavaju može se povećati usmjeravanjem na transformativne projekte i inovativna rješenja, a ne na godišnja plaćanja. Trebalo bi osigurati bolje praćenje ekološkog učinka poljoprivrednih aktivnosti i projekata. Ljudska prava radnika također se moraju smatrati sastavnim dijelom održivosti.

13. Preporučujemo da EU osigura pošteno tržišno natjecanje za ekološki prihvatljive poljoprivredne proizvode utvrđivanjem viših standarda za proizvode iz EU-a i uvezene proizvode, osiguravajući njihovu sljedivost, označivanje i kontrolu kvalitete.

Niža produktivnost održivih poljoprivrednih proizvoda narušava njihovu troškovnu konkurentnost. Uvezeni proizvodi trebali bi biti u skladu s istim strogim standardima u pogledu ekološkog učinka njihove proizvodnje. Naša nadležna tijela trebala bi moći jamčiti sljedivost uvezenih poljoprivrednih proizvoda.

14. Preporučujemo brzo i masovno ponovno pošumljavanje i pošumljavanje u EU-u optimiziranim korištenjem zemljišta. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti ponovnom pošumljavanju posječenih ili uništenih šuma i pošumljavanju područja s degradiranim tlima. Trebalo bi promicati nova i odgovornija rješenja za bolju upotrebu drva, primjerice kako bi se zamijenili plastični i drugi kemijski materijali, postigla veća energetska učinkovitost biomase i reciklirali drveni proizvodi.

Ponovno pošumljavanje ima jasan pozitivan učinak na okoliš i bioraznolikost općenito. Istodobno moramo koristiti manje drva kako bismo se zagrijali, ali više kako bismo ga pretvorili u proizvode s visokom dodanom vrijednošću; na primjer, kako bi se zamijenila plastika, od ključne je važnosti upotreba drva.

Pododjeljak 2.3 Sigurna i zdrava hrana

15. Preporučujemo brzo i postupno uklanjanje neodržive ambalaže koja se upotrebljava za hranu, uključujući plastičnu ambalažu i ambalažu na temelju drugih materijala koji nisu biorazgradivi. U tu svrhu predlažemo pružanje financijskih poticaja poduzećima koja prelaze na potpuno biorazgradive oblike ambalaže, ulaganje u traženje alternativa i uvođenje sankcija za poduzeća koja ne upotrebljavaju biorazgradivu ambalažu.

Plastični otpad, posebno mikroplastika, postaje sve obilniji i polako se pogoršava. Potrošnja plastike šteti kvaliteti i sigurnosti hrane te istodobno predstavlja rizik za zdravlje ljudi i životinja. Osim toga, postojeće zakonodavstvo EU-a za smanjenje ambalaže koja nije biorazgradiva nije dovoljno.

16. Preporučujemo postupno napuštanje intenzivnog uzgoja, uključujući prestanak ponižavajućih životnih uvjeta životinja. Predlažemo uspostavu zajedničkih standarda za stoku (npr. najveći broj životinja, odgovarajući vanjski prostor) i veća ulaganja u metode koje nisu intenzivne (opsežna i održiva poljoprivreda) pružanjem financijskih poticaja i osposobljavanja poljoprivrednicima za potporu tom razvoju.

Postupnim ukidanjem intenzivne poljoprivrede smanjit će se razine onečišćenja okoliša i ojačati zaštita prirode. Osim toga, postupnim ukidanjem intenzivnog stočarstva smanjit će se količina lijekova potrebnih za borbu protiv bolesti životinja i poboljšati kvaliteta naše prehrane. Intenzivna poljoprivreda također ne poštuje dobrobit životinja, ali postoje održiviji oblici poljoprivrede, kao što je ekstenzivna poljoprivreda; potrebno je osigurati subvencije poljoprivrednicima kako bi im se pomoglo da krenu u tom smjeru.

17. Preporučujemo jačanje kontrole zabrane nepotrebne uporabe antibiotika i drugih veterinarsko-medicinskih proizvoda u dodacima hrani za životinje: Ostvarimo ovu inicijativu! Predlažemo da se uporaba antibiotika u uzgoju životinja dopusti samo kada je to apsolutno nužno kako bi se zaštitilo zdravlje i dobrobit životinja, a ne na preventivan način. Osim toga, potrebno je više ulagati u potragu za učinkovitijim antibioticima, razvijajući alternative i nadovezujući se na aktualna istraživanja u tom području.

Otpornost ljudi na antibiotike smanjuje se konzumacijom hrane dobivene od životinja kojima su primijenjeni antibiotici. Osim toga, potrebno je određeno vrijeme kako bi se razvile odgovarajuće alternative postojećim antibioticima i osiguralo da poljoprivrednici budu informirani o njima i spremni ih upotrebljavati. Svjesni smo da postoje europske direktive o antibioticima; međutim, one nisu provedene na isti način u svim državama članicama. Naposljetku, veterinarsko-medicinski

proizvodi zloupotrebljavaju se u svrhu doppinga; strožim zakonodavstvom o dobrobiti životinja stoga će se poboljšati dobrobit životinja i kvaliteta života životinja.

18. Preporučujemo da se zakonodavstvom EU-a zahtijeva prijava uporabe hormonskih tvari i endokrinih disruptora u proizvodnji hrane kako bi se odredila vrsta, količina i izloženost upotrijebljenog konačnog proizvoda. Na ambalaži svih predmetnih prehrambenih proizvoda moraju se nalaziti oznake na kojima su jasno navedene prisutne tvari i razlozi njihove uporabe. Osim toga, trebalo bi ubrzati istraživanje učinaka hormonskih tvari i endokrinih disruptora na zdravlje ljudi.

Trenutačno je sljedivost prehrambenih proizvoda nedovoljna, posebno u pogledu hormonskih tvari i endokrinih disruptora. Smatramo da je transparentnost u proizvodnji hrane nužna kako bi se zadovoljila odgovornost. S druge strane, potrošači bi trebali moći znati puni sastav hrane koju konzumiraju i slobodno birati što će jesti. Osim toga, nema dovoljno istraživanja o učincima (i potencijalnim rizicima) konzumacije prehrambenih proizvoda koji sadržavaju hormonske tvari i endokrine disruptore na ljude.

19. Preporučujemo obeshrabrivanje konzumacije prerađene hrane primjenom poreza na nezdravu hranu i ulaganjem sredstava dobivenih u zdravu hranu. Predlažemo uspostavu europskog sustava ocjenjivanja zdrave hrane na temelju najboljih praksi u državama članicama i stavljanje oznaka na hranu kako bi se potrošače informiralo o njihovim učincima na zdravlje.

Na taj se način prikupljena sredstva mogu upotrijebiti za razvoj mjera za podizanje svijesti i promotivnih kampanja, davanje prednosti zdravoj prehrani u obrazovnom sektoru i osiguravanje da nezdrava hrana bude manje vidljiva u supermarketima. Ulaganja u zdravu hranu također doprinose poboljšanju općeg zdravlja stanovništva i, kao rezultat toga, smanjenju razine javne potrošnje potrebne za rješavanje zdravstvenih problema koji proizlaze iz loše prehrane. Osim toga, vjerujemo da će porezi i subvencije potaknuti poduzeća na proizvodnju zdravije hrane.

Os 3: preusmjeravanje našeg gospodarstva i potrošnje

Podosi 3.1. Reguliranje prekomjerne proizvodnje i prekomjerne potrošnje

20. Preporučujemo da EU poduzme više mjera kako bi se potrošačima omogućilo dulje korištenje proizvoda i kako bi ih se potaknulo da to učine. EU bi se trebao boriti protiv planiranog zastarijevanja produljenjem jamstva za proizvode i određivanjem maksimalne cijene rezervnih dijelova nakon isteka jamstvenog razdoblja. Sve države članice trebale bi uvesti smanjenje poreza za usluge popravka, kao što je to slučaj u Švedskoj. Od proizvođača bi trebalo zahtijevati da navedu očekivani životni vijek svojih proizvoda. EU bi trebao pružiti informacije o tome kako ponovno upotrijebiti i popraviti proizvode putem internetskih stranica i obrazovnih mjera.

Naše društvo otpada nije održivo jer stvara previše otpada. Provedbom predloženih mjera prijeći ćemo na društvo u kojem se proizvodi ponovno upotrebljavaju i popravljaju, čiji će se broj smanjiti, čime će se smanjiti prekomjerna potrošnja.

21. Preporučujemo da EU primjenjuje strože standarde zaštite okoliša i osigura pravedne radne uvjete u cijelom proizvodnom lancu. Proizvodni standardi EU-a trebali bi biti održiviji i usklađeniji u svim državama članicama te bi se trebali primjenjivati na uvezenu robu. Ti standardi moraju biti i socijalne prirode, uključujući pristojne prihode za radnike i zadovoljavajuće radne uvjete u tvornicama. Trebale bi postojati posljedice za robu koja nije u skladu s tim standardima.

Važno je uspostaviti ekološki i socijalno homogene proizvodne standarde u Europi kako bi se osigurala održiva proizvodnja svih ponuđenih proizvoda. Te su mjere ključne za preusmjeravanje našeg gospodarstva i promjenu poslovnih modela proizvodnje.

22. Preporučujemo da EU i države članice uspostave mjere za ograničavanje oglašavanja proizvoda koji štete okolišu. Proizvodi niske trajnosti trebali bi podlijeagati obveznoj klauzuli o neodgovornosti u svim oblicima oglašavanja koji pokazuju da su štetni za okoliš. EU bi trebao zabraniti oglašavanje proizvoda koji uopće nisu održivi.

Oglašavanje potiče potrošnju; ne bi trebalo promicati proizvode koji štete okolišu. Na taj će način potrošači manje vjerojatno kupovati proizvode štetne za okoliš.

23. Preporučujemo da EU uspostavi i razvije infrastrukturu sustava povratne naknade za svu primarnu ambalažu od stakla, plastike, aluminija itd. na homogen način u cijelom EU-u. Proizvođači bi, ako je to moguće, trebali ponovno upotrijebiti povratnu ambalažu sterilizacijom umjesto da jednostavno recikliraju materijal. Osim pakiranja hrane i pića, uređaj bi trebao obuhvaćati i druge vrste boca i spremnika, kao što su boce sa šamponom.

Potrošači trenutačno bacaju previše ambalaže, zagađuju i uništavaju naše ekosustave. Programi povrata pologa pomažu u smanjenju otpada poticanjem građana da vrate ambalažu umjesto da je bacaju. Uz razvoj ovog uređaja, koristit ćemo manje resursa; smanjit će se količina nastalog otpada.

Podos 3.2. Smanjenje otpada

24. Preporučujemo promicanje snažnije provedbe politika kružnog gospodarstva na europskoj razini, usmjerenih i na poduzeća i na građane, u obliku financijskih poticaja za one koji ih poštuju.

Mnogi će ljudi biti nezaposleni ako proizvodna poduzeća smanje svoju radnu snagu ili čak završe u stanju prestanka plaćanja/zatvaranja. Mjerama prekvalifikacije za nezaposlene potaknut će se

ekološki prihvatljive prakse uz istodobno ograničavanje nezaposlenosti i promicanje modernizacije diversificiranog gospodarstva.

25. Preporučujemo da EU regulira upotrebu ekološki sigurne ambalaže (tj. ambalaže izrađene od biorazgradivih materijala ili materijala koji se mogu reciklirati ili održivijih materijala, ako je to moguće) i/ili upotrebu manje glomazne ambalaže, također s QR kodom koji pruža relevantne informacije za postupak recikliranja i/ili odlaganja nakon uporabe.

Ta će preporuka dovesti do manje ambalaže, manje otpada i, posljedično, manje onečišćenja; okoliš će stoga biti čišći i u konačnici će ugljični otisak biti manji. Porezno opterećenje za proizvođače također će biti manje.

Podos 3.3. Pravedni proizvodi, jednak pristup i pravedna potrošnja

26. Preporučujemo da Europska unija uspostavi pravni okvir kako bi se osiguralo da svi europski potrošači imaju cjenovno pristupačan i poboljšan pristup kvalitetnim lokalnim prehrambenim proizvodima.

Doista, trenutačno na razini EU-a ne postoji zajedničko tumačenje onoga što bi se trebalo smatrati lokalnom i visokokvalitetnom hranom. Ta se praznina mora popuniti.

Uvoz proizvoda loše kvalitete izravno negativno utječe na okoliš. Kako bismo se borili protiv klimatskih promjena, moramo se uhvatiti u koštac sa svim njihovim uzrocima, uključujući uvoz proizvoda niske kvalitete: potrebno je smanjiti udaljenost prijevoza i promicati sezonske proizvode.

Ova je preporuka obećavajuća jer bi se mogla primjenjivati i na neprehrambene proizvode.

27. Preporučujemo da Europska unija putem programa financiranja potiče istraživanje i razvoj kako bi se osigurala dostupnost održivijih i cjenovno pristupačnijih proizvoda na europskom tržištu. Europska unija također mora organizirati savjetovanja s građanima na svim razinama donošenja odluka, uključujući na lokalnoj razini, kako bi se utvrdile njihove potrebe za održivim proizvodima.

Smatramo da istraživanje održivih proizvoda nije dovoljno i da je hitno potrebno dodijeliti više financijskih sredstava za istraživanje kako bi Europljani mogli imati pristup cjenovno pristupačnijim održivim proizvodima.

Građani moraju biti uključeni u postupak donošenja odluka. Program za aktivnosti istraživanja i inovacija mora se izraditi zajedno s građanima. Trebalo bi ih obavijestiti o daljnjem postupanju i rezultatima.

28. Preporučujemo da Europska unija uspostavi regulatorni mehanizam za modne artikle koji ulaze na zajedničko tržište. Taj bi mehanizam bio osmišljen kako bi se potaknula bolja potrošnja s pomoću pokazatelja kojim se osigurava da proizvod ispunjava kriterije održivosti.

Modni sektor, koji proizvodi previše robe niske kvalitete izvan europskih granica, ne primjenjuje etičke standarde i ne prihvaća održivo ponašanje.

Moramo pronaći pravedan mehanizam koji će potrošačima omogućiti bolju potrošnju. Međutim, važno je ne povećavati poreze, što bi imalo negativne posljedice za potrošače jer bi se smanjila njihova kupovna moć.

Potrošači bi trebali znati pod kojim se uvjetima proizvodi koje kupuju proizvode i zadovoljavaju li održive standarde kvalitete.

Os 4: prema održivom društvu

Podos 4.1 Obnovljiva energija, sada

29. Preporučujemo da EU tijekom prijelaznog razdoblja poduzme korake kako bi filteri za CO₂ postali obvezni, posebno za elektrane na ugljen, sve dok se i dalje oslanjamo na konvencionalnu energiju. Osim toga, Sud preporučuje da EU pruži financijsku potporu državama članicama koje nemaju financijska sredstva za provedbu filtera za CO₂. Potpora je uvjetovana poštovanjem klimatskih politika EU-a povezanih s Pariškim sporazumom, zelenim planom i svim novim propisima o klimi.

To je konkretan korak koji treba poduzeti usporedno s kontinuiranim ulaganjem u istraživanje sigurnosti proizvodnje energije, čiji je cilj pomoći državama članicama EU-a da postupno ostvare zajedničke ciljeve smanjenja CO₂.

Znamo da upotreba konvencionalnih goriva dovodi do emisija stakleničkih plinova i da države članice EU-a moraju smanjiti upotrebu te vrste energije kako bi bile u skladu s Pariškim sporazumom. Budući da se emisije CO₂ ne mogu odmah zaustaviti i da još uvijek ovisimo o ugljenu, moramo poduzeti mjere u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju.

Smanjenje emisija CO₂ od zajedničkog je interesa za sve građane unutar i izvan EU-a; EU kao institucija ima vlastite odgovornosti, a institucija daje preporuke i omogućuje pronalaženje rješenja jer države članice ne mogu same ostvariti ciljeve.

30. Preporučujemo smanjenje intenzivnog industrijskog stočarstva kako bi se smanjila proizvodnja metana i onečišćenje vode. U tu svrhu EU revidira svoju zajedničku poljoprivrednu politiku kako bi svoje subvencije usmjerio prema održivoj i lokalnoj poljoprivredi, među ostalim s pomoću sustava označivanja kojim se potrošačima omogućuje prepoznavanje održivih mesnih proizvoda. Također potičemo EU da ulaže u načine ponovne uporabe otpada iz uzgoja životinja i drugih industrija.

Stanovništvo raste, što će rezultirati povećanjem potražnje za mesom u budućnosti. Zato moramo smanjiti potrošnju mesa.

Budući da metan proizvodi stakleničke plinove, smatramo da je prirodno početi samo smanjenjem emisija iz stoke.

Svi znamo da treba konzumirati manje mesa i stoga broj goveda treba smanjiti u skladu s tim.

31. Iako je proizvodnja zelenog vodika skup proces, budući da je za dobivanje 25 % vodika potrebno 75 % energije, ova vrsta energije ima mnoge pozitivne aspekte. Najbolje rješenje može biti proizvodnja energije bez CO₂ uz razvoj zelenog vodika. Energija vjetra trebala bi se upotrebljavati za proizvodnju zelenog vodika, a EU bi trebao više ulagati i povećati proizvodnju energije vjetra te je skladištiti za buduće potrebe.

Zeleni vodik je fleksibilan i može se po potrebi pohraniti za upotrebu. Ne uzrokuje zagađenje CO₂.

Podos 4.2. Potpora promjeni

32. Preporučujemo da EU uspostavi sustav prisile i nagrađivanja za borbu protiv onečišćenja, uključujući vodu, tlo, zrak i zračenje. Zagađivačima se moraju izreći novčane kazne, zajedno s obveznom potporom specijalizirane organizacije, posebno osmišljene kako bi se subjektima pomoglo u uklanjanju onečišćenja i obnovi ekosustava. Ta specijalizirana organizacija trebala bi imati vodeću ulogu u sprečavanju i kontroli razine onečišćenja.

Budući da je važno usredotočiti se na odgovornosti onečišćivača i poticati subjekte da smanje onečišćenje usmjeravanjem na nultu stopu onečišćenja. Ključno je imati zdrav planet, jer je izravno povezan s našom dobrobiti i našim budućim postojanjem.

33. Preporučujemo da EU uspostavi posebnu internetsku stranicu/platformu koju će provjeriti više stručnjaka, s raznolikim i redovito ažuriranim znanstvenim informacijama o okolišu, koja će biti lako dostupna i transparentna svim građanima. Ova internetska stranica/platforma bit će povezana s forumom na kojem građani i stručnjaci mogu komunicirati. Preporučujemo i pokretanje medijske kampanje za promicanje ove internetske stranice/platforme (npr. putem društvenih medija kao što su YouTube, TikTok i LinkedIn).

Svi građani trebaju neovisne, znanstveno utemeljene izvore informacija kako bi razumjeli izazove klimatskih promjena (njegove posljedice i što treba učiniti kako bi ih se preokrenulo), kao i kako bi se nosili s lažnim vijestima. Medijska kampanja osvijestit će ih o postojanju ove platforme/internetske stranice. Također je važno da informacije koje pruža internetska stranica/platforma budu razumljive svim građanima, uz pristup izvornim materijalima za one koji žele produbiti temu.

34. Preporučujemo da EU smanji količinu uvezene robe koja ne ispunjava standarde EU-a o ekološkom otisku.

Na taj način osiguravamo da roba uvezena u EU ima zeleniji otisak. Cilj je smanjiti zagađenje na globalnoj razini. Također je važno zemljama predstaviti standarde koje moraju ispuniti ako žele izvoziti robu u EU.

35. Preporučujemo da EU potiče, promiče i olakšava dijalog o klimatskim promjenama među svim razinama donošenja odluka, od vrlo lokalne (građani) do globalne (nacionalne, međunarodne i međukontinentalne) razine, kako bi se riješili problemi svih uključenih strana.

Budući da su dijalog i konsenzus najbolji način za rješavanje izazova povezanih s klimatskim promjenama: ako se stranke međusobno razumiju, postoji veća spremnost na pronalaženje zajedničkog stajališta.

Podos 4.3. Ekološki prihvatljiv prijevoz

36. Preporučujemo da EU financijski podupre europske države članice u poboljšanju povezanosti ruralnih područja. Za to je potreban razvoj europske mreže javnog prijevoza koja se temelji na pristupačnim cijenama (pri čemu se prednost daje željeznicama) i poticajima za korištenje javnog prijevoza. U tu bi svrhu trebalo razviti i internetsku povezivost u kratkom i realističnom vremenskom okviru u ruralnim područjima.

Sud iznosi ovu preporuku jer ne postoji jednak pristup javnom prijevozu i internetskoj povezivosti između ruralnih i urbanih područja. Zajednički europski projekt ojačao bi se jer bi svi građani osjećali da imaju ista prava. Jačanje mreže javnog prijevoza i internetske povezivosti potaknulo bi ljude da se presele u ruralna područja. Tim bi se procesom smanjilo onečišćenje jer bi manje ljudi živjelo u prenapučenim gradovima.

37. Preporučujemo poboljšanje postojeće prometne infrastrukture koja se nije koristila ili se još uvijek može poboljšati s ekološkog stajališta (uspostava električnih vlakova). Taj se postupak mora provesti ne dovodeći u pitanje ekološki zaštićena područja.

Poboljšanjem postojeće infrastrukture izbjeglo bi se trošenje previše resursa i nanošenje štete zaštićenim područjima koja su važna za očuvanje bioraznolikosti. Povećanje željezničke infrastrukture dovelo bi do smanjenja emisija CO₂ i promicalo mobilnost stanovništva iz urbanih u ruralna područja.

38. Preporučujemo da EU potakne kupnju električnih vozila s dobrim životnim standardima za baterije. U tu bi svrhu EU mogao pružiti poticaje svim državama članicama i poboljšati elektroenergetsku infrastrukturu. EU bi istodobno trebao ulagati u razvoj drugih čistih tehnologija, kao što su biogoriva i vodik za vozila koja je teško elektrificirati, kao što su plovila i kamioni.

Dajemo ovu preporuku jer je električna energija najbrži način za smanjenje emisija vozila, zajedno s drugim izvorima energije kao što su vodik i biogoriva. Doista, najbrže, najekonomičnije i najizvedivije rješenje je električna energija, nakon koje slijede biogoriva. Dugoročno bi zeleni vodik trebao imati komplementarnu ulogu u obuhvaćanju vrsta prijevoza koje se ne mogu elektrificirati.

Os 5 Njega za sve

Podos 5.1. Jačanje zdravstvenog sustava

39. Preporučujemo da Europska unija osigura zajedničke zdravstvene standarde, ali i da se zalaže za pristojne minimalne plaće, maksimalno radno vrijeme i iste standarde osposobljavanja za iste kvalifikacije zdravstvenih djelatnika u cijeloj Europskoj uniji.

Ako nemamo zajedničke standarde zdravstvene skrbi, plaća i osposobljavanja zdravstvenih djelatnika, razlike među državama članicama mogle bi dovesti do neuravnoteženih situacija diljem Europske unije. Standardizacija zdravstvene skrbi mogla bi doprinijeti snažnijem, učinkovitijem i otpornijem sustavu (primjer krize uzrokovane bolešću COVID-19 koja se odnosi na stabilnost naših sustava). Olakšala bi se i razmjena znanja i informacija u sektoru zdravstvenih djelatnika.

40. Preporučujemo da se Europska unija pobrine za to da liječenje u cijelom EU-u bude jednako kvalitetno i uz pravedne lokalne troškove. To bi se moglo osigurati, primjerice, proširenjem nadležnosti Europske agencije za lijekove (EMA) ili osnivanjem nove europske specijalizirane agencije za nabavu koja bi bila nadležna za pregovaranje i dobivanje primjerenijih cijena lijekova za sve države članice. Rizik od monopola u farmaceutskoj industriji mora se svesti na najmanju moguću mjeru.

Jednakost liječenja i liječenja jamči jednaka zdravstvena prava svim europskim građanima u EU-u. Povećanim kupovnim kapacitetom osiguravaju se bolji uvjeti nabave. Međutim, to ne bi smjelo dovesti do monopolističkih struktura i farmaceutskog lobiranja. Upravljanje krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 dobar je primjer zajedničkog upravljanja zdravljem u Europskoj uniji u cjelini.

41. Preporučujemo stvaranje europske baze podataka o zdravstvenoj skrbi u kojoj bi medicinska dokumentacija bila dostupna u slučaju nužde ili bolesti. Sudjelovanje bi trebalo biti dobrovoljno i trebalo bi osigurati zaštitu osobnih podataka.

Pristup podacima i upotreba podataka omogućuju brzu reakciju u slučajevima u kojima je život ugrožen. Piratstvo ili zlouporaba velike su prijetnje takvom europskom sustavu zdravstvene baze podataka, zbog čega je potrebno osigurati podatke, dok je sudjelovanje i dalje neobvezno i očito kako bi se spriječile prijetnje povezane sa sigurnošću.

42. Preporučujemo da Europska unija nastavi razvijati i usklađivati postojeće programe istraživanja i inovacija u području zdravlja, kao što je slučaj u okviru postojećeg programa Obzor Europa. Rezultati studija trebali bi biti slobodno dostupni u svim državama članicama.

Znanstvena suradnja na razini EU-a mogla bi obogatiti znanstvene kapacitete i znanje pojedinačnih istraživača. Razmjena znanja mogla bi, na primjer, dovesti do rane dijagnoze i boljeg

liječenja kako bi se smanjile ozbiljne i po život opasne bolesti diljem Europe. Njime bi se promicala i europska samodostatnost u području lijekova i opreme.

43. Preporučujemo da Europska unija poveća svoj proračun za zajedničke projekte istraživanja i inovacija u području zdravlja (bez proračunskih rezova u drugim programima EU-a povezanim sa zdravljem). Time bi se ojačale i europske znanstvene i istraživačke institucije u cjelini.

Istraživanja i ulaganja u području zdravstva dugoročno će ojačati preventivnu medicinu i smanjiti troškove povezane sa zdravljem. Većim financiranjem mogao bi se spriječiti odljev mozgova iz Europe u druge razvijene zemlje s većim proračunima za istraživanje i razvoj u području zdravstva. Ta sredstva ne bi trebala dolaziti iz postojećih financijskih sredstava za zdravstvenu skrb.

Podos 5.2. Šire viđenje zdravlja

44. Preporučujemo da se u istom tjednu u svim državama članicama osnuje Tjedan zdravlja kao inicijativa EU-a posvećena svim zdravstvenim pitanjima, s naglaskom na mentalnom zdravlju. Tijekom ovog tjedna zajednički će se obuhvatiti i promicati sve glavne teme povezane s mentalnim zdravljem, kao i druge već postojeće inicijative, kao što su inicijative u okviru inicijative „Mentalno zdravlje u Europi”.

Dajemo ovu preporuku jer se svi europski građani moraju osjećati prihvaćenima i uključenima, posebno ako pate od problema s mentalnim zdravljem. Osim toga, potrebno je standardizirati i poboljšati svijest o problemima mentalnog zdravlja te spriječiti povezane socijalne probleme kao što je diskriminacija. Nadalje, s obzirom na to da su se problemi s mentalnim zdravljem povećali zbog pandemije i da će se vjerojatno nastaviti, ova je inicijativa tim važnija.

45. Preporučujemo da se ženski higijenski proizvodi prestanu smatrati luksuznim proizvodima u smislu oporezivanja jer su to osnovni proizvodi. Također preporučujemo da se proizvodi hormonske kontracepcije koji se koriste iz medicinskih razloga, kao što su fibromijalgija i endometrioza, oporezuju kao redovito liječenje. Također preporučujemo da Europska unija promiče usklađivanje medicinski potpomognute oplodnje za sve žene (jedinstvene ili vjenčane) u svim državama članicama.

U nekim europskim zemljama ženski higijenski proizvodi oporezuju se kao luksuzni proizvodi, što je nepošteno. Neki hormonski kontraceptivi koriste se u medicinske svrhe i stoga ih treba oporezivati u skladu s tim. Budući da reproduktivni tretmani za žene, kao što su in vitro oplodnja i metode zamrzavanja jaja, imaju različite uvjete prihvatljivosti u različitim državama članicama, a Europska unija mora ih nastojati uskladiti.

46. Preporučujemo da Europska unija zauzme čvrsto stajalište kako bi potaknula sve države članice da u svoje školske kurikule po potrebi uključe pitanja povezana s mentalnim zdravljem i seksualnim odgojem. Kako bi pomogla državama članicama da usvoje ta pitanja

u školskim kurikulumima, Europska unija trebala bi razviti i staviti na raspolaganje standardni kurikulum o mentalnom zdravlju i seksualnim pitanjima.

Potrebno je smanjiti diskriminaciju i tabue u pogledu problema s mentalnim zdravljem. Također je potrebno izbjegavati dezinformacije i neznanstvene pristupe. Osim toga, spolni odgoj ključan je za zdrav život i zajednicu te pomaže u izbjegavanju problema kao što su tinejdžerske trudnoće.

47. Preporučujemo da Europska unija razvije bolji sustav komunikacije o svim svojim inicijativama u području mentalnog zdravlja, odnosno portal javnog zdravlja o dobrim praksama, u državama članicama i za sve građane. Zastupnici u Europskom parlamentu mogli bi jedni drugima predstaviti te najbolje prakse kako bi ih bolje upoznali u svim državama članicama.

Građani nisu dobro informirani o inicijativama EU-a, a razmjena najboljih praksi omogućuje nam da učimo jedni od drugih.

Podos 5.3. Jednak pristup zdravlju za sve

48. Preporučujemo da EU uspostavi i promiče minimalne standarde za kvalitetnu stomatološku skrb, uključujući profilaksu, za sve države članice EU-a. Djeca, skupine s niskim prihodima i druge ranjive skupine trebali bi imati pravo na besplatnu stomatološku skrb. U roku od 15 do 20 godina EU bi trebao osigurati dostupnost cjenovno pristupačne stomatološke skrbi svima.

Dajemo ovu preporuku jer stomatološka skrb trenutačno nije cjenovno pristupačna mnogim osobama koje žive u EU-u. Nedostatak stomatološke skrbi i stomatološke profilakse utječe na njihovo zdravlje i životne izgleda. EU bi trebao započeti utvrđivanjem minimalnog standarda za stomatološku skrb i zahtijevati besplatnu stomatološku skrb za djecu i skupine s niskim prihodima. U konačnici, svatko bi trebao imati pravo na kvalitetnu stomatološku skrb.

49. Preporučujemo da se zdravlje i zdravstvena skrb uključe u nadležnosti koje dijele EU i njegove države članice. Kako bi se uključila ta nova podijeljena nadležnost, potrebno je izmijeniti članak 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Dajemo ovu preporuku jer Europska unija trenutačno nema dovoljno ovlasti za donošenje zakona u području zdravstvene zaštite. Pandemija bolesti COVID-19 ukazala je na potrebu za većom prisutnošću EU-a u zdravstvenim politikama. Tom će se izmjenom Ugovora EU-u omogućiti da učini više kako bi osigurao zdravstvenu skrb za sve građane EU-a i objavio obvezujuće propise i odluke.

50. Preporučujemo da EU ponudi besplatne tečajeve o pružanju prve pomoći svim građanima EU-a. EU bi mogao razmotriti uvođenje obveze pohađanja tih tečajeva za studente i na radnom mjestu (i u javnom i u privatnom sektoru). Ti tečajevi također moraju

biti praktični, ponavljajući i primjereni dobi. Najmanji broj defibrilatora trebao bi biti dostupan i na javnim mjestima u svim državama članicama EU-a.

Preporučujemo to jer mnogi ljudi u Europskoj uniji nisu spremni djelovati kada je osobi potrebna pomoć i jer nisu upoznati s tehnikama prve pomoći. Zbog toga su mnogi životi izgubljeni. Na nekim javnim mjestima nisu dostupni defibrilatori.

51. Preporučujemo da Europska unija osigura da privatni pružatelji zdravstvene zaštite ne ostvaruju nepravednu korist od javnih sredstava i da se ne koriste sredstvima sustava javnog zdravstva. Europska unija trebala bi državama članicama dati čvrste preporuke za povećanje sredstava za javnozdravstvenu skrb.

Dajemo ovu preporuku jer Europska unija i njezine države članice imaju obvezu svim svojim građanima zajamčiti pristup zdravstvenoj skrbi. Osim toga, snažniji sustav javnog zdravstva podrazumijeva i bolju pripravnost za buduće pandemije.

Prilog: OSTALE PREPORUKE IZVJEŠĆENE PANELOM KOJE NISU PRIMJENJIVE

Os 1: Bolji životni stilovi

Podos 1.1 Zdravi životni stilovi

Preporučujemo da EU izda preporuku svim državama članicama o najboljim praksama u zabrani ili ograničavanju oglašavanja alkohola i duhana u svim oblicima medija i za sve dobne skupine, ali s posebnim naglaskom na mladoj publici. EU bi trebao provoditi zakone kojima se ograničava prodaja tih proizvoda maloljetnicima. Sve države članice trebale bi osigurati provedbu zakonskih odredbi o pušenju na javnim mjestima, posebno u školama, uz kazne, te stvoriti određena područja za pušače.

Životni stil koji šteti zdravlju ne može se pojaviti u oglašavanju i trebao bi biti manje vidljiv u javnom životu. Osim toga, budući da su alkohol i duhan među najčešće korištenim štetnim tvarima, ova će preporuka spriječiti njihovu zlouporabu.

Preporučujemo da EU potakne države članice da u nacionalne školske kurikule uključe tečajeve kako bi naučile kuhati na održiv, zdrav i ukusan način. U tu svrhu EU može zdrave vodiče za kuhanje staviti na raspolaganje na internetu i u tiskanom obliku. Mladima bi trebalo pristupiti aktivnim oglašavanjem na tradicionalnim i društvenim mrežama. Također bismo trebali educirati roditelje kako bi naučili kako najbolje koristiti hranu za usvajanje zdravog načina života. Potrebno je poticati i obogaćivati istraživanja u tom području.

Nastava kuhanja i prehrane u školi poboljšala bi zdravlje mladih i obeshrabrila konzumaciju brze hrane. Obrazovanje mladih omogućilo bi im da roditeljima objasne što su naučili. Osim toga, educiranje roditelja o zdravom načinu života omogućilo bi im da daju primjer svojoj djeci.

Preporučujemo jačanje javne kampanje Europske komisije za zdrav način života, HealthyLifestyle4All, kao i pozitivan učinak društvene aktivnosti s pomoću konkretnih primjera i sveobuhvatne strategije. Trebalo bi definirati informativne kampanje za dobro strukturirane ciljne skupine i odabrati odgovarajuća sredstva komunikacije za svaku od tih skupina. Osim toga, važno je uspostaviti sustave nagrađivanja i poticaja za promicanje pozitivnog ponašanja. Kampanje bi trebale uključivati influencere, slavne osobe ili vlasti. U njima se moraju istaknuti dvostruke koristi za zdravlje, okoliš i klimu. Osim toga, u svim državama članicama trebale bi biti dostupne subvencije za promicanje besplatne javne sportske infrastrukture.

Zdraviji način života ima pozitivan učinak na zdravstveni sustav jer smanjuje zdravstvene probleme. Tjelesno zdravlje utječe na mentalno zdravlje i sreću. Trenutačne kampanje nisu dovoljno poznate. Oni su učinkovitiji i motivirajući kada su uključene osobe i influenceri.

Preporučujemo informativnu kampanju o zdravoj prehrani i prehrani. EU bi trebao poticati uvođenje većeg poreza na meso i šećer u državama članicama. Trebala bi ispitati mogućnosti razlikovanja zdrave hrane od hrane štetne za zdravlje i na nju primijeniti diferencirani PDV. Preporučujemo postavljanje vrlo jasnih znakova upozorenja na proizvode koji su vrlo štetni za zdravlje (kao što su duhanski proizvodi). Osim toga, preporučujemo europski sustav bodovanja hranjivih vrijednosti koji pruža relevantne informacije i QR kod koji potrošačima omogućuje donošenje informiranih odluka. Istražiti mogućnosti za jeftiniju zdravu hranu od nezdrave hrane i povećati poticaje za poljoprivrednike da proizvode zdrave proizvode.

Zdrava prehrana temelj je zdravog života. Potrebno je intervenirati i na strani proizvođača i na strani potrošača. Proizvodnja zdravih proizvoda također ima pozitivne učinke na okoliš i može pomoći lokalnim poljoprivrednicima. Ako se proizvodnja zdrave hrane poveća, cijene padaju, a potražnja raste.

Pododjeljak 1.2. Edukacija o okolišu

Preporučujemo da EU uspostavi mehanizam financiranja za promicanje uključivanja dugoročnog programa obrazovanja o okolišu u nacionalne obrazovne sustave za djecu u osnovnim i srednjim školama. Taj mehanizam financiranja trebao bi uključivati financiranje roditelja kojima je potrebna financijska pomoć.

Postojeći obrazovni sustavi ne sadržavaju dovoljno praktičnih elemenata za olakšavanje izravnih i dubokih interakcija između djece i okoliša. Postojeći programi, osmišljeni iz kratkoročne perspektive, heterogeni su i ne promiču potrebnu promjenu stava. Roditeljima bi trebalo pružiti potporu kako bi se osiguralo da sva djeca mogu imati jednake koristi od programa i da nijedno dijete ne bude isključeno iz financijskih razloga.

Os 2: Zaštita okoliša i zdravlja

Podos 2.1 Zdrav prirodni okoliš

Preporučujemo da se odmah provede najviši mogući standard kvalitete vode u cijelom EU-u. Kako bi se uštedjela voda, predlažemo sustav nagrađivanja koji se temelji na određivanju cijena vode kako bi se potaknula i potaknula manja potrošnja, na primjer: 1) stvaranjem dinamičnog sustava kojim se potrošače odvraća od premašivanja prosječne potrošnje vode (npr. povećanje potrošnje vode od 10 % dovodi do povećanja cijene od 11 %), 2) stvaranjem sustava tržišta kvota za vodu koju onečišćuju proizvodna poduzeća, koji bi bio sličan tržištu dozvola za emisije ugljika koje je već na snazi.

Ta je preporuka opravdana činjenicom da povećanje cijena potiče sve korisnike da donose informiranije odluke. S obzirom na različite okolnosti u zemljama EU-a i s ciljem izgradnje socijalno pravednog sustava, možemo podupirati siromašnije ljude u upravljanju vodama zajedničkim ulaganjem u vodoopskrbnu infrastrukturu i istraživanje.

Os 3: preusmjeravanje našeg gospodarstva i potrošnje

Podosi 3.1. Reguliranje prekomjerne proizvodnje i prekomjerne potrošnje

Preporučujemo da EU nametne novčane kazne poduzećima koja uklanjaju neprodane proizvode proizvedene prekomjernom proizvodnjom.

U nekim slučajevima poduzeća smatraju da je isplativije raspolagati neprodanom robom nego je reciklirati ili ponovno upotrijebiti. Stoga je važno obeshrabriti prekomjernu proizvodnju izricanjem novčanih kazni kako ta praksa više ne bi bila profitabilna za proizvođače.

Podos 3.2. Smanjenje otpada

Preporučujemo da EU osmisli i provede politiku gospodarenja otpadom za kućanstva i građane, skrećući pozornost na stvarnu količinu otpada koji proizvode i uključujući potrebne mjere za podizanje svijesti građana o koristima smanjenja stvaranja otpada i odvojenog prikupljanja otpada. Mjere usmjerene na socijalno ugrožene obitelji (npr. mlade obitelji s djecom, starije osobe itd.) također bi se trebale provoditi u skladu s načelom „nitko ne smije biti zapostavljen”.

Cilj je takve politike razviti jedinstven pristup gospodarenju otpadom u kućanstvima; olakšava i zaštitu okoliša smanjenjem otpada, dodatno potiče kružno gospodarstvo i povećava učinkovitost prikupljanja otpada. Naposljetku, njime se podiže svijest i jača osjećaj odgovornosti za okoliš.

Preporučujemo da EU potiče slobodno tržišno natjecanje i privatni sektor da aktivnije doprinosi obradi otpada, uključujući otpadne vode, te aktivnostima recikliranja i uporabe otpada.

EU je odgovarajuća razina za provedbu te preporuke jer se njome dopunjuju Okvirna direktiva o otpadu i akcijski plan za kružno gospodarstvo. Osim toga, provedbom Preporuke ojačat će se inovativna rješenja za gospodarenje otpadom, poboljšati kvaliteta gospodarenja otpadom i povećati količina obrađenog otpada jer će u tim aktivnostima sudjelovati više poduzeća.

Pododjeljak 3.3. Pravedni proizvodi, jednak pristup i pravedna potrošnja

Preporučujemo premještanje industrija u Europsku uniju kako bi se osigurali visokokvalitetni proizvodi poštene trgovine i utjecalo na klimatska pitanja.

Europska unija raspolaže znanjem i iskustvom koje treba promicati na vlastitom tržištu.

Zbog premještanja industrija izvan EU-a, posebno u Aziju, premještaju se i neke profesionalne vještine. Ova preporuka uključuje strukovno osposobljavanje europskih radnika. Naglašavamo potrebu za izbjegavanjem premještanja među različitim državama članicama kako bi se izbjeglo nepošteno tržišno natjecanje.

Primijetili smo da masovno premještanje industrija diljem svijeta utječe na europske industrije. Stoga će lokalna proizvodnja poboljšati zdravlje građana i okoliš.

Os 4: prema održivom društvu

Pododjeljak 4.3. Ekološki prihvatljiv prijevoz

Preporučujemo da se velikim gradovima izreknu novčane kazne ili dodijele subvencije na temelju učinka javnog prijevoza na okoliš i onečišćenje (električna vozila, zeleni javni prijevoz, stvaranje pješačkih zona, promicanje upotrebe bicikala itd.). Konkretno, novčane kazne ili subvencije koje se primjenjuju na lokalna tijela grada trebale bi se odrediti na temelju promjena u ekološkom prijevozu u usporedbi s početnim stanjem u tom gradu. Europska unija trebala bi svojim zakonodavstvom definirati pokazatelje uspješnosti za mjere onečišćenja i odrediti razmjerno smanjenje. U tom pogledu treba uzeti u obzir polazišnu točku svakog grada.

Izrađujemo ovu preporuku jer su gradovi pogođeni onečišćenjem zraka, što je uzrokovalo zdravstvene probleme. Razvoj zelenog prijevoza poboljšao bi živote i zdravlje ljudi i smanjio efekt staklenika. Subvencije i sankcije učinkovite su mjere za promicanje promjena i olakšavanje prilagodbe različitim situacijama koje postoje u različitim gradovima.

Preporučujemo da se zakonodavstvom EU-a ograniči i regulira upotreba kratkih letova i brodova za kružna putovanja. Ljudima bi trebalo ponuditi ekološki prihvatljive alternative prijevozu. Jedna od tih alternativa trebala bi biti standardizacija željeznica kako bi se povezale europske prijestolnice. Također preporučujemo da EU dodijeli subvencije kako bi prijevoz robe bio ekološki prihvatljiviji, uključujući prijevoz vlakom i brodom (za kratka putovanja).

Dajemo ovu preporuku jer su kratka putovanja prečesta, onečišćujuća i lako ih je zamijeniti. Ograničavanjem brodova za kružna putovanja smanjilo bi se onečišćenje mora (veliki ekološki problem), kao i negativni učinci na obalne gradove. Zato moramo uvesti cjenovno pristupačnije alternative rješenjima koja više onečišćuju. Jedinostvena širina kolosijeka poboljšala bi željezničke veze među europskim glavnim gradovima.

Os 5: Briga za sve

Pododjeljak 5.2. Šire viđenje zdravlja

Preporučujemo da Europska unija, u skladu sa svojim programom HealthyLife4All, promiče i inicijative kao što su sportska društvena događanja, sportske aktivnosti u školi, polugodišnje olimpijade otvorene za sve uzraste i sportove [ne za stručnjake]. Također preporučujemo razvoj besplatne europske sportske aplikacije za poticanje kolektivnih sportskih aktivnosti. Ova aplikacija bi trebala pomoći ljudima da se susretnu kroz sport. Osim toga, te bi inicijative trebalo u velikoj mjeri objavljivati i širiti.

Kako bi se poboljšalo zdravlje europskog stanovništva, Europska unija mora promicati sport i zdrav način života. Osim toga, stanovništvo vrlo često nije svjesno odnosa između sporta i zdravog načina života. Aplikacija je važna, jer su ljudi spremniji igrati sport ako to rade zajedno.

Europski panel građana i građanki br. 4: „EU u svijetu / migracije”

PREPORUKE ODOBRENE PANELOM (podnijeti PLENARNI SESION)

Os 1: Samodostatnost i stabilnost

Podos 1.1. Autonomija EU-a

1. Preporučujemo da se strateški europski proizvodni proizvodi (kao što su poljoprivredni proizvodi, poluvodiči, medicinski proizvodi ili inovativne digitalne i ekološke tehnologije) dodatno potiču i financijski podupiru kako bi bili dostupni i dostupni europskim potrošačima te kako bi se ovisnost o neeuropskim dobavljačima svela na najmanju moguću mjeru. Takva potpora mogla bi, među ostalim, biti u obliku strukturnih i regionalnih mjera, potpore za održavanje industrija i lanaca opskrbe unutar Unije, poreznih olakšica, subvencija, aktivne politike za MSP-ove ili obrazovnih programa za očuvanje relevantnih kvalifikacija i radnih mjesta u Europi. Međutim, aktivna industrijska politika trebala bi biti selektivna i usmjerena na inovativne proizvode ili proizvode koji su ključni za jamčenje osnovnih dobara i usluga.

Preporučujemo te mjere jer Europa previše ovisi o neeuropskim dobavljačima u ključnim područjima koja bi mogla uzrokovati diplomatske sukobe i dovesti do nedostatka osnovnih ili strateški važnih proizvoda ili usluga. Budući da su troškovi proizvodnje općenito viši u Uniji nego drugdje u svijetu, politika aktivnog poticanja i potpore tim proizvodima omogućit će Europljanima da kupuju konkurentne europske proizvode i da ih se potiče da to učine. Tom će se politikom također ojačati europska konkurentnost i pomoći u održavanju industrija budućnosti i radnih mjesta u Europi. Osim toga, veća regionalizacija proizvodnje smanjit će troškove prijevoza i izbjeći degradaciju okoliša.

2. Preporučujemo da Unija smanji svoju ovisnost o uvozu nafte i plina. To bi se trebalo postići aktivnim podupiranjem projekata javnog prijevoza i energetske učinkovitosti, europske željezničke teretne mreže velikih brzina, širenja opskrbe čistom i obnovljivom energijom (uključujući solarnu energiju i energiju vjetra) te alternativnih tehnologija (kao što su vodik ili pretvaranje otpada u energiju). Europska unija također bi trebala poticati promjenu načina razmišljanja i prelazak s osobnih automobila na javni prijevoz, zajedničko korištenje električnih vozila i biciklizam.

Preporučujemo te mjere jer se njima stvara situacija kojom se promiče autonomija Europe smanjenjem njezinih vanjskih ovisnosti i postizanjem ambicioznih ciljeva u području klime i smanjenja CO₂. Omogućit će i Europi da postane važan akter u tehnologijama budućnosti, ojača svoje gospodarstvo i stvori radna mjesta.

3. Preporučujemo donošenje zakona na razini EU-a kako bi se osiguralo da svi postupci proizvodnje i opskrbe u EU-u i uvezena roba budu u skladu s europskim standardima kvalitete, etike i održivosti, kao i svim primjenjivim standardima EU-a u području ljudskih prava, te da se certificiraju proizvodi koji ispunjavaju te kriterije.

Preporučujemo te mjere jer potrošačima i trgovcima omogućuju jednostavan pristup informacijama o proizvodima koje kupuju ili prodaju. Da biste to učinili, jednostavno se posavjetujte sa sustavom certificiranja. Certificiranje također smanjuje jaz između jeftinih i skupih proizvoda dostupnih na tržištu. Jeftini proizvodi neće zadovoljiti tražene kriterije i stoga se neće moći predstaviti kao kvalitetni. Ispunjavanjem kriterija certificiranja okoliš će biti zaštićen, štedeći resurse i potičući odgovornu potrošnju.

4. Preporučujemo provedbu europskog programa za potporu malim lokalnim proizvođačima u strateškim sektorima u svim državama članicama. Ti bi proizvođači imali koristi od strukovnog osposobljavanja, financijske potpore putem subvencija i (ako su sirovine dostupne u Uniji) poticaja za proizvodnju više prihvatljive robe na štetu uvoza.

Preporučujemo te mjere jer pružanjem potpore proizvođačima u strateškim sektorima koji se nalaze u Uniji Unija može steći gospodarsku neovisnost u tim sektorima. Time se može samo promicati jačanje cijelog proizvodnog procesa i time potaknuti inovacije. To će dovesti do održivije proizvodnje sirovina u Uniji, čime će se smanjiti troškovi prijevoza i zaštititi okoliš.

5. Preporučujemo da se provedba ljudskih prava na europskoj razini poboljša kako slijedi: povećati svijest među zemljama koje ne poštuju, u mjeri u kojoj je to potrebno, Europsku konvenciju o ljudskim pravima (EKLJP) ili Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda; Osigurati strogo praćenje, koje koordiniraju Europska unija i Pregled stanja u području pravosuđa, mjere u kojoj se ljudska prava poštuju u različitim državama članicama i osigurati njihovo strogo poštovanje različitim oblicima sankcija.

Preporučujemo te mjere jer su države članice već prihvatile ljudska prava kada su ratificirale Europsku konvenciju o ljudskim pravima, ali sada je potrebno poboljšati njihovo prihvaćanje u svakoj državi članici kako bi ljudska prava bila poznata i aktivno se provodila u tim državama članicama.

6. Preporučujemo pokretanje revizije i intenzivne komunikacijske kampanje na europskoj razini kako bi se osiguralo da su EURES (Europska mreža službi za zapošljavanje), portal EU-a za imigraciju i europski alat za profiliranje vještina državljana trećih zemalja poznatiji europskim građanima i da ih poduzeća iz EU-a češće upotrebljavaju za objavljivanje i objavljivanje slobodnih radnih mjesta.

Preporučujemo da se ne uspostavi nova internetska platforma za objavljivanje slobodnih radnih mjesta za mlade Europljane. Već postoji više nego dovoljno takvih inicijativa na europskoj razini. Smatramo da je za podizanje svijesti o postojećoj radnoj snazi i mogućnostima zapošljavanja na europskoj razini bolje poboljšati ono što već postoji.

Podos 1.2 – Granice

7. Preporučujemo uspostavu mehanizma EU-a za migraciju radne snage na temelju stvarnih potreba europskih tržišta rada. Trebao bi postojati jedinstveni sustav za priznavanje stručnih i akademskih kvalifikacija unutar Europske unije i u trećim zemljama. Trebale bi postojati ponude stručnih kvalifikacija te ponude kulturne i jezične integracije za kvalificirane migrante. Tražitelji azila s odgovarajućim kvalifikacijama trebali bi imati pristup tržištu rada. Trebala bi postojati integrirana agencija na kojoj bi se mogla temeljiti europska mreža službi za zapošljavanje.

Sud preporučuje te mjere jer je Europi potrebna kvalificirana radna snaga u određenim sektorima u kojima nije moguće u potpunosti zadovoljiti potražnju radnika u EU-u. Trenutačno nema dovoljno održivih načina da se zakonski podnese zahtjev za radnu dozvolu u EU-u. Europski sustav za priznavanje stručnih i akademskih kvalifikacija olakšat će ispunjavanje tih potreba i pojednostaviti migracije radne snage unutar Unije i useljavanje radnika iz zemalja izvan Unije. Stoga bi se potražnja za radnom snagom mogla bolje zadovoljiti, a nezakonitom imigracijom bolje upravljati. Otvaranjem mehanizma useljavanja radne snage tražiteljima azila ubrzala bi se njihova integracija u europska gospodarstva i društva.

8. Preporučujemo da Europska unija ojača svoje zakonodavstvo kako bi Frontex dobio više ovlasti i neovisnosti. Stoga će moći intervenirati u svim državama članicama kako bi se osigurala zaštita svih vanjskih granica Unije. Međutim, Unija bi trebala provoditi revizije Frontexovih organizacijskih procesa jer Frontex mora djelovati potpuno transparentno kako bi se izbjegla svaka vrsta zlouporabe.

Preporučujemo te mjere jer smatramo da je neprihvatljivo da se Frontexu uskrati pristup granicama, posebno u slučaju kršenja ljudskih prava. Želimo osigurati da Frontex primjenjuje zakonodavstvo EU-a. Frontex mora biti podvrgnut provjerama i inspekcijama kako bi se izbjeglo neprimjereno ponašanje unutar Frontexa.

9. Preporučujemo da Europska unija, posebno za gospodarske migrante, organizira mogućnost odabira građana u zemlji podrijetla (na temelju njihovih dokazanih vještina, podrijetla itd.) kako bi se utvrdilo tko bi mogao doći na posao u Uniju u skladu s potrebama gospodarstva i slobodnim radnim mjestima u zemlji domaćinu. Ti kriteriji za odabir moraju biti javni i dostupni svima. U tu bi svrhu trebalo osnovati Europsku (internetsku) agenciju za imigraciju.

Preporučujemo te mjere jer na taj način više ne bi bilo potrebe za nezakonitim prelaskom granica. Kontrolirao bi se protok ljudi koji ulaze u EU, čime bi se smanjio pritisak na granice i istodobno olakšalo zadovoljavanje potreba za radnom snagom u zemljama domaćinima.

10. Preporučujemo da Europska unija osigura da su politika prihvata i objekti za prihvrat identični na svim granicama, da poštuju ljudska prava i jamče sigurnost i zdravlje svih migranata (uključujući, na primjer, trudnice i djecu).

Preporučujemo te mjere jer pridajemo veliku važnost jednakom postupanju prema migrantima na svim granicama. Želimo spriječiti da migranti predugo borave na granicama i da države članice budu preopterećene priljevom migranata. Države članice moraju biti dobro opremljene kako bi ih mogle smjestiti.

Os 2: EU kao međunarodni partner

Podos 2.1. Trgovina i odnosi iz etičke perspektive

11. Preporučujemo da EU uvede ograničenja na uvoz proizvoda iz zemalja koje dopuštaju dječji rad. U tu bi svrhu trebalo sastaviti crnu listu trgovačkih društava, koju bi trebalo redovito ažurirati s obzirom na razvoj događaja. Također preporučujemo da se djeci koja prestanu raditi zajamči progresivan pristup obrazovanju i da se potrošače informira o dječjem radu putem informacija koje Europska unija službeno širi, primjerice kampanjama ili pripovijedanjem.

Preporučujemo te mjere jer smo uvjereni da postoji veza između nedostatka školovanja i dječjeg rada. Ovom preporukom želimo podići svijest među potrošačima i smanjiti potražnju za proizvodima koje proizvode djeca kako bi ta praksa na kraju nestala.

12. Preporučujemo da Europska unija uspostavi partnerstva sa zemljama u razvoju kako bi poduprla njihovu infrastrukturu i podijelila stručno znanje u zamjenu za uzajamno korisne trgovinske sporazume koji će ih pratiti u prelasku na zelene izvore energije.

Preporučujemo te mjere kako bi se olakšao prijelaz zemalja u razvoju na obnovljive izvore energije putem trgovinskih partnerstava i diplomatskih sporazuma. Europska unija i zemlje u razvoju tako bi razvile dobre dugoročne odnose koji bi pomogli u borbi protiv klimatskih promjena.

13. Preporučujemo da Europska unija zahtijeva da se na svim proizvodima široke potrošnje prikaže europski pokazatelj utjecaja na okoliš (ecoscope). Ecoscore bi se izračunao na temelju emisija iz proizvodnje i prijevoza te na temelju štetnosti sadržaja, na temelju popisa opasnih proizvoda. Ecoscoreom bi trebalo upravljati i kontrolirati ga europsko tijelo.

Preporučujemo te mjere kako bi europski potrošači postali svjesniji ekološkog otiska proizvoda koje kupuju. Ecoscore bi omogućio da se putem zajedničke ljestvice diljem Europe lako naznači koliko je proizvod prihvatljiv za okoliš. Ecoscore bi trebao imati QR kod na poleđini proizvoda kako bi mogao pregledati dodatne informacije o njegovu ekološkom otisku.

Podos 2.2. Međunarodno djelovanje u području klime

14. Preporučujemo da Europska unija donese strategiju kako bi postala autonomnija u proizvodnji energije. Europsko tijelo koje okuplja europske institucije koje su trenutačno zadužene za energiju trebalo bi koordinirati razvoj obnovljivih izvora energije u skladu s potrebama, kapacitetima i resursima država članica, poštujući pritom njihovu suverenost. Institucije potiču međusobnu razmjenu znanja kako bi provele tu strategiju.

Ove mjere preporučujemo jer nas naša trenutna ovisnost čini ranjivima u slučaju političkih napetosti sa zemljama iz kojih uvozimo energiju. Svjedočimo tome i s elektroenergetskom krizom. Međutim, takvom bi se koordinacijom trebao poštovati suverenitet svake zemlje.

15. Preporučujemo jačanje ekoloških standarda za izvoz otpada unutar i izvan EU-a, kao i strože kontrole i sankcije za zaustavljanje nezakonitog izvoza. EU bi trebao poticati države članice da dodatno recikliraju vlastiti otpad i upotrebljavaju ga za proizvodnju energije.

Preporučujemo da se tim mjerama stane na kraj šteti za okoliš koju nanose zemlje koje odlažu svoj otpad na štetu drugih zemalja, posebno kada postoji potpuna neusklađenost sa standardima zaštite okoliša.

16. Preporučujemo da EU odlučnije promiče aktualnu zelenu tranziciju s ciljem uklanjanja ambalaže koja onečišćuje okoliš. To bi se trebalo postići poticanjem smanjenja ambalaže ili promicanjem ekološki prihvatljivije ambalaže. Kako bi se mala poduzeća prilagodila, trebala bi dobiti potporu i prilagodbe.

Preporučujemo te mjere jer moramo smanjiti upotrebu prirodnih resursa, posebno sirovina iz zemalja izvan Unije. Moramo smanjiti i štetu koju Europljani nanose našem planetu i njegovoj klimi. Ključno je bolje podupirati mala poduzeća kako bi se mogla prilagoditi bez povećanja cijena.

17. Preporučujemo da zemlje Europske unije na ozbiljniji način zajedno razmotre pitanje nuklearne energije. Potrebna je veća suradnja kako bi se procijenila upotreba nuklearne energije i njezina uloga u prelasku Europe na zelenu energiju.

Preporučujemo ove mjere jer zemlja ne može sama riješiti nuklearno pitanje. U polovini država članica trenutačno postoji više od 100 reaktora, a novi su reaktori u izgradnji. Budući da dijelimo zajedničku elektroenergetsku mrežu, niskouglijčna električna energija koju proizvode koristi svim Europljanima i povećava energetske autonomije našeg kontinenta. Osim toga, napuštanje nuklearnog otpada ili nesreće utjecalo bi na nekoliko zemalja. Bez obzira na to odlučuje li se o korištenju nuklearne energije ili ne, Europljani moraju o tome raspravljati zajedno i definirati usklađene strategije uz poštovanje nacionalnog suvereniteta.

Podos 2.3. Promicanje europskih vrijednosti

18. EU bi trebao biti bliži građanima. Preporučujemo da EU razvije i ojača veze s građanima i lokalnim institucijama kao što su lokalne vlasti, škole i općine. Cilj je poboljšati

transparentnost, doprijeti do građana, informirati ih o konkretnim inicijativama EU-a i bolje komunicirati opće informacije o EU-u.

Preporučujemo te mjere jer postojeće informacije o EU-u nisu dovoljno dostupne svim društvenim skupinama i ne utječu na obične građane. Često su dosadni, teško ih je razumjeti i neprijateljski su raspoloženi. Ta se situacija mora promijeniti kako bi građani imali jasnu viziju djelovanja i uloge EU-a. Kako bi se privukao javni interes, informacije o EU-u moraju biti lako dostupne, motivirajuće, zanimljive i napisane na svakodnevnom jeziku. Evo naših prijedloga: organizaciju posjeta europskih političara školama, radijskih kampanja u obliku podcasta, pisama, novinskih članaka, promidžbenih autobusa i društvenih medija, lokalnih skupština građana i osnivanje posebne radne skupine za poboljšanje komunikacije EU-a. Tim će se mjerama građanima omogućiti da dobiju informacije o EU-u koje nacionalni mediji ne filtriraju.

19. Preporučujemo veće sudjelovanje građana u politikama EU-a. Predlažemo organizaciju događanja koja uključuju izravno sudjelovanje građana po uzoru na Konferenciju o budućnosti Europe. Trebali bi biti organizirani na nacionalnoj, lokalnoj i europskoj razini. EU bi trebao razviti dosljednu strategiju i centralizirane smjernice za te događaje.

Preporučujemo te mjere jer će se tim vježbama participativne demokracije pružiti točne informacije o EU-u i poboljšati kvaliteta politika EU-a. Događanja bi trebalo organizirati tako da se promiču temeljne vrijednosti Unije – demokracija i sudjelovanje građana. Tim bi se događanjima političarima pružila prilika da dokažu građanima da im je važno da su građani informirani o aktualnim događajima i da su uključeni u njihovu definiciju. Centraliziranim smjernicama osigurat će se dosljednost i ujednačenost nacionalnih i lokalnih konferencija.

Os 3: Snažan EU u mirnom svijetu

Podos 3.1. Sigurnost i obrana

20. Preporučujemo da se buduće „zajedničke oružane snage Europske unije” upotrebljavaju prvenstveno u obrambene svrhe. Agresivna vojna akcija bilo koje vrste je isključena. To bi u Europi omogućilo pružanje pomoći u slučaju krize, posebno u slučaju prirodne katastrofe. Izvan europskih granica time bi se omogućilo raspoređivanje resursa na područjima s iznimnim okolnostima, isključivo u okviru pravnog mandata Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, a time i u skladu s međunarodnim pravom.

Ako se provede, ova bi preporuka omogućila Europskoj uniji da se smatra vjerodostojnim, odgovornim, snažnim i mirnim partnerom na međunarodnoj sceni. Njegovi povećani kapaciteti za odgovor na krizne situacije u zemlji i inozemstvu stoga bi trebali pomoći u zaštiti njegovih temeljnih vrijednosti.

Podos 3.2. Donošenje odluka i vanjska politika EU-a

21. Preporučujemo da se o svim područjima u kojima se odluke donose jednoglasno sada odlučuje kvalificiranom većinom. Jedine iznimke trebale bi biti pristupanje novih država članica Uniji i izmjena temeljnih načela Unije sadržanih u članku 2. Ugovora iz Lisabona i Povelji Europske unije o temeljnim pravima.

Time bi se ojačao položaj EU-a u svijetu predstavljanjem ujedinjene fronte u odnosu na treće zemlje te bi se općenito olakšao njegov kapacitet za odgovor, a posebno njegov odgovor na krizu.

22. Preporučujemo da Europska unija ojača svoj kapacitet za izricanje sankcija državama članicama, vladama, subjektima, skupinama ili organizacijama te pojedincima koji ne poštuju njezina temeljna načela, sporazume i zakone. Nužno je da se postojeće sankcije brzo provedu i učinkovito provedu. Sankcije izrečene trećim zemljama trebale bi biti razmjerne djelovanju koje ih je pokrenulo, učinkovite i pravodobno primijenjene.

Da bi EU bio vjerodostojan i pouzdan, mora nametnuti sankcije onima koji krše njegova načela. Te bi se kazne trebale primjenjivati učinkovito i brzo te podlijegati provjerama.

Podos 3.3. Susjedne zemlje i proširenje

23. Preporučujemo da Europska unija dodijeli poseban proračun za razvoj obrazovnih programa namijenjenih funkcioniranju EU-a i njegovim vrijednostima. Ti će se programi zatim ponuditi onim državama članicama koje ih žele uključiti u svoje školske kurikule (primarno i srednjoškolsko obrazovanje i sveučilišta). Osim toga, studentima koji žele studirati u drugoj europskoj zemlji u okviru programa Erasmus mogao bi se ponuditi poseban tečaj o EU-u i njegovu funkcioniranju. Studenti koji odaberu ovaj tečaj imaju prednost u korištenju tih programa Erasmus.

Preporučujemo te mjere kako bi se povećao osjećaj pripadnosti EU-u. Na taj će se način građani bolje poistovjetiti s Unijom i prenijeti njezine vrijednosti. Osim toga, tim će se mjerama poboljšati transparentnost u pogledu funkcioniranja EU-a i koristi od njegova sudjelovanja, kao i borba protiv antieuropskih pokreta. Te bi mjere trebale odvratiti države članice od napuštanja EU-a.

24. Preporučujemo da EU u većoj mjeri iskoristi svoju političku i gospodarsku važnost u odnosima s drugim zemljama kako bi se spriječilo da se određene države članice suočavaju s bilateralnim gospodarskim, političkim i socijalnim pritiscima.

Preporučamo ove mjere iz tri razloga. Prvo, ojačat će osjećaj jedinstva unutar EU-a. Drugo, jednostrana reakcija bit će jasan, snažan i brz odgovor kako bi se izbjeglo zastrašivanje ili represija trećih zemalja nad državama članicama EU-a. Naposljetku, njima će se ojačati sigurnost Unije i osigurati da se nijedna država članica ne osjeća napuštenom ili zanemarenom. Bilateralne reakcije dijele EU i slabost su koju treće zemlje koriste protiv nas.

25. Preporučujemo da EU poboljša svoju komunikacijsku strategiju. S jedne strane, EU bi trebao povećati svoju vidljivost na društvenim mrežama i aktivno promicati svoj sadržaj. S druge strane, trebala bi nastaviti organizirati godišnje konferencije kao što je Konferencija o budućnosti Europe. Također preporučujemo da nastavi poticati inovacije promicanjem pristupačne europske društvene mreže.

Ti prijedlozi ne bi samo doprli do mladih, već bi i povećali interes i sudjelovanje europskih građana s pomoću privlačnijeg i učinkovitijeg komunikacijskog alata. Organizacija događanja, kao što je Konferencija o budućnosti Europe, trebala bi građanima omogućiti veću uključenost u postupak donošenja odluka i osigurati da se njihov glas čuje.

26. Preporučujemo da države članice donesu snažnu viziju i zajedničku strategiju za usklađivanje i učvršćivanje europskog identiteta i jedinstva prije daljnjeg proširenja Unije.

Smatramo da je prije razmatranja integracije drugih zemalja ključno ojačati EU i odnose među državama članicama. Što je više država članica u EU-u, to će donošenje odluka biti složenije; Stoga je važno preispitati jednoglasno odlučivanje u postupcima donošenja odluka.

Os 4: Migracije s ljudskog stajališta

Pododjeljak 4.1. Rješavanje uzroka iseljavanja

27. Preporučujemo da Europska unija aktivno sudjeluje u gospodarskom razvoju trećih zemalja i zemalja iz kojih potječu najveći tokovi migranata. Uz pomoć relevantnih tijela (lokalnih nevladinih organizacija i lokalnih političara, stručnjaka na terenu itd.) EU bi trebao tražiti načine za mirnu i učinkovitu intervenciju u zemljama iz kojih potječu najveći tokovi migranata i koje su prihvatile modalitete suradnje. Te bi intervencije trebale imati opipljive i mjerljive učinke, koje bi trebalo jasno istaknuti kako bi europski građani mogli razumjeti politiku razvojne pomoći Unije. Stoga bi mjere razvojne pomoći EU-a trebale postati vidljivije.

Čak i ako EU radi na međunarodnom razvoju, mora nastaviti s radom i ulagati u transparentnost i vidljivost svoje međunarodne razvojne politike.

28. Preporučujemo uspostavu zajedničkog europskog okvira za usklađivanje radnih uvjeta u cijeloj Uniji (minimalna plaća, radno vrijeme itd.). EU bi trebao nastojati stvoriti zajedničke osnovne standarde rada kako bi se spriječilo da građani napuste svoje zemlje i drugdje traže bolje radne uvjete. U okviru tih standarda EU bi trebao ojačati ulogu sindikata na transnacionalnoj razini. Time bi prepoznao da je unutarnja gospodarska migracija (migracija građana EU-a) ozbiljan problem.

Ova preporuka proizlazi iz nalaza da velik broj ljudi unutar EU-a migrira iz gospodarskih razloga zbog razlika u radnim uvjetima među državama članicama. Podupiremo slobodno kretanje građana, ali smatramo da je migracija građana EU-a između različitih država članica, kada to nije poželjno, uzrokovana gospodarskim razlozima. Zato je važno uspostaviti zajednički okvir za rad.

Podos 4.2. Ljudska pitanja

29. Preporučujemo provedbu zajedničke migracijske politike koja se temelji na načelu solidarnosti. Želimo se usredotočiti na problem izbjeglica. Zajednički postupak za sve države članice EU-a trebao bi se temeljiti na praksama koje su se pokazale najučinkovitijima u svim državama članicama EU-a. Taj bi postupak trebala proaktivno provoditi nacionalna tijela i uprava EU-a.

Problem izbjeglica odnosi se na sve države članice. Te države trenutačno imaju previše različitih praksi, što negativno utječe na izbjeglice i građane EU-a. Stoga je potrebno usvojiti dosljedan i homogen pristup.

30. Preporučujemo da EU pojača svoje napore u informiranju i obrazovanju građana država članica o pitanjima povezanim s migracijama. To bi se trebalo postići obrazovanjem djece, što je prije moguće, na početku osnovne škole, o temama kao što su migracije i integracija. Ako to rano obrazovanje kombiniramo s aktivnostima nevladinih organizacija i organizacija mladih, kao i s velikim medijskim kampanjama, mogli bismo u potpunosti ostvariti svoj cilj. Osim toga, mogli bi se koristiti brojni komunikacijski mediji: letke, televiziju i društvene mreže, među ostalima.

Važno je pokazati da migracije imaju i mnoge pozitivne aspekte, kao što je dodatna radna snaga. Željeli bismo naglasiti važnost podizanja svijesti o oba procesa kako bi građani razumjeli razloge i posljedice migracija i uklonili stigmatu koja proizlazi iz toga što ih se doživljava kao migrante.

Podos 4.3. Granice

31. Preporučujemo da se Direktiva 2013/33/EU o minimalnim standardima za prihvata tražitelja azila u državama članicama zamijeni obveznom uredbom EU-a koja će se ujednačeno primjenjivati u svim državama članicama. Prednost bi trebalo dati poboljšanju prihvatnih i smještajnih objekata. Preporučujemo osnivanje posebnog tijela EU-a za praćenje provedbe Uredbe.

Naime, Direktiva se ne provodi ujednačeno u svim državama članicama. Uvjeti u izbjegličkom kampu Moria ne smiju se duplicirati. Stoga bi preporučenu uredbu trebalo provesti i uključiti obvezne kazne. Tijelo za praćenje trebalo bi biti stabilno i pouzdano.

32. Preporučujemo da EU osigura da svi tražitelji azila i izbjeglice pohađaju jezične i integracijske tečajeve tijekom razmatranja zahtjeva za boravak. Tečajevi bi trebali biti

obvezni, besplatni i uključivati osobnu pomoć za početnu integraciju. Trebali bi početi u roku od dva tjedna od podnošenja zahtjeva za boravak. Također bi trebalo uspostaviti mehanizme poticaja i sankcija.

Učenje jezika i razumijevanje kulture, povijesti i etike zemlje dolaska ključan je korak u integraciji. Trajanje vremena prije početka početnog procesa integracije negativno utječe na socijalnu asimilaciju migranata. Mehanizmi sankcija mogu pomoći u utvrđivanju spremnosti migranata na integraciju.

Os 5: Odgovornost i solidarnost u EU-u

Podos 5.1. Raspodjela migranata

33. Preporučujemo da se Dublinski sustav zamijeni pravno obvezujućim ugovorom kako bi se osigurala pravedna, uravnotežena i razmjerna raspodjela tražitelja azila u EU-u na temelju solidarnosti i pravde. Trenutačno izbjeglice moraju podnijeti zahtjev za azil u prvoj državi članici dolaska. Ta promjena sustava trebala bi biti što brža. Prijedlog Europske komisije o novom paktu EU-a o migracijama i azilu iz 2020. dobar je početak i trebao bi imati pravni oblik jer uključuje kvote za raspodjelu izbjeglica među državama članicama EU-a.

To preporučujemo jer se postojećim dublinskim sustavom ne poštuju načela solidarnosti i pravde. Njime se znatno opterećuje države članice koje se nalaze u blizini vanjskih granica EU-a i koje tražitelji azila prelaze kako bi ušli na njihovo državno područje. Sve države članice moraju preuzeti odgovornost za upravljanje priljevom izbjeglica u EU. EU je zajednica zajedničkih vrijednosti i mora djelovati u skladu s tim.

34. Preporučujemo da EU brže i u skladu sa zajedničkim standardima pomaže državama članicama u obradi zahtjeva za azil. Osim toga, izbjeglicama bi trebalo osigurati humanitarni smještaj. Kako bi se iskrcale zemlje dolaska i kako bi se njihovi zahtjevi za azil mogli obraditi drugdje, preporučujemo brzo i učinkovito premještanje izbjeglica u različite države članice nakon njihova prvog dolaska u EU. U tu svrhu potrebna je financijska i organizacijska potpora EU-a iz Agencije EU-a za azil. Osobe čiji su zahtjevi za azil odbijeni moraju se učinkovito vratiti u svoju zemlju podrijetla, pod uvjetom da se njihova zemlja podrijetla smatra sigurnom.

Sud to preporučuje jer postupci azila trenutačno traju predugo i mogu se razlikovati među državama članicama. Ubrzavanjem postupaka azila izbjeglice provode manje vremena čekajući konačnu odluku u objektima za privremeni smještaj. Tražitelji azila mogu se brže integrirati.

35. Preporučujemo snažnu financijsku, logističku i operativnu potporu EU-a za upravljanje prvim prihvatom, što bi moglo dovesti do integracije ili repatrijacije nezakonitih migranata. Korisnici te potpore su granične države EU-a koje snose teret migracijskog priljeva.

Zbog svojeg zemljopisnog položaja neke su države najviše pogođene priljevom migranata.

36. Preporučujemo jačanje mandata Agencije EU-a za azil kako bi se postigla pravedna raspodjela tražitelja azila unutar država članica. Time bi se trebale uzeti u obzir potrebe tih tražitelja azila te logistički i gospodarski kapaciteti država članica i njihove potrebe na tržištu rada.

Koordiniranom i centraliziranom raspodjelom tražitelja azila, koju države članice i njihovi građani smatraju pravednom, izbjegavaju se kaotične situacije i društvene napetosti te jača solidarnost među državama članicama.

Podos 5.2. Zajednički pristup azilu

37. Preporučujemo osnivanje sveobuhvatne europske institucije ili jačanje Agencije EU-a za azil kako bi mogla obrađivati zahtjeve za azil za cijelu Europsku uniju i odlučivati na temelju jedinstvenih standarda. Ta bi agencija također trebala biti odgovorna za pravednu raspodjelu izbjeglica. Također bi trebala definirati sigurne i nesigurne zemlje podrijetla te biti odgovorna za vraćanje odbijenih tražitelja azila.

Trenutačna politika azila obilježena je nejasnim odgovornostima i različitim standardima među državama članicama EU-a. Stoga postupanje s postupcima azila nije jednako u različitim državama članicama. Osim toga, Agencija Europske unije za azil trenutačno ima samo moć utjecaja. Može samo savjetovati države članice o pitanjima azila.

38. Preporučujemo da se bez odgode uspostave specijalizirani centri za azil za maloljetnike bez pratnje u svim državama članicama EU-a. Cilj je osigurati smještaj i skrb za maloljetnike u skladu s njihovim posebnim potrebama i što je prije moguće.

Mi dajemo ovu preporuku jer:

- 1) mnogi maloljetnici vjerojatno će biti traumatizirani (jer dolaze iz područja sukoba);
- 2) različita djeca imaju različite potrebe (ovisno o dobi, zdravlju itd.);
- (3) ako se ta preporuka provede, njome bi se osiguralo da ranjivi i traumatizirani maloljetnici dobiju svu potrebnu skrb što je prije moguće;
- 4) ti su maloljetnici budući europski građani i stoga bi, ako se prema njima postupa na odgovarajući način, trebali pozitivno doprinijeti budućnosti Europe.

39. Preporučujemo uspostavu zajedničkog, brzog i transparentnog sustava za obradu zahtjeva za azil. Taj bi postupak trebao uključivati minimalne standarde i primjenjivati se na isti način u svim državama članicama.

Mi dajemo ovu preporuku jer:

- 1) ako se ta preporuka provede, obrada zahtjeva za azil bila bi brža i transparentnija;
- 2) sporost postojećih postupaka dovodi do nezakonitosti i kažnjivosti,
- 3) minimalni standardi predviđeni u našoj preporuci trebali bi uključivati poštovanje ljudskih prava, zdravstvenih i obrazovnih potreba tražitelja azila;
- 4) provedba ove preporuke rezultirala bi boljim pristupom zapošljavanju i samodostatnosti, što bi omogućilo pozitivan doprinos europskom društvu; manje je vjerojatno da će tražitelji azila čiji je radni status reguliran biti žrtve zlostavljanja u svojem radnom okruženju; time bi se mogla promicati samo integracija svih uključenih strana;
- 5) Produljeni boravak u centrima za azil negativno utječe na mentalno zdravlje i dobrobit osoba.

40. Preporučujemo sveobuhvatan pregled svih sporazuma i zakonodavstva kojima se uređuju azil i imigracija u Europi. Preporučujemo pristup na razini Europe.

Mi dajemo ovu preporuku jer:

- 1) od 2015. svi su postojeći sporazumi neprimjenjivi, nepraktični i neprimjereni;
- 2) EU treba promatrati kao glavnu "agenciju" koja nadzire sve druge agencije i nevladine organizacije čija je zadaća izravno se baviti pitanjima azila;
- 3) države članice koje su najviše pogođene situacijom su one koje su u velikoj mjeri ostavljene da se same bore s problemom; izbor „à la carte” nekih država članica ne daje sliku jedinstva;
- 4) novim ciljanim zakonodavstvom poboljšala bi se budućnost svih tražitelja azila i ojačalo jedinstvo Europe;
- 5) nedostaci u postojećem zakonodavstvu dovode do sukoba i nedostatka usklađenosti diljem Europe te dovode do povećane netolerancije migranata među europskim građanima.
- 6) Strože i relevantno zakonodavstvo smanjilo bi kriminal i zlouporabu postojećeg sustava azila.

Prilog: OSTALE PREPORUKE PODNOŠENE PANELOM ALI NE DONOŠENE

Os 1: Samodostatnost i stabilnost

Podod 1.1. Autonomija EU-a

Ako to zatraže zemlje u razvoju, preporučujemo da se interventni programi za gospodarski razvoj razvijaju na temelju partnerstava prilagođenih potrebama svake zemlje i/ili na temelju trgovinskih sporazuma. Za to je najprije potrebno procijeniti gospodarski potencijal predmetnih zemalja, a zatim im pružiti gospodarsku potporu i potrebno strukovno osposobljavanje.

To bi dovelo do veće industrijske neovisnosti i poboljšalo cjelokupnu migracijsku situaciju otvaranjem radnih mjesta; To bi također dovelo do boljih trgovinskih sporazuma u zemljama u razvoju.

Os 2: EU kao međunarodni partner

Podos 2.1. Etička perspektiva trgovinskih odnosa

Sud preporučuje da EU uvede pravila kojima se od poduzeća zahtijeva da revidiraju svoj lanac opskrbe i redovito podnose cjelovito izvješće o reviziji, kao i odredbe za nagrađivanje ili ograničavanje uvoza na temelju etičkih kriterija. Poduzeća bi trebala dostaviti izvješće o unutarnjoj i/ili vanjskoj reviziji ovisno o svojoj veličini.

Potrebno je razviti etički aspekt trgovine s EU-om. To se može postići praćenjem aktivnosti poduzeća u međunarodnim lancima opskrbe i poticanjem poduzeća da se ponašaju u skladu s etičkim kriterijima, primjerice u pogledu opasnih proizvoda, prava i radnih uvjeta, dječjeg rada i zaštite okoliša. Ta se preporuka ne bi primjenjivala na internetske proizvode koje izravno kupuje potrošač.

Os 3: Snažan EU u mirnom svijetu

Podos 3.1. Sigurnost i obrana

Preporučujemo da se preispita trenutačna europska sigurnosna struktura kako bi postala učinkovitija i djelotvornija nadnacionalna struktura s povećanim kapacitetima u cilju stvaranja zajedničke vojske Europske unije. U tu bi svrhu nacionalne oružane snage trebalo postupno spajati i preoblikovati. Cilj je da se tom fuzijom vojnih kapaciteta diljem Europske unije dugoročno promiče i europska integracija. Stvaranje zajedničke vojske Europske unije zahtijevalo bi i novi sporazum o suradnji s državama članicama EU-a i neeuropskim članicama NATO-a.

Ako se ova preporuka provede, smatramo da će vojne strukture unutar Europske unije postati isplativije i sposobnije reagirati i djelovati kada to bude potrebno. Tim integriranim pristupom ojačala bi se sposobnost Europske unije da odlučno i koordinirano djeluje u kritičnim situacijama.

Os 4: Emigracija s ljudske točke gledišta

Podos 4.1. Rješavanje uzroka iseljavanja

Preporučujemo da EU uspostavi protokol za djelovanje u očekivanju sljedeće migracijske krize, odnosno krize klimatskih izbjeglica. U skladu s Protokolom EU treba proširiti definiciju izbjeglica i tražitelja azila kako bi se uključile osobe pogođene klimatskim promjenama. Budući da će zemlja podrijetla mnogih migranata postati nenaseljiva, protokolom se mora osigurati i nova upotreba za područja pogođena klimatskim

promjenama kako bi se pružila potpora osobama koje su napustile ta područja. Na primjer, poplavljena područja mogla bi se upotrijebiti za stvaranje vjetroelektrana.

Dajemo ovu preporuku jer smo svi odgovorni za klimatsku krizu. Dakle, imamo odgovornost prema onima koji su najviše pogođeni. Čak i ako nemamo prognoze ili konkretne podatke o budućim izbjeglicama, klimatske promjene nesumnjivo će utjecati na milijune ljudi.

Podos 4.2. Ljudska pitanja

Preporučujemo hitno jačanje i financiranje zakonitih i humanitarnih cesta i prijevoznih sredstava kako bi se izbjeglice mogle kretati iz kriznih područja na organiziran način. Tijelo koje je posebno osnovano u tu svrhu trebalo bi uspostaviti i regulirati poseban sustav za sigurnost europskih cesta. Ta agencija mora biti osnovana u skladu sa zakonodavnim postupkom i imati vlastite posebne ovlasti, kako je utvrđeno u njezinu poslovniku.

Trgovina ljudima i krijumčarenje migranata ozbiljna su pitanja koja treba riješiti. Naša preporuka svakako bi smanjila te zabrinutosti.

Podos 4.3. Granice

Preporučujemo da se europskom direktivom osigura da u svakom području života u svakoj državi članici ne živi više od 30 % stanovnika trećih zemalja. Očekuje se da će se taj cilj ostvariti do 2030., a države članice EU-a trebaju dobiti potporu za provedbu tog cilja.

Dajemo ovu preporuku jer će pravednija geografska raspodjela dovesti do toga da lokalno stanovništvo bolje prihvati migrante i time im omogućiti bolju integraciju. Taj se postotak temelji na nedavnom političkom dogovoru u Danskoj.

II A– Nacionalni paneli: Belgija

Ovdjemožete pronaći sve preporuke 50 građana i građanki panela građana i građanki organiziranog pod pokroviteljstvom potpredsjednice vlade i ministrice vanjskih poslova Sophie Wilmès kao doprinos belgijske savezne vlade Konferenciji o dolasku Europe. Tema ovog panela bila je „Kako više uključiti građane u europsku demokraciju”. Iako je vrlo svjesna da Konferencija ima šire područje primjene od samih pitanja EU-a, tema ovog panela pojašnjava zašto se toliko izričito upućuje na EU i njegove institucije. Prema potrebi, upućuje se na Europu općenito.

Kako bi se uzeli u obzir svi doprinosi građana, u ovom su izvješću predstavljene sve preporuke, uključujući one koje nisu dobile običnu većinu nakonačnom glasovanju o svim preporukama. Oni su jasno prepoznatljivi zbog postotka **u crvenoj i podebljanoj boji**. Drugim riječima, neke su preporuke međusobno proturječne, a građani su čak i tijekom završnih rasprava o njima i dalje neuvjerljivi. Ove preporuke su prepoznatljive jer su u *kurzivu*. Za jednu preporuku podjela je bila toliko jasna da je glasovanje završilo *ex aequo*, što je naznačeno **narančastom i podebljanom bojom**. Građani dijele činjenicu da su mišljenja o tim preporukama bila različita. Stoga predlažu da tijela Konferencije o budućnosti Europe i institucije EU-a budu oprezni u provedbi tih preporuka jer postoji oblik podjele na temelju glasovanja.

1. Komunikacija

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Komunikacija o EU-u nezadovoljavajuća je	1.1 Predlažemo da se tečajevi o Europskoj uniji uključe u školske kurikule od treće razine osnovne škole nadalje. Cilj je doprijeti do svih građana i poboljšati znanje o Europskoj uniji.	88.4%
	1.2 Europska unija, a posebno Komisija, trebale bi ministarstvima obrazovanja u različitim državama članicama staviti na raspolaganje obrazovne materijale o funkcioniranju Europe. Osim što objašnjavaju funkcioniranje, sastav i ovlasti institucija, ti tečajevi osposobljavanja trebali bi sadržavati i kratak pregled povijesti europske integracije. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti upotrebi jasnog i razumljivog, pristupačnog jezika, kao i obrazovnih alata kao što su dokumentarni filmovi, isječci ili školski televizijski programi, na sva 24 jezika.	95.0%
2. Europski projekt i dalje je stran građanima	2.1 Predlažemo da europske institucije u svojoj komunikaciji osiguraju da bolje objasne što spada u područje nadležnosti EU-a, ali i što nije u njegovoj nadležnosti.	97.6%
	2.2 Europska unija trebala bi u svoju komunikaciju uključiti poznate primjere iz svakodnevnog života Europljana. Ta bi se objašnjenja trebala prenositi unutar država članica putem sporazuma između europskih institucija i nacionalnih javnih televizijskih kanala kako bi se doprlo do široke publike.	80.5%
	2.3 Osim toga, državljane država članica trebalo bi redovito obavješćivati, primjerice putem videoisječaka, o ulozi Europske unije u drugim državama članicama. Prednosti i nedostaci Europe stoga bi se bolje uzeli u obzir u raspravama o budućnosti Europe.	85.7%
	2.4 Kako bi se ojačao europski identitet, predlažemo redovito podsjećanje i dostupnost informacija o tome kakav bi život Europljanima bio bez EU-a i o njegovim konkretnim postignućima.	92.7%
	2.5 Također predlažemo da Dan Europe (9. svibnja) postane europski državni praznik za sve građane EU-a.	81.4%
	2.6 Preporučujemo da europske institucije još više pozornosti posvete pojednostavljenju, razumijevanju i dostupnosti informacija o prioritetnim temama koje se obrađuju na europskoj razini.	97.6%
	2.7 Preporučujemo da Europska unija izradi pregled pokazatelja u kojem se za svaku zemlju navode sredstva koja je EU dodijelio svakoj prioritetnoj temi. Sve takve informacije trebale bi biti dostupne na internetskim stranicama Europske unije.	93.0%
	2.8 Preporučujemo da Europska unija jasno predstavi zakonodavni rad koji je u tijeku. Sve takve informacije trebale bi	90.7%

	biti dostupne na internetskim stranicama Europske unije.	
	2.9 Želimo da europske institucije budu dostupnije Europljanima. Trebalo bi olakšati njihovo sudjelovanje u raspravama tijekom sjednica Europskog parlamenta.	79.0%
	2.10 Preporučujemo da se sudjelovanje u programu Erasmus proširi na sve studente, bez obzira na njihovu obrazovnu pozadinu (stručna tehnika, izmjena). Svatko bi trebao moći sudjelovati u europskim razmjenama.	79.5%
	2.11 Preporučujemo da se radno sposobnom stanovništvu omogući ostvarivanje koristi od europskih programa razmjene, bez obzira na sektor djelatnosti, i za lokalna poduzeća. Svatko bi trebao moći sudjelovati u europskim razmjenama.	83.7%
	2.12 Preporučujemo uvođenje tečajeva o europskom građanstvu za sve europske građane.	83.7%
3. Zakonodavstvo EU-a ne primjenjuje se na isti način u državama članicama.	3.1 Preporučujemo da se EU više koristi izravno primjenjivim zakonodavstvom u državama članicama. Time bi se smanjile nacionalne razlike u provedbi europskog zakonodavstva, što slabi europski projekt. Time bi se omogućilo i iskorištavanje najvažnijih europskih postignuća kao što su unutarnje tržište, euro i schengensko područje.	81.4%
4. Europska demokracija je ugrožena.	4.1 Preporučujemo da komunikacija EU-a o europskoj demokraciji bude nemilosrdan i nedvosmislen podsjetnik na to što ona znači Europljanima u Europi.	78.0%
	4.2 Vrijednosti i načela Ugovorâ EU-a na koje su se države članice obvezale nakon pristupanja nepovratni su. Njihova zaštita mora i dalje biti osigurana.	81.0%
	4.3 Vrijednosti i načela Ugovora štiti Europski sud i države članice ih ne mogu dovesti u pitanje.	81.0%
5. Informacije o EU-u nisu lako dostupne i razumljive	5.1 Preporučujemo jačanje provjere informacija o europskim pitanjima. Te informacije koje institucije šire i provjeravaju moraju biti lako dostupne europskoj javnosti i nacionalnim medijima u svakoj državi članici.	83.3%
6. Nacionalni mediji često daju negativnu sliku o EU-u	6.1 Proaktivnijom komunikacijom EU također mora biti prisutniji u svakodnevnom životu Europljana. (Na primjer, sponzoriranjem događanja kao što su kulturna događanja koja okupljaju građane i čine ih ponosnima što su građani EU-a. Izvješćivanjem i zadirivanjem Europljanima se omogućio i pristup kontekstualiziranim informacijama o EU-u).	85.7%
7. Građani ne znaju tko ih zastupa u Europskom parlamentu.	7.1 Preporučujemo da se parlamentarci bolje upoznaju u svojoj zemlji podrijetla, posebno izvan izbornih razdoblja. Moraju biti dostupniji. Razlozi za njihovo glasovanje u Europskom parlamentu moraju biti dostupniji europskim građanima na internetskim stranicama Europske unije.	92.7%
	7.2 Preporučujemo da nacionalne političke stranke osiguraju	74.4%

	pomlađivanje kandidata na popisima podnesenima na izborima za Europski parlament. Takav mandat ne bi trebalo smatrati nagradom za dobru i odanu službu u nacionalnoj politici.	
8. Komunikacija EU-a previše je ujednačena; ne uzima u obzir raznolikost stanovništva	8.1 Kako bi se doprlo do dovoljno široke i raznolike publike, preporučujemo da EU putem uključive komunikacije uzme u obzir obrazovni status ciljanih osoba i njihov mogući invaliditet od faze začeća. Osim toga, preporučujemo i uključivanje pojedinaca i organizacija (edukatori na ulici, radnici u susjedstvu, CPAS, civilno društvo) u prijenos ove komunikacije.	73.2%
	8.2 Kako bi se dosegla radna snaga, preporučujemo da se više ulaže u upotrebu postojećih komunikacijskih kanala kako bi se periodično pružale odgovarajuće informacije o EU-u, primjerice putem programa objašnjenja. Osim toga, preporučujemo da se oslonite na ambasadore (pojedince i organizacije) koji promiču projekt EU-a.	83.7%
	8.3 Kako bi se doprlo do mladih i studenata, preporučujemo da se uz postojeće kanale kao što su obrazovanje i relevantni pokreti mladih koriste ambasadori, posebno usmjereni na utjecajne osobe koje mogu doprijeti do mladih putem društvenih medija. Druga preporuka bila bi organizirati paneuropski natječaj kako bi se stvorio lik iz crtića koji privlači mlade i šalje im europske poruke.	69.8%
	8.4 Za starije osobe preporučujemo korištenje istih kanala kao što su oni predloženi za radno stanovništvo. Osim toga, preporučujemo da se pronađe prava ravnoteža između digitalne i nedigitalne komunikacije (tisak, radio, događaji uživo) kako bi se zadovoljile potrebe svih, uključujući one koji su manje udobni u digitalnom okruženju, kao i one koji su manje mobilni u društvu.	85.7%
	8.5 Preporučujemo da se EU putem integracijskih tečajeva koji već postoje u mnogim državama članicama obveže da će uključiti "nove Europljane" (osobe koje putem jednog ili drugog postupka zakonite imigracije borave u EU-u) i da će ih moći upoznati s drugim tradicionalnim kanalima putem kojih EU komunicira. Konačno, preporučujemo i davanje mjesta lokalnom asocijativnom svijetu.	76.7%
	8.6 Također preporučujemo da EU izađe na ulice s uključivom komunikacijom. Na primjer, mogli bi se upotrebljavati (digitalni) plakati, kao i nova sredstva komunikacije kao što su QR kodovi i tradicionalna sredstva.	62.8%
	8.7 Ostale preporuke bile bi učiniti EU vizualnijim (putem malih filmova ili infografika), stvoriti europski sportski pokret kako bi se stvorila veza/osjećaj pripadnosti i europska himna učinila poznatijom.	68.2%

2. Dezinformacije

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Rizik od dezinformiranja sve je prisutniji u medijima	1.1 Preporučujemo da se model financiranja medija, kao i obvezno objavljivanje tokova prihoda, preispitaju na jasan i pristupačan način. Model financiranja medija doista ih potiče na senzacionalizam, a time i na objavljivanje informacija izdvojenih iz konteksta, pretvarajući ih u dezinformacije.	73.8%
	1.2 Preporučamo obvezno navođenje izvora u medijima pružanjem poveznica za njihovu provjeru. Ako to nije moguće, informacije se moraju označiti kao neprovjerene.	90.2%
	1.3 Preporučujemo da Europski regulator za borbu protiv dezinformiranja (vidi točku 2.) bude odgovoran i za akreditaciju provjeravatelja činjenica.	85.4%
	1.4 Preporučujemo uspostavu neovisnog tijela u svakoj državi članici kako bi se provjerila medijska neutralnost. To bi tijelo trebala financirati i nadzirati Europska unija.	75.6%
	1.5 Preporučujemo širenje informacija o URL-ovima službenih internetskih stranica Europske unije kako bi se građane uvjerilo u podrijetlo informacija.	90.2%
2. Mnogi građani sumnjaju u medijsku neutralnost	2.1 Preporučujemo osnivanje europskog regulatornog tijela za borbu protiv dezinformacija. Zadaća tog regulatora bila bi, među ostalim, utvrditi kriterije za oznaku neutralnosti i, prema potrebi, uspostaviti sustav sankcija ili poticaja povezanih s poštovanjem standarda neutralnosti. Alternativno, moglo bi se razmotriti pridržavanje etičke povelje. Oznaku bi dodijelilo neovisno nacionalno tijelo i njome bi se uzele u obzir mjere koje mediji primjenjuju u borbi protiv dezinformacija.	87.5%
	2.2 Preporučujemo uspostavu europske dežurne telefonske linije koja bi građanima omogućila da osude dezinformacije o europskim nadležnostima (političkim i gospodarskim).	82.1%
3. Građani nisu svjesni rizika od dezinformacija kojima su izloženi.	3.1 Preporučujemo da platforme budu obvezne objavljivati jasne i razumljive informacije o rizicima dezinformacija kojima su izloženi njihovi korisnici. Te bi informacije trebalo automatski priopćiti čim se otvori račun.	85.7%
	3.2 Preporučujemo obvezno osposobljavanje u korištenju medija, od rane dobi i prilagođeno različitim	74.4%

	razinama obrazovnog sustava.	
	3.3 Preporučujemo da EU pokrene opetovane kampanje o dezinformacijama. Te se kampanje mogu identificirati logotipom ili maskotom. Europska unija mogla bi prisiliti društvene mreže da to prenesu putem mjesta za emitiranje.	87.5%
4. Sredstva za borbu protiv dezinformacija nisu dovoljna.	4.1 Preporučujemo objavljivanje informacija o algoritmima koji organiziraju poruke koje primaju korisnici platforme na jasnem i razumljivom jeziku.	83.3%
	4.2 Preporučujemo da korisnici mogu lako onemogućiti algoritme koji pojačavaju pristranost u ponašanju. Mogla bi se ispitati i obveza da se korisnicima ponudi pristup drugim izvorima koji brane različita stajališta o istoj temi.	80.0%
	4.3 Preporučujemo da EU podupre stvaranje platforme društvenih medija koja ispunjava vlastite standarde neutralnosti i borbe protiv dezinformacija. Alternativno, višjezičnoj platformi uspostavljenoj za potporu Konferenciji o budućnosti Europe mogle bi se dodati nove funkcije.	56.4%

3. Paneli građana i građanki

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Poteškoće u osiguravanju reprezentativnosti panela građana i građanki. Na kraju je uključen samo mali dio stanovništva.	1.1 Preporučujemo praćenje najnovijih znanstvenih spoznaja o deliberativnoj demokraciji u pogledu uzorkovanja, razvoja i znanstvene validacije metode odabira kako bi se osigurala najbolja moguća reprezentativnost.	89.7%
	1.2 Preporučujemo da za stolom bude dovoljan broj ljudi kako bi se osigurala raznolikost mišljenja i profila, uključujući, ali ne ograničavajući se na osobe na koje se ta tema izravno odnosi.	90.2%
	1.3 Preporučujemo dodavanje kriterija roditeljstva (tj. ima li osoba djecu ili ne?) kriterijima za uzorkovanje, uz tradicionalnije kriterije kao što su spol, dob, mjesto boravišta ili razina obrazovanja.	33.3%
	1.4 Preporučujemo da se utvrde kvote po zemljopisnom području, tj. da se utvrdi da bi se europski panel građana i građanki trebao sastojati od X osoba po europskom zemljopisnom području (koje će se odrediti) kako bi se taj panel uistinu smatrao europskim i kako bi bio valjano promišljen.	73.2%

2. Poteškoće u organizaciji panela na europskoj razini.	1.5 Preporučujemo upotrebu registara stanovništva (ili njihovih ekvivalenta, ovisno o zemlji) kao primarnih baza podataka za izvlačenje ždrijeba kako bi se svima pružila ista prilika da budu odabrani i kako bi se među stanovništvom stvorilo zanimanje za određenu temu.	70.0%
	1.6 Preporučujemo da se sudionicima nadoknadi vrijednost ulaganja i privuku osobe koje ne bi sudjelovale da im se ne isplati naknada.	87.5%
	1.7 Preporučujemo informiranje - vrlo minimalno: niti previše informacija niti previše kompliciranih informacija - prvo sudionici kroz prezentacije stručnjaka kako bi se osiguralo da se čak i ljudi bez prethodnog znanja osjećaju ugodno sudjelujući u raspravama.	82.9%
	1.7.2 Preporučujemo da se o temi panela građana i građanki unaprijed obavijesti kako bi ljudi mogli znati o kojoj se temi obvezuju raspravljati.	78.6%
	1.8 Preporučujemo da se od građana ne zahtijeva sudjelovanje.	97.6%
	2.1 Preporučujemo da se sastanci europskog panela građana i građanki održe u hibridnom obliku (prezentacijski/distancijalni). Mogu sudjelovati i osobe koje fizički ne mogu putovati.	70.0%
	2.2 Preporučujemo da Europska unija radi lakšeg pristupa i organizacije delegira organizaciju panela građana i građanki (o europskim temama) različitim razinama vlasti na nacionalnoj razini.	69.0%
3. Spriječiti zloupotrebu panela građana i građanki u druge svrhe osim onih koje su prijavljene.	2.3 Preporučujemo da se za svaki panel organiziran na europskoj razini odabere samo jedna tema. Svi sudionici i sudionice morat će raspravljati o istoj temi, bez obzira na to odakle dolaze u Europi.	80.5%
	3.1 Preporučujemo da svaki građanin može podnijeti temu na raspravu i da to pravo ne bude rezervirano za politički svijet ili svijet lobista.	82.1%
	3.2 Preporučujemo da pravo inicijative pripada Europskom parlamentu kako bi on definirao temu o kojoj će se raspravljati i zatim usvojio tekstove potrebne za praćenje preporuka proizašlih iz rasprava.	63.4%
4. Poteškoće u odlučivanju o tome kako najbolje organizirati postupak za bolju zastupljenost građana.	4.1.1 Preporučujemo da se zajedno s Parlamentom osnuje stalni panel građana i građanki za obavljanje posebnih zadaća. Redovito će se obnavljati. Time bi se omogućilo dugoročno okupljanje građana i odvojilo vrijeme potrebno za rasprave. Vrijeme omogućuje nijansiranje rasprava i postizanje konsenzusa. Uz taj stalni panel, ad hoc paneli građana i građanki raspravljaju o temama koje je odabrao stalni panel. Predlažemo da se slijedi model Njemačke	54.8%

	jezične zajednice.	
	4.1.2 Preporučujemo osnivanje samo jednog ili više nestalnih europskih panela građana i građanki koji bi se sastajali samo kako bi raspravljali o određenoj temi tijekom određenog razdoblja.	58.5%
	4.2 Preporučujemo da se ne organiziraju europski paneli građana i građanki o hitnim pitanjima jer je potrebno dovoljno vremena kako bi se osigurala kvaliteta rasprava.	63.4%
5. Građani koji sudjeluju u inicijativama participativne demokracije u obliku panela građana i građanki prečesto ne dobivaju povratne informacije o daljnjem postupanju u vezi s njihovim radom, ni kratkoročno ni dugoročno.	5.1 Preporučujemo da se građanima i građankama daju povratne informacije o daljnjem postupanju (ili ne) u vezi s preporukama izdanima nakon europskih panela građana i građanki. Ako se preporuke ne poštuju, uključene europske institucije moraju obrazložiti svoju odluku (npr. nenadležnost). U tu svrhu preporučujemo pisanje redovitih sažetaka tijekom cijelog postupka panela.	97.5%
	6.1 Preporučujemo organiziranje panela građana i građanki, također s djecom od rane dobi (npr. od 10 do 16 godina) kako bi se podigla njihova svijest o sudjelovanju i raspravi. To se može organizirati u školama.	59.5%

4. Referendumi

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
	0.1 Preporučujemo održavanje referenduma o europskim pitanjima na europskoj razini.	73.3%
1. Kultura referenduma znatno se razlikuje među državama članicama	1.1 Preporučujemo da se naruči istraživanje o tome kako stvoriti zajedničku kulturu referenduma u Europi.	70.7%
	1.2 Preporučujemo da se (neovisni stručnjaci) provede istraživanje o potrebi i mogućnosti održavanja referenduma o određenoj temi na europskoj razini.	77.5%
2. Tekst pitanja postavljenog na referendumu može imati negativan učinak jer se na njega može odgovoriti samo „da” ili „ne”, što često	2.1 Preporučujemo osnivanje znanstvenog odbora koji bi razmotrio kako na najobjektivniji mogući način postaviti pitanja koja bi bila predmet europskog referenduma.	87.2%
	2.2 Preporučujemo da postavite pitanja s višestrukim izborom odgovora, nadilazeći jednostavnu alternativu između "da" i "ne" kako biste dodali nijansu ili čak priložili uvjete "da" i "ne" (tj. "da ako...", "ne ako...").	65.0%

polarizira rasprave i društva.	2.3 Preporučujemo da se prazni glasovi ne uzimaju u obzir pri izračunu većine (jednostavna većina ili apsolutna većina). Još uvijek mora biti dovoljno glasova (kvorum se mora poštovati).	75.0%
Izbor teme je također osjetljiv.	2.4.1 Preporučujemo da pitanje postavljeno na europskom referendumu bude obuhvaćeno svim europskim temama koje su u nadležnosti Europske unije.	87.5%
	2.4.2 Preporučujemo isključivanje tema koje bi mogle dovesti do sukoba među državama članicama.	39.0%
	2.5 Preporučujemo da se također mogu postaviti tehnička i teška pitanja, s jasnim tekstom, jer ljudi mogu biti dovoljno informirani.	77.5%
3. Referendum nije demokratski instrument ako ga samo politički svijet može organizirati.	3.1 Preporučujemo da Europski parlament ima pravo inicijative za organiziranje europskih referenduma i da zatim može provesti svoj ishod (Europska komisija i Vijeće trebali bi ga slijediti, bez mogućnosti blokiranja).	67.5%
	3.2 Preporučujemo da inicijativa može doći i od samih građana (npr. slijedeći pravila slična onima koja se primjenjuju na europsku građansku inicijativu).	77.5%
	3.3 Preporučujemo da neutralno tijelo bude odgovorno za praktičnu organizaciju europskog referenduma.	75.0%
4. Savjetodavni ili obvezujući aspekt referenduma mora biti jasno definiran.	4.1.1 Preporučujemo da ishod europskog referenduma bude obvezujući samo ako su ispunjeni određeni uvjeti u pogledu odaziva.	92.7%
	4.1.2 Preporučujemo da rezultati referenduma budu obvezujući samo ako se postigne određena većina (51/49, 70/30). Ti se uvjeti utvrđuju prije svakog referenduma.	72.5%
	4.2 Preporučujemo da ishod europskog referenduma bude obvezujući ako inicijativu njegove organizacije preuzmu građani (koji bi u tu svrhu uspjeli prikupiti niz potpisa), ali indikativan da je inicijativu pokrenula politička institucija.	47.5%
	4.3 Preporučujemo da rezultat europskog referenduma bude obvezujući samo za određene teme, ali ne i za one za koje bi posljedice glasovanja mogle biti vrlo ozbiljne.	40.0%
5. Ljudi često imaju malo informacija prije nego što glasaju na referendumu. Istodobno je ključno pratiti pružene	5.1 Preporučujemo da prije svakog europskog referenduma javnost bude jasno obaviještena o utjecaju rezultata glasovanja na njezin svakodnevni život, putem brošura, kao što je to slučaj u Švicarskoj, i/ili informativnih sastanaka.	97.5%
	5.2 Preporučujemo osnivanje znanstvenog odbora za	87.2%

informacije kako bi se izbjegli štetni utjecaji (domaći ili strani) na glasovanje.	svaki europski referendum kako bi se osigurala neutralnost dostavljenih informacija.	
6. Iako se na referendumu cijelo stanovništvo poziva da izravno glasa (za razliku od panela građana i građanki), uvijek postoji određena količina izostajanja s posla, koja je više ili manje važna.	6.1.1 Preporučujemo da sudjelovanje u glasovanju na europskom referendumu bude obvezno.	43.6%
	6.1.2 Preporučujemo da glasanje na europskom referendumu bude dobrovoljno.	52.5%
	6.2 Kako bi se smanjio izostanak s posla, preporučujemo da se uz glasovanje u papirnatom obliku omogući elektroničko glasovanje (ili čak i uz druge načine glasanja, kao što je glasovanje poštom). E-glasovanje je posebno zanimljivo za ljude koji odlaze na odmor, a također potiče ljude koji su manje zainteresirani da glasaju jer ograničenje putovanja više ne postoji.	90.0%
7. Građani koji sudjeluju u inicijativama participativne demokracije u obliku referenduma prečesto ne dobivaju povratne informacije o daljnjem postupanju nakon njihova glasanja, ni kratkoročno ni dugoročno.	7.1 Preporučujemo da se građanima daju povratne informacije o daljnjem postupanju (ili ne) u vezi s odlukom koju su građani donijeli na europskom referendumu.	92.5%

5. Postojeći alati

5.1. Europski izbori.

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. U različitim državama članicama postoje razlike u propisima	1.1 Predlažemo obvezno glasovanje za Europski parlament, ali s dovoljno informacija kako bi građani razumjeli razloge za to.	50.0%
	1.2 Naša je preporuka da se pravila za izbore za Europski parlament učine što ujednačenijima u svim zemljama, uključujući minimalnu dob.	87.2%
2. Ne postoji dovoljna raznolikost u dobi,	2.1.1 Predlažemo da zastupnici u Europskom parlamentu budu svih dobnih skupina i podrijetla.	82.1%
	2.1.2 Predlažemo da zastupnici u Europskom parlamentu namjerno	82.5%

podrijetlu i spolu europskih građana.	odaberu europsku karijeru, a ne samo zato što su na kraju karijere.	
	2.1.3 Predlažemo da se na popisima mehanizama u alineji odabere uravnotežena raspodjela spolova. mora utvrditi te kriterije i provjeriti jesu li ispunjeni u sastavu kvota. Ako kandidat odbije svoj mandat, zamijenit će ga sljedeći kandidat prema redoslijedu prioriteta koji ima isti spol.	82.5%
	2.1.4 Preporučujemo da kandidati na europskim popisima izvršavaju svoj mandat ako budu izabrani.	89.2%
3. Glasamo za Europski parlament i nemamo pravo glasa u sastavu odbora.	3.1 Predlažemo izmjenu Ugovora kojom bi najveća stranka u Europskom parlamentu mogla imenovati predsjednika Europske komisije.	48.6%
	3.2 Preporučujemo da sastav Europske komisije bude transparentniji, u skladu s određenim osnovnim pravilima, kako bi sastav odražavao glas građana i građanki te kako bi građani znali kako je proveden odabir.	88.9%
4. Ne postoji mnogo informacija o kandidatima, ne zna se mnogo o njima i njihovom programu te političkoj frakciji koju će predstavljati u Europskom parlamentu.	4.1 Predlažemo da se europski kandidati predstave na lokalnoj razini na konkretniji način sa svojim ciljevima i programom putem različitih kanala (komunikacija).	84.2%

5.1.2 Europski ombudsman

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Stranica na drugim jezicima osim engleskog uključuje samo informacije na engleskom jeziku na prve dvije stranice. Time se stvara prepreka za građane koji ne vladaju engleskim jezikom.	1.1 Predlažemo da se informacije na početnoj stranici stave na jezik svakog građanina i da se, ako ih nije moguće prevesti, objave vijesti na engleskom jeziku drugdje na web stranici.	89.2%
2. Ombudsman ne sudjeluje u sankciji i mogućoj naknadi za podnositelja pritužbe	2.1 Predlažemo da Europski ombudsman sudjeluje u postupku pronalaženja i provedbe rješenja/kazne/naknade te da ima pravo glasa u tom pitanju.	71.1%
3. Rok je ponekad vrlo dug za potvrdu registracije na web	3.1 Predlažemo sustav neposredne provjere	47.4%

mjestu (potvrda e-pošte) Ponekad je potrebno 24 sata i demotivira građanina koji se kreće dalje.	valjanosti.	
4. Kada podnesemo pritužbu, pitamo se: Jeste li primijenili sve moguće postupke? Gračanin ne zna uvijek sve postupke i ne može odgovoriti na pitanje.	4.1 Predlažemo da se uključi poveznica na jednostavnu prezentaciju/objašnjenje drugih postupaka	89.5%
5. Stranica izmiritelja je dobro napravljena, ali nije "brandirana" europska, pa to dovodi do pitanja za građane (jesam li na pravoj stranici, je li vjerodostojna? ...).	5.1 Predlažemo reviziju grafičke povelje o lokaciji i njezino bolje usklađivanje s poveljom EU-a (prvi savjet: podići europsku zastavu na vrh stranice). Na prvom „kliknu” mora biti jasno da se građanin nalazi na internetskim stranicama Europskog ombudsmana institucija.	78.4%

5.1.3. Javno savjetovanje

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Internetska stranica za savjetovanje promijenila se, a građanin se u prvom redu šalje na zastarjelu stranicu. Morate pretražiti kako biste pronašli adresu nove stranice.	1.1. Predlažemo brisanje stare stranice i prvo upućivanje na novu stranicu.	81.6%
2. Plan (engleski) i mišljenja (jezik urednika građana) o savjetovanju ne prevode se na jezik čitatelja građana.	2.1. Preporučujemo da se plan prevede na jezik građana. Plan na engleskom blokira svakog građanina koji ne svladava engleski u svom sudjelovanju.	81.6%
	2.2. Predlažemo da se na svaku recenziju stavi kartica / ikona "automatski prijevod", koja povezuje s alatom za prevođenje otvorenog koda kao što je Google translate ili deepl.	65.8%
3. Morate se pretplatiti na daljnje postupanje nakon savjetovanja.	3.1. Predlažemo da se praćenje postupka automatski pošalje svakome tko je reagirao, uz mogućnost odjave.	89.5%
4. Ne znamo utječe li broj mišljenja u jednom smjeru na odbor ili se slična mišljenja uzimaju kao jedno mišljenje	4.1. Preporučujemo da na stranici stavite jasne informacije o tome.	81.6%
	4.2. Ako broj mišljenja u jednom smjeru ima utjecaj, preporučujemo uspostavu sustava koji može filtrirati	60.5%

(ponderiranje ili ne). Ako se broj mišljenja u određenom smislu broji, zabrinuti smo zbog važnosti lobista/aktivista/velikih poduzeća u savjetovanjima, kao i zbog mjera koje EU poduzima u odnosu na građane i dobrovoljni sektor.	lobiste/aktiviste/velika poduzeća itd. kako im se ne bi dala prekomjerna težina.	
	4.3. Preporučujemo stvaranje softvera za umjetnu inteligenciju koji rangira različita mišljenja i broji suprotna ili povoljna mišljenja.	47.4%
	4.4. Predlažemo organiziranje releja između građana i udruga (vojnika): imaju mjesta na koja bi građani mogli doći kako bi dali svoje mišljenje u obliku „kuća Europe” koje bi mogle pomoći u širenju mišljenja građana na europsku razinu. Ta bi mjesta trebala biti smještena na različitim mjestima, na lokalnoj razini, premještena.	62.2%
5. Obrazac obavijesti nije jasan: Postoji otvoreno pitanje i upitnik. Koja je uloga svakog dokumenta, što bi trebalo ispuniti?	5.1 Pojasnite ove informacije na stranici.	81.6%
6. Previše je vještina kad je riječ o alatima	6.1 Predlažemo osnivanje dispečerskog centra za upućivanje zahtjeva nadležnom tijelu.	78.9%

5.1.4 Europska građanska inicijativa

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Građanima koji nemaju internet teže je doći do njih.	1.1 Predlažemo da lokalne vlasti ili knjižnice, koje su neovisne o vladi, budu uključene u širenje ove inicijative i prikupljanje potpisa. I elektronički i na papiru. EU bi trebao analizirati tu mrežu po zemljama i staviti je na raspolaganje građanima koji pokreću inicijativu.	71.1%
2. Broj zemalja koje trebaju sudjelovati premalen je da bi imale dovoljnu potporu.	2.1 Predlažemo povećanje broja zemalja iz kojih se prikupljaju potpisi na 13 zemalja kako bi se dobila veća potpora prijedlogu. Broj potpisa mora se poštovati razmjerno broju stanovnika.	64.9%
3. Troškovi i trud za prikupljanje potpisa su visoki	3.1 Predlažemo financijska sredstva EU-a za potporu tim inicijativama.	71.1%
	3.2 Predlažemo osnivanje tijela za olakšavanje koordinacije među različitim zemljama.	75.7%
4. Postupak je složen za građane.	4.1 Predlažemo stvaranje službe za pomoć kako bi se građanima pomoglo da dovrše postupak.	83.8%
5. Ishod građanske inicijative nije jasan.	5.1 Predlažemo da se Europsku komisiju obveže da raspravlja i radi na daljnjem postupanju u vezi s prijedlogom, a ne samo da	100.0%

	odgovori i potvrdi primitak. Ako Komisija odluči da neće djelovati u skladu s prijedlogom, mora ga opravdati.	
	5.2 Predlažemo da se nakon primitka europske građanske inicijative organizira savjetovanje s građanima kako bi se zatražilo njihovo mišljenje o njoj prije nego što odbor poduzme daljnje korake u vezi s njom. Time bi se izbjeglo samo ekstremno mišljenje/glasovanje za inicijativu i mišljenje osoba koje nisu potpisale inicijativu. Osim toga, ako svi građani i građanke iznesu svoje mišljenje, prijedlog će imati veću važnost na razini EU-a i u daljnjem postupanju.	55.3%

5.1.5 Pravo na podnošenje peticije

Problemi	Preporuke	Uz potporu (%)
1. Europska komisija ima konačnu odluku, nema izvjesnosti o ishodu	1.1 Predlažemo da odbor slijedi preporuku Europskog parlamenta.	81.1%
2. Malo je transparentnosti u pogledu procesa i motivacije odluke.	2.1 Predlažemo redovito obavješćivanje osobe koja podnosi predstavku o napretku i odlukama. U konačnom zaključku moraju biti navedeni i razlozi na kojima se temelji.	94.4%
3. Građanima je teško dokazati potrebu za novim zakonodavstvom.	3.1 Naša je preporuka da se predstavka također koristi kao alat za dokazivanje potrebe za novim zakonodavstvom.	78.4%

II.B Nacionalni paneli: Francuska

Conférence
sur l'**avenir**
de l'**Europe**

L'avenir est **entre** **vos mains**

Contribution citoyenne à
la Conférence sur l'avenir
de l'Europe

Ovaj je dokument sažetak izvješća o doprinosu građana Konferenciji o budućnosti Europe u organizaciji Francuske. Cjelovita verzija izvješća na francuskom jeziku dostupna je na sljedećoj poveznici:

<https://participation-citoyenne.gouv.fr/sites/default/files/2021-11/20211126%20-%20COFE%20-%20Izvješće%20final.pdf>

Ro and
Berger

WAVESTONE

MISSIONS
PUBLIQUES

harris
interactive
a toluna company

MAKE.
ORG

Sažetak

II.B Nacionalni paneli: Francuska 197

Uvod 199

Predstavljjanje glavnih rezultata 202

Predstavljjanje panela regionalnih konferencija 204

Obveze i metodološke pristranosti 206

Dio 1.: Predstavljjanje rezultata regionalnih konferencija o budućnosti Europe 212

Drugi dio: Predstavljjanje rezultata savjetovanja „Riječ mladima” 223

Zaključak 227

1. Vodeća načela procesa organizacije panela 236

2. Odabir sudionika i način sudjelovanja 237

3. Organizacija povjerenstva 240

4. Program rada 240

5. Iznesene preporuke 242

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje 242

Europa u svijetu 247

6. Završna evaluacija sudionika 249

Uvod

Konferencija o budućnosti Europe dosad nezabilježena je aktivnost sudjelovanja građana kojom se omogućuje savjetovanje s građanima²⁷ država članica Europske unije kako bi ih sestavilo u središte odluka koje će se donositi u nadolazećim godinama i desetljećima. Na taj se način građani EU-a pozivaju da izraze svoje mišljenje, predlože promjene i konkretne načine djelovanja koji će Europi omogućiti da postavi novu ambiciju i odgovori na globalne izazove s kojima se danas suočava.

Francuska vlada podupire inicijative trija predsjedništava Konferencije obudućnosti Europe, posebno poticanjem svojih građana da znatno doprinesu internetskoj platformi i organiziraju događanja diljem Francuske.

Usporedno s tim europskim inicijativama vlada je željela provesti participativnu vježbu na nacionalnoj razini.

Uz potporu Ministarstva za odnose s parlamentom i sudjelovanje građana (MRPCC) i stručnog znanja Međuministarskog centra za sudjelovanje građana (CIPC), Ministarstvo za Europu i vanjske poslove (MEAE) organiziralo je vježbu za građane na temelju snažnih metodoloških stranaka (vidjeti u nastavku „Metodološke obveze i stranke”). Pri provedbi programa MEAE se oslonio na konzorcij usluga koji čine Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques i Harris Interactive. Naposljetku, regionalne prefekture imale su ključnu ulogu u organizaciji 18 konferencija diljem zemlje.

U okviru ovog savjetovanja sudionicima je postavljeno jedno pitanje: „Kao *francuski građani, koje promjene želite za Europu?* (usp. Prilog IV. „Mandat za sudjelovanje”).

Ta je nacionalna vježba održana u obliku 18 regionalnih konferencija u 13 metropolskih regija i pet francuskih prekomorskih regija, koje su održane tijekom tri vikenda u rujnu i listopadu 2021., a svaka od njih okupila je 30 do 50 ždrijebom izvučenih građana (ukupno 746). Sinteza tih 18 regionalnih panela zatim je provedena na nacionalnoj konferenciji koja je održana od 15. do 17. listopada 2021. na sastanku Vijeća za gospodarska i socijalna pitanja te okoliš (EGSO u Parizu) te je okupila 98 građana i građanki volontera među sudionicima regionalnih konferencija.

Osim toga, kako bi se istaknuli glasovi mladih Francuza uoči Europske godine mladih 2022., Ministarstvo Europe i vanjskih poslova u partnerstvu s organizacijom Make.org organiziralo je *internetsko savjetovanje pod nazivom „Riječ mladima”*. Više od 50 000 mladih u dobi od 15 do 35 godina izrazilo je svoje ideje i prioritete za Europu 2035.

U ovom su izvješću predstavljeni glavni rezultati dvaju savjetovanja koja je provela vlada.

Metodologija savjetovanja

Zapošljavanje građana koji sudjeluju na regionalnim konferencijama kombiniralo je nasumični odabir sudionika izvlačenjem ždrijeba s njihovim telefonskim brojem i ciljani odabir profila kako bi se doprlo do panela koji predstavlja što je moguće više raznolikosti svakog područja.

Tijekom regionalnih panela sudionici su govorili naizmjeničnim radnim vremenom u skupinama, po stolu od 6 do 8 građana i građanki, uz pratnju posrednika i vrijeme izlaganja na plenarnom zasjedanju. Stručnjaci su bili prisutni tijekom promišljanja kako bi odgovorili na pitanja građana i rasvijetlili ih, osiguravajući pritom neutralan položaj.

Građani su prvi put pozvani da rasprave o svojoj trenutačnoj percepciji Europe. Zatim su **2035.**, uskupinama, a zatim na plenarnoj sjednici, ex-nagradili svoje želje za Europu. Ti su diskoviomogućili identifikaciju između 3 i 8 želja po regiji. Za svaku od tih želja građani su zatim formulirali **promjene** koje su smatrali potrebnima za postizanje željene Europe, a zatim su ih ilustrirali konkretnim prijedlozima koje treba provesti. Taj je proces rezultirao s ukupno 515 izmjena i 1 301 konkretnim prijedlogom na nacionalnoj razini.

Svaka regionalna konferencija rezultirala je sastavljanjem regionalnog objedinjenog izvješća svim sudionicima prije nacionalne konferencije.

Na nacionalnoj sintetskoj konferenciji okupilo se 98 građana i građanki koji su se ždrijebom okupili među sudionicima 18 regionalnih govornika i govornica. Kako bi se osigurala raznolikost nacionalnog panela, među volonterima regionalnih konferencija u metropolskoj Francuskoj i Réunionu ždrijebom je odabrano šest građana i građanki te četiri građana i građanki za ultramorske konferencije, uz poštovanje jednakosti i dobne raznolikosti u svakom regionalnom izvlačenju (vidjeti Prilog II.).

U okviru priprema za nacionalnu konferenciju analizirano je i pomireno 515 promjena utvrđenih na regionalnim konferencijama kada se njihova temeljna namjera činila sličnom ili bliskom kako bi se stvorilo 14 skupina ideja koje odražavaju zajedničku želju za Europom (vidjeti odjeljak 6.). Tih 14 želja za Europu poslužilo je kao osnova za 98 sudionika nacionalne konferencije čija je misija bila obogatiti radu regijama i usporediti želje, promjene i prijedloge Europe uz pomoć 20-ak stručnjaka kako bi se dobio popis prioriteta promjena. Svaka je skupina konačno odabrala tri ključne promjene, od kojih je o prvoj glasovalo svih 98 građana, čime je utvrđeno konačno rangiranje 14 prioriteta promjena. Objedinjeno izvješće objedinjuje sav rad ove konferencije.

Internetskosavjetovanje „Riječ mladima”, provedeno u partnerstvu s organizacijom Make.org, održano je od svibnja do srpnja 2021. Sudjelovalo je više od 50 000 sudionika i podnijelo gotovo 3 000 prijedloga za Europu. Na temelju svih reakcija mladih građana moglo se utvrditi 35 glavnih ideja, od kojih su 22 bile široko prihvaćene, a 13 je bilo kontroverzno među sudionicima (vidjeti dio 11.).

Izlazna točka i dužnost brižnog postupanja

Građani će to izvješće podnijeti vladi 29. studenoga 2021. u prisutnosti francuskih izabranih članova Plenarne skupštine Konferencije o budućnosti Europe. Bit će član trija predsjedništava Konferencije tijekom francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije (PFUE).

Na kraju nacionalne objedinjene konferencije u EGSO-u i kako bi se ispunila velika očekivanja građana i građanki, osnovan je odbor za praćenje građana koji utjelovljuje pravo sudionika i sudionica na praćenje. Taj odbor, koji se sastoji od 15 zastupnika, 14 predstavnika regionalnih konferencija i predstavnika savjetovanja „Riječ mladima”, bit će odgovoran za informiranje građana o budućnosti njihovih prijedloga. Nasvakom sastanku plenarne skupštine Konferencije jedan ili više članova Odbora za praćenje sudjelovat će kao predstavnik francuske inicijative za isticanje prijedloga navedenih u ovom izvješću, istodobno gradeći zajedničko stajalište sa svim zastupljenim europskim građanima.

Svi dokumenti francuskog savjetovanja bit će javni i dostupni svima na platformi francuske države za sudjelovanje građana: mandat za sudjelovanje, regionalni sažeci, nacionalna sinteza, izvješće jamca i završno izvješće.

Predstavljanje glavnih rezultata

(Izvornik je bio u obliku ilustracije)

Panorama de la contribution française à la conférence sur l'avenir de l'Europe

Les citoyens tirés au sort devaient répondre à la question :
« En tant que citoyens français, quels changements souhaitez-vous pour l'Europe ? »

TOP 10 DES CHANGEMENTS PRIORITAIRES POUR L'EUROPE DE 2035

1. Développer la **sobriété énergétique** pour consommer moins en arrêtant le superflu

2. Renforcer la **défense et la sécurité communes** de l'Union européenne

3. Favoriser la **performance économique collective** à travers une industrie autonome, compétitive et valorisée par l'UE

4. Mettre en place un **pouvoir citoyen** à plusieurs échelons : participation, décision, contrôle

5. Tendre vers une **fédération d'États d'Europe** dotée de compétences fortes dans des domaines d'intérêt commun

6. Proposer des **programmes d'échanges** tout au long de la vie

Source : Changements ayant recueilli le plus de votes lors de la conférence nationale sur l'Avenir de l'Europe (15-17 octobre 2021).

Izvor: Najviše izglasanih izmjena na Nacionalnoj konferenciji o budućnosti Europe (15. i 17. listopada 2021.)

Pregled doprinosa Francuske Konferenciji o budućnosti Europe

Građani koji su ždrijebom izvučeni morali su odgovoriti na pitanje: „Kao francuski građani, koje promjene želite za Europu?“

Top 10 prioriternih promjena za Europu od 2035.

1. Razviti **energetsku trezvenost** kako biste manje konzumirali zaustavljanjem suvišnih

2. Jačanje obrane i **zajedničke sigurnosti** Europske unije

3. Poticanje **kolektivnih gospodarskih** rezultata s pomoću autonomne, konkurentne industrije pojačane na razini EU-a

4. Izgradnja moći građana na nekoliko razina: sudjelovanje, donošenje odluka, praćenje

5. Ususret **federaciji europskih država** sa snažnim nadležnostima u područjima od zajedničkog interesa

6. Ponuda cjeloživotnih programarazmjene

7. Partager les cultures européennes par des **manifestations et des événements fédérateurs**

8. Harmoniser la **santé** et la rendre accessible à tous les Européens par une politique commune de santé

9. Développer et piloter au niveau européen les **filières stratégiques** pour assurer notre souveraineté

10. Améliorer la **protection des milieux et des écosystèmes** et créer des **zones protégées** au cœur des zones urbaines, périurbaines et rurales

Consultation en ligne « Parole aux jeunes »

Le 9 mai 2021, le secrétaire d'État chargé des Affaires européennes a lancé une consultation « Parole aux Jeunes » menée par Make.org qui s'est déroulée entre mai et juillet 2021.

50 000 jeunes âgés de 15 à 30 ans ont répondu à la question : « Quelles sont vos **priorités pour l'Europe de demain ?** », avec 2 918 propositions déposées.

Les **idées plébiscitées par les Jeunes français** dans le cadre de cette consultation en ligne s'intègrent à la contribution citoyenne à la Conférence sur l'avenir de l'Europe (cf. détails dans la 2e partie de ce rapport)

7. Dijeljenje europskih kultura putem **ujedinjavanja događanja**

8. Usklađivanje zdravlja i njegova dostupnost svim Europljanima putem zajedničke zdravstvene politike

9. Razvoj strateških **sektora i upravljanje njima na europskoj razini kako bi se osigurao naš suverenitet**

10. Poboljšati **zaštitu okoliša i ekosustava** te stvoriti **zaštićena područja** u središtu urbanih, prigradskih i ruralnih područja

Online savjetovanje "Riječ mladima"

Državni tajnik za europske poslove 9. svibnja 2021. pokrenuo je savjetovanje „Riječ mladima” pod vodstvom Make.org, koje je održano od svibnja do srpnja 2021.

50 000 mladih u dobi od 15 do 30 godina odgovorilo je na pitanje: „Koji su vaši prioriteti za Europu sutrašnjice?”, s 2918 podnesenih prijedloga.

Ideje koje su mladi Francuzi prihvatili u ovom internetskom savjetovanju dio su doprinosa građana Konferenciji o budućnosti Europe (vidjeti pojedinosti u dijelu 2. ovog izvješća).

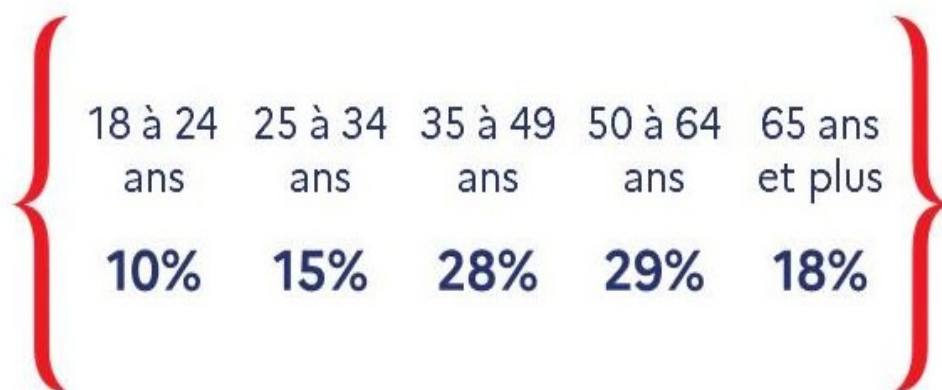
Predstavljanje panela regionalnih konferencija

Raznolik panel od 746 građana i građanki

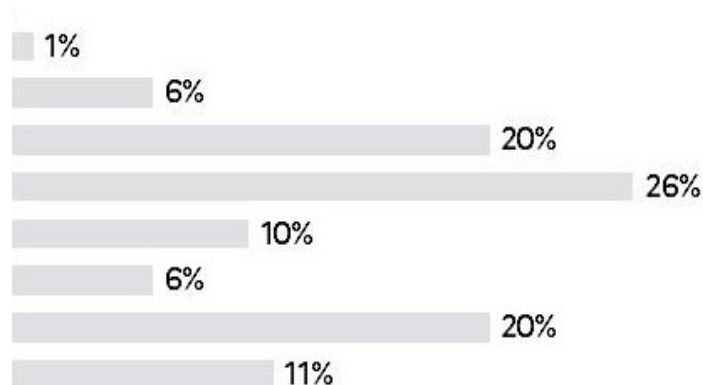
Pregled sudionika na 18 regionalnih konferencija

60% 40%

Poljoprivrednici i poljoprivrednici
Obrtnici – trgovci – poduzetnici
Više rukovodstvo – slobodna zanimanja
Intermedijarna zanimanja
Zaposlenici
Radnici
U mirovini
Ostali neaktivni

Konferencije o budućnosti Europe diljem Francuske

18 regionalnih konferencija, 13 u metropolitanskoj Francuskoj i 5 u inozemstvu

Obveze i metodološke pristranosti

Obveze države

1

Transparentnost

2

Neutralnost

3

Dužnosti u nizu

Metodološke stranke

Territorialisation et proximité

- Consultations organisées dans 13 régions métropolitaines et 5 régions d'outre-mer
- Une consultation nationale de synthèse

Diversité des profils et tirage au sort

- Tirage au sort par génération aléatoire de numéros de téléphone
- Panels représentatifs de la diversité de la population et des points de vue sur l'Europe

Transparence de la démarche

- Supervision par un collège de 3 garants
- Publication en ligne de l'ensemble des documents de synthèse

Débat ouvert sans thématique imposée

- Liberté totale des thèmes traités laissée aux citoyens
- Absence de cadrage thématique

Expertise inversée

- Pas d'apport d'information préalable
- Réflexion collective basée sur le vécu et les opinions des citoyens, apport d'expertise sur demande des citoyens

Collégialité et gouvernance agile-

- Gouvernance hebdomadaire avec l'ensemble des parties prenantes

Devoir de suite

- Mise en place d'un comité de suivi citoyen
- Engagement du gouvernement à porter la parole citoyenne dans l'exercice européen

a. Obveze država prema participativnoj demokraciji

Francuski dio Konferencije o budućnosti Europe dio je predanosti države participativnoj demokraciji, koja se temelji na tri načela: **transparentnost, neutralnost i dužnost brižnog postupanja**.

Nesudjelujući pristup obvezuje organizatora na strogu metodologiju. Način sudjelovanja građana mora omogućiti građanima da sudjeluju u najboljim uvjetima i da slobodno i obrazloženo izraze svoje stajalište.

Transparentnost

Organizacijski tim konferencije predan je tome da sve informacije o savjetovanju budu dostupne građanima:

- okvir u kojem se odvija savjetovanje, • obveze prema građanima;
- ciljeve savjetovanja;
- Rezultati savjetovanja.

Metodologija Konferencije o budućnosti Europe stoga je uspostavljena sa stalnim ciljem osiguravanja transparentnosti za građane. Jasno je utvrđena metodologija za zapošljavanje nasumično odabranih građana, metodološke pristranosti i postupanje s govorom građana. Sudionici su također primili e-poruku sa sažetkom svoje regionalne konferencije na kraju konferencije. Osim toga, svi radni i izlazni dokumenti bit će objavljeni na kraju programa na državnoj platformi za sudjelovanje građana.^{xiii}

XIII www.participation-citoyenne.gouv.fr

Neutralnost

Tijekom savjetovanja organizacijski tim mora osigurati da ostane neutralan u olakšavanju sastanaka i sastavljanju sažetaka s rezultatima. Dionici u programu – facilitatori, facilitatori, stručnjaci – ne bi trebali izraziti svoje mišljenje niti nastojati voditi raspravu na subjektivan način.

Cilj neutralnosti nastojao se postići u svim fazama pripreme ovog savjetovanja, posebno osiguravajući nepristran odabir sudionika, potpunu slobodu u postupcima i nedostatak utjecaja sponzora ili dionika na glas građana. Taj imperativ neutralnosti ostvaren je objektivnim i transparentnim procesom zapošljavanja sudionika, dosljednim metodološkim pristranostima (obrnuta stručnost, nedostatak tematskog oblikovanja rasprava) i posebnom pažnjom posvećenom stavu različitih govornika (posrednika, moderatora, stručnjaka). Naposljetku, organizacijski tim osigurao je da se sve izjave vrednuju i da nije provedeno filtriranje prijedloga građana.

Povjerenstvo **tri jamca**, koje imenuju predsjednici Nacionalne skupštine i Europskog parlamenta te vlada, također je osiguralo da se sva mišljenja izraze i uzmu u obzir.

Dužnosti u nizu

Građani, bez obzira na to jesu li sudjelovali u savjetovanju, imaju pravo biti obaviješteni o tome što je odabrano iz njihovih prijedloga i o mišljenjima koja iz njih proizlaze te iz kojih razloga. To se zove **dužnost da djeluje odmah**.

Međuministarski centar za sudjelovanje građana (CIPC) i Međuministarska uprava za javnu transformaciju (DITP) definiraju ga kao obvezu javnog donositelja odluka da građanima pruži jasan i čitljiv odgovor na planirano daljnje postupanje nakon savjetovanja. Concretement, dužnost praćenja je vratiti se građanima kako bi im objasnili način na koji se njihovi doprinosi uzimaju u obzir i utječu na odluke i prakse uprave.

Vlada je preuzela tu dužnost u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe i najavila ambiciozan mehanizam praćenja na kraju nacionalne konferencije opisane u sljedećem dijelu ovog izvješća (vidjeti „Metodološke stranke”).

b. Metodološki pristupi

Te tri obveze država odražavale su se u metodologiji savjetovanja u obliku **sedam snažnih** metodoloških pristranosti.

1. Teritorijalizacija i blizina

Nacionalna sastavnica Konferencije o budućnosti Europe održana je u obliku 18 regionalnih konferencija u 13 metropolskih regija i pet francuskih prekomorskih regija, nakon čega je uslijedila nacionalna konferencija u Parizu. Odlučivši organizirati panele na lokalnoj razini, cilj je bioprikupiti **glas što je moguće bliže građanima**. Ta je pristranost također obogatila savjetovanje time što je pokazala smjerove konsenzusa i neslaganja među područjima u pogledu različitih tema.

2. Raznolikost profila građana i upotreba ždrijeba

Uoči procesa postavljen je cilj zapošljavanja od 50 građana po regionalnoj konferenciji, uz iznimku ultramorskih konferencija u Martiniqueu, Mayotteu, Guadeloupeu i Gvajani, s po 30 do 40 građana i konferencije Grand Est, na kojoj je bilo prisutno i pet njemačkih državljana iz triju susjednih zemalja. Nasumična generacija telefonskih brojeva omogućila je ždrijeb za građane pozvane na sudjelovanje na regionalnim konferencijama.

Da bi ispunjavali uvjete, građani koji su ždrijebom izvučeni morali su biti stariji od 18 godina i imati boravište u Francuskoj ili stalno boravište u redovnoj situaciji. Svaki regionalni panel građana i građanki morao je predstavljati **raznolikost regionalnog stanovništva** i objediniti različita **stajališta o Europi**. Točna metodologija za zapošljavanje po grupama utvrđena je u Prilogu II.

3. Transparentnost pristupa

Povjerenstvo od tri jamca koje su imenovali državni tajnik za europske poslove, predsjednik Nacionalneskupštine i predsjednik Europskog parlamenta slijedilo je cijeli postupak kako bise osigurala njegova neutralnost i pravilnost. Jamci osobito: provjerio iskrenost zapošljavanja nasumično odabranih građana, dao preporuke za odabir stručnjaka i osigurao da se rasprave pravilno održe na licu mjesta. Na kraju postupka jamci će objaviti svoje mišljenje o savjetovanju. Ovaj dokument bit će objavljen na državnoj platformi za sudjelovanje građana.

Na državnoj platformi za sudjelovanje građana bit će objavljeno i sljedeće: sažetke 18 regionalnih konferencija, sažetak svih promjena izraženih na regionalnim konferencijama, sažetak nacionalne konferencije i konačno završno izvješće podneseno Vladi.

4. Otvorena rasprava bez nametnutih tema

U okviru tog nacionalnog savjetovanja postavljeno je jedno pitanje za građane koji sudjeluju: „Kao francuski građani, koje promjene želite za Europu?“

Kroz uspostavljeni proces i metodologiju, građani su mogli sami odrediti program postavljanja željenih promjena, bez ograničenja određenom temom ili prethodnim normativnim okvirom.

Stoga je cilj bio omogućiti građanima regionalnih konferencija da uživaju punu slobodu utemama skojima su se željeli baviti. Ministarstvo za Europu i vanjske poslove za nacionalni dio Konferencije o budućnosti Europe stoga je odlučilo razviti komplementaran pristup europskoj vježbi, strukturiran oko devet tema: klimatske promjene i okoliš; zdravlje; snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje; EU u svijetu; vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost; digitalna transformacija; europska demokracija; migracije; obrazovanje, kultura, mladi i sport; drugim idejama.^{xiv}

Teme za razmjenu regionalnih konferencija tako su definirali sami građani, a ne pokrovitelj vježbe.

5. Obrnuto stručno znanje

Kako bi se što manje utjecalo na sudionike u procesu prepoznavanja njihovih želja za Europom, odlučeno je da se ne pružaju prethodne informacije ili stručno znanje (npr. o projektu Europske unije *actuel*, njezinim nadležnostima ili funkcioniranju institucija), već da se započne s pitanjima samih građana. Ta metodološka pristranost temelji se na načelu „obrnutog stručnog znanja“, prema kojem **se kolektivno promišljanje** temelji na iskustvima i mišljenjima građana, koji zatim intervjuiraju stručnjake kako bi podržali njihove rasprave i konsolidirali svoje radne hipoteze.

Kako bi se postigao taj cilj, mobilizirani su stručnjaci iz različitih regija (u prosjeku tri), među ostalim iz akademskog svijeta i informacijskih centara Europe Direct na predmetnim područjima. Prisutni su subotom i nedjeljom kako bi odgovorili na pitanja građana, govoreći samo na njihov zahtjev. *Provjere činjenica* bile su dostupne i kako bi se brzo provjerila činjenična pitanja građana.

Na nacionalnoj sintetskoj konferenciji u EGSO-u 19 stručnjaka na visokoj razini iz akademske zajednice, skupina za strateško promišljanje i diplomatskih zborova sudjelovalo je u radnim skupinama. Ti su stručnjaci pratili skupinu tijekom vikenda, što im je omogućilo da prodube promjene izražene u regijama.

6. Kolegijalnost i agilno upravljanje

Cijeli proces surađivalo je **Ministarstvo** Europe i vanjskih poslova (MEAE), uz potporu participativne strategije Međuministarskog centra za sudjelovanje građana (CIPC) Međuministarske uprave za javnu transformaciju (DITP) i Ministarstva nadležnog za odnose s Parlamentom i sudjelovanje

XIV <https://futureu.europa.eu/processes?locale=fr>

građana (MRPC). Program je proveo konzorcij koji se sastojao od Rolanda Bergera, Wavestonea, Missions Publiquesa i Harrisa Interactivea radi upravljanja procesom, olakšavanja konferencija, privlačenja građana te izrade izvješća i sažetaka, u suradnji s regionalnim prefekturama za lokalnu organizaciju regionalnih konferencija.

Osnovano je **posebno upravljanje** projektnim timom kojim predsjedava MEAE i koji okuplja ICPC, MRPC i konzorcij koji pruža usluge.

7. Kontinuirana dužnost i povezanost s europskom vježbom

Povodom nacionalne konferencije **najavljeno je nekoliko elemenata dužnosti francuskih institucija da poduzmu daljnje mjere nakon** postupka provedenog za Konferenciju o budućnosti Europe:

M jedostupan svim informacijama o postupku, ovom dokumentu i sažetim izvješćima regionalnih i nacionalnih konferencija, na transparentan način i dostupan svima na novoj platformi za sudjelovanje građana, pokrenutoj povodom povratka vladi;

organizacija **dogaćanja za izvješćivanje vlade o završnom izvješću nacionalnog dijela Konferencije o budućnosti Europe u studenome 2021.**,

- Osnivanje odbora **zapaćenje građana** kako bi se osiguralo da je daljnje postupanje nakon pokretanja poduzeću u skladu s iznesenim prijedlozima. Odbor će se sastojati od 15 građana, uključujući 14 sudionika regionalnih konferencija i jednog sudionika savjetovanja „Riječ mladima”;

- davanjem **francuskog doprinosa Konferenciji o budućnosti Europe europskim institucijama** u siječnju 2022.,

Prijedlozi francuskih građana temeljit će se na zajedničkom promišljanju država članica i europskih institucija. Kao zemlja koja predsjedava Vijećem Europske unije u prvoj polovici 2022., na Francuskoj će biti da prenese glas svojih građana i istodobno radi na utvrđivanju zajedničkog stajališta na cijelom kontinentu.

Dio 1.: Predstavljanje rezultata regionalnih konferencija o budućnosti Europe

Nasvakoj od 18 regionalnih konferencija građani su pojedinačno, a zatim i uskupinama, izrazili želju za Europom 2035. Između 3 i 8 skupina želja pojavilo se u svakoj regiji, što je dovelo do ukupno **101 željene Europe diljem Francuske**. Građani su zatim formulirali promjene koje su smatrali potrebnima za postizanje željene Europe, a zatim ih ilustrirali konkretnim mjerama. Taj je proces doveo do ukupno **515 promjena i 1301 konkretne mjere** u cijeloj Francuskoj.

U tjednima između regionalnih konferencija i nacionalne konferencije projektni tim proveo je radna preraspodjeli 515 promjena u koherentne skupine. Sve promjene izražene u regijama podvrgnute su leksikološkoj analizi i zbližile su se kada se njihova temeljna namjera činila sličnom ili bliskom, kako bi se osnovala radne skupine za nacionalnu konferenciju sa zajedničkom željom za Europom. Naposljetku, **promjene utvrđene u regijama grupirane su u 14 različitih europskih želja**.

Želje za Europu 2035.

Promjene za postizanje željene Europe

Konkretni prijedlozi za provedbu tih promjena

Pitanje za građane	Koja je vaša želja za Europu 2035.?	Koje su promjene potrebne za postizanje te željene Europe?	Kojebiste konkretne prijedloge iznijeli za provedbu tih promjena?
Ishod regionalnih konferencija	101 želja	515 promjena	1301 konkretan prijedlog
	Narudžba 515 regionalnih promjena u 14 koherentnih želja organizacijskog tima	Grupiranje, određivanje prioriteta i detaljno navođenje promjena sudionika tijekom nacionalne konferencije	
Ishod nacionalne konferencije	14 želja	80 promjena	Ključni koraci u provedbi i kriteriji uspješnosti za svaku promjenu

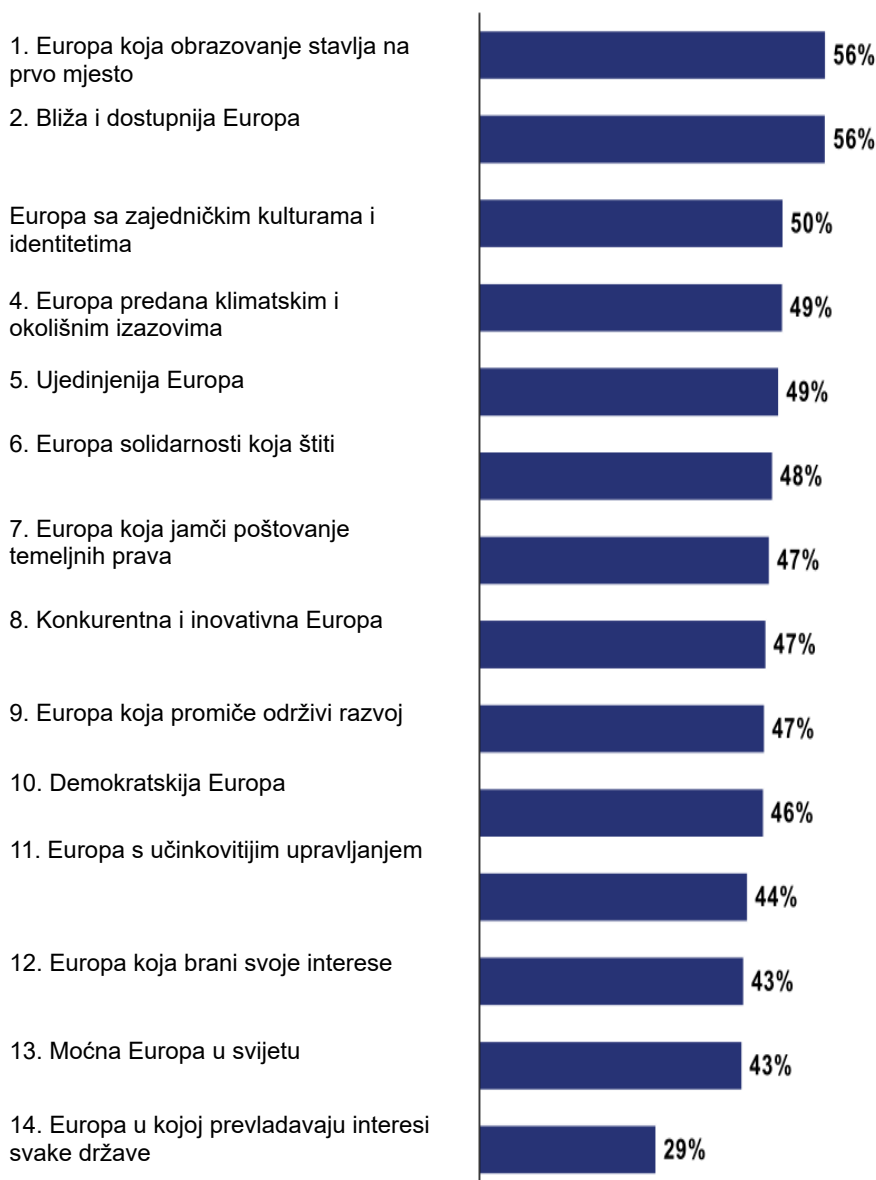
a. Rangiranje 14 želja Europe

Na kraju svake regionalne konferencije građani koji su sudjelovali glasovali su za izražavanje potpore promjenama koje su utvrdile različite radne skupine.

Na temelju skupina provedenih prije nacionalne sintetske konferencijemoguće je, zahvaljujući glasovanju o promjenama u svakoj regiji, utvrditi želje Europe koje su bile najpopularnije među građanima. Stoga su želje za „Europom koja obrazovanje stavlja na prvo mjesto” i „Europom koja je bliža i pristupačnija” bile široko prihvaćene, a promjene je u prosjeku podržalo 56 % građana na regionalnim konferencijama.

Rangiranje želja Europe prema stopi popularnosti

Koje biste promjene voljeli da se provedu?

b. Predstavljanje 14 prioriteta promjena koje proizlaze iz nacionalne konferencije

Na Nacionalnoj sintetskoj konferenciji 100 građana sudjelovalo je u radu jedne od 14 uspostavljenih skupina želja. Na kraju rada svaka je skupina odabrala **prioritetnu promjenu koja će se provesti do 2035. kako bi predstavljala svoje europske snove**. Tih 14 prioriteta izmjena zatim je predloženo da se o njima glasuje 100 građana i građanki posljednjeg dana nacionalne konferencije. Rezultat glasovanja naveden je u nastavku, silaznim redoslijedom prema broju glasova dobivenih za svaku promjenu.

Promjena koja je dobila najviše glasova od 100 građana i građanki nacionalne konferencije bila je „Razvoj energetske *trajnosti* kako bi se smanjila potrošnja zaustavljanjem suvišnosti”.

14 ključnih promjena za Europu 2035.

- (1) Razvijte energetske sposobnosti kako biste konzumirali manje energije izvan dužnosti suvišni
- (2) Jačanje zajedničke obrane i sigurnosti Europske unije
- (3) Poticanje kolektivnih gospodarskih rezultata putem autonomne i konkurentne industrije koju Europska unija cijeni
- (4) Uspostavljanje građanske moći na nekoliko razina: decentralizacija, odluka, kontrola
- (5) Susret federaciji europskih država sa snažnim nadležnostima u područjima od zajedničkog interesa
- (6) Predložiti programe cjeloživotne razmjene
- (7) Dijeljenje europskih kultura putem ujedinjavanja događanja
- (8) Usklađivanje zdravlja i njegovo stavljanje na raspolaganje svim Europljanima putem zajedničke zdravstvene politike
- (9) Razvoj strateških sektora i upravljanje njima na europskoj razini kako bi se osigurao naš suverenitet
- (10) Poboľšati zaštitu okoliša i ekosustava te stvoriti zaštićena područja u središtu urbanih, prigradskih i ruralnih područja
- (11) Uspostava europskih kanala za slušanje i savjetovanje građana na državnim područjima
- (12) Ujedinjiti način izbora za Europski parlament za 27 država i poboljšati blizinu građana zamjenom trenutnih izbora izborima s jednim članom na regionalnoj razini
- Definiranje zajedničke politike za poboljšanje prihvata te socijalne i profesionalne integracije migranata (uključujući nezakonite migrante)
- (14) Očuvanje posebnih značajki (oznake hrane, obrtnički proizvodi, tradicije) različitih europskih regija kako bi se izbjegla standardizacija načina života i osigurala sljedivost i kvaliteta proizvoda

Za svaku prioritetnu promjenu građani predmetne skupine dali su definiciju promjene, predložili konkretne mjere koje treba provesti za njezinu provedbu i naveli kriterije za njezin uspjeh do 2035.

Promjena 1. – Potrebno je razviti energetska trezvenost kako bi se smanjila potrošnja zaustavljanjem suvišnosti

Želja pridružene Europe: Europa predana klimatskim i okolišnim izazovima

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: Razvoj energije iz obnovljivih izvora, manja potrošnja energije

Cilje te promjene potaknuti smanjenje potrošnje energije u Europi i razvoj obnovljivih izvora energije. Njezino davanje prednosti građanima odražava njihovu želju da Europu i njezine stanovnike stave u odlučan pristup klimatskim i okolišnim izazovima.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Ta se promjena odražava u razvoju ambicioznih **istraživačkih programa** obnovljivoj energiji i uvođenju **europskih investicijskih fondova koji izravno sudjeluju u poduzećima u tom sektoru.**

Za građane bi ta promjena bila uspješna ako bi se uspostavili **obvezujući ciljevi** za smanjenje potrošnje energije **isključni pokazatelj** trezvenosti, kao što su udio europskog voznog parka i potrošnja mesa. Cilje i uspješno utvrditi **sektorske kvote potrošnje kojima se uzimaju** u obzir fluktuacije u potrošnji poduzeća i poštuju povjerljivost njihovih podataka.

Changing 2 – Jačanje zajedničke obrane i sigurnosti Europske unije

Želja pridružene Europe: Moćna Europa u svijetu

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: Europska vojska, strateška autonomija

Ta je promjena odgovor na jednoglasnu volju građana da postignu autonomiju u obrani i sigurnosti u Europi kako ne bi ovisili o stranim silama.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Uspjeh te promjene značio bi prije svega imenovanje europskog **povjerenika** nadležnog za obranu i sigurnost.

Što se tiče obrane, stvaranje stalne, **reaktivne i projicirane vojske bilo gdje u svijetu** omogućilo bi Europi da zaštiti svoje granice i intervenira, ako je potrebno, na zahtjev trećih zemalja.

Kad je riječ o sigurnosti, u očima građana Europa bi trebala jamčiti sigurnost **svojih zaliha** i zaštititi svoja **strateška istraživanja** u prioritetnim sektorima kao što su poštanski sektor, sigurnosni ciber, medicinski sektor i okoliš. Bolja **zaštita vanjskih granica također bi trebala pomoći u suzbijanju nezakonite imigracije i trgovine ljudima.**

Promjena 3. Poticanje kolektivnih gospodarskih rezultata putem autonomne i konkurentne industrije koju Europska unija cijeni

Želja pridružene Europe: Europa koja brani svoje interese

Što ta promjena znači?

Ključne riječi:

Europska sklonost, zaštita znanja i iskustva, razvoj europskih prvaka

Tom se promjenom nastoje postići tri cilja: ojačati **politiku „europske preferencije”** unutar EU-a, osigurati zaštitu **osnovnih dobara i znanja te stvoriti „europske predvodnike”**.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Za postizanje tih ciljeva prije svega je potrebna provedba politike „**europske preferencije**” u kontekstu poziva na podnošenje ponuda i uvođenje **poreza na ugljik** na uvoz.

Zaštita znanja i iskustva dovela bi do povećane kontrole stranih otkupa i ulaganja te razvoj **pomoći za premještanje**.

Naposljetku, stvaranje „europskih predvodnika” znači poticanje europskih **industrijskih saveza** u strateškim sektorima i poticanje javnih ulaganja u poduzetnički kapital.

Uspjeh te promjene ostvaruje se za građane razvojem europskih **industrijskih saveza** u ključnim sektorima, povećanjem broja preseljenja poduzeća i poboljšanjem trgovinske bilance.

Promjena 4. – Izgradnja višerazinske građanske moći: sudjelovanje, donošenje odluka, praćenje

Želja pridružene Europe: Demokratska Europa

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: povećanje sudjelovanja u izborima, europski barometar zadovoljstva, generalizacija savjetovanja s građanima

Ako se ta promjena promijeni, građani predlažu da se razvije „*potpuno iskustvo građana*” za *Uropeans*, lažući o njihovu **sudjelovanju** u svim fazama postupka donošenja odluka. U njemu se odražava volja građana **da se njihov glas čuje** i da se utječe na javne politike koje utječu na njihov svakodnevni život.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Glavni je cilj da građani razviju i održe inicijative za sudjelovanje građana. U tu bi se svrhu moglo primijeniti

nekoliko poluga: osnivanje **stalnog** zakonodavnog vijeća, uključivanje **ovlasti građana** u europske ugovore ili stvaranje **oznake** kojom se potvrđuju zakoni koji su bili predmet savjetovanja s građanima.

Uspjehe promjene očitovao bi se u napredovanju pokazatelja kao što su sudjelovanje **na izborima**, interes i povjerenje izraženo u Europskoj uniji te vraćanje **europskih internetskih stranica u optjecaj**. Čini se da su i povećanje broja odluka donesenih nakon savjetovanja s građanima i povećana upotreba **europskih građanskih inicijativa** pokazatelji uspjeha.

Promjena 5. Ususret federaciji europskih država s asnažnim nadležnostima u područjima od zajedničkog interesa

Želja pridružene Europe: Ujedinjenja Europa

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: institucionalno ujedinjenje, novoizabrani predsjednik, jačanje nadležnosti EU-a

Ta promjena odražava ambiciju građana da ujedine europske političke institucije. Prikazanje model saveza država s ciljem **jačanja podijeljenih ili isključivih nadležnosti** Europske unije, a da se pritom ne teži saveznoj državi.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Interno bi ta promjena mogla uključivati razvoj **građanskog sudjelovanja**, osnivanje europskih **ministarstava u državama članicama**, **dugoročno, izbor predsjednika Europske komisije općim izborima**.

Izvana bi jačanje europskog glasa u inozemstvu bilo utjelovljeno u jedinstvenom **predstavniku Europe** na međunarodnoj sceni.

Ta bi federacija država također imala koristi od povećanog **europskog proračuna**, s ambicijom postizanja 10 % BDP-a (u usporedbi s trenutačno 2 %).

Promjena 6. Ponuda cjeloživotnih programa razmjene

Želja pridružene Europe: Europa koja stavlja obrazovanje u prvi plan

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: Razmjene u školama, Erasmus

Široko hvaljena, ta promjena odražava, u očima građana, važnost susreta i iskustava u inozemstvu, kao snažnog fermenta europskog osjećaja. Cilj je prijeći s „akademskog znanja na živ, iskusan i osjetljiv pristup Europi” te razumjeti obrazovanje u širem smislu, kao i cjeloživotno učenje.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Uspjeh takve promjene uglavnom je posljedica provedbe proširene ponude za mobilnost, uključujući, među ostalim, školske razmjene, twinning, putovanja i profesionalnu mobilnost. Za građane ta ponuda mora biti dostupna svima, posebno osobama s niskim resursima ili invaliditetom. Na primjer, program Erasmus mogao bi obuhvaćati sve Europljane bez dobnih granica ili ograničenja resursa. Ti programi moraju biti zamišljeni kao **raznoliki, uključivi i dostupni** s pojednostavnjenim administrativnim postupcima.

Osim mobilnosti, spomenuta je i važnost **povezivanja obrazovnih sustava** (jednakost diploma itd.) i jačanja privlačnosti Europe kako bi se izbjeglo istjecanje talenata u inozemstvo.

Promjena 7. Dijeljenje europskih kultura putem ujedinjavanja događanja

Želja pridružene Europe: Europa sa zajedničkim kulturama i identitetima

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: Europski festival, Europski državni praznik, Svjetska izložba Europe

Cilj je te promjene stvoriti i **živjeti europski duh** kroz zajednička iskustva, događaje i svečane događaje.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Događaji koje građani zamišljaju **trebali bi biti** zabavni, ujedinjeni i popularni kako bi ih dijelilo što više ljudi. U tu bi svrhu trebali uključiti **svu publiku (uključujući djecu, školsku publiku, mlade i studente programa Erasmus)** i odvijati se na **različitim mjestima** (mirovinski domovi, škole, javne uprave, zatvori itd.).

Posebno su predviđena događanja Deu kako bi se Europljani okupili: **Opća izložba Europe** koja bi predstavljala sve države članice i **redizajn Dana Europe** 9. svibnja, koja bi uključivala pedagoški događaj „kako ne bismo zaboravili mir povezan s Europom i njezinim vrijednostima”. Istodobno, europski predstavnici mogli bi se u svojim školama sastati sa školskom djecom s kontinenta kako bi od rane dobi ojačali blizinu i razumijevanje Europe među građanima.

Promjena 8. Usklađivanje zdravlja i njegova dostupnost svim Europljanima u okviru zajedničke zdravstvene politike

Želja pridružene Europe: Europa solidarnosti koja štiti

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: univerzalno zdravstveno osiguranje, usklađivanje skrbi, zdravlje kao temeljno pravo

Kako bi se svim Europljanima osigurao pristup zdravstvu i odgovorilo na „potrebu za zaštitom i solidarnošću”, *jednoglasno je predložen nadnacionalni zdravstveni sustav. To bi se temeljilo napravednom financiranju* među državama članicama i bilo bi nadahnuto najboljim sustavima u Uniji. Takva promjena odražava volju građana da Europa preuzme aktivniju ulogu u zaštiti svojih stanovnika, posebno u području zdravlja, gdje se dosadašnje mjere smatraju previše plašljivima.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Kakobi se provela ta promjena, odobreno je načelom **univerzalne europske socijalne sigurnosti**. Međutim, nije bilo moguće odlučiti kako bi se taj sustav trebao provoditi. Dok neki zagovaraju „centralizaciju podataka koja [europskim] zdravstvenim radnicima omogućuje pristup cjelokupnoj povijesti bolesti pacijenta”, drugi tu mjeru smatraju „dodatnim oduzimanjem slobode i sustavom kontrole”.

Transparentnost i usklađivanje **regulatornih zahtjeva** u tom području diljem kontinenta te europski **zdravstveni plan** ipak su utvrđeni kao preduvjeti za svaku znatnu preobrazbu.

Promjena 9. Razvoj i pilot-projektiranje strateških sektora na europskoj razini kako bi se osigurao naš suverenitet

Želja pridružene Europe: Konkurentna i inovativna Europa

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: razvoj europskih predvodnika, kontrola stranih ulaganja, digitalna i energetska autonomija

Pilot-projektima na europskoj razini u sektorima koji se smatraju strateškima, kao što su zdravstvo, hrana, energetika, digitalizacija, obrana, promet ili materijali, zadovoljava se **potreba za suverenitetom** kojusu utvrdili građani. Time bi se ograničilo tržišno natjecanje među europskim poduzećima, potaknulo nastajanje **kontinentalnih prvaka** i reindustrijalizirala **Europa** s pomoću europske preferencije.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Kakobi se postigao taj suverenitet, europsko **tijelo** moglo bi biti zaduženo za upravljanje tim sektorima izdavanjem odobrenja stranim konkurentima za preuzimanje europskih poduzeća i osiguravanjem da

uvezeni proizvodi ispunjavaju iste standarde kao i proizvodnja u EU-u. Srednjoročno bi **30 % do 50 %** europske potrošnje u tim strateškim sektorima trebalo proizvoditi **na kontinentu**, a dugoročno i **do 70 %**. Usklađenost s tim kriterijima omogućila bi osiguravanje **samodostatnosti** i utjecaja, pa čak i izvoza, europskog industrijskog modela.

Promjena 10. Poboljšanje zaštite okoliša i ekosustava te stvaranje zaštićenih područja u središtu gradskih, prigradskih i ruralnih područja

Želja pridružene Europe: Europa koja promiče održivi razvoj

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: ekološki prihvatljivija urbanizacija, poštovanje i zaštita tla

Cilj je ograničiti **negativan utjecaj urbanizacije na tlo**. Snažno djelovanje **omogućilo** bi ograničavanje **rovesata** povezanih s uništavanjem tla kao što su klizišta **i poboljšanje** kvalitete života u urbanim područjima, posebno sadnjom stabala.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Predloženo je djelovanje na dvije razine: prvo, **da** preokrene trend prema novim **građevinama** kako bi se smanjila stopa prekrivanja tla i, drugo, **da poboljša obnovu tla** kako bi se „priroda vratilo ono što *jena nju utjecalo*”.

Promjena 11. Osnivanje europskih mreža zaslusanje i savjetovanje građana na državnim područjima

Želja pridružene Europe: Bliža i dostupnija Europa

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: Kuće Europe, referent za lokalnu Europu, bolji pristup informacijama

Cilje te promjene pružiti konkretne odgovore na **nedostatak utjelovljenja** europskog **iona** u svakodnevnom životu, koji su primijetili mnogi sudionici, te raditi na približavanju Europe njezinim građanima.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Kako bise riješila ta udaljenost između EU-a i građana, mogla bi se imenovati specijalizirana **kontaktna točka** u svakom području s misijom slušanja i savjetovanja građana. Informacije dobivene tim prijenosom mogle bi biti društveno-gospodarske prirode, posebno o pristupu europskoj pomoći ili informacijama, na primjer o ulozi lobista. Pružene informacije bile bi usmjerene i na širu javnost i na stručnjake, a posebno na savjetovanje MSP-ova i pomoć vlasnicima projekata u pristupu sredstvima EU-a. Dugoročno bi ta promjena mogla dovesti do stvaranja **mjesta posvećenih Europi**, sličnih postojećim kućama u Europi, ali na općinskoj

razini, čime bi se omogućila fina teritorijalna mreža.

Uspjeh te promjene bio bi potpun kad bi svaki građanin znao „kao dokaz” da postoji taj referent i to mjesto resursa namijenjenih Europi koji bi donijeli resurse, slušanje, informacije i savjete.

Changement 12 – Ujednačavanje načina izbora za Europski parlament za dvadeset šest državačlanica i poboljšanje blizine građana zamjenom trenutačnih izbora izborima s jednim članom na regionalnoj razini

Želja pridružene Europe: Europa s učinkovitijim upravljanjem

Što ta promjena znači?

Glavne riječi: institucionalne promjene, praćenje djelovanja građana tijekom cijelog mandata

Ta promjena odražava želju građana da ojačaju svoju **blizinu izabranim predstavnicima** i prate njihov izborni proces cijelog mandata. Njime se odgovara na općeprihvaćeni nalaz da izabrani predstavnici u Europskom parlamentu nisu prenijeli zabrinutosti građana u konkretne mjere.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Promjena načina izbora sastojala bi se od ujedinjenja **sustava glasovanja na europskoj razini i prijelaza s nacionalnih na regionalne izborne jedinice, što se procjenjuje mogućim do 2035.**

Changement 13 – Definiranje zajedničke politike za poboljšanje prihvata tescijalne i profesionalne integracije migranata (uključujući nezakonite migrante)

Želja pridružene Europe: Europa koja jamči poštovanje temeljnih prava

Što ta promjena znači?

Glavne riječi: Europski odbor za migracije, kojim se osigurava pristojan prihvata diljem Europe

Cilj je ovogokupljanjapoboljšatiprihvata migranata unutar Europske unije, što je problem koji su građanijednoglasno utvrdili kaohitnu situaciju. Postupajući u skladu s trenutačnom situacijom, čini se da je uspostavazajedničke, usklađene i solidarne imigracijske politikeglavno sredstvo mira.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Uspjeh takve promjene doveo bi do postupne provedbezajedničke politike o prihvatu migranata.

Komisiji bi trebalo podnijetigradansku inicijativukoja bi srednjoročno omogućila donošenje zajedničkog **standarda** kojim se utvrđuje okvir za prihvata i socijalnu integraciju migranata. Dugoročno bi se taj standard podupro osnivanjem**specijaliziranog europskog** ureda za imigraciju i priznavanjem migracijske politike kao nadležnosti Europske unije.

Poglavlje 14 – Očuvanje posebnih značajki (oznake hrane, proizvodnja artisanale, tradicije) različitih europskih regija kako bi se izbjegla standardizacija načina života i osigurala sljedivost i kvaliteta proizvoda

Souhait iz pridružene Europe: Europa u kojoj prevladavaju interesi svake države

Što ta promjena znači?

Ključne riječi: Europske oznake kojima se vrednuje raznolikost kultura i tradicija

Cilj je te promjene očuvati raznolikost **europskih tradicija i produkcija** te izbjeci standardizaciju načina života, što se često naziva kritikom Europske unije.

Koji su ključni koraci i kriteriji za uspjeh?

Za građane je glavni cilj učiniti postojeću bazu podataka spisom različitih **europskih i nacionalnih oznaka dostupnijom**. Kako bi se to postiglo, predlaže se stvaranje internetske stranice u „tri klika”: jedan klik za pristup stranici, drugi za prikaz karte regija Europske unije i posljednji za prikaz opisa oznaka svake regije.

Uspjeh te promjene bio bi bolja komunikacija o postojećim postignućima, što bi dovelo do boljeg **znanja** građana o raznolikosti europskih kultura.

Drugi dio: Predstavljanje rezultata savjetovanja „Riječ mladima”

Datumi savjetovanja

od 9. svibnja 2021. do 18. srpnja 2021.

Podaci o sudjelovanju

50 008 sudionika

2 918 prijedloga

338 330 glasova

Savjetovanje „Govoreći mladima” pokrenuto je na inicijativu Državnog tajništva zaeuropske poslove. Savjetovanje se održava u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe, dosad nezabilježenog postupka participativne demokracije pod vodstvom europskih institucija, čiji je cilj omogućiti svim europskim građanima da izraze svoja stajališta o tome što očekuju od Europske unije. Iskustva stečena tijekom savjetovanja uzet će se u obzir u radu Konferencije o budućnosti Europe i francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

4 glavne lekcije

1. Masovna mobilizacija mladih: Više od **50 000 mladih francuskih građana** sudjelovalo je u savjetovanju na svim područjima.
2. **Najvažniji konsenzus** odnose se na europske politike za borbu protiv klimatskih promjena, **premještanje** proizvodnje u Europu, **revitalizaciju europske demokracije**, težinu EU-a u svijetu (gospodarstvo, istraživanje, ljudska prava, diplomacija).

3. Ideja **zdravije ujedinjenije Europe** prolazi kroz cijeli postupak savjetovanja i postiže **konsenzus** o nekoliko točaka:

- gospodarski jača Europa (posebno premještanjem) kako bi se suočila s Kinom ili Sjedinjenim Američkim Državama

Diplomatska Europa koja teži na međunarodnoj sceni

Vodeća Europa u borbi protiv klimatskih promjena u svijetu

Europa koju su okupili mladi

Europa ujedinjena u istraživanju i inovacijama

4. Mladisu podržali **i četiri ideje koje nadopunjuju** ideje iz panela građana i građanki:

Ekološki i društveno odgovorno europsko gospodarstvo

Europa geografski povezaniya željeznicom

– Fiskalno pravednija Europa

Snažno djelovanje EU-a za prava žena

22 hvaljene i 13 kontroverznih ideja o devet tema Konferencije o budućnosti Europe

*Prihvaćene ideje temelje se na prijedlozima koje u velikoj mjeri podupiru sudionici savjetovanja. Najvećopotpornijaju prihvaćeni prijedlozi, koji u prosjeku iskorištavaju **79 % glasova za**.*

*Kontroverzne ideje formiraju se od prijedloga o kojima se najviše raspravlja na snimkama do konzultacija, s ravnotežom između glasova za i protiv. Kontroverzni prijedlozi su o kojima se najviše raspravljalo tijekom savjetovanja, pri čemu se u prosjeku iskorištava **40 % glasova za, 38 % glasova protiv**.*

Analizom tih prijedloga utvrđene su 22 popularne i 13 kontroverznih ideja. Među 22 ideje prihvaćene, a 13 kontroverznih ideja podijeljeno je u 9 osi koje odgovaraju glavnim temama Konferencije o budućnosti Europe.

Sinteza popularnih i kontroverznih ideja

Klimatske promjene i okoliš			
● Izgradnja snažnije europske politike zaštite okoliša	● Napredak prema održivijoj poljoprivredi	● Snažnije djelovanje za zaštitu biološke raznolikosti	
● Razvoj željezničkog prijevoza u EU-u	● Ubrzavanje energetske tranzicije	● Ograničiti ambalažu i poboljšati gospodarenje otpadom	
🌱 svijesti o okolišu	🏡 Promicati ekološki odgovorne građevinske procese	☢️ u nuklearnu energiju	
Europska demokracija			
🔗 Bolja komunikacija o ulozi i radu EU-a	🔵 Promjena demokratskog funkcioniranja Europske unije	🗞️ dezinformacija	
?? Učiniti Europu federacijom	🗳️ državama članicama	?? Izgradnja snažnije europske izvršne vlasti	
👥 mjesta mladima u europskim institucijama			
Gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje			
● Premještanje proizvodnje u Europu radi veće autonomije	🌐 trgovine	● Borba protiv izbjegavanja plaćanja poreza i izbjegavanja plaćanja poreza	
💰 plaća u Europi	💰 univerzalnog dohotka	🚫 Europe prema antikapitalističkom modelu	
Obrazovanje, kultura, mladi i sport		Digitalna transformacija	
● Omogućivanje mladima da više razmjenjuju s drugim državama članicama EU-a	🗣️ Poticati učenje stranih jezika	🔬 znanstvena, digitalna i okolišna istraživanja	🌐 svijesti o digitalnom svijetu i njegovim opasnostima
🗳️ Obvezujući boravak mladih u Europi			
Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost		zdravlje	
● Jačanje djelovanja EU-a u području poštovanja ljudskih prava	🌐 ž	🔵 u zdravlje	?? Poboljšati kvalitetu naših prehrambenih proizvoda
EU u svijetu		Imigracija	
● Omogućivanje EU-u da teži na međunarodnoj razini	🇪🇺 europske oružane snage	🇪🇺 ili praćenje imigracije u Europu	

🔗 Prevladavajuća ideja (10 prihvaćenih prijedloga)

🗳️ Jedinstvena ideja (<10 prihvaćenih prijedloga)

👏👏 Kontroverzna ideja (3 kontroverzna prijedloga)

Zaključak

Ukratko, Europa će 2035. za vas morati biti...”:

Odgovor građanas nacionalne konferencije na završno pitanje:

„Ukratko, *Europa* će 2035. za vas morati biti...”

II C Nacionalni paneli: Njemačka

Nacionalni panel građana i građanki o budućnosti Europe u Berlinu

Preporuke građana –

Njemačka je 5., 8., 15. i 16. siječnja održala nacionalni panel građana i građanki o budućnosti Europe. Postupak odabira građana uslijedio je nakon stratificiranog nasumičnog odabira sudionika u europskim panelima građana i građanki. Na sudjelovanje je pozvano 12 000 njemačkih građana; Odnjih je odabrano stotinu, uzimajući u obzir aktualne podatke iz popisa Savezne Republike Njemačke, kako bi se odrazila raznolikost njemačkog društva i stanovništva u cjelini. Tijekom nacionalnog panela građana i građanki sudionici su raspravljali o pet tema: EU u svijetu; snažnije gospodarstvo; klimatske promjene i okoliš; socijalna pravda; Europske vrijednosti i vladavina prava. Zatim su izradili konkretne preporuke za svaku od tih tema, koje su usvojene na završnom plenarnom zasjedanju 16. siječnja: www.youtube.com/watch?v=cefqmarZXzY

Panel 1.:

Povezivanje vanjskotrgovinskih interesa s mjerama klimatske politike

Preporučujemo da EU (posebno Europska komisija) pokrene paket ulaganja za klimatski prihvatljive tehnologije i inovacije, uključujući programe financiranja. Taj bi se paket trebao financirati uvoznim carinama povezanim s klimom, koje bi se posebno dodjeljivale i prenosile kao financijska naknada za štetu uzrokovanu klimatskim promjenama. U tom bi se kontekstu za određene proizvode uspostavio bodovni sustav za procjenu održivosti. Jasan stav EU-a te snažna i inovativna Europa doprinijeli bi postizanju globalnih klimatskih ciljeva. Time bi se pridonijelo konsolidaciji uloge Europske unije kao globalnog pionira i odgovornog modela koji jamči bogatstvo i može dovesti do trajnih promjena na globalnoj razini. Ti su nam ciljevi važni jer EU trajno doprinosi borbi protiv klimatskih promjena, koje bi dugoročno mogle imati ključnu ulogu u izgradnji globalnog mira.

Okrugli stol br. 2:

Stvaranje poticaja za pokretanje proizvodnje u EU-u, posebno u pogledu robe

Kako bi se olakšala proizvodnja robe u EU-u, preporučujemo ubrzanje standardizaciju postupaka odobravanja, smanjenje ureaukracije i dodjelu subvencija poduzećima koja osnivaju poduzeća u EU-u i/ili uspostavljaju proizvodne pogone u EU-u. EU bi trebao u velikoj mjeri promicati obnovljivu energiju kako bi se smanjili troškovi energije.

Tim mjerama želimo skratiti lance opskrbe i učiniti ih klimatski prihvatljivijima, pomoći u jačanju EU-a i otvaranju radnih mjesta u kojima se poštuju ljudska prava.

Ti su nam ciljevi važni jer bi premještanje proizvodnje u EU učinilo EU autonomnijim na međunarodnoj razini i manje politički ranjivim.

Panel 1.:

Digi-Score – bodovni sustav za snažno digitalno gospodarstvo na razini EU-a

Predlažemo provedbu javno dostupne digitalne nadzorne ploče pod nazivom Digi-Score, kojom upravlja Europska komisija (GU CNECT). To bi bio precizan sustav rangiranja kojim bi se naznačila i usporedila trenutačna razina digitalne zrelosti poduzeća iz EU-a. Ovim prijedlogom želimo potaknuti veću digitalizaciju diljem Europe. Poduzeća s niskim digitalnim rezultatom imala bi pravo na ciljanu potporu kako bi im se pomoglo da ostvare napredak.

Ci cilj su nam važni jer bi pomogli u otvaranju puta za povećanu produktivnost, učinkovitost i prodaju, čime bi se ojačala uloga Europe kao temelja za proizvodnju.

Okrugli stol br. 2:

Informacijska platforma za razmjenu znanja i iskustava na razini EU-a

Preporučujemo da EU uspostavi informacijsku platformu za razmjenu znanja i iskustava na razini EU-a. Cilj nam je podijeliti informacije o postojećim transnacionalnim aktivnostima obrazovanja i osposobljavanja u EU-u, predstaviti primjere dobre prakse i pružiti građanima priliku da predstave nove ideje za prekograničnu razmjenu. Osim toga, mogle bi se pružiti dodatne informacije o dostupnim tehničkim stručnim forumima (npr. o energiji, okolišu ili digitalizaciji).

Nesmatramo da je to važno jer je građanima potrebna transparentnost u pogledu dostupnih prekograničnih aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja. Trebale bi dobiti bolje smjernice na razini EU-a o postojećim forumima i platformama.

Panel 1.:

Uredba o doživotnom jamstvu za proizvode

Preporučujemo da EU donese zakonodavstvo kojim bi se utvrdilo dugi životni vijek specifičan za svaki proizvod koji se proizvodi i prodaje u EU-u te da u tom pogledu bude transparentan s potrošačima.

Resursi su ograničeni i time bise uštedio novac i smanjila količina otpada, što bi pogodovalo okolišu, klimi i potrošačima.

Na taj način želimo potaknuti proizvođače da natržište stave trajnije i popravljivije proizvode.

Okrugli stol br. 2:

Dugoročna kampanja EU-a za održivu potrošnju i životni stil

Preporučujemo da europsko tijelo, uključujući podružnice u državama članicama EU-a, ima vlastita sredstva i vodi ovu kampanju.

Naš je cilj osigurati da se svi građani EU-a prepoznaju u zajedničkom identitetu, postanu svjesniji potrebe za održivom potrošnjom i načinom života te da ih usvoje.

Ti su nam ciljevi važni jer želimo probuditi intrinzičnu motivaciju za održiv način života.

Panel 1.:

Stvaranje više prilika za razmjenu studenata u Europi

Preporučujemo da Europska unija, uz program Erasmus, donese uredbu o programu razmjene za učenike i studente u dobi od 14 do 25 godina, bez obzira na njihovo podrijetlo, spol i razinu obrazovanja. Lokalne škole moraju sustavno provoditi i promicati taj program razmjene. Svaki učenik trebao bi imati priliku sudjelovati u programu razmjene u bilo kojem trenutku tijekom školovanja. U tu bi svrhu Europska komisija trebala podnijeti prijedlog Europskom parlamentu i Europskom vijeću.

Cilj nam je učenicima i studentima, bez obzira na njihov akademski uspjeh i financijsku potporu njihovih roditelja, pružiti priliku da sudjeluju u programima razmjene diljem Europe. Kulturu europske razmjene trebalo bi poticati u školskoj dobi. Prije svega, važno je da program razmjene budu lako dostupni i bez birokracije. Ovim programom razmjene želimo uspostaviti europsku solidarnost i smanjiti jezične prepreke. U tom pogledu treba imati na umu jednakost u obrazovanju i sudjelovanje u obrazovanju kako bi se ojačale međukulturne i komunikacijske vještine.

Ti su nam ciljevi važni jer mogu pomoći u promicanju europske kohezije, jačanju poštovanja i suradnje te prenošenju europskih vrijednosti od rane dobi kako bi se raznolikost Europe mogla smatrati prilikom.

Okrugli stol br. 2:

Utvrđivanje osnovne plaće specifične za zaposlenje

Preporučujemo da europski povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava Europskom parlamentu podnese prijedlog za uvođenje osnovne plaće specifične za zapošljavanje u svim državama članicama. Ta osnovna plaća trebala bi se sastojati od minimalnog dohotka dostatnog za osiguravanje osnovnih životnih potreba i posebnog dodatka zaposlenju.

Naš je cilj osigurati da se uspješnost i plaćena radnom mjestu mogu usporediti unutar EU-a kako bi se ojačala socijalna pravda. Taj nam je cilj važan jer bi se njime osiguralo da tržište rada poštuje temeljno načelo EU-a: usporedive životne i radne uvjete, bez obzira na mjesto boravišta i rada osobe.

Panel 1.:

Utjelovljenje europskih vrijednosti i njihova komunikacija upotrebom emocija

Preporučujemo da europske vrijednosti postanu konkretnije i da ih se više emocionalno komunicira. To bi se, na primjer, moglo postići paketom „integracije” koji bi obuhvaćao medije, interaktivne elemente i veće sudjelovanje građana.

Cilj nam je da svi koji žive u EU-u upoznaju zajedničke vrijednosti i učine ih svojim.

Ovaj nam je cilj važan jer čini osnovu našeg suživota unutar naše zajednice vrijednosti. Ove vrijednosti su premalo poznate, jer nedostaje osobna veza. Moramo uspostaviti tu vezu.

Okrugli stol br. 2:

„Život u EU-u”

Preporučujemo da EU uspostavi vlastiti program televizijskog obrazovanja i informiranja kako bi se među svim građanima EU-a povećala svijest o našim zajedničkim vrijednostima te svima osigurao jednostavan i neometan pristup tim informacijama. Ti su nam ciljevi važni jer želimo bolje razumjeti javno mnijenje u svakoj državi članici EU-a. Na taj način želimo ojačati zajedničko stajalište i pomoći građanima da zajedno promiču veću solidarnost te ih osposobiti za vladavinu prava kako bi se očuvala demokracija.

II D Nacionalni paneli: Italija

Panel građana i građanki zaduženih za izradu preporukaza Konferenciju o budućnosti Europe, 11. i 12. ožujka 2022.

Objedinjeno izvješće

Rim, 16. ožujka 2022.

Sadržaj

II D Nacionalni paneli: Italija 234

1. Vodeća načela procesa organizacije panela 236
2. Odabir sudionika i način sudjelovanja 237
3. Organizacija povjerenstva 240
4. Program rada 240
5. Iznesene preporuke 242

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje 242

1. Prekoračenje modela proizvodnje prošlog stoljeća 242
2. Generativni i uključivi propisi o proizvodnji 243
3. Mjerenje rasta u smislu sreće u populaciji, a ne količine proizvoda 243
4. Veća integracija među državama 244
5. Politike uključivanja 245
6. Zapošljavanje 246

Europa u svijetu 247

1. Jačanje europskog identiteta 247
 2. Jačanje gospodarstva i institucija 247
 3. Suradnja i partnerstva 248
 4. Politička i kulturna referenca 249
6. Završna evaluacija sudionika 249

1. Vodeća načela organizacijskog procesa povjerenstva

Cijeli postupak provedbe panela osmišljen je tako da bude u skladu s naznakama sadržanima u Smjernicama za nacionalne panele građana i građanki u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe. Konkretnije:

- **Svrha:**

Svi pozvani na sudjelovanje u panelu ispunili su upitnik o sudjelovanju koji je sadržavao ciljeve projekta, sposebnim upućivanjima na Konferenciju o budućnosti Europe, teme o kojima se raspravljalo i modalitete sudjelovanja.

- **Transparentnost:**

Svi dokumenti u kojima je predstavljena inicijativa stavljeni su na raspolaganje sudionicima na različite načine, uvijek upućujući na službene internetske stranice konferencije. Dokumenti su poslani e-poštom svim sudionicima.

- **Uključivost:**

Poziv na sudjelovanje poslan je različitim kanalima: npr. e-pošta članovima SWG zajednice i širenje poveznice na obrazac zaprijavu putem Twittera i LinkedIna. To je dovelo do ukupno više od 400 pristupa obrascu zahtjeva i 245 zahtjeva. (Nasumični) odabir sudionika proveden je na način kojim se osigurava prisutnost osoba različitog spola, dobi, socijalnog podrijetla, mjesta boravišta i radnog statusa.

- **Zastupljenost:**

Iako veličina uzorka nije statistički reprezentativna, uzorak je osmišljen tako da se postigne maksimalna heterogenost među sudionicima kako bi se reproducirao mikrokozmos ciljne publike.

- **Informacije:**

Svi sudionici dobili su širok raspon informacija o konferenciji i temama o kojima se raspravljalo tijekom panela. Sudionici su podsjetili na ciljeve i modalitete projekta u uvodnom dijelu, u skladu s načelima neutralnosti i potpunosti. Svi sudionici imali su priliku zatražiti više informacija i pojedinosti o događanju putem izravnih telefonskih brojeva voditelja projekata unutar SWG-a.

- **Raspravne skupine:**

Glavni cilj cijelog procesa bio je formulirati sukreativne preporuke, koje sudionici u velikoj mjeri dijele, a koje će biti upućene Europskoj uniji. Način na koji je rad organizirani skupine vođene rezultirale su procesom koji je bio usmjeren na prikupljanje, obradu i sintezu indikacija sudionika, kao i njihovu provjeru i validaciju od strane samih skupina na sljedećoj radnoj sjednici.

- **Raspored:**

Tijekom radnih sjednica stvorena je opuštena atmosfera, što je sudionicima dalo dovoljno vremena da dublje prošire teme o kojima su bili pozvani na raspravu, izražavanje svojih stajališta i slušanje mišljenja drugih. Iz istog je razloga odlučeno da sedmice glavne skupine podijele u dvije podskupine. Osim toga, rad se proširio na dva dana kako bi se ideje koje su formulirane mogle odmoriti.

- **Daljnje postupanje:**

Posljednjeg dana sve su skupine provjerile i potvrdile prvi nacrt preporuka izrađenih tijekom prve faze rada. Nakon što je izvješće o ishodu podneseno europskom resornom

odjelupredsjedništva Vijećaministara i nakon što je dobiveno odgovarajuće odobrenje, konačna verzija preporuka proslijeđena je svim sudionicima panela. Sudionici su u svim slučajevima pozvani da nastave pratiti aktivnosti konferencije na internetskim stranicama i putem ažuriranih verzija koje će biti objavljene.

- **Integritet:**

Cjelokupni radni proces samostalno je provela SWG, ovisno oprimljenoj m isziji. Europski resorni odjel predsjedništva Vijeća ministarastalno je bio obaviješten o različitim fazama inicijative i rezultatima.

- **Zaštita privatnosti:**

Privatnost sudionika je u potpunosti zajamčena. Kako bi mogli sudjelovati u povjerenstvu, svi su kandidati morali potpisati obrazac za informirani pristanak propisan zakonom.

- **Evaluacija:**

Na kraju postupka svim je sudionicima poslan upitnik kako bi procijenili svoje iskustvo. Rezultati su sažeti u ovom izvješću.

2. Odabir sudionika i način sudjelovanja

Odabir

Cilj faze komunikacije prije događanja bio je odabrati najmanje 50 talijanskih građana zainteresiranih za sudjelovanje u inicijativi.

U tu je svrhu izrađen kratki obrazac za samoprijavu u obliku upitnika koji treba ispuniti putem interneta na platformi **SWG**, u kojemu su sve zainteresirane strane u inicijativi mogle podnijeti svoje zahtjeve navodeći podatke koje je trebalo uključiti u skupine iz kojih su kandidati nasumično odabrani. Potrebni uvjeti za sudjelovanje bili su: imaju internetsku vezu, uređaj opremljen mikrofonom i video kamerom te potpisuju konferencijski charter.

Obrazac za prijavu objavljen je na društvenim mrežama s računa **SWG-a**. U tu svrhu objavljeno je šest postova na Twitteru i jedan na LinkedInu, sa sljedećim rezultatima:

Društvena mreža	Datumi	Broj pregleda	Pristup obrascu za prijavu
 Twitter	6 radnih mjesta od 8. do 10. ožujka	889	31
 LinkedIn	1 radno mjesto 8. ožujka	410	25

Istodobno, članovi zajednice **SWG-a** pozvani su da se prijave, u skladu sa strategijom poziva čiji je cilj osigurati maksimalnu reprezentativnost talijanskog stanovništva, ne samo u pogledu socijalnih obilježja, već i u pogledu ideja, kulturnih orijentacija i vrijednosti.

Prijave se mogu podnijeti između 8. ožujka u 8 sati i 10. ožujka 2022. u 16 sati. Tim je postupkom ukupno omogućeno 420 pristupa obrascu zahtjeva, a zaprimljeno je 225 potpunih zahtjeva.

Prihvatljivo je bilo ukupno 140 osoba, od kojih je 70 odabrano na temelju kriterija čiji je cilj osigurati uravnoteženu prisutnost u pogledu spola, geografske raspodjele, dobi i razine obrazovanja.

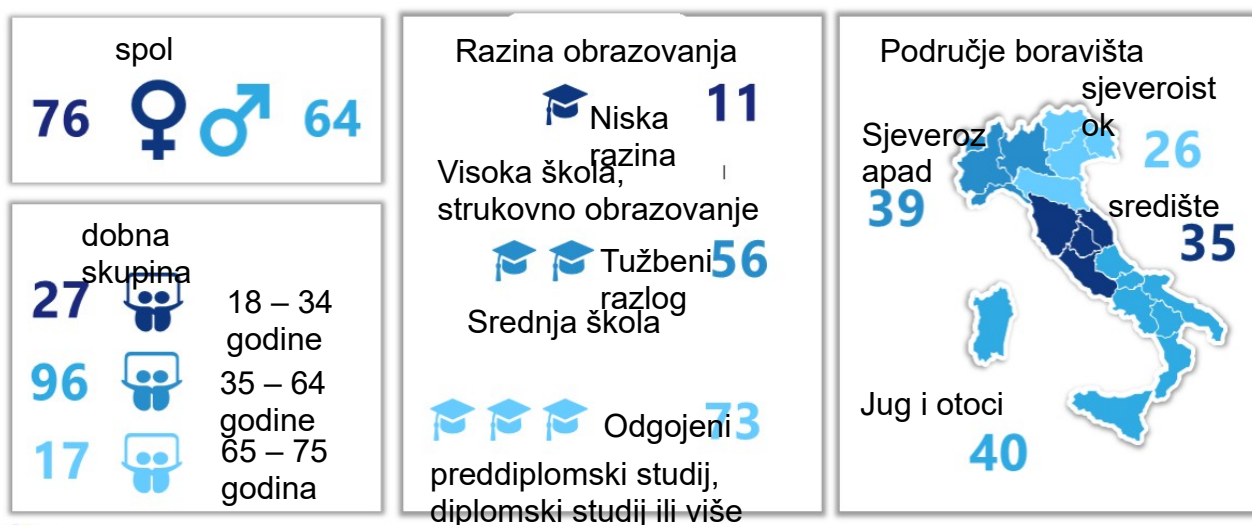
U postupku odabira kandidata posebna pozornost posvećena je načelu poštene vjerojatnosti za odabir sudionika, popraćenom postupcima koji se temelje na nasumičnom kriteriju.

Slučajnost odabira bila je središnji element projekta kako bi se osigurala pravednost postupka pristupa. Međutim, u duhu inicijative činilo se važnim uspostaviti strategiju usmjerenu ne samo na uključivanje što većeg broja ljudi, već i na osiguravanje maksimalne heterogenosti odabranih kako bi se promicala maksimalna uključivost.

Ukratko, osobe koje ispunjavaju uvjete raspodijeljene su kako slijedi:

Raspodjela prihvatljivih kandidata

140

Nakon što je 70 kandidata odabrano, ujutro događanja primili su telefonski poziv kako bi potvrdili svoje sudjelovanje. Te je pozive uputio kontaktni centar **SWG-a** metodom CATI (računalno potpomognuta telefonska anketa). Ukupno je na kraju te faze 59 osoba potvrdilo svoje sudjelovanje i bilo registrirano. **Od toga je 55 aktivno sudjelovalo u panelu.**

Socijalna i dobna raspodjela panelista bila je sljedeća:

Raspodjela aktivnih sudionika

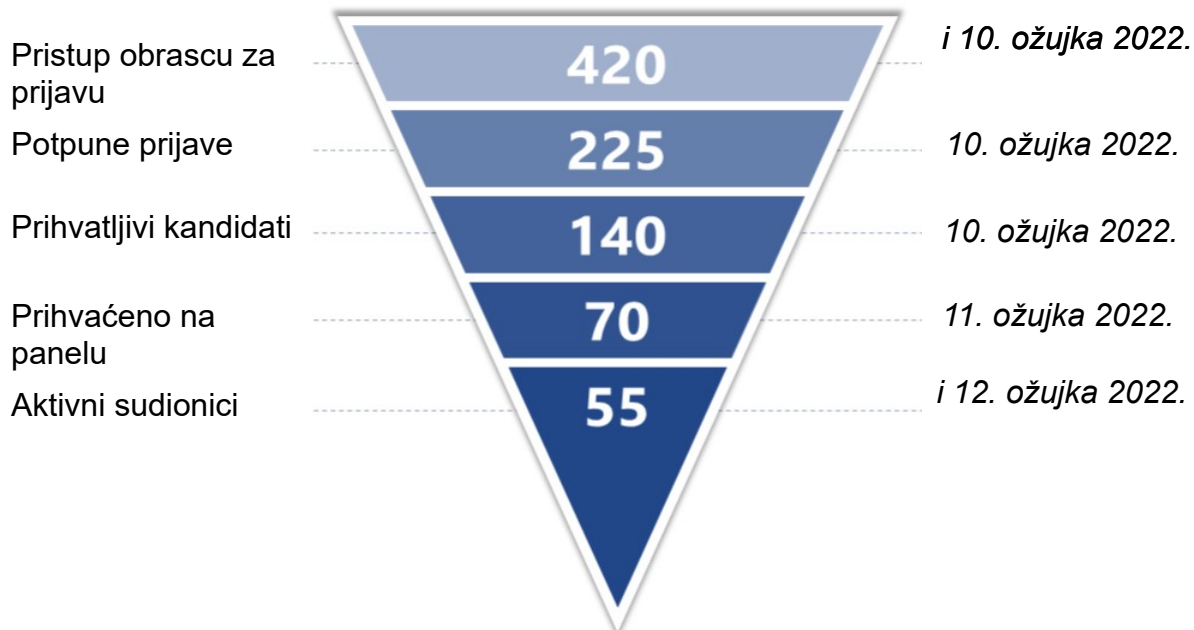
55

3

Ukratko, rezultati faza postupka odabira su sljedeći:

Postupak podnošenja zahtjeva

Komunikacijska oprema

Kako bi se osigurala visoka razina motivacije i sudjelovanja od samog početka, svim su sudionicima stavljeni na raspolaganje sljedeći dokumenti:

- **informativne članke za Konferenciju o budućnosti Europe i nacionalne panele;**
- **Povelja Konferencije o budućnosti Europe;**
- **teme o kojima će se raspravljati tijekom panela;**
- **tehničke i organizacijske informacije potrebne za sudjelovanje.**

3. Organizacija povjerenstva

Kako bi se omogućilo maksimalno sudjelovanje, uključujući osobe iz svih zemalja, panel je organiziran tijekom dva uzastopna poludnevna razdoblja, uključujući jedan vikendom, prema sljedećem rasporedu:

- **Petak, 11. ožujka, od 16 do 20 sati**
- **Subota, 12. ožujka od 10:00 do 12:00 sati**

Cilj tog izbora bio je, s jedne strane, olakšati sudjelovanje radnika u inicijativi i, s druge strane, podijeliti vrijeme sudjelovanja kako bi se potaknula veća pozornost i sudjelovanje, kao i dodatno promišljanje o predstavljenim temama i prijedlozima. Sudionici panela povezali su se s dva radna sastanka putem platforme GoToMeeting i bili su podijeljeni u četiri skupine (dvije za svako tematsko područje) pod vodstvom moderatora **radne skupine** i zamjenika osobe odgovorne za sastavljanje zapisnika s intervencija. Moderator i moderatorice su moderirali skupine na dva različita načina rasprave (po jedan za svako tematsko područje) s ciljem što većeg uključivanja svih odabranih osoba i osiguravanja pristupa koji se temelji na maksimalnoj uključenosti i neutralnosti.

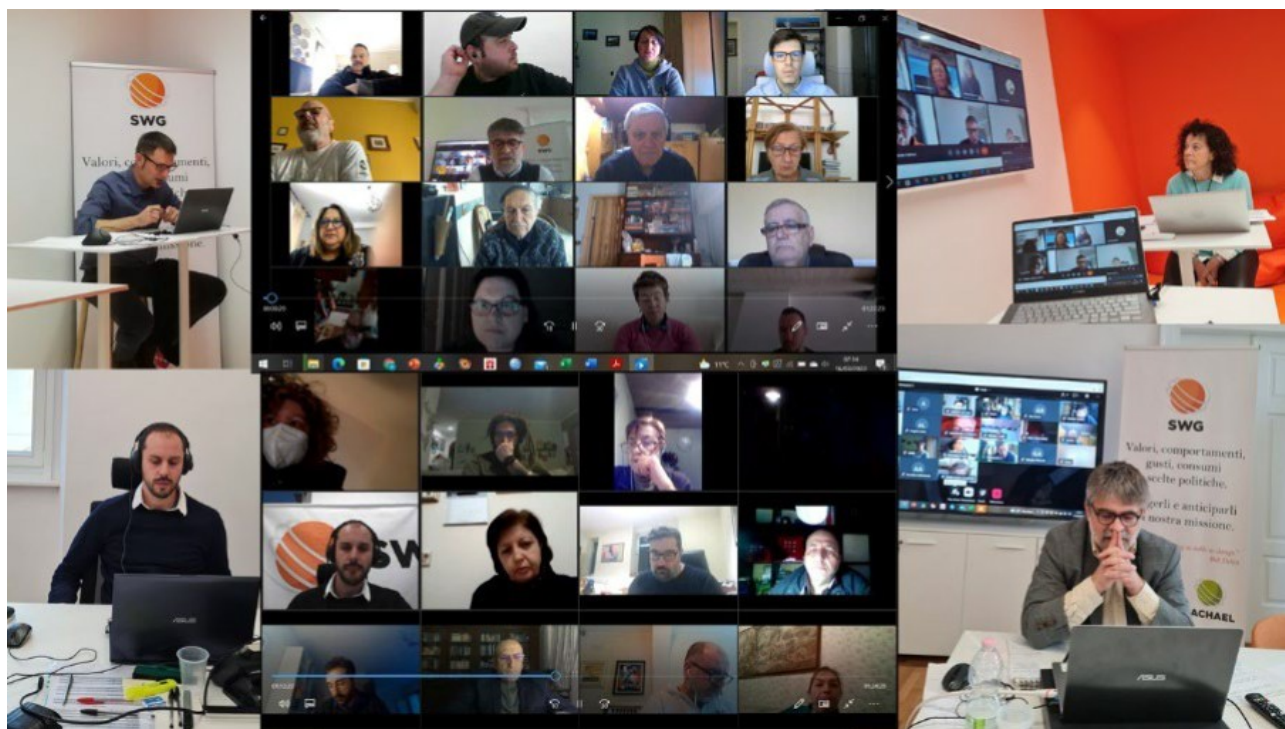
4. Program rada

Prva sjednica (petak, 11. ožujka 2022.)

- 15:00 – Otvaranje virtualne prostorije i mogućnost da se sudionici povežu s platformom kako bi provjerili pravilno funkcioniranje svojih audio i video sustava.
- 16:00 – Uvod moderatora: objašnjenje razloga na kojima se temelji inicijativa i opis strukture rada.
- 16.15 – Raščlamba sudionika u skupine na temelju preferencija navedenih tijekom faze prijave.
- 16.20 – Početak rasprave u skupini.
- 20:00 – Završetak sjednice.

Druga sjednica (subota, 12. ožujka 2022.)

- 10:00 – Nastavak rada čitanjem rezultata rada prvog dana.
- 10:15 – Nastavak rasprave, detaljne rasprave i komentarisudionika.
- 12:00 – Završetak rada.

5. Iznesene preporuke

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje

1. Prekoračenje modela proizvodnje prošlog stoljeća

Odbor jesmatrao da su najnoviji globalni događaji (pandemija bolesti COVID-19 i sukob između Rusije i Ukrajine) navodno pokazali granice trenutačnog europskog modela proizvodnje i naglasio potrebu za preispitivanjem pristupa koji mnogi opisuju kao „pripadanje prošlom stoljeću”.

Dokazao ovisnosti Europe o uvozu energije i hrane iz zemalja izvan Europske unije, kao i otkriće (tijekom pandemije) danije bilo moguće samostalno proizvesti količinu medicinskih proizvoda i cjepiva potrebnih za borbu protiv širenja virusa, stvorili su dojam da naš gospodarski sustav pati od strukturne slabosti povezane s nedostatkom samodostatnosti.

Sudionici istodobno jasno vjeruju da snažnije gospodarstvo, sposobno za otvaranje radnih mjesta u kontekstu socijalne pravde, mora biti u stanju steći znatna tehnološka sredstva. U tu je svrhu ključno podržati obrazovni sustav u kojem se sve više pozornosti posvećuje predmetima povezanim sa STEM-om.

Čini se da su **tehnološke inovacije, održiva energija, ali i turizam i kultura** temeljna elementa razvoja europskog gospodarstva sutrašnjice, posebnim naglaskom na održavanju osnovne proizvodnje kako bi se izbjegao rizik od prekomjernog oslanjanja na treće zemlje za opskrbu osnovnim proizvodima i sirovinama.

PREPORUKE U BRIEFU

1. Poduzeti učinkovite mjere u području klimatskih promjena i alternativne energije.
2. Uložite u gospodarstvo turizma i kulture te cijene brojna mala odredišta u Europi.
3. Usredotočite se na tehnologiju i inovacije kao pokretače rasta.
4. Smanjiti ovisnost o drugim zemljama kad je riječ o sirovinama, izvorima energije i poljoprivredi.
5. Potaknite mlade da studiraju znanstvene predmete.

2. Generativni i uključivi propisi o proizvodnji

Da bismo nadilšli gospodarsku logiku prošlog stoljeća, moramo preispitati i pravila i postupke kojima se uređuju aktivnosti poduzeća. U tom smjeru postoje četiri preporuke koje odgovaraju zajedničkoj logici: s jedne strane, pojednostavljenje pravila i, s druge strane, održavanje visoke razine opreza protiv prijestupa (posebno u pogledu krivotvorenja i nepoštenog tržišnog natjecanja).

Velikase pozornost posvećuje potrebi zagospodarskim pravilima koja supervenstveno generativna, smanjujući što je više moguće izbore koji zahtijevaju normalizaciju proizvodnih procesa (prijeteći

specifičnim lokalnim produkcijama s dubokim kulturnim korijenima), ali i uništavanje poljoprivrednih dobara zbog potrebe za održavanjem unaprijed definiranih proizvodnih količina.

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Smanjiti birokraciju (ovlaštenja, certifikati).**
- 2. Smanjiti standardizaciju proizvoda i prepoznati lokalne i regionalne posebnosti u pogledu kulture i proizvodnje (poštovanje proizvodnih tradicija).**
- 3. Prekoračenje logike kvota u poljoprivrednoj proizvodnji i posljedično uništavanje viška proizvodnje.**
- 4. Borba protiv krivotvorenja i nepoštenog tržišnog natjecanja.**

3. Mjerenje rasta u smislu sreće u populaciji, a ne količine proizvoda

Posvećivanje proizvodnom modelu prošlog stoljeća ne znači samo promjenu proizvodnih metoda, već i razvoj nove kulture u kojoj su pokazatelji rasta usmjereni ne samo na količinu proizvedenih dobara, već i na sposobnost da se građanima zajamči cilj sreće. U tom novom gospodarstvu roba ne može biti u središtu utjecaja i ulaganja, ali ljudi moraju biti u središtu pozornosti. To znači prelazak sa sustava pokazatelja koji se temelje na količini proizvedene robe (BDP) na sustav kojim se može mjeriti dobrobit ljudi (BIB – bruto domaća sreća).

PREPORUKA U BRIEFU

- 1. Razviti gospodarstvo koje je više usmjereno na proizvodnju sreće (bruto domaća sreća) nego na robu (bruto domaći proizvod).**

4. Veća integracija među državama

Ono što je svima jasno, čak i onima koji su manje zadovoljni sadašnjom organizacijom i rezultatima koje je Europska unija dosad postigla, jest da Unija nije dovoljna i da se Europa mora moći razvijati uz sve veću snagu usmislju usklađenog političkog jedinstva, da može pregovarati jednim glasom izvana i djelovati bez veće unutarnje solidarnosti. Snažnija Unija ključan je aspekt jačanja političke, trgovinske i proizvodne snage Europske unije: homogenost temeljnih zakona i integrirani i koherentni sustav oporezivanja poduzeća i građana, u kojem su plaće i usluge građanima usklađene. Samo ćemo na taj način imati Europu koja može smanjiti društvene razlike i promicati kvalitetu života.

To znači da se ne vraćamo na postignuća iz posljednjih godina i da se čuva koncept socijalne države, za koju su panelisti izjavili da je najcjenjenijana svijetu i najviše zabrinuta za osiguravanje jednakih mogućnosti i socijalne pravde za svoje građane.

PREPORUKE U BRIEFU

1. Ne dovoditi u pitanje socijalna prava (javno zdravlje, javno obrazovanje, politike rada).
2. Konsolidirati ono što je učinjeno u vezi s jedinstvenom valutom i međusobnom povezanošću platnih sustava i telekomunikacija.

Međutim, danasse čini da sve što je učinjeno u prošlosti više nije dovoljno, a Europa budućnosti mora napraviti odlučujući korak u pogledu integracije među državama članicama, u skladu s unutarnjom vizijom koja se više ne temelji na tržišnom natjecanju, već na suradnji, osiguravajući da svaki europski građanin može imati iste sustave jamstava i mogućnosti u svim državama članicama Unije.

PREPORUKE U BRIEFU

1. Idi dalje od sebičnosti država i sklonosti traženju individualnih koristi na štetu drugih.
2. Uspostaviti sustav kojim se predviđaju isti zakoni, porezni sustavi, carine i davanja u svim zemljama.
3. Koordinirani porezni režimi među različitim državama, posebno u pogledu poduzeća (bez slobodnih zona i niskog oporezivanja).
4. Dosljedne cijene proizvoda i jamstvo jednake kupovne moći među različitim državama.
5. Smanjiti razlike u plaćama između različitih država iz zemljopisnih regija unutar iste zemlje.
6. Učiniti javni dug nekoliko država članica zajedničkom sposobnošću za respo.

5. Politike uključivanja

Pravedna Europa koja svojim građanima može ponuditi sreću uključiva je Europa koja uvijek posvećuje veliku pozornost borbi protiv nejednakosti. U preporukama se utvrđuju daljnji koraci za postizanje dugotrajnih ciljeva (kao što je rodna ravnopravnost) i novi zahtjevi povezani s kulturnim transformacijama suvremenih društava (digitalne nejednakosti i pravo na život u zdravom okruženju).

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Ostvariti potpunu rodnu ravnopravnost, među ostalim jačanjem roditeljskog dopusta za očeve i ustanova za skrb o djeci.**
- 2. Borba protiv digitalnih nejednakosti.**
- 3. Osigurati da svi europski građani mogu živjeti u zdravom i održivom okolišu.**
- 4. Osigurati mogućnosti za socijalnu mobilnost i stoga imati svaku priliku za samoostvarenje i samoodređenje.**
- 5. Promicanje generacijske obnove na svim razinama.**
- 6. Upravljanje prihvatom izbjeglica i migranata na uravnotežen način između različitih država.**

Još jednom, čini se da je uloga škola i obrazovnih politika ključna, ne samokako bi se mladima pružile vještine koje su im potrebne za ulazak na tržište rada, već i kako bi se izgradila europska kultura. Nakon izgradnje Europe institucija ključno je izgraditi Europu naroda. U tom se pogledu naglasak stavlja na središnju ulogu zajedničkog jezika kako bi se omogućio dijalog među građanima različitih zemalja i jednak pristup uslugama. San da se Esperanto srušio, odlazak Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije izazvao je sumnje u mogućnost usvajanja kao zajedničkog jezika engleskog, ključnog jezika međunarodnih odnosa, kao i unutar znanstvenog i gospodarskog sustava.

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Promicati usvajanje zajedničkog jezika.**
- 2. Ulagati u škole i podučavati povijest Europe, a ne svakog naroda, te podučavati političko gospodarstvo i građansko obrazovanje.**
- 3. Pristup kulturi, obrazovanju i razmjenama između studenata i građana različitih država članica.**

Politike uključivanja imaju ključnu ulogu u osiguravanju pristupa građana mogućnostima. U tom su pogledu sudionici panela naglasili da Italija češtonije mogla iskoristiti sredstva EU-a stavljena na raspolaganje u tu svrhu. Uključivanje i pristupačnost znače da europske institucije moraju biti bliže svojim građanima i da ti koncepti idu ruku pod ruku s više informacija i većom sviješću o pravima koja uživaju europski građani kao takvi. U tom se pogledu pojavila važnost izravnog odnosa između institucija EU-a i građana, pri čemu države članice ne moraju nužno posredovati u njemu.

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Promicati upotrebu sredstava EU-a za smanjenje nejednakosti.**
- 2. Accessibilité i blizina europskih institucija građanima.**
- 3. Jasno informirati građane o njihovim pravima i mogućnostima te promicati izravan pristup građana tim pravima i mogućnostima.**

6. Zapošljavanje

Pitanje zapošljavanja stalno se postavljalo kao međusektorski element izravan učinak spremnosti Europske unije da djeluje u skladu s njezinim preporukama. Tijekom rasprave među sudionicima **bilo je jasno da je pitanje zapošljavanja u središtu života građana, ali da je išlo ruku pod ruku s jačanjem pitanja povezanih s gospodarstvom i socijalnom pravdom. Vrlo se očekuje Europska unija u kojoj su aktivne politike rada i dalje središnje i sve usklađenije.**

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Promicanje trgovine među radnicima u Europi putem Europskog centra za zapošljavanje.**
- 2. Integrirane politike zapošljavanja na razini EU-a.**
- 3. Pružati poticaje poduzećima koja nude radna mjesta.**

Europa u svijetu

Nedavni međunarodni događaji, a posebno rat između Rusije i Ukrajine, imali su velik utjecaj na percepciju uloge koju će Europa morati imati na međunarodnoj razini. Prikupljene preporuke uglavnom su bile usmjerene na jačanje Unije (i u smislu identiteta i kao gospodarske sile) i njezino pozicioniranje kao referentnog modela i modela oporavka u njezinim odnosima s drugim zemljama.

1. Jačanje europskog identiteta

Kako bi bila priznata izvanjskih granica, Europska unija mora prije svega pokazati koheziju nadosadnoj razini, ne samo u gospodarskom i financijskom smislu, već i u smislu identiteta i vrijednosti. Identitet koji se ne stvara homologacijom, već vrednovanjem lokalnih posebnosti u okviru zajedničkih ključnih vrijednosti.

Razmotreno je i moguće proširenje područja djelovanja Unije u tom kontekstu: prema nekim panelistima, ne bi se trebao odvijati na nediferencirani način, već bi se trebao usredotočiti na uzajamno priznavanje kulture i vrijednosti, a ne na gospodarske standarde.

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Jačanje europskih kulturnih vrijednosti i obilježja, kao i regionalnih posebnosti.**
- 2. Osnivanje instituta za europsku kulturu radi promicanja kulture poštovanja i uzajamnog obogaćivanja među građanima različitih država.**
- 3. Redefiniranje načela članstva za nove zemlje kandidatkinje, uz jačanje čimbenika kao što su kulturni identitet i vrijednosti.**

2. Jačanje gospodarstva i institucija

Europa sutrašnjice pozvana je da preuzme vodeću ulogu na međunarodnoj razini, a ta se uloga može preuzeti samo snažnom Unijom koja je neovisna o drugim zemljama. Opće je poznato da su zemlje EU-a siromašne sirovinama, ali čini se ključnim da EU može jamčiti veću neovisnost u pogledu opskrbe energijom, poljoprivrede i tehnoloških proizvoda.

Za to su potrebna posebna ulaganja kako bi se nadoknadio napredak u područjima kao što je tehnologija (u kojoj se čini da Europska unija trenutačno nema vodeću ulogu), ali i u prehrambenom i energetske sektoru.

Rat između Rusije i Ukrajine vratio je u središte rasprave i važnost integrirane europske obrambene politike, s posebnim identitetom i većom autonomijom u odnosu na NATO, ne dovodeći u pitanje njegovo članstvo.

Naposljetku, to podrazumijeva posebne odluke za budućnost popraćene znatnim ulaganjem u znanost i istraživanje kako bi se povećale vještine mladih Europljana.

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Jačanje unutarnjih proizvodnih kapaciteta: prehrambeni lanac (posebno pšenica) i tehnologija (mikroprerađivači).**
- 2. Vrednovanje tipičnih regionalnih i europskih produkcija.**
- 3. Jačanje europskih industrijskih klastera (npr. čelika).**
- 4. Jačanje lokalne proizvodnje energije iz ekološke perspektive (plin, solarna energija, energija vjetra).**
- 5. Razvoj zrakoplovno-svemirskih tehnologija.**
- 6. Stvaranje europskih znanstvenih laboratorija (Europska banka za viruse).**
- 7. Stvaranje zajedničke europske vojske koja bi djelovala u okviru NATO-a, ali i doprinijela nadilaženju NATO-a.**
- 8. ulaganje u osposobljavanje voditelja osposobljavanja (europske razmjene učitelja i nastavnika, Erasmus za učitelje i nastavnike).**
- 9. Povećati mobilnost europskih istraživača razvojem novih europskih znanstvenih institucija.**
- 10. Poticati nastanak inovativnih novoosnovanih poduzeća.**

3. Suradnja i partnerstva

Vizija Europe sutra nije ona tvrđave koja brani svoje bogatstvo, već ona protagonista koji poznaje međunarodnu scenu sposobnu za dijalog sa svim zemljama svijeta. Dijalog koji počinje od trgovinske sile i trebao bi biti usmjeren na gospodarsko vodstvo, a može se konsolidirati uspostavom partnerstava i projekata velikog međunarodnog opsega.

Sve to s ciljem suradnje i obraćanja pozornosti na najosjetljivije regije svijeta, s ad hoc projektima usmjerenima na isticanje najsiromašnijih zemalja, kao i kulturne i gospodarske razmjene s istočnim zemljama.

Posebna se pozornost posvećuje i temi migracija, uz bolju suradnju međuzemljama i primjenu zajedničkih postupaka za upravljanje zahtjevima i osobama.

PREPORUKE U BRIEFU

- 1. Povećati izvoz.**
- 2. Promicati transnacionalne europske turističke rute.**
- 3. Razviti trgovinski sustav pregovora na europskoj razini (nepojedinačno kao države ili poduzeća, već kao Unija) kako bi se postigla veća pregovaračka moć, ali uz ograničenja povezana s poštovanjem ljudskih prava.**
- 4. Provoditi velike međunarodne projekte kao što je Međunarodna svemirska postaja.**
- 5. Financiranje projekata u Africi za izgradnju škola i bolnica, bez zauzimanja kolonijalnog stava, ali s naglaskom na poštovanju europskih vrijednosti i prava.**

- 6. Ulagati u osposobljavanje na licu mjesta (posebno za žene) u najsiriromašnijim zemljama.**
- 7. Promicati razmjenu tehničara i trenera.**
- 8. Uspostaviti sustav zajedničkih pravila za pristup migranata, s različitim procesima između humanitarnih i gospodarskih migracija te pravednom raspodjelom među različitim državama, ali sa zajedničkim pravilima (identifikacija i kontrola ponašanja i zapošljavanja).**

4. Politička i kulturna referenca

U prethodno opisanom scenariju Europa se poziva da pružijasnu političku i kulturnu referencuna globalnoj razini sa stajališta prava i etike, dajući primjer donošenjem odluka usmjerenih na osiguravanje zdravog okoliša, poštovanja ljudskih prava i dijaloga između Istoka i Zapada.

PREPORUKE U BRIEFU

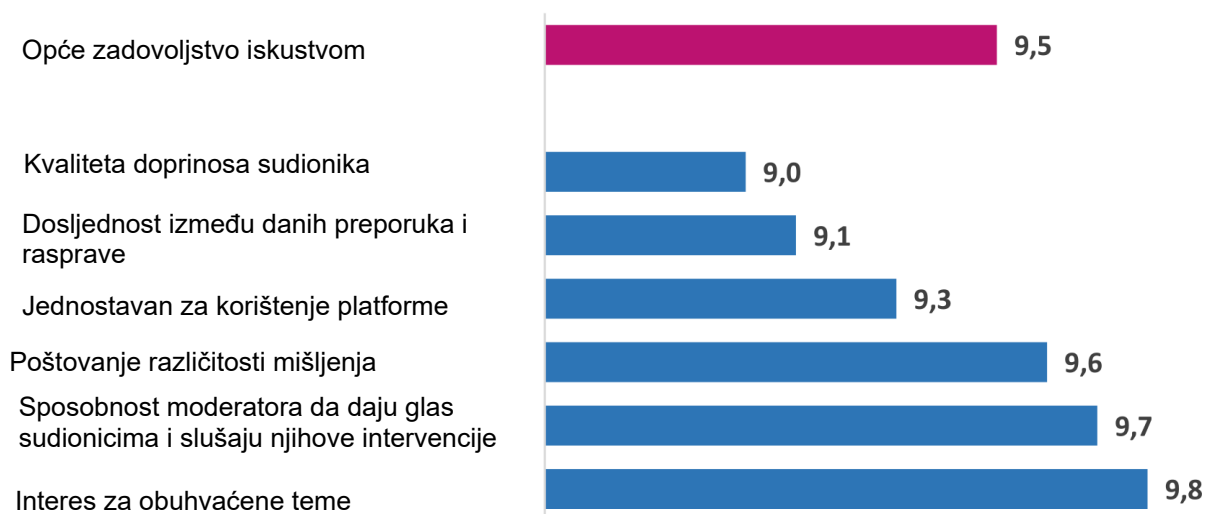
- 1. Predvođenje zelenog kontinenta, postizanje nulte stope emisija ispred drugih i povećanje proizvodnje čiste energije (vjetar i solarna energija).**
- 2. Izvozna tehnologija za proizvodnju robe s nultim učinkom.**
- 3. Djelovati kao spoj (javno mjesto, agora) između Istoka i Zapada, promičući kulturne razmjene i zajedničke kulturne inicijative (kao što su Svjetski dani umjetnosti, koji će se organizirati naizmjenice u raznim europskim glavnim gradovima, s umjetničkim programom koji uključuje zapadne i istočne umjetnike).**
- 4. Stvaranje europskog etičkog modela za upravljanje migracijskim procesima koji se može dijeliti na međunarodnoj razini.**

6. Završna evaluacija sudionika

Na kraju radnih dana od svih sudionika zatraženo je da ispune kratko pitanje kako bi ocijenili svoje iskustvo. Upitnik za evaluaciju poslan je dva dana nakon završetka panela kako bi se svim sudionicima dalo vremena da se odmaknu od iskustva i da na njega mogu objektivno odgovoriti.

Prikupljeni rezultati pokazuju posebno visoku razinu zadovoljstva, kako u smislu interesa tako i u smislu jednostavnosti sudjelovanja te osjećaja slušanja i uključenosti.

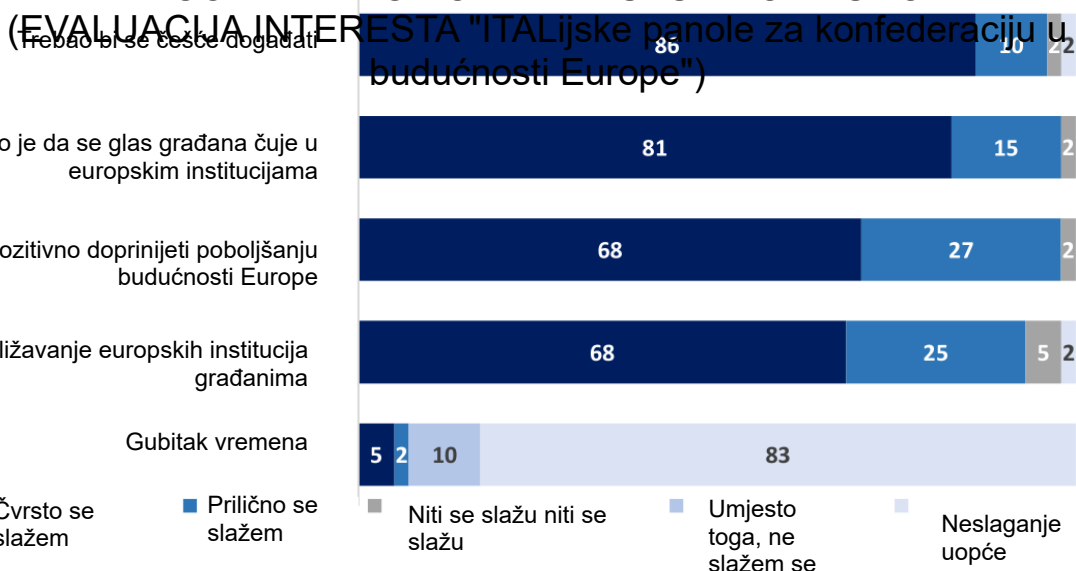
Zadovoljstvo sudjelovanjem na panelu

Iako su sudionici u početku imali različita iskustva, vještine i motivaciju, osjećali su se snažno uključenima: 98 % ispitanika u evaluacijskom upitniku smatralo je da su aktivno sudjelovali i pozitivno doprinijeli raspravi.

Općenito se vrlo snažno osjećala korisnost tog iskustva, koje se prije svega smatralo prilikom zaaktivno sudjelovanje i koje je dalo osjećaj veće blizine europskim institucijama. Zbog toga su gotovo svi ispitanici zatražili da se ta vrsta inicijative ponovi tijekom vremena.

EVALUATION OF THE INTEREST OF THE "ITALIAN PANEL FOR THE CONFERENCE ON THE FUTURE OF EUROPE"

Sudionici sunaveli da će, ako se takva inicijativa reorganizira, ne samo bitispremni sudjelovati, već će i preporučiti svojim prijateljima da sudjeluju.

II E Nacionalni paneli: Litva

Litavski panel građana i građanki o budućnosti Europe

Izvešće

Ovo izvješće sastoji se od četiri dijela. Prvi ukratko predstavlja napredak događaja. U drugom se navode preporuke sudionika panela građana i građanki za politike EU-a i Litve. U trećem se ukratko analiziraju rasprave unutar skupina i glavni ishodi Foruma. U četvrtom se uspoređuju rezultati panela građana i građanki s rezultatima anketa litavskih građana o stanju i budućnosti Europe.

1. Ponašanje nacionalnog panela građana i građanki

Osimsnjernica za organizacijusekcija nacionalnih građana u kontekstuKonferencije obudućnosti Europe, institut za ispitivanje javnog mnijenja Kantar TNS LT razvio je u prosincu 2021. na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova (MAE) stratificiranu metodologiju nasumičnog odabira reprezentativnog uzorka litavske populacije, na temelju koje je Kantar TNS odabrao 25 litavskih građana u dobi od 18 do 65 godina koji predstavljaju različite socioekonomske skupine i geografske regije Litve.^{xv}

Odabrani građani pozvani su 4. siječnja na virtualnu uvodnu sjednicu tijekom koje je predstavljenaideja nacionalnog panela građana i građanki te su održane razmjene mišljenja o temama koje su najvažnije za budućnost Europe. Na kraju događanja sudionici su dobili pripremni dokument s detaljnim opisom tema o kojima se raspravljalo i izvora informacija.

Nacionalni panel građana i građanki o budućnosti Europe održan je 15. siječnja na Europskom uhidbenom nalogu u organizaciji Centra za istočnoeuropske studije oEuropskom uhidbenom nalogu(RESC) i instituta za ispitivanje javnog mnijenja Kantar TNS LT, na kojem je izravno sudjelovalo 25 odabranih građana i građanki.

Sudionici su raspravljali o dvama pitanjima povezanim s politikama EU-a: **uloga i nadležnost EU-au vanjskoj politici**, kao i gospodarska **uloga EU-a**. Tijekomtog događaja, svako od tih pitanja bilo je predmet zasebne sjednice na početku koje sustručnjaci za pitanja EU-a, Linas Kojala (RESC) i Ramūnas Vilpišauskas (profesor na Sveučilištu u Vilniusu), ukratko upoznali građane s aktualnim događajima i pitanjima u vezi s temom sjednice. Tijekom rasprave građani su mogli postavljati pitanja i izražavati svoja stajališta. Nakon izlaganja stručnjaka sudionici su podijeljeni u tri manje reprezentativne skupine kako bi razmotrili drugo pitanje povezano s temom sjednice. Pitanja vanjske politike kojima se bavilo bila su sljedeća:

1.1. Postoji li potreba za autonomnom obrambenom i vanjskom politikom EU-a?

1.2. Kakvi bi trebali biti odnosi EU-a s njegovim istočnoeuropskim susjedima, Sjevernom Afrikom i Turskom?

1.3. Što bi trebala biti migracijska politika EU-a?

Na sjednici o gospodarskoj ulozi EU-a raspravljalo se osljedećim pitanjima:

2.1. Treba li doći do veće preraspodjele sredstava iz proračuna EU-a, izzajedničkog duga EU-a?

XV Uzorak građana koji predstavljaju gradove Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai i Panevėžys te okruge (apskritis) Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Alytus, Marijampolė, Tauragė, Telšiai i Utena, na temelju podataka litavskog Odjela za statistiku (Lietuvos statistikos departamentas).

2.2. Trebaju li se socijalni standardi regulirati na razini EU-a?

2.3. Kako ojačati gospodarstvo EU-a?

Na krajsjednice svaka je skupina morala formulirati glavne zaključke rasprave, davati načelne izjave ili konkretne prijedloge o pitanjima kojima je važna zapolitika EU-a. Tijekom rasprave s cijelim panelom predstavnik svake skupine predstavio je te zaključke ostalim sudionicima. Oni koji su bili u drugim grupama su se mogli suditi pitanja i dovršiti prijedloge sa svojim idejama. Nakon prezentacija i rasprava, građani i građanke dali su po dva glasa, među tim zaključcima, s glasom za najvažniji prijedlog ili izjavu o ulozi Litve u jačanju EU-a i uspjehu EU-a čak i diljem Europe; i drugo glasovanje za izjavu ili prijedlog koje smatraju najvažnijima u osobnom svojstvu, u interesu osoba s boravištem u EU-u. Nakon tog glasovanja u panelu je održana rasprava te su iznesene najnovije informacije o glavnim idejama koje su proizašle iz rasprava.

U tjednu nakon događanja stručnjaci su ispitali sadržaj rasprava i otkrili su suštinu ideja koje su predložili građani. Dana 25. siječnja održana je virtualna rekapitulacijska sjednica, a građanima su priopćene preporuke iz sadržaja njihovih rasprava. Građani su imali priliku reći slažu li se s preporukama, dopuniti ih i ocijeniti. Svi sudionici imali su ovu priliku tjedan dana nakon rekapitulacijske sesije, slanjem svojih mišljenja i komentara u pisanom obliku organizatorima panela.

2. Rezultati nacionalnog panela građana i građanki

U ovom dijelu izvješća prikazani su rezultati panela građana i građanki, preporuke sudionika radnih skupina i njihova stajališta o ulozi EU-a u vanjskoj politici i gospodarstvu.

Prva sjednica: uloga i nadležnosti EU-a u vanjskoj politici

1. Pozivamo EU da razvije učinkovitiju politiku prema Kini. Litvi je potrebna odlučnija potpora, ali bi također trebala bolje uskladiti svoje stajalište sa stajalištem EU-a. Kako bi se osiguralo da interesi mogu biti bolje uravnoteženi unutar EU-a i da postoji samo jedna politika u odnosu na Kinu, kao i u odnosu na druga vanjskopolitička pitanja, preporučujemo da se razmotri mogućnost uspostave funkcije ministra vanjskih poslova EU-a.
2. Slažemo se da ćemo pitanje kvota migranata ponovno staviti na dnevni red na razini EU-a.
3. Preporučujemo osnivanje posebnog povjerenstva na razini EU-a za rješavanje migracijskih pitanja, koje bi osiguralo brži odgovor na migracijske krize, kao i pravodržava članica da objasne i brane svoje nacionalne interese te koje bi razvilo i provelo zajedničke smjernice o upravljanju migracijama.
4. Preporučujemo jačanje gospodarskih i humanitarnih veza sa zemljama sjeverne Afrike, ne gubeći iz vida političku stvarnost, posebno s ciljem smanjenja utjecaja Kine, Rusije i drugih država u ovoj regiji.
5. Preporučujemo jačanje veza s istočnom Europom i poticanje gospodarskih mjera na osobnoj razini.
6. Pozivamo na to da sankcije koje EU primjenjuje na strane aktere budu strože, usmjerene i da uključuju važne osobe iz sankcionirane države (npr. političke vođe).
7. Snažno pozivamo na to da se zajednička vanjska i sigurnosna politika EU-a temelji na temeljnom načelu solidarnosti između različitih država članica EU-a i europskih regija i društava.
8. Preporučujemo da EU preispita svoju politiku otvorenosti prema migracijama, što je dovelo do sigurnosnih problema, povećanja kriminala i stvaranja komunizma u društvu.
9. Pozivamo Litvu da aktivnije govori o pitanjima migracijske politike i pokrene rasprave o pitanjima povezanim s migracijama.
10. Pozivamo na aktivnu i strogu politiku EU-a prema državama koje koriste migracijske tokove kao oružje u hibridnim napadima: s jedne strane primjenom strožih sankcija, a s druge strane suradnjom s njima u cilju smirivanja napetosti.

Druga sjednica: gospodarsku ulogu EU-a

1. Preporučujemo da EU na različite načine ojača sigurnost opskrbe osnovnom robom: davanje prednosti trgovini unutar EU-a, promicanje proizvodnje naprednih tehnologija i daljnja diversifikacija izvora uvoza. Preporučujemo i istraživanje novih izvoznih tržišta.
2. Preporučujemo preispitivanje praksi za pregovaranje o ugovorima o prirodnom plinu s obzirom na kratkoročnu i dugoročnu ugovore. Preporučujemo daljnju diversifikaciju izvora opskrbe energijom.
3. Preporučujemo da se mjere iz zelenog plana i njihova provedba procijene u odnosu na moguće negativne socioekonomske učinke. Kako bi se proveli ciljevi zelenog plana, preporučujemo upotrebu nuklearne energije i prirodnog plina uz obnovljive izvore energije.
4. Naglašavamo da je posebno važno da sve države članice poštuju načelo nadređenosti prava EU-a. Pozivamo Litvu da zauzme jasno načelno stajalište o tom pitanju.
5. Preporučujemo da Litva aktivnije primjenjuje najbolje prakse izdržava članica EU-a u cilju viših socijalnih standarda, gospodarskog širenja te uravnoteženog i održivog razvoja.
6. Preporučujemo da se više pozornosti posveti jačanju kibersigurnosti te zaštiti podataka i infrastrukture.
7. Preporučujemo da EU i države članice daju prednost razvoju osnovnog ekonomskog znanja među građanima, obrazovanju i širenju informacija.
8. Preporučujemo da novi trgovinski sporazumi EU-a uključuju ambiciozne socijalne, radne i zdravstvene standarde. Preporučujemo da se na razini EU-a uspostave smjernice o tome što učiniti, a što ne učiniti za platforme društvenih medija koje upravljaju osobnim podacima i informacijama potrošača.
9. Preporučujemo daljnje razmatranje mogućnosti zajedničkog zaduživanja na razini EU-a kako bi se postigli najbolji mogući uvjeti zaduživanja. Preporučujemo i razvoj financijski pouzdane i odgovorne politike kako bi se smanjila potreba za zaduživanjem država članica.
10. Preporučujemo jačanje praćenja apsorpcije i upotrebe sredstava EU-a kako bi se lokalnim vlastima pomoglo da uspostave istinsku praksu prilagodbe upotrebe sredstava. Umjeru kojoj to može utjecati na objektivnu situaciju korisnika sredstava EU-a, veza između zahtjeva transparentnosti i fleksibilnosti od posebne je važnosti.
11. Preporučujemo da Litva nastavi aktivno promicati gospodarski razvoj i ulaganja u regijama te zemlje.

3. Rasprave u okviru nacionalnog panela građana i građanki i analiza rezultata

Nacionalni panel građana i građanki raspravljao je o najvažnijim aktualnim pitanjima za Litvu (o kojima se opsežno raspravljalo na nacionalnoj razini na političkoj sceni i u medijima) i o tome kako ih riješiti. Opće glasovanje o glavnim zaključcima povjerenstva pokazalo je da je gotovo 45 % svih glasova danih tijekom tih dviju sjednica bilo posvećeno prijedlozima koji se odnose na dvije teme: odnos s Kinom i kontrolu migracijskih tokova (vidjeti tablicu u nastavku). Tema energetske politike također je privukla veliku pozornost. Bio je predmet samo jednog prijedloga, ali je dobio glasove gotovo 10 % sudionika. Rezultati tih glasovanja upućuju na to da bi stajališta građana o budućnosti Europe mogla biti odlučujuća za današnja politička pitanja i vijesti (na nacionalnoj razini).

Preporuka	Glasovanje
Prva sjednica: uloga i nadležnosti EU-a u vanjskoj politici	
1. Pozivamo EU da razvije učinkovitiju politiku prema Kini. Trenutačna potpora Litvi nije dovoljna, ali Litva nije u dovoljnoj mjeri uskladila svoje stajalište sa stajalištem partnera EU-a. Kako bi se osiguralo da interesi mogu biti bolje uravnoteženi unutar EU-a i da postoji samo jedna politika u odnosu na Kinu, kao i u odnosu na druga vanjskopolitička pitanja, preporučujemo da se razmotri mogućnost uspostave funkcije ministra vanjskih poslova EU-a.	11 (22,9 %) važnih za cijelu Europu: 8; u osobnom svojstvu: 3

2. Pozivamo da se pitanje kvota za migrante na razini EU-a ponovno uvrsti na dnevni red.	9 (18,8 %) važnih za cijelu Europu: 9
3. Preporučujemo osnivanje posebnog povjerenstva na razini EU-a za rješavanje migracijskih pitanja, čime bi se osigurao brži odgovor na migracijske krize, kao i pravo država članica da objasne i brane svoje nacionalne interese te da razviju i provedu zajedničke smjernice o upravljanju migracijama.	7 (14,6 %) važnih za cijelu Europu: 3; u osobnom svojstvu: 4
4. Preporučujemo jačanje gospodarskih i humanitarnih veza sa sjevernoafričkim zemljama, a da se pritom ne izgubi iz vida politička stvarnost, posebno s ciljem smanjenja utjecaja Kine, Rusije i drugih država u regiji.	6 (12,5%) važno u osobnom svojstvu: 6
5. Preporučujemo jačanje veza s istočnom Europom i primjenu gospodarskih mjera na razini ljudi.	5 (10,4 %) osobno važnih: 5
Druga sjednica: gospodarsku ulogu EU-a	
1. Preporučujemo da EU poduzme razne mjere za poboljšanje sigurnosti opskrbe osnovnom robom: davanje prednosti trgovini unutar EU-a, promicanje proizvodnje naprednih tehnologija unutar EU-a i daljnja diversifikacija izvora uvoza. Preporučujemo i istraživanje novih izvoznih tržišta.	9 (19,6 %) važnih za cijelu Europu: 3; osobno: 6
2. Preporučujemo preispitivanje pregovaračkih praksi u vezi s ugovorima o prirodnom plinu, pri čemu su ciljevi i kratkoročni i dugoročni ugovori. Preporučujemo daljnju diversifikaciju izvora opskrbe energijom.	9 (19,6 %) važnih za cijelu Europu: 9
3. Preporučujemo da se mjere iz zelenog plana i njihova provedba procijene uzimajući u obzir moguće negativne socioekonomske učinke. Kako bi se proveli ciljevi zelenog plana, preporučujemo upotrebu nuklearne energije i prirodnog plina uz obnovljive izvore energije.	6 (13 %) važno u osobnom svojstvu: 6
4. Naglašavamo važnost toga da sve države članice poštuju načelo nadređenosti prava EU-a. Pozivamo Litvu da zauzme jasno načelno stajalište o tom pitanju.	4 (8,7 %) važna za cijelu Europu: 2; u osobnom svojstvu: 2

Osim toga, najvažnija pitanja za građane, odnosno odnosi s Kinom, migracije ili energetika, nisu prolazna: njihova će rezolucija imati ključan utjecaj na dugoročnu budućnost Europe. Također, vjerojatnost da će građani koji razmišljaju o budućnosti dati prednost onome što je trenutačno važno nije problematična. U mjeri u kojoj izgradnja budućnosti danas počinje s mnoštvom malih koraka, percepcija kratkoročnih očekivanja građana neophodan je uvjet da bi se dugoročno mogla osigurati čvrsta kontrola procesa i rješavanje problema. Sljedeća analiza glavnih rezultata nacionalnog panela građana i građanki temelji se upravo na tom zapažanju.

Rezolucija s najvećim brojem glasova (11, gotovo 12 %) ona je u kojoj je **EU-u potrebna učinkovitija politika prema Kini**. Taj opći zaključak obuhvaćao je nekoliko konkretnijih izjava. Prvo, sudionici su naglasili da u ovoj fazi potpora EU-a Litvi u kontekstu gospodarskih pritisa kaiz Kine nije bila dovoljna. Drugo, predstavnici skupine koja je dostavila zaključak naglasili su da bi sama Litva trebala uložiti veće napore kako bi uskladila svoju politiku prema Kini s politikom partnera EU-a, posebno zato što je važno da EU u cjelini nastavi trgovati s Kinom. Treće, građani su istaknuli ideju da bi koordinacija stajališta i razvoj zajedničke politike o Kini posebno mogli biti učinkovitiji ako se uspostavi funkcija ministra vanjskih

poslova EU-a. Osam sudionika izjavilo je da je taj zaključak posebno važan za cijelu Europu, a još tri su ga proglasila važnim za njih u osobnom svojstvu.

Problem odnosa s Kinom usko je povezan s dvama drugim prijedlozima s velikim brojem glasova građana. Devet sudionika glasovalo je za zaključak donesena drugoj sjednici da **EU treba ojačati sigurnost opskrbe (tri sudionika)** navela su da je to posebno važno za cijelu Europu, a šest drugih izjavilo je da je to posebno važno za njih u njihovu osobnom svojstvu). Taj je zaključak uključivao i nekoliko aspekata. Prvo, građani su naglasili da je potrebno dati prednost tržištima EU-a s pouzdanim dobavljačima i proizvodima s visokim standardima. Drugo, sudionici su istaknuli potrebu za poticanjem proizvodnih kapaciteta naprednih tehnologija u samoj Europi. Treće, građani su izrazili potporu većoj diversifikaciji izvora uvoza. U formuliranju ovih preporuka, sudionici u raspravi stalno su upućivali na kineski faktor: sigurnosne prijetnje povezane s kineskom robom, ovisnost o kineskim sirovinama potrebnima za proizvodnju naprednih tehnologija te prakse kopiranja i krađe kineske tehnologije od zapadnih poduzeća koja posluju na njezinu tržištu. Prijedlog za **razvoj gospodarske i humanitarne suradnje EU-a sa sjevernoafričkim zemljama** također je dobio šest glasova (važno u osobnom svojstvu) zbog toga što je u toj regiji važno smanjiti utjecaj Kine, Rusije i drugih neprijateljskih država.

Rezultat glasovanja također su odražavali zabrinutost građana zbog migracijskih pitanja. Dva od tri zaključka koja su dobila najviše glasova u području vanjske politike bila su posvećena migracijama. Devet sudionika glasovalo je za prijedlog **da EU ponovno uspostavi sustav obveznih kvota za prihvata migranata zadržave članice (sve su naglasile da je taj prijedlog od posebne važnosti za Europu)**. Sudionici koji su došli do tog zaključka složili su se da bi se nacionalne kvote trebale temeljiti na broju stanovnika i da bi trebalo osigurati financiranje EU-a kako bi se zadovoljile potrebe migranata dodijeljene u skladu s tim kvotama. Sedam država članica dalje je glasovalo za prijedlog **o osnivanju stalnog tehničkog povjerenstva na razini EU-a za rješavanje migracijskih problema, u koje bi bili upućeni predstavnici država članica (tri sudionika smatrala su da je taj prijedlog od posebne važnosti za cijelu Europu, a četiri su ga smatrala važnim za njih u osobnom svojstvu)**. Sudionici su naglasili da bi takvo tijelo moglo omogućiti EU-u da brže odgovori na migracijske krize, osiguravajući pritom ravnotežu između odgovarajućeg poštovanja općih načela EU-a i prava država članica da brane svoje nacionalne interese i sigurnost.

Tijekom rasprave o migracijskoj politici sudionici su se osvrnuli na dvije različite krize u upravljanju migracijskim tokovima: u 2016., migracijsku krizu u Sredozemnom moru i 2021. hibridni napad u Bjelorusiji, Litvu, Latviju i Poljsku, u kojem se Minsk koristio bespovratnim sredstvima iz tokova Bliskog istoka i iz Afrike. Nekoliko članova panela tvrdilo je da im se kriza 2016. činila dalekom i nezanimljivom, kako za Litvu u cjelini tako i za njih osobno, te nisu smatrali da je prijedlog za uvođenje sustava kvota za migrante primjeren. Prema sudionicima, iskustvo hibridnog napada približilo je pitanje migracija u istočnoj Europi i prisililo ga da pristupi kvotama kao odgovarajućem, učinkovitom i solidarnom instrumentu migracijske politike. Neki su sudionici istaknuli da je usred krize 2021. postalo teško razlikovati izbjeglice, migrante i one koji predstavljaju prijetnju od onih koji su se našli na državnom području zemlje. Svi sudionici rasprave složili su se da trenutačna „otvorena“ migracijska politika EU-a ne uzima dovoljno u obzir prijetnje koje predstavljaju migracije, nacionalne interese država članica, njihovu sposobnost integracije migranata itd. Građani su također kritizirali EU zbog njegove sporosti ili nedostatka odgovora na potrebe Litve, kao i zbog odbijanja da financira izgradnju zida na vanjskim granicama.

Ukratko, može se reći da dva elementa najtoplijih vijesti Litve 2021., odnosno odnosi s Kinom i upravljanje migracijskim tokovima, potiču litavske građane da zahtijevaju od EU-a da pojača svoju uključenost i da ima učinkovitiju zajedničku politiku. Građani su zabrinuti zbog kineske politike i njezina sve većeg utjecaja u

Europi i susjedstvu EU-a. Mora se priznati da gospodarski utjecaj Zajednice zahtijeva od Europe da traži odgovarajuće i uravnotežene mjere politike. Građani smatraju da je glavno rješenje jačanje instrumenata zajedničke vanjske politike EU-a, industrijske politike i suradnje sa susjednim zemljama. Slično tome, građani su smatrali da je jedinstveno djelovanje na razini EU-a, kao i mogući novi sustav migracijskih kvota, vjerojatno najprikladniji način za izbjegavanje sigurnosnih prijetnji koje predstavljaju migracije te za brzu i učinkovitu kontrolu migracijskih tokova u Europu. Sudionici panela smatraju da bi najbolji odgovor na sve veći pritisak Kine i hibridni napad Bjelorusa bio produbljanje i jačanje zajedničke politike EU-a.

Ovo mišljenje o krizama o kojima se raspravlja može se usporediti s prijedlozima panela o energetske i klimatskim pitanjima. Krajem 2021. mnogi su se litavski građani morali izravno nositi s rastom cijena grijanja, a kriza cijena energije brzo se pokazala jednom od najvažnijih vijesti za Litvu. Zabrinutost zbog cijena energije odražavala se i u glasovanju sudionika: Devet građana čak je glasovalo za zaključak da je ta tema najvažnija za cijelu Europu. Glavna preporuka sudionika bila je **preispitati trenutačnu praksu država članica sklapanjem ugovora o opskrbi energijom s različitim dobavljačima te nastojanjem da se sklope kratkoročni i dugoročni ugovori**. Drugim riječima, građani su podržali politiku diversifikacije izvora opskrbe energijom, ali nisu dali preporuke o općim politikama EU-a i nisu preporučili daljnju integraciju energetske politike.

Kad je riječ o klimatskoj politici, građani su **preporučili evaluaciju zelenog plana** uzimajući u obzir očekivani socioekonomski učinak i njihov opseg. Ovaj je prijedlog dobio glasove šest sudionika, od kojih je svaki smatrao da je važno bitno. Nekoliko sudionika izrazilo je zabrinutost zbog prebrze brzine „zelenetranzicije” i tvrdilo da bi Litva trebala točnije procijeniti bilipolitički diskursna šteto interesima zemlje i njezinih građana. Neki sudionici izrazili su i potrebu za upotrebom ne samo energije iz obnovljivih izvora, već i nuklearne energije i prirodnog plina. U prilog tom stajalištu uputili su na odluku Njemačke da nastavi upotrebljavati prirodni plin, kao i na potencijal nove generacije takozvanih „modularnih” nuklearnih reaktora. Kad je riječ o klimatskoj politici, panel je stoga dao prednost politikama država članica u skladu s nacionalnim potrebama, a ne ambicioznoj zajedničkoj politici EU-a o upravljanju u području klime.

S obzirom na relativno mali broj sudionika panela i razlike u odgovorima građana (tj. jedinstvo djelovanja ili veća fleksibilnost) na različite krize, bilo bi pogrešno ovdje razmotriti rekapitulativne i široko primjenjive mjere. Međutim, ta dinamika oblikovanja mišljenja može dovesti do prijedloga zanimljivih tema za buduće studije mišljenja litavskih građana o pitanjima integracije u EU, u kojima bi trebalo uzeti u obzir stajališta građana o autonomnim politikama EU-a, promjenama u institucijskim aranžmanima i razlikama.

4. Rezultati panela građana i građanki u širem kontekstu javnog mnijenja u Litvi

Kako bi se rezultati nacionalnog panela građana i građanki kontekstualizirali, ukratko se u posljednjem dijelu uspoređuju s rezultatima dvaju aktualnih ispitivanja javnog mnijenja, kao i s privremenim rezultatima drugih pripremljenih aktivnosti za Konferenciju o budućnosti Europe. Prvi dio ovog izvješća usmjeren je na [istraživanje građana oobarometru EU-a](#) u listopadu i studenom 2020. opredstojećoj konferenciji iz Europe; drugo o posljednjem [standardnom istraživanju Eurobarometra](#) provedenom u ljeto 2021. Budući da su neka od pitanja u studijama bila usmjerena na druga politička pitanja i očekivanja građana od same konferencije, u nastavku je prikazana usporedba s pitanjima o kojima se stvarno raspravljalo na panelu. Ispitivanje rezultata pripremnog rada za Konferenciju o budućnosti Europe temeljilo se na preliminarnom izvješću o tom radu koje je pripremio RESC, a koje sadržava izjave građana koji su sudjelovali u radu na različitim pitanjima politika EU-a.

Rezultati istraživanja Eurobarometra upućuju na to da su rasprave i glasovi sudionika panela građana i građanki prilično u skladu s prevladavajućim mišljenjima litavskog društva. Preporuke sudionika panela za jačanje zajedničke vanjske i migracijske politike, koji sudjeluju u odlukama na razini EU-a, odgovaraju nalazima širih anketa javnog mnijenja:

Litavski građani podupiru zajedničku obrambenu politiku EU-a više od prosjeka EU-a (90 % u odnosu na 78 %);

Litavski građani podupiru zajedničku migracijsku politiku EU-a više od prosjeka EU-a (76 % u odnosu na 71 %; ta je razlika unutar dopuštenog odstupanja);

Litavski građani smatraju migracije jednim od dva glavna problema EU-a;

Litavski građani više su zainteresirani za rješavanje problema na razini EU-a (49 % u odnosu na 42 %).

Litavski građani koji su sudjelovali u pripremnim događanjima za Konferenciju o budućnosti Europe također su naglasili važnost suradnje u području obrane te da su zajednička migracijska politika EU-a i vanjska politika EU-a područja u kojima bi Litva imala koristi od snažnije intervencije EU-a.

Podaci iz studija Eurobarometra mogli bi rasvijetliti stajalište sudionika iz EU-a o odnosima s Kinom i cijenama energije: Litavci su više zabrinuti od prosjeka EU-a zbog raspada odnosa među zemljama u svijetu i rastućih političkih napetosti koje iz toga proizlaze (33 % u odnosu na 18 %). Zaključci panela o potrebi za ambicioznom politikom prema Kini preklapaju se i s navedenim stajalištem u korist donošenja odluka na razini EU-a i zajedničke obrambene politike EU-a. S druge strane, zabrinutost sudionika panela zbog različitih odluka o smanjenju cijena energije može biti povezana s činjenicom da su Litvanci mnogo više zabrinuti od prosjeka EU-a zbog rasta inflacije i cijena (53 % u odnosu na 23 %). Osjetljivost na rast inflacije posljedica je činjenice da se čini da je kontrola povećanja cijena važnija od razvoja općih politika EU-a ili drugih ciljeva politike.

Podaci Eurobarometra također upućuju na zanimljivu promjenu u percepciji Litavaca o pitanju migracija iz političke perspektive. U istraživanju iz 2020. litavski Litvanci je migracije rjeđe od prosjeka EU-a kao velik izazov za budućnost EU-a (16 % naspram 27 %); U anketi iz 2021. 32 % litavskih ispitanika smatralo je migracije jednim od glavnih problema EU-a (u usporedbi s prosjekom na razini EU-a od 25 %). Iako ta promjena perspektive može biti posljedica razlika u tekstu pitanja, ona se preklapa s onim što su sudionici panela rekli tijekom rasprava o razvoju njihovih stajališta o pitanjima migracija.

Osim toga, usporedba rezultata panela građana i građanki s podacima Eurobarometra otkriva jaz između relativno opreznog stajališta sudionika panela o politici EU-a s jedne strane i zabrinutosti zapitanjima klimatskih promjena s druge strane. Iako su panelisti potaknuli procjeniti da je izveleni plan preambiciozan i ne bi li naštetio litavskim interesima, Litvanci, prema studijama Eurobarometra, dosljedno utvrđuju klimatske promjene kao jedan od glavnih izazova za EU. U anketi iz 2020. 47 % litavskih ispitanika smatralo je da je klima među najvažnijim izazovima za budućnost Europe (u usporedbi s prosjekom EU-a od 45 %); U anketi iz 2021. to je bio slučaj s 28 % litavskih ispitanika (u usporedbi s prosjekom na razini EU-a od 25 %). Treba naglasiti da su građani koji su sudjelovali u drugim pripremnim događanjima za Konferenciju o budućnosti Europe također spomenuli klimatsku politiku kao jedno od područja u kojima bi Litva imala najveći interes za snažniju intervenciju EU-a. Ta se razlika vjerojatno može objasniti motivacijom glasanja sudionika panela: Svi koji su glasovali za preporuku o ponovnoj procjeni mjera zelenog plana utvrdili su da je ta tema za njih važna s osobnog stajališta. Drugim riječima, osobno protivljenje ne bi bilo nespojivo s nalazom da su klimatske promjene jedan od najvažnijih izazova za politiku EU-a.

F Nacionalni paneli: Nizozemska

Naša vizija Europe

Mišljenja, ideje i preporuke

Teme

- Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost
- Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje
- Europska demokracija
- Digitalna transformacija
- Obrazovanje, kultura, mladi i sport

3. prosinca 2021.

Ovaj dokument prijevod izvješća naslovljenog „Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen” („Naša vizija Europe: Mišljenja, ideje i preporuke”), objavljeno na nizozemskom jeziku 3. prosinca 2021. na www.kijkopeuropa.nl. Ovaj je prijevod pojednostavnjena verzija izvješća u kojoj je izvorna prezentacija (ilustracije i drugi grafički elementi) izmijenjena u svrhu prevođenja.

Naša vizija...

Sažetak izvješća: Sve preporuke ukratko

U okviru dijaloga s građanima o viziji Europe prikupili smo stajališta i ideje nizozemskih građana o budućnosti Europe. To je za prvih pet tema dovelo do sljedećih preporuka Europskoj uniji.

Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost

Važno je da EU štiti vladavinu prava. Istodobno, Nizozemci smatraju da bi trebalo obratiti pozornost na raznolikost tradicija i kultura u Europi. Suradnja unutar EU-a može donijeti brojne koristi u različitim oblicima, ali mora donijeti dodanu vrijednost svim dionicima. To se odnosi i na razmjenu sigurnosnih informacija. Brzo dijeljenje svih informacija čini suradnju neučinkovitom.

1. Pobrinite se da se svatko može osjećati slobodno i sigurno
2. Proširenje EU-a samo ako donosi dodanu vrijednost
3. Suradnja uglavnom u borbi protiv međunarodnog kriminala i terorizma

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje

Nizozemci vjeruju da postoje brojne mogućnosti za jačanje europskog gospodarstva. Međutim, države se ne mogu uvijek međusobno uspoređivati. Porezni sustav trebao bi biti pravedniji i jasniji. U Europi bismo se trebali više usredotočiti na svoje prednosti, kao što su kvaliteta i raznolikost. Zemlje EU-a također mogu surađivati kako bi osigurale jednake mogućnosti na europskom tržištu rada.

4. Uzimanje u obzir zajedničkih značajki i razlika
5. Veće iskorištavanje prednosti Europe
6. Razvoj pravednog i jasnog poreznog sustava
7. Osigurati da svi mogu sudjelovati u ***europskoj***

demokraciji

Nizozemci ne moraju znati sve o Europskoj uniji, ali žele veću transparentnost i više informacija. Poznavanje stajališta drugih država članica EU-a, primjerice, može doprinijeti boljem pregledu. Osim toga, Nizozemci smatraju da bi EU trebao češće i po mogućnosti trajno sudjelovati u dijalogu s građanima. U tom pogledu nije važno samouzeti u obzir različite interese, nego i donositi odluke brže nego što je to trenutačno slučaj.

1. Bolji pregled Europe
2. Pronalaženje novih načina za kontinuirano slušanje građana
3. Budite transparentniji i jasniji u pogledu donesenih odluka
4. Kako bi mogli brže odlučiti o trnovitim pitanjima

Digitalna transformacija

Društvo sve više ovisi o internetu, a velike tehnološke tvrtke sve su moćnije. To ponekad zabrinjava Nizozemce. Stoga je korisno da EU razvije europska (privatnost) pravila i standarde. Međutim, važno je da svi mogu razumjeti i primijeniti ta pravila i standarde. Nizozemci radije primaju potporu i informacije od nacionalnih tijela na vlastitom jeziku.

1. Osiguravanje brzog, sigurnog i stabilnog interneta svugdje
2. Utvrđivanje jasnih pravila i standarda za internetska poduzeća
3. Povezivanje pravila o privatnosti s praktičnom provedbom i objašnjenjima

Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Mladikoj koji studiraju u inozemstvu trebali bi od zemlje domaćina moći učiti više nego danas. Zemlje s nižom razinom znanja ne bi trebale izgubiti sve svoje talente, koji idu u inozemstvo. Nizozemci smatraju da bi pitanja kao što su kultura i zlouporaba u sport-u trebala biti u nadležnosti samih država članica. I oni smatraju da je vrlo važno imati vlastiti nacionalni jezik. Općenito, u Europi se svaka osoba mora prije svega osjećati slobodnom i biti sposobna biti sama.

1. Poticanje studenata na pametno studiranje u inozemstvu
2. Prepuštanje prioritetnih pitanja kao što su kultura i sport državama članicama
3. Osiguravanje boljeg međusobnog poznavanja i poštovanja Europljana

Uvod

Dijalog s građanima „Vizija Europe”, koji se održao od 1. rujna do sredine studenoga, omogućio je svim nizozemskim građanima da izraze svoja mišljenja i ideje o budućnosti Europe. Nizozemska Europskoj uniji (EU) predstavlja preporuke o kojima je dijalog rezultirao, kao i izražene ideje i stajališta. U ovom izvješću usredotočili smo se na prvih pet tema. Ostale četiri teme razmotrit će se u predstojećem izvješću početkom 2022. **O "Viziji Europe"** Europska unija želi da joj njezini građani kažu što misle o Europi. Zbog toga EU organizira Konferenciju o budućnosti Europe. Mišljenja i ideje građana diljem Europske unije zatim će se uključiti u planove za budućnost Europe. Nizozemska je u okviru konferencije organizirala dijalog s građanima „Vizija Europe” na nacionalnoj razini.

Dijalog o viziji Europe započeo je 1. rujna internetskim prikupljanjem mišljenja i ideja putem reprezentativnog panel-ispitivanja. Kako bismo produbili početne rezultate panel ankete i dali konkretne preporuke, organizirali smo tematske dijaloge na internetu. Svatko tko želi sudjelovati mogao bi to učiniti. Također smo putovali zemljom kako bismo razgovarali s mladima i drugim skupinama (koje je teško doprijeti do njih).

Od školske djece, učenika srednjih strukovnih škola i učenika do ministra, poljoprivrednika i migranata

U listopadu i studenome održano je ukupno osam tematskih internetskih dijaloga, sprosječno od 30 po sastanku. Organizirali smo i internetski tematski dijalog i sedam tematskih dijaloga na licu mjesta različitim skupinama nizozemskih građana. Imali smo dijalog s Turskom zajednicom u Schiedamu i bili smo pozvani od strane volontera Zaklade Piëzo u Zoetermeeru. Potonjom prilikom na kraju dijaloga bio je nazočan i ministar vanjskih poslova Ben Knapen. Ministrica je sa sudionicima održala raspravu o dijalogu i izraženim stajalištima o budućnosti Europe. Naposljetku, organizirali smo šest sastanaka s različitim skupinama mladih. Na primjer, bili smo dobrodošli u srednjoj školi u Helmondu, u strukovnoj srednjoj školi u Doetinchemu i na Sveučilištu u Leidenu.

„Uvijek sam izražavao svoje mišljenje ispred kafića. Zato sam mislio da bih trebao sudjelovati.

Sudionik u tematskom dijalogu **O**

ovom izvješću

Na temelju ideja i mišljenja koje smo prikupili posljednjih mjeseci sastavili smo niz preporuka koje nizozemski građani daju Europskoj uniji. Tijekom rasprava između nizozemskih *citoyens* održane su zanimljive razmjene mišljenja te su iznesene inovativne ideje. Prijedlozi su izneseni i putem povjerenstva i javne istrage. Neke od tih ideja uključene su u ovo izvješće. Sadržaj ovog izvješća stoga je glas Nizozemske: Naša vizija Europe.

Budućida postoje razlike u mišljenjima između europskih zemalja i građana, naravno, ne slažemo se uvijek jednini s drugima u Nizozemskoj. Te razlike u mišljenjima vrlo su vrijedne: One su važna značajka demokracije. Preporuke se temelje na idejama i mišljenjima koje sudionici ankete „Vizija Europe” najčešće izražavaju. Također opisujemo zabrinutosti, ideje i osjećaje koji mogu biti manje rasprostranjeni, ali su privukli našu pozornost tijekom dijaloga i online ankete.

Bilo je lijepo razgovarati u malim skupinama s navijačima i protivnicima. To je vrlo različito od načina na koji se rasprave obično odvijaju na društvenim mrežama.”

Sudionik u tematskom dijalogu

Za Konferenciju o budućnosti Europe utvrđeno je devet tema. Te su teme također u središtu dijaloga „Vizija Europe” s nizozemskim građanima. Sud je u listopadu objavio privremeno izvješće s početnim pregledom nalaza i dodatnim pitanjima na temelju panel-ankete. U ovom drugom izvješću iznosimo mišljenja, ideje i preporuke o prvih pet tema s obzirom na plenarnu sjednicu Konferencije o budućnosti Europe u prosincu. Sljedeće izvješće, koje obuhvaća preostale četiri teme, bit će objavljeno sredinom siječnja.

Trenutačno izvješće – prosinac 2021.

- Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost
- Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje
- Europska demokracija
- Digitalna transformacija
- Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Sljedeće izvješće – siječanj 2022.

- Klimatske promjene i okoliš
- Migracije
- Zdravlje
- EU u svijetu

Sljedeći koraci

• Konferencija o budućnosti Europe objedinjuje ideje, mišljenja i preporuke svih građana EU-a. Sastanci će biti posvećeni ne samo rezultatima svih dijaloga s Cito jenom na nacionalnoj razini, već i rezultatima drugih inicijativa pokrenutih u okviru Konferencije. Na primjer, postoje i europski paneli građana i građanki, a svi građani EU-a (pa tako i nizozemski građani) mogu pristupiti europskoj digitalnoj platformi.

„Dobro je da EU preuzima tu inicijativu. Nadam se da će rezultati zaista biti uzeti u obzir.”

Sudionik u tematskom dijalogu

• Konferencija će završiti u proljeće 2022. Nizozemska će zatim sastaviti završno izvješće o dijalogu s građanima: sastavljanje ovog izvješća i sljedećeg izvješća (uključujući druge teme). Na kraju konferencije predsjedništvu Konferencije dat će se preporuke: predsjednici Europskog parlamenta, Vijeća ministara i Europske komisije. Obvezali su se da će istražiti načine provedbe preporuka. Za nizozemsku vladu rezultati su također vrijedan doprinos oblikovanju nizozemskih europskih politika.

• Ukratko, proces do proljeća 2022. organizirat će se na sljedeći način:

*Chronologija***Vizija Europe**

1. rujna.	12. listopada	23. listopada	15. studenoga	18. prosinca	i 22. siječnja	24. travnja		
Prikupljanje ideja na internetu								
	Tematski dijalozi							
		Privremeni rezultati (privremeno izvješće)		Privremeno izvješće o "ekonomiji" i "demokraciji"	Privremeno izvješće o klimi i EU-u u svijetu	Završno izvješće „Naša vizija za Europu“		
		↓		↓	↓	↓		
		Konferencijski sastanak		Konferencijski sastanak	Konferencijski sastanak	Završetak konferencije	→	Preporuke za predsjednike • Europski parlament • Europska komisija • Vijeće ministara
				^	^	^		
	Više mišljenja i ideja o budućnosti Europe:							
Dijalozi s građanima			Europski paneli građana i građanki		Europska digitalna platforma (također za nizozemske građane)			

Objašnjenja za lakše čitanje

Sud je u ovom izvješću ispitao pet tema. Za svaku temu uzastopno smo naveli:

preporuke koje se temelje na svim područjima dijaloga s građanima;

pregled mišljenja, ideja i stajališta razmijenjenih (na internetu i uz fizičku prisutnost) tijekom tematskih dijaloga i prijedloga proizašlih iz internetske ankete, riječima i slikama.

Na kraju ovog izvješća nalazi se opis metodologije upotrijebljene u anketi.

Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost

EU prati vladavinu prava u svim zemljama EU-a i nastoji smanjiti nejednakosti unutar EU-a. EU također želi zaštititi sve Europljane od terorizma i kriminala. Kako bi se to postiglo, EU uvodi mjere i pravila, a zemlje EU-a intenzivno surađuju.

Kakvo je stajalište Nizozemske o tome?

Preporuke – Naša vizija sigurnosti i vladavine prava

68% Nizozemaca smatra da su sigurnost i vladavina prava važno pitanje te da EU mora intervenirati u tom području.

1. Pobrinite se da se svatko može osjećati slobodno i sigurno

78 % Nizozemaca smatra da je važno da EU zaštiti vladavinu prava te našatemeljna prava i slobode. Također pridajemo važnost zaštiti prava potrošača: Velika većina građana smatra da je dobro što EU obvezuje proizvođače da u svim zemljama navedu iste informacije na oznakama. Međutim, mnogi Nizozemci smatraju da EU treba obratiti pozornost na razlike u tradicijama i kulturama (upravljanja) unutar Europe. To je djelomično zato što bi u suprotnom bilo teško učinkovito surađivati. Smatramo da je posebno važno da se svi u Europi osjećaju slobodno i sigurno. To uključuje krov nad glavom, ali i obrazovanje i njegu. I to je također o znajući da su proizvodi koji se nalaze u europskim trgovinama su

Uvijek na sigurnom.

2. Proširenje EU-a samo ako donosi dodanu vrijednost

44 % Nizozemaca ne smatra da bi se EU trebao proširiti na više zemalja. S druge strane, 25 % podupire proširenje. Uočili smo da se među sadašnjim državama članicama već vodi velika rasprava. Mnogi Nizozemci vjeruju da se prvo moramo usredotočiti na to pitanje. A ako se nove zemlje pridruže Uniji, one moraju biti u stanju ispuniti naše uvjete. Danas i u budućnosti. Mnogi Nizozemci smatraju da bi i sadašnje države članice trebale vidjeti dodanu vrijednost proširenja. Također smatramo da postoje i druge mogućnosti za suradnjukao zemlja za sigurnost i stabilnost. Na primjer, ponekad smo zabrinuti zbog utjecaja Rusije na zemlje na istočnoj granici EU-a. Važno je da EU na to obrati pozornost.

„Proširenje ne bi trebalo biti usmjereno na troškove i koristi, već na viziju stabilnosti.”

3. Prethodna suradnja u borbi protiv međunarodnog kriminala i terorizma

68% Nizozemaca smatra da bi sigurnosne službe država članica EU-a trebale dijeliti svoje informacije. Međutim, smatramo da je važno da zemlje također mogu same odlučiti koje informacije žele ili ne žele pružiti. Brzo dijeljenje svih informacija čini suradnju neučinkovitom. EU je danas toliko velik da moramo nastaviti kritički ispitivati gdje stižu ili će vjerojatno stići osjetljive informacije. Želimo i dalje biti sigurni da je naša privatnost zaštićena. Vjerujemo da prije svega ima smisla surađivati u borbi protiv teškog međunarodnog kriminala, kao što su kiberkriminalitet, trgovina drogom i terorizam.

Ako jednom zapalite crveno svjetlo u Nizozemskoj, stvarno nema razloga da to bude poznato u Španjolskoj.

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„Ako sankcionirate zemlju koja ne poštuje pravila, prve su žrtve najsiriromašniji ljudi u toj zemlji. Zato mislim da je bolje razgovarati nego kazniti.

„Prvo moramo osigurati stabilnost u sadašnjem klubu. I tek tada razmislite o proširenju.”

„Također moramo kritički ispitati vlastitu vladavinu prava. Naravno, postoji i jedna ili druga greška.

IDEA: „Uspostaviti stroga pravila integriteta za političare diljem Europe kakobi se spriječio preveliki utjecaj na njih.”

IDEA: „Jačanje suradnje između policije i pravosuđa u državama članicama EU-a.”

Srednjastrukovnaškola Doetinchem: „Oni koji žele biti dio EU-a moraju poštovati pravila”

Na Graafschap College u Doetinchemu oko 20 studenata sestrinstva raspravljalo je o tome što smatraju najvećim koristima EU-a: slobodno tržište, euro kao zajedničkavaluta i činjenica da se kao europska valuta lako može naseliti i raditi u drugim državama članicamaEU-a. „I činjenicu da se države članice EU-a mogu uzajamno podupirati. Unija je snaga", rekao je jedan od prisutnihučenika. Upućenoje i na tzv."portance" pravila. Ako ih zemlje ne poštuju, često ih je teškooštro riješiti. Prema riječima učenika, moglo bi biti korisno ako to postane malo lakše. Jedan od njih također je spomenuo odvrćajući učinak. „Ako nametnete stroge sankcije, druge zemlje vide što se može dogoditi ako ne poštujuete pravila."

Hindustanci od Surinama do Utrechta: „Ponekad nedostaje povjerenje u vladavinu prava"

Zaklada Asha je organizacija hinduističkih volontera iz Surinama u općini Utrecht. Konkretno,sudionici u tematskom dijalogu raspravljali su o važnosti prava građana: pravo nakrovnad glavom, ali i, na primjer,pravo na nediskriminaciju. Prema prisutnim volonterima,moraju postojati pravila kojima se štite ta prava europskih građana. Nije uvijek jasno što je trenutachno regulirano u Nizozemskoj i što je regulirano na europskoj razini. Zbog toga je ponekad teško imati povjerenja u javna tijela. Pogotovo jer ponekad postoje neke disfunkcije unutar javnih tijela. "Možda ćete reći da me vlasti moraju braniti, ali ponekad uspiju sijati pagaie, kao što je bio slučaj sa slučajem doplatka", rekao je jedan od sudionika. "EU bi trebala osigurati da se pravila zaista poštuju", rekao je drugi sudionik.

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i zapošljavanje

Malai srednja poduzeća okosnica su europskog gospodarstva. EU stoga želi da zemlje EU-a surađuju na planovima oporavka kako bi iz krize uzrokovane bolešću COVID-19 izašle gospodarski snažnije. Dugoročno je cilj EU-a učiniti europsko gospodarstvo zdravijim, zelenijim i digitalnijim. Kakvo je stajalište Nizozemske o tome?

Preporuke – Naša vizija gospodarstva i zapošljavanja

61 % Nizozemaca smatra da su gospodarstvo i zapošljavanje važno pitanje i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Uzimanje u obzir zajedničkih značajki i razlika

71 % Nizozemaca smatra da bi EU trebao osigurati veću suradnju poduzeća kako bi se ojačalo europsko gospodarstvo. Međutim, samo mali dio tih ljudi smatra da EU treba platiti više novca poduzećima. Prije svega, smatramo da suradnja može biti učinkovitija. Danas vidimo da različite tvrtke ulažu u istu novu tehnologiju, ponekad čak i javnim sredstvima. Kad bismo imali europsku viziju gospodarstva, mogli bismo učinkovitije iskoristiti taj novac. Međutim, pritom bi posebnu pozornost trebalo i dalje posvećivati razlikama među zemljama.

„Poljoprivredni sektor u Nizozemskoj toliko je moderan. Nije ga uvijek moguće usporediti s drugim zemljama.”

2. Veće iskorištavanje prednosti Europe

Nizozemci vjeruju da postoje brojne mogućnosti za jačanje europskog gospodarstva, ali da semoraju donijeti odluke. Zato smatramo da bi se EU trebao usredotočiti na svoje prednosti. Na primjer, smatramo da je Europa dobra u područja kao što su digitalizacija, održivost i infrastruktura. I što je možda važnije: Zalažemo se za kvalitetu i raznolikost. Upravo raznolikost našeg kontinenta, s različitim mišljenjima i idejama, moramo mnogo više iskoristiti kao gospodarsku prednost. To je ono što Europu može istaknuti, na primjer, u kineskom gospodarstvu.

3. Razvoj pravednog i jasnog poreznog sustava

82 % Nizozemaca smatra da države članice EU-a moraju zajednički osigurati da sva poduzeća u EU-uplaćaju pravedne poreze. To uključuje vrlo velika poduzeća. Danas se ponekad sele u druge zemlje iz jednostavnog razloga što tamo plaćaju manje poreza. EU bi se trebao boriti protiv te pojave, primjerice određivanjem minimalne stope za sve zemlje. S druge strane, smatramo da je oporezivanje nadležnost koja pripada zemljama koje imaju vlastite ciljeve i kontekste. Smatramo da je oporezivanje općenito složeno pitanje. Upravo iz tog razloga želimo bolji porezni sustav koji je pravedan i jasan za sve u Europi.

„Kupci moraju svugdje imati isti oblik, ali porezna pravila su različita. Ludo je, zar ne?”

4. Pobrinite se da svi mogu sudjelovati

71 % Nizozemaca smatra da bi EU trebao pomoći u poticanju zapošljavanja. U tom pogledu smatramo da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti određenim skupinama, kao što su mladi i osobe koje su daleko od tržišta rada. To se može postići pravilima ili subvencijama za poduzeća, ali i pružanjem posebne potpore poslodavcima i radnicima. Razmišljamo, na primjer, o akcijama podizanja svijesti ili vrlo praktičnim pitanjima. Moguće je da se u nekim slučajevima takva potpora može učinkovitije organizirati na razini EU-a, a u drugima je to zadaća samih država članica. Zemlje EU-a trebale bi u konačnici surađivati kako bi osigurale jednake mogućnosti na europskom tržištu rada.

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„Ubrzajte automatizaciju u Europi kako bi se ovdje ponovno proizvela roba koja trenutačno dolazi iz Kine.”

Ozbiljno shvatite revoluciju u bitcoinima i drugim kriptovalutama. Oni koji su zainteresirani za to tretiraju se kao utajivači

poreza, dok je ova vrsta blockchain tehnologije budućnost.

„Dijelitelji nisu jedini akteri u europskom gospodarstvu. Ništa nije moguće bez zaposlenika. "Europa mora učiniti više za osobe s invaliditetom. Sada im je previše teško pronaći odgovarajući posao.”

Mnogoeuropska pravilasložena su i redovito se mijenjaju. Zbog toga je poduzećima teško uvoditi inovacije.”

„U slučaju transformacijskih radova unutar moje tvrtke, moj lokalni izvođač mogao je dugobiti u blizini. No prvo sam morao objaviti europski poziv na podnošenje ponuda. To je sramota.

Sudionici u internetskom dijalogu: "Razmišljajući zajedno o velikom biznisu"

Tijekom jednog od tematskih internetskih dijaloga pojavila se rasprava o sve većoj moći velikih poduzeća. Neki sudionici i sudionice željeli bi da EU poduzme snažnije mjere u tom pogledu. Doista, neka poduzeća ponekad ostvaruju znatnu dobit na koju plaćaju malo poreza zahvaljujući sofisticiranim poduzećima. Drugi sudionici pozvali su na promatranje stvari u svom ansamblu: Ta poduzećaimajuvisoku razinuzaposlenosti i pogoduju nacionalnom gospodarstvu. "Ne smijemo ih otjerati", rekao je jedan. Jedan je sudioniksmatrao da je u svakom slučaju važno da države članice EU-a zajedno razmisleo tom pitanju. „Velika poduzeća trenutačno se mogu natjecati među zemljama. Zato moramo biti ujedinjeniji kao EU.”

Poljoprivrednici koji uzimaju u obzir prirodu: Utvrđivanje ciljeva, a ne kvota

BoerenNatuur je udruga poljoprivrednih skupina. Mala skupina članova raspravljala je, među ostalim, o pravilima EU-a za poljoprivrednike. S jedne strane, smatraju da EU donosi mnoge pozitivne stvari, kao što je jednostavnost izvoza u druge zemlje. S druge strane, smatraju da bi politike često mogle biti još jasnije. "Ali svi već rade sve više i više u istomsmjeru", rekao je netko. Konkretno, ima prostora za poboljšanje postupaka: često su još uvijek vrlo administrativne i dugotrajne. Prema mišljenju jednog sudionika, propisi ne bi trebali biti previše detaljni. „Preferirajte jasne ciljeve, npr. čistu vodu. Tada možemo sami odlučiti o širini praznine.

Europska demokracija

EU potiče Europljane da glasaju te ih također želi uključiti u europsko donošenje odluka i politike izvan izbornog razdoblja. EU poduzima i inicijative za jačanje demokracije, npr. izradom akcijskog plana usmjerenog na slobodne i poštene izbore i slobodu tiska. Kakvo je stajalište Nizozemske o tome?

Preporuke – Naša vizija europske demokracije

60 % Nizozemaca smatra da je europska demokracija važno pitanje i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Bolji pregled Europe

Nizozemci ističu da se Europa često pojavljuje u medijima u slučaju krize. S druge strane, imaju malo informacija o svakodnevnim odlukama. Kao građani ne moramo znati sve, ali da bismo mogli oblikovati dobro mišljenje, bilo bi dobro imati bolji pregled. Na primjer, bilo bi zanimljivo češće čuti stajališta drugih zemalja o EU-u. Mediji i obrazovanje mogu imati važnu ulogu u tom pogledu. Mediji moraju biti u stanju sami donositi odluke. Zato što Nizozemci smatraju da je sloboda tiska vrlo važna u našoj demokraciji.

„Većinu vremena čujemo samo o EU-u u slučaju krize. Zbog toga je osjećaj prema Europi i dalje negativan.“

2. Pronalaženje novih načina za kontinuirano slušanje građana

51 % Nizozemaca smatra da EU nije dovoljno svjestan onoga što se događa u društvu. Kako bi se to poboljšalo, EU bi trebao češće, a po mogućnosti i trajno, surađivati s građanima. Mnogi Nizozemci stoga smatraju da je Konferencija obudućnosti Europske inicijativa. Referendumi također mogu biti vrijedan alat, ali Nizozemci imaju različita stajališta o tome. Za neke teme također je ponekad potrebno imati specifično znanje. U svakom slučaju, razgovor s građanima ne bi trebao biti puka formalnost. Važno je da nas shvaćaju ozbiljno.

3. Budite transparentniji i jasniji u pogledu donesenih odluka

Nizozemci ponekad smatraju Europu vrlo kompliciranom. Nemaju svi istu razinu znanja o njoj. EU mora zadržati više kapaciteta. Želimo da EU postane transparentniji i da ga se lakše ažurira. Nizozemska nadležna tijela također imaju ulogu u tom pogledu. Mnogi Nizozemci zainteresirani su za europske odluke, ali smatraju da je službene kanale preteško pronaći ili su previše složeni. Osim toga, svatko ima različite interese i potrebe. Stoga bismo trebali moći odabrati teme o kojima želimo saznati više. Mladi su često zainteresirani za Europu, ali na primjer na svojim društvenim mrežama ne vide mnogo informacija o tome.

„Dok sam bio na odmoru u Mađarskoj, vidio sam veliki znak u blizini novešumske plantaže u kojem se navodi: „EU je omogućio tu sadnju.“ Iako sam skeptičan prema Europi, i dalje sam se osjećao ponosnim.“

4. Omogućavanje bržeg rješavanja trnovitih pitanja

Nizozemci teško razumiju kako funkcionira europska demokracija, ali im se čini da je donošenje odluka u EU-u često vrlo sporo. Na europskim izborima vidimo savez između nacionalnim strankama. Mogu postojati i drugi načini za rješavanje europskih interesa. Otprilike trećina Nizozemaca vjeruje da bi trebalo biti moguće glasati za strane kandidate na izborima za Europski parlament. Približno jednak broj građana smatra da to ne bi trebalo biti moguće. Najvažnije je da se u dovoljnoj mjeri uzmu u obzir različiti interesi o kojima je riječ. I, u isto vrijeme, da je moguće riješiti trnovita pitanja brže nego što je to danas slučaj.

„Na izborima bih se želio poistovjetiti s nekim i znati za što se on ili ona zalaže. Ne mora biti stranodnjak.“

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„Uklonite veto na moć zemalja. Većina mora odlučiti.”

„Za važne odluke, osnovati fokusne skupine građana, možda čak i na (polu)obveznoj osnovi, kao što je učinjeno za porote u Sjedinjenim Američkim Državama.”

„Osigurati da političari i dužnosnici EU-a redovito putuju u zaleđe” i da ne ostanu potpuno klonirani u svojem briselskom balonu.”

IDEA: „U stvari, televizijske vijesti trebale bi Europi posvetiti nekoliko minuta u svakom izdanju. Ili bismo mogli pokrenuti dnevne ili tjedne novine posvećene Europi.

IDEA: „Europski političari možda će morati češće sudjelovati u televizijskim programima.”

„Kao mlada osoba rijetko čitam o Europi. Međutim, znatiželjan sam znati više, ali bez previše truda za dobivanje informacija.

Mladi članovi skupine Coalitie-Y u Utrechtu: rasprava o upotrebi referendum

Članovi skupine Coalitie-Y - suradnje između različitih organizacija mladih - održali su živu raspravu o upotrebi referendum. Protivnici su spomenuli rizik od rasprava u kojima je sve crno ili bijelo, dok su teme često mnogo složenije. Jedan od sudionika nadalje je izjavio: „Možemo glasati za EU i kandidirati se. Referendumi zapravo potkopavaju to načelo.” Pobornici referendum izjavili su da smatraju korisnim da kreatori politika znaju što građani misle o određenoj temi: to bi moglo pomoći u pružanju smjernica. Referendumi bi mogli pomoći i u podizanju opće javne svijesti o EU-u: koje su teme na dnevnom redu i koje odluke treba donijeti.

Društveni volonteri: „Potrebno je bolje međusobno razumijevanje među zemljama.”

Zaklada Piëzou Zoetermeeru sastoji se od volontera koji su na različite načine aktivni u području društvenog sudjelovanja. Sudionici tematskog dijaloga izrazili su zabrinutost zbog sve većeg jaza u Europi. To su, na primjer, stajališta koja stručnjaci imaju o LGBTIQ zajednici. Ako zemlje ne razumiju svojaspecifična stajališta, teško je surađivati. "Zbog toga je ključno naučiti biti poznatiji", rekao je jedan sudionik. „Danas jednostavno ne znamo što ljudi misle u drugim zemljama. Ne razumijemo u dovoljnoj mjeri kulturu i kontekst naših zemalja. Međutim, ključno je da želimo zajedno donositi dobre odluke.”

Digitalna transformacija

U virtualnom svijetu zahtjevi u pogledu internetske povezivosti, sigurnosti i zaštite života svesuveni. EU se u tom pogledu osjeća odgovornim te se zalaže za to da nitko ne bude zapostavljen u digitalnom društvu. Osim toga, EU ulaže u digitalna rješenja za društvene izazove. Kakvo je stajalište Nizozemske o tome?

Preporuke - Naš virtualni pogled na svijet

45% Nizozemaca smatra da je virtualni svijet važna tema i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Osiguravanje brzog, sigurnog i stabilnog interneta svugdje

6% Nizozemaca smatra da bi EU trebao osigurati da svi u Europi imaju pristup brzom i sigurnom internetu. Svi vidimo da internet igra sve važniju ulogu u našim životima. Naša djeca su rođena s digitalnim obrazovanjem. Komunikacija se sve više kreće prema internetu, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. Ponekad smo zabrinuti zbog velikog oslanjanja na internet. Mnogi Nizozemci stoga smatraju da je EU u najboljem položaju da mu namijeni sredstva, pod uvjetom da se ona učinkovito upotrebljavaju. Prema našem mišljenju, zaštita od internetskog kriminala najvažnije je pitanje koje treba riješiti na europskoj razini. Međutim, trebalo bi obratiti pozornost i na borbu protiv internetskog kriminala na nacionalnoj razini.

„Ideja o kibernetičkom napadu na naš sustav za zaštitu voda čini da se osjećam ranjivo.”

2. Utvrđivanje jasnih pravila i standarda za internetska poduzeća

75 % Nizozemaca smatra da bi EU trebao osigurati da se kupnja na internetu može obavljati uz istu razinu sigurnosti u svim državama članicama EU-a. Sve više kupujemo iz inozemstva i na taj način dijelimo osjetljive osobne podatke. Ponekad djeluje opasno. Teško je odrediti koje su web stranice pouzdane. Dobro je da EU razvija europska pravila i standarde privatnosti koje svi mogu razumjeti. Moć velikih internetskih tvrtki također je redovit izvor zabrinutosti za nas. Vjerujemo da je naša odgovornost biti oprezan u korištenju naših podataka. Međutim, vjerujemo i da EU može imati ulogu u tome. Zemlje EU-a moraju surađivati kako bi osigurale da tvrtke poput Googlea i Facebooka nemaju previše moći.

Suočeni s globalnim igračem poput Facebooka, relativno smo siromašni kao mala zemlja.

3. Povezivanje pravila o privatnosti s praktičnom provedbom i objašnjenjima

Uvođenjem Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR), Nizozemci znaju da svi obračuni plaća moraju biti u skladu s istim zakonima i propisima o privatnosti. Uvjeravamo vas da je dobro moći računati na to, jer je zaštita privatnosti važna pitanje. Neki Nizozemci uvijek smatraju da su pravila o zaštiti privatnosti ponekad pretjerana ili nelogična. Osim toga, tim se zakonodavstvom može stvoriti mnogo posla za poduzetnike. Stoga smatramo da bi više pozornosti trebalo posvetiti praktičnoj provedbi zakonodavstva o privatnosti: potpora i informacije za građane i poduzeća. Konkretno, smatramo da države članice imaju ulogu. Pitanja ili pitanja u vezi s privatnošću najbolje rješavaju naša nacionalna tijela na našem jeziku.

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

IDEA: „Četiri stroža kriterija za programere i poduzeća zabranom opasnih programskih jezika.”

„Pružanje besplatnog europskog antivirusnog softvera za stvaranje europskog vatrozida.”

„Kad prijeđem granicu s Njemačkom, odjednom više nemam mrežu na svojem mobilnom telefonu. Ali tose više ne bi smjelo događati, zar ne?”

S našim iPhoneima možemo pratiti sve naše pokrete. Imamo i svoj dio odgovornosti.

„Nije praktično ispuniti različitu vrstu obrasca o privatnosti u svakoj zemlji.”

IDEA: „Trebalo bi uspostaviti europsku kiberpoliciju. To je očito nešto za EU.”

Sudionici u internetskom dijalogu: „Kvaliteta pristupa internetu svugdje također je u našem vlastitom interesu”

Tijekom jednog odtematskih internetskih dijaloga pokrenuta je zanimljiva rasprava o ulozi EU-a u virtuel svijetu. Sve države članice složile su se da je važno imati dobru internetsku vezu u cijeloj Europi. No, je li na EU-u da to riješi? Nekoliko sudionika navelo je da je to zadaća za koju su prvenstveno odgovorne pojedinačne države članice. Drugi sudionik naglasio je da je stabilan i kvalitetan internet u inozemstvu također prednost za Nizozemsku: „Zarađujemo milijarde iz trgovine s drugim državama članicama EU-a. Stoga je u našem interesu da te zemlje dobro funkcioniraju.”

Učenici u Helmondu: „Identična pravila i sankcije za kiberkriminalce”

Knippenberg College u Helmondu, studenti u dobi od 15 i 16 godina raspravljali su o problemu internetskog kriminala. O tome redovito slušaju u vijestima. Na primjer, kada je došlo do curenja podataka u tvrtki. Ili kada zemlja poput Rusije ili Kine pokuša ukrasti podatke. Budući da kiberkriminalci često rade preko granica, logično je da europske zemlje surađuju. U tom kontekstu razmatraju razvoj pravila, ali i definiciju sankcija. „Ako ruski kiberpirati pokušaju provaliti u našu zemlju, EU mora poduzeti snažne mjere kako bi ih spriječio.”

Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Države članice EU-a izravno su odgovorne za obrazovanje, kulturu, mlade i sport. EU ih može i poduprijeti će u tom pogledu, primjerice promicanjem kvalitetnog obrazovanja, višejezičnosti, zaštite kulturne baštine i potpore kulturnom i sportskom sektoru. Kakvo je stajalište Nizozemske o tome?

Preporuke - Naša vizija obrazovanja, kulture, mladih i sporta

45 % Nizozemaca smatra da je obrazovanje važna tema i da EU mora intervenirati u tom području. Za mlade, kulturu i sport ta brojka iznosi 39 %, 23 % odnosno 19 %.

1. Poticanje studenata na pametno studiranje u inozemstvu

Mnogi Nizozemci vjeruju da studiranje u inozemstvu pozitivno utječe na mlade. To pridonosi osobnom razvoju. Osim toga, studiranje u inozemstvu može pomoći Europljanima da se bolje razumiju. Također može doprinijeti boljoj integraciji. Mnogi Nizozemci stoga smatraju pozitivnim to što postoji program Erasmus kojim se potiče studiranje u inozemstvu. Međutim, smatramo i da bi EU trebao nastaviti kritički razmatrati to pitanje. U praksi, na primjer, čini se da međunarodni studenti ostaju uglavnom među sobom i ne uče uvijek mnogo o zemlji u kojoj se nalaze. EU također mora spriječiti zemlje s nižom razinom znanja da se „isprazne” jer svi talenti odlaze studirati u inozemstvo.

„Također razviti programe razmjene na razini srednjoškolskog strukovnog obrazovanja.”

2. Prepuštanje prioritetnih pitanja kao što su kultura i sport državama članicama

58 % Nizozemaca smatra da bi EU trebao bolje zaštititi kulturnu baštinu u Europi. Mislimo, na primjer, na hrane u Grčkoj. S druge strane, smatramo da je lokalna kultura prvenstveno odgovornost samih zemalja. Isto vrijedi, na primjer, za zlostavljanje u sportu. Smatramo da je to važno pitanje, ali ne i temeljna misija EU-a. Europa nužno mora odrediti prioritete i potrebna su znatna financijska sredstva za druga pitanja. Ponekad možemo dati financijski doprinos, ali ponekad možemo surađivati i na druge načine, primjerice razmjenu znanja i ideja.

„Zaštita kulture odgovornost je samih zemalja. No ako se svjetska baština zanemari, mislim da se EU mora uključiti.”

3. Osiguravanje boljeg međusobnog poznavanja i poštovanja Europljana

Nizozemcima sviđa kada drugi Europljani dobro govore engleski. To pojednostavljuje stvari kada smo u inozemstvu. Kao i kada, na primjer, želimo komunicirati s radnicima migrantima u Nizozemskoj. Istovremeno, mnogi Nizozemci smatraju da je vrlo važno da i dalje govorimo i cijenimo vlastiti jezik. Stoga također želimo da se poštuju i druge razlike unutar Europe. Bilo da se radi o kulturi, obrazovanju ili sportu, svaka osoba mora biti slobodna i sposobna biti sama. Razlike ponekad mogu uzrokovati napetosti, ali i obogatiti europski kontinent. Mnogi Nizozemci stoga vjeruju da zemljama trebalo dati vremena da se upoznaju sa svojim navikama i idejama.

„Za mene je EU kao skupina prijatelja. Poštujemo naše razlike i mogu zatražiti pomoć ako mi zatreba.”

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

IDEA: „Osim lokalnog kurikuluma, trebalo bi uvesti zajednički europski kurikulum na svim razinama obrazovanja.”

IDEA: Osim glavnog grada kulture, svake biste godine trebali odabrati i glavni grad (ili zemlju) u području obrazovanja, mladih i sporta.

„Ono što nas ujedinjuje u EU-u upravo je činjenica da svi imamo vlastitu nacionalnu kulturu. I stoga se ne mogu okupiti pod zastavom jedne kulture.”

„Umjesto isticanja negativnih stvari, bolje je pokušati promicati sport.”

„Ovdje sam integriran, plaćam poreze, ali jesam i ostajem latinoamerički. Volim svoj jezik, glazbu i hranu. Nije riječ o Europi.

„Previše razgovaramo o gospodarstvu u Europi. I premalo dobrobiti.

Studenti Sveučilišta u Leidenu: „Jezik je važan, ali mora ostati slobodan izbor.”

Na Sveučilištu u Leidenu studenti povijesti razgovarali su jedni s drugima. Oni vjeruju da je važno da l'esgens govori nekoliko jezika. Prema njihovu mišljenju, znanje nekoliko jezika izvrsno je za osobni razvoji dobro za trgovinske i političke odnose unutar EU-a. Međutim, smatraju da bi se jezici trebali nuditi u školi i da ne bi trebali biti obvezni. Isto tako, smatraju da drugi jezik ne mora nužno biti europski jezik. "Ako živite u istočnoj Europi i odlučite učiti ruski, to je vaše pravo", rekao je jedan od sudionika.

Turska zajednica u Schiedamu: "Osigurati pravedne mogućnosti zapošljavanja za sve mlade" U Zakladi Hakder u Schiedamu, lokalna turska zajednica raspravljala je o važnosti pravednih mogućnosti zapošljavanja za sve. Svi sudionici složili su se da bi EU trebao obvezati poduzeća da nude pripravništva ili radna mjesta mladima s ograničenim mogućnostima. Navele su da se mladi migranti posebno suočavaju s poteškoćama u pronalaženju pripravništva ili posla. „Ponekad se čak ni ne usude otići liječniku opće prakse jer se boje da će morati sami platiti posjet. Da ne spominjem odvažnost prijave za stažiranje ili posao", rekao je jedan od sudionika. „Poduzeća trebaju posvetiti više pozornosti, a EU ih može potaknuti da to učine.”

Opis metodologije upotrijebljene u anketi

Potraga za vizijom Europe sastoji se od različitih oblika povezanog dijaloga kako bi se prikupila stajališta i ideje nizozemskih građana o budućnosti Europe i EU-a. U ovom se poglavlju opisuje metodologija kojom se osigurava da su povezani oblici dijaloga u skladu s primjenjivim smjernicama za nacionalne panele građana i građanki u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe.

CPočetak povezanih oblika dijaloga Koriste se sljedeći oblici dijaloga:

4. Anketa povjerenstva

Istraživanje reprezentativnog uzorka nizozemske populacije.

5. Tematski detaljni internetski dijalozi

Svaki put organizirani dijalozi sa skupinom nizozemskih građana s ciljem produbljivanja zaključaka prvog privremenog izvješća „Naša vizija za Europu” (8. listopada 2021.) u kojem se daje prvi pregled rezultata i komplementarnih pitanja.

6. Dijalozi s posebnim skupinama

Sastanci s nizozemskim građanima koji nisu navikli sudjelovati u (internetskim) anketama i panelima.

7. Dijalozi s mladima

Sastanci s naglaskom na najrelevantnijim europskim temama za mlade.

8. Internetska javna anketa: Upitnik i "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future)

Upitnik iz panel ankete mogli bi ispuniti i svi Nizozemci, uključujući one koji borave u inozemstvu. Upitnik je bio dostupan od 1. rujna 2021. do 14. studenoga 2021. Osim toga, tijekom istog razdoblja, svaka nizozemska osoba mogla je sudjelovati u akciji "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future), internetskom alatu s 20 afirmacija.

1. Anketa povjerenstva

Nizozemski dijalog s građanima „Vizija Europe” započeo je 1. rujna anketom provedenom međubrojnim građanima. U ovom opisu metodologije korištene u anketi ukratko objašnjavamo izradu i provedbu ove panel ankete.

Ciljna i ciljna populacija

Kampanja "Vizija Europe" započela je internetskim upitnikom o tome kako Nizozemci vide budućnost Europe. Taj je upitnik podnesen reprezentativnom povjerenstvu i otvoren je svim nizozemskim državljanima (uključujući one koji borave u inozemstvu). In outre, svaka osoba je bila u mogućnosti sudjelovati u akciji "Swipen naar de toekomst" (Swiper prema budućnosti), online alat koji predstavlja 20 afirmacija. Rezultati panel ankete uključeni su u nekoliko tematskih dijaloga organiziranih kao nastavak procesa dijaloga s građanima o viziji Europe.

Ciljana populacija panela uključuje sve nizozemske osobe u dobi od 18 ili više godina koje su bile registrirane kao rezidenti u registru stanovništva u trenutku početka terenskog rada. Prema nizozemskom Nacionalnom zavodu za statistiku (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS), od 1. siječnja 2021. ta je ciljna skupina imala 14 190 874 osobe. Donja granica od 18 godina odgovara izornoj većini. To nazivamo populacijom panela.

Terenski rad

Panel od više od 100.000 sudionika iz cijele zemlje (ISO certificiran, Research Keurmerk groep, Nederlandse Marktonderzoek Associatie) korišten je za dobivanje digitalne slike "prosječnog Nizozemca". Ti su se sudionici redovito prijavljivali na anketu kako bi iznijeli svoja stajališta o širokom rasponu tema. Osim svoje intrinzične motivacije za doprinos, plaćaju se i za odgovaranje na upitnike. Nekoliko znanstvenih studija pokazuje da ispitanici koji primaju naknadu za ispunjavanje upitnika ne daju znatno različite odgovore (izvor: Degradira li se upotrebom poticaja za istraživanje kvaliteta podataka?, Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015.).

Terenski rad započeo je 11. kolovoza 2021., a završio 19. rujna 2021. Za provedbu je korištena samojedna metoda prikupljanja podataka, tj. internetska anketa. Članovi anketnog panela primili su e-poruku s osobnom poveznicom na internetski upitnik. Nakon dva tjedna sudionici panela dobili su podsjetnik. Pozivi za sudjelovanje poslani su u serijama i na stratificiran način (osiguravajući jednaku raspodjelu podskupina) dok se ne dosegne potreban broj ispitanika.

Uzorkovanje i distribucija

Izrada ankete temelji se na načelu da uanketi mora sudjelovati najmanje 3600 ispitanika kako bi se osigurala dobra statistička pouzdanost. Osim toga, taj broj omogućuje dobru raspodjelu među različitim općim obilježjima stanovništva. Ne postoji samo jedna vrsta Nizozemca. Stoga smo unaprijed osigurali da je uzorak dobro raspoređen na određeni brojnačajki. Nizozemska je relativno mala zemlja, ali mišljenja se mogu razlikovati po regijama. Položaj u odnosu na temu i važnost koja im se pridaje može (djelomično) odrediti regija u kojoj živite. Na primjer, ljudi u ruralnim područjima mogu razumjeti temu kao što je sigurnost drugačije od onih u urbanim područjima. Istraživanje koje je proveo nizozemski Ured za socijalno i kulturno planiranje također pokazuje da osobe s višim stupnjem obrazovanja češće podupiru EU nego osobe s nižim stupnjem obrazovanja te da su mladi češće u korist EU-a nego starije osobe (izvor: Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?, nizozemski Ured za socijalno i kulturno planiranje, Haag, 2019.).

Zbog toga smo razmjerno podijelili sljedeće tri značajke kako bismo zajamčili reprezentativnost uzorka: (1) boravak u regijama COROP-a, (2) dob i (3) razina obrazovanja. Prikazana je i raspodjela uzorka prema sljedećim općim karakteristikama: rod, podrijetlo, glavna okupacija, politička orijentacija.

OROP regije razvijene su na temelju nodalnog principa (srce s područjem privlačnosti ili regional funkcijom), na temelju tokova ljudi koji putuju na posao. Prihvaćena su određena kršenja načela čvorova kako bi regije slijedile pokrajinske granice. Nakon reorganizacije općina izvan granica COROP-a, raspodjela je prilagođena (izvor: Nizozemski nacionalni statistički ured). Unutar regija COROP-a osigurali smo dobru raspodjelu među dobnim skupinama, sa sljedećom raščlambom: 18 – 34 godine, 35 – 54 godine, 55 – 75 godina i više od 75 godina.

Naposljetku, osigurali smo reprezentativnu raspodjelu obrazovnih razina. U uzorku zamjena ispitanika odgovara raspodjeli najviše razine obrazovanja na nacionalnoj razini, a to je sljedeće:

Najviša razina obrazovanja

Niska razina: osnovnoškolsko obrazovanje, pripremno strukovno obrazovanje, 1. do 3. godina višeg općeg srednjoškolskog obrazovanja/predsveučilišnog obrazovanja, 1. razina srednjoškolskog strukovnog obrazovanja	32,1 %
Intermedijar: srednjoškolsko opće više srednjoškolsko obrazovanje/predsveučilišno obrazovanje, srednjoškolsko strukovno obrazovanje razine od 2 do 4	44,6 %
Visoka razina: visoko strukovno obrazovanje ili sveučilišno obrazovanje	22,9 %
Nepoznato	0,4 %

Stopa odgovora

U panel-istraživanju je sudjelovalo ukupno 4.086 osoba. Stoga je ispunjen cilj od 3600 potpuno ispunjenih upitnika.

Odgovori COROP regija i dobnih skupina	18 do 34 godine	35 do 54 godine	55 do 75 godina	starije od 75 godina
sjeverno od Drenthea	11	14	17	5
Jugoistočno od Drenthea	10	12	14	4
Jugozapadno od Drenthea	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Sjeverni Friesland	20	22	25	8
Jugoistočna Friesland	12	13	14	3
Jugozapadni Friesland	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
South West Gelderland	16	18	20	5
Grand Delfzijl	2	4	5	1
Istočni Groningen	7	10	12	3
Ostatak Groningena	36	26	28	8

Središnji Limburg	13	17	21	7
Sjeverni Limburg	17	20	23	7
Južnog Limburga	38	40	52	17
Sjeverni Brabant centar	34	35	35	11

Odgovori COROP regija i dobnih skupina	18 do 34 godine	35 do 54 godine	55 do 75 godina	starije od 75 godina
Sjeveroistočni Brabant	41	43	51	14
Zapadni Sjeverni Brabant	40	47	49	15
Jugoistočno od sjevernog Brabanta	55	56	58	18
aglomeracija Haarlem	13	18	18	7
Alkmaar i okolica	14	19	19	6
šireg Amsterdama	116	104	88	23
Gooi i Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
North Holland Point	22	27	30	9
regija Zaan	11	13	12	3
Sjeverni Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Jugozapadni Overijssel	10	11	12	3
Utrechtu	96	100	89	27
Ostatak Zeelanda	16	21	23	8
Zeeland Flandrija	6	8	9	3
Aglomeracija Leiden i regija žarulja	30	31	31	10
Kategorija: Haaške aglomeracije	63	70	57	18
Delft i Westland	19	15	15	4

Grand Rijnmond	103	107	99	31
Istočno od Južne Nizozemske	22	24	25	8
Jugoistočno od Južne Nizozemske	24	26	26	9

Odgovori prema razini obrazovanja

Niska razina	1382	34 %
Intermedijar	1747	43 %
Visoka	915	22 %
Nepoznato	42	1 %

Pouzdanost i reprezentativnost

Broj ispitanika od 4 086 omogućuje zapažanja za cijelu populaciju s razinom zajedničkog povjerenja od 95 % i marginom pogreške od 1,53 %. Razina pouzdanosti i dopušteno odstupanje rezultata određuju se veličinom uzorka. Što je uzorak veći, to su rezultati pouzdaniji i točniji te se mogu ekstrapolirati na cijelu populaciju.

Razina pouzdanosti definira se kao 1 (100%) minus razina značajnosti. Uobičajeno je oslanjati se na razinu značajnosti od 5 %. To se naziva 95-postotnom razinom pouzdanosti. Drugim riječima, ako bi se istraživanje ponovilo na isti način i pod istim uvjetima, rezultati bi bili jednaki u 95 % slučajeva.

Točnost (izražena kao granica pogreške) označava raspon vrijednosti unutar kojih se nalazi stvarna vrijednost u populaciji. Drugim riječima: Koja bi bila najveća razlika između rezultata štula i rezultata koji bi se dobili od cijele populacije? Dopuštena pogreška od 1,53 % znači da stvarna vrijednost unutar ukupne populacije može biti najviše 1,53 % viša ili niža od vrijednosti uzorka. Na primjer, ako istraživanje na uzorku pojedinaca pokaže da 50 % ispitanika određenu temu smatra važnom, stvarni postotak je 1,53 % veći ili niži od 50 % postotka, tj. između 48,47 i 51,53 %. Dopuštena pogreška do 5 % uobičajena je i općenito prihvaćena u kvantitativnim (statističkim) studijama.

Osim pouzdanosti, važna je i reprezentativnost uzorka. Budući da su pozivi na sudjelovanje poslani u serijama i stratificiranom obliku, rezultati su reprezentativni za karakteristike COROP regije i dobne skupine po COROP regiji. Odgovori su reprezentativni i u pogledu stečenog obrazovanja u odnosu na najvišu razinu obrazovanja postignutu na nacionalnoj razini.

Ostale opće značajke

Sudionicima panela postavljeno je nekoliko dodatnih kontekstualnih pitanja. To uključuje spol, pozicioniranje prema EU-u, podrijetlo, glavnu okupaciju i političku stranku za koju bi osoba glasovala u slučaju izbora.

49 % ispitanika su muškarci, 50 % su žene, a 1 % ne želi odgovoriti na to pitanje.

51 % ispitanika smatra da je dobro što je Nizozemska članica EU-a, 13 % smatra da je to loša stvar, a 36 % je neutralno ili nema mišljenje.

95 % ispitanika rođeno je u Nizozemskoj. 89 % ispitanika izjavilo je da su oba roditelja rođena u Nizozemskoj. 5 % njih rođeno je od dva roditelja koji su i sami rođeni u inozemstvu.

Trenutačna politička orijentacija ispitanika

Stranka %

VVD (Narodna stranka za slobodu i demokraciju)	14 %
PVV (slobodna stranka)	13 %
SP (Socijalistička stranka)	8 %
D66 (Demokrati 66.)	6 %
CDA (kršćanski demokratski apel)	6 %
PvdA (Radna stranka)	6 %
Partij voor de Dieren (Stranka za životinje)	4 %
GroenLinks (Zelena ljevica)	4 %
ChristenUnie (Kršćanska unija)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (pokret poljoprivrednika i građana)	2 %
Forum voor Democratie (Forum za demokraciju)	2 %
Pakt o stabilnosti i rastu (reformirana politička stranka)	2 %
Volt	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Ostalo	2 %

Bijelo glasovanje	3 %
Više volim da ne odgovaram	13 %
Ne glasam	5 %

Koja je vaša sadašnja glavna djelatnost?

Zanimanje

%

Učenik/učenik	6 %
Zaposlenik na nepuno radno vrijeme	16 %
Zaposlenik s punim radnim vremenom	31 %
Neovisni izvođač	3 %
Homemaker	5 %
Tražitelj zaposlenja	2 %
Volontiranje	2 %
Nesposoban za rad	6 %
U mirovini	27 %
Ostalo	1 %
Više volim da ne odgovaram	1 %

Upitnik

Upitnici ovo izvješće pripremila je neovisna vanjska organizacija na zahtjev Ministarstvavanjskih poslova. Upitnik ima modularnu strukturu i uključuje sljedeće blokove pitanja, u skladu s temama utvrđenima za Konferenciju o budućnosti Europe: Važne teme i uloga Europe

Klimatske promjene i okoliš

zdravlje

Gospodarstvo i zapošljavanje

Uloga Europske unije u svijetu

Sigurnost i vladavina prava

Virtualni svijet

Europska demokracija

Migracije i izbjeglice

Obrazovanje / kultura / mladi / sport

Tijekom izrade upitnika velika pozornost posvećena je kvaliteti, pouzdanosti i valjanosti pitanja. Stoga je zatražena neutralna i nedirektivna formulacija pitanja, potvrda i odgovora te je provjereno da su pitanja formulirana razumljivim jezikom (razina B1).

Upitnik je podvrgnut ispitivanju kvalitete putem razgovora licem u lice s partičnim testovima ispitanika koji pripadaju ciljnoj skupini. To nam je omogućilo da proučimo kako različite vrste ispitanika razumiju pitanja. Ako se čini da pitanje predstavlja kognitivno opterećenje preveliko (previše složeno), prilagođeno je.

Analitičke metode

U ovom istraživanju korištene su dvije metode analize:

Univarijatne analize

Opisna statistika koristi se za opisivanje varijabli ankete. U ovom istraživanju koriste se frekvencije i prosjeci.

Bivarijatne analize

Bivarijatnim analizama ispituje se odnos između dviju varijabli, tj. odnos između uvozarazličitih tema i pitanja treba li EU intervenirati u tom području i opće dobne karakteristike. Provedeno je ispitivanje kako bi se utvrdilo pridaju li različite dobne skupine različitu važnost određenoj temi i razlikuju li se mišljenja u mjeri u kojoj se radi o temama u koje EU treba intervenirati.

Objava informacija i potpunost

Ovo izvješće uključuje (vizualni) prikaz rezultata svih pitanja koja su postavili ispitanici anketnog panela. Ispitaniku je za neka pitanja dana prilika da dostavi „otvorene” (tj. neutvrđene) odgovore. Otvoreni odgovori zatim su kategorizirani i uključeni u publikaciju. Ideje koje su ispitanici podijelili u besplatnim komentarima upotrebljavaju se za doprinos raznim tematskim dijalozima organiziranima nakon dijaloga s građanima pod nazivom „Vizija Europe”.

2. Tematski detaljni internetski dijalozi

Teme usredištu konferencije obudućnosti Europe produbljene su u osamtematskih dijalogana internetu. Svrha tih dijaloga bila je otkriti razloge za izražena mišljenja, kao i motive i osjećaje koji stoje iza njih. Koje su percipirane zabrinutosti i mogućnosti? Rasprave su također omogućile sudionicima da daju prijedloge i ideje o tim temama, kao i da postavljaju pitanja koja nisu dio konferencije, ali su im ipak važna.

Tematski dijalozi održani su 12. i 14. listopada te 9. i 11. studenoga. U listopadu su organizirana četiri tematska dijaloga na internetu na temu „Gospodarstvo” i „Demokracija”. U studenom su organizirana četiri tematska dijaloga na internetu o klimi i EU-u u svijetu. Na svakoj raspravi sudjelovalo je ukupno 29 osoba (ukupno 231). Sudionici su zaposleni među članovima panela (vidjeti točku 1.) i putem društvenih medija.

3. Dijalozi s posebnim skupinama

On od nekih skupina Nizozemaca zna da su manje navikli sudjelovati u anketama i (internetskim) panelima. Kako bi se dobila reprezentativna slika „glasa Nizozemske”, bilo je važno da ti građani mogu izraziti svoje ideje i mišljenja. Zato smo organizirali i niz dijaloga na licu mjesta za istraživanje o viziji Europe. Mišljenja i ideje koje smo prikupili upotrijebljeni su kao osnova (među ostalim) za formuliranje preporuka.

Ciljne skupine

Ciljne skupine do kojih je teško doprijeti ne mogu se nedvosmisleno definirati. Studije i iskustva omogućuju nam da znamo da su Nizozemci **nezapadnog podrijetla** mnogo manje uključeni u istraživanja i rasprave sami. Budući da je riječ o važnoj skupini (14 % Nizozemske¹), odabrani su za sudjelovanje u dijalogu o viziji Europe. Isto je rasuđivanje primijenjeno i na **niskoobrazovane osobe**. Riječ je i o velikoj skupini (2,5 milijuna nizozemskih²), koja se djelomično preklapa sa skupinom migranata (39 %). Naposljetku, održan je dijalog sa skupinom ljudi koji se često ne nalaze u anketama i raspravama, **koji kritiziraju Europu, ali za koje ona ima važnu profesionalnu ulogu**. Odabrani su poduzetnici u poljoprivrednom sektoru.

Navedenim skupinama pristupilo se putem organizacija čiji su članovi, kao što su organizacije migranata, udruge za zagovaranje interprofesionalne organizacije. Budući da smo ograničili broj dijaloga na osam, nismo mogli biti potpuno "iscrpni". To čini izbor sudionika pomalo arbitrarnim. Kako bismo napravili ovaj izbor, također smo uzeli u obzir entuzijazam za sudjelovanje i pomogli mobilizirati njihovu bazu, kao i praktična pitanja kao što su dostupnost na temelju datuma i lokacije.

Održani su dijalozi na licu mjesta s članovima sljedećih organizacija:

- Zaklada Hakder, zajednica Alevi, Schiedam
- Zaklada Asha, hinduistička zajednica, Utrecht (dvije rasprave)
- Piëzo, organizacija civilnog društva, Zoetermeer
- Taal doet Meer, organizacija za niskoobrazovane osobe, Utrecht
- BoerenNatuur, udruga poljoprivrednih grupa
- Marokkanen Dialoog Overvecht, marokanska zajednica, Utrecht
- Žene za slobodu, organizacija za zagovaranje žena migrantskog podrijetla, Haag

Na tim sastancima za raspravu sudjelovalo je ukupno 110 osoba.

4. Dijalozi s mladima

Mladi su prioritetna ciljna skupina Konferencije o budućnosti Europe. Kako bi se aktivno potaknulo njihovo sudjelovanje u dijalogu s građanima pod nazivom „Vizija Europe” i kako bi sesaslušala mišljenja i ideje te skupine, organizirano je pet sastanaka za fizičku raspravu posebno namijenjenih mladima. Planirani šesti sastanak s j eunesom nije se mogao održati zbog mjera ograničavanja povezanih s koronavirusom.

Sastanci su održani u sljedećim institucijama:

Udruga studenata povijesti, Sveučilište u Leidenu

Dr. Knippenberg College, srednjoškolsko obrazovanje, Helmond

Coalitie-Y, Platforma za mlade Gospodarskog i socijalnog vijeća

Visoka škola Graafschap, strukovno srednjoškolsko obrazovanje, Doetinchem

CSG Jan Arentsz, srednjoškolsko obrazovanje usmjereno na tehnološke predmete, Alkmaar

Na sastancima za raspravu sudjelovalo je ukupno 95 mladih.

Upotrijebljene tehnike održavanja

Internetski tematski dijalozi, dijalozi s određenim skupinama i dijalozi s mladima vođenisu tzv. metodom "sokratskog" intervjua. Ova metoda se koristi već dugi niz godina na Dan dijaloga, gdje ljudi iz cijele Nizozemske komuniciraju o pitanjima koja ih se tiču. U metodi sokratskog održavanja moderator uzima u obzir sljedeća načela:

- Neka drugi ispriča svoju priču
- Ne odgovarajte odmah drugom pričom
- Ponašajte se s poštovanjem
- Govoreći s vaše točke gledišta ("Pronalazim" umjesto "kažu")
- Zatražite dodatna objašnjenja ako su izražena stajališta ograničena na općenitosti
- Izbjegavajte prosudbe i analizirajte ih
- Dajte trenutke tišine ako ljudi trebaju razmišljati na trenutak

Tijekom dijaloga koristi se sljedeći ritam: divergencija – konvergencija – divergencija. Načelo je da prvo morate razlikovati (izraziti individualne osjećaje i mišljenja izravno), prije nego što možete konvergirati (razgovor o mogućim tragovima), a zatim se konačno ponovno razlikovati (na primjer, prikupiti pojedinačne preporuke). Iskustvo i teorija pokazuju da ovaj ritam jamči optimalan tijek dijaloga.

Sve dijaloge vodili su profesionalni posrednici.

5. Internetska javna anketa: Upitnik i "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future)

Anketni upitnik bio je otvoren i za sve Nizozemce, uključujući one koji žive u inozemstvu. Taj je upitnik bio dostupan od 1. rujna 2021. do 14. studenoga 2021. Osim toga, tijekom istog razdoblja, svaka nizozemska osoba mogla je sudjelovati u akciji "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future), internetskom alatu s 20 afirmacija.

Odgovori i korištenje

Upitnik je ispunilo ukupno 1.967 sudionika, a alat zaskeniranje zaslona dovršilo je 6.968. Upitnik i alat za skeniranje zaslona bili su dostupni svima: nisu postojali odgovarajući uvjeti i kriteriji odabira za sudjelovanje. U upitniku je bilo moguće postaviti pitanja (nije bilo obveznih pitanja) kako bi se povećala stopa odgovora. Sudionici su odabrali "Radije ne odgovaram" mnogo češće nego u reprezentativnoj panel anketi.

Opće značajke sudionika u otvorenom upitniku i alat za skeniranje zaslona uvećini se aspekata razlikuju od značajki sudionika u reprezentativnom panelu. Za razliku od panel ankete, rezultati otvorenog upitnika i alata za skeniranje zaslona nisu reprezentativni. Rezultati otvorene internetske ankete upotrijebljenisu za dovršetak panel ankete. Oni daju pregled osjećaja i ideja koji kruže u Nizozemskoj. Prijedlozi za poboljšanje navedeni u poljima za unos upotrijebljeni su u odjeljku „Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta”. Alat za skeniranje zaslona korišten je za bolje razumijevanje određenih osjećaja koji kruže u Nizozemskoj. Ti su rezultati uzeti u obzir pri izradi preporuka. Zbog zahtjeva reprezentativnosti rezultati internetske ankete u ovom su izvješću u ograničenoj mjeri uzeti u obzir.

Ovo izvješće objavljuje Ministarstvo vanjskih poslova. www.kijkopeuropa.nl

Nizozemska nacionalna vlada

Naša vizija Europe

Izvješće iz siječnja 2022.

Mišljenja, ideje i preporuke

Teme

- Klimatske promjene i okoliš
- Migracije
- Zdravlje
- EU u svijetu
-

- 14. siječnja 2022.
-

• Ovaj je dokument prijevod izvješća "Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen" („Naša vizija Europe: Mišljenja, ideje i preporuke”), objavljeno na nizozemskom jeziku 14. siječnja 2022. na www.kijkopeuropa.nl. Ovaj je prijevod pojednostavnjena verzija izvješća u kojoj je izvorna prezentacija (ilustracije i drugi grafički elementi) izmijenjena u svrhu prevođenja.

Naša vizija...

Sažetak izvješća: Sve preporuke ukratko

U okviru dijaloga s građanima o viziji Europe prikupili smo stajališta i ideje nizozemskih građana o budućnosti Europe. To je dovelo do sljedećih preporuka Europskoj uniji za posljednje četiri teme (od ukupno devet tema).

Klimatske promjene i okoliš

- 1. Odabir jasnog smjera za europski pristup klimatskim promjenama**
- 2. Osigurati bližu suradnju zemalja i poduzeća kako bi se pronašla ciljana rješenja**
- 3. Stvaranje sustava CO2 koji je pravedan i provediv u praksi**
- 4. jasnije i pozitivnije komunicirati o klimatskom pristupu**

Nizozemskasmatra da EU mora imati vodeću ulogu u borbi protivklimatskih promjena. Države članicemorajumoći same donositi odluke, ali ipak moraju surađivati kako bi ostvarile iste ciljeve. Umjesto da se međusobno usmjeravaju, zemlje EU-a trebale bi posvetiti više energije razmjeni znanja i pronalaženju zajedničkih rješenja. Sustav oporezivanja emisija CO2 može biti učinkovit, ali mora biti pravedan, praktičan i jasan. Nizozemska općenito smatra da bi EU trebao učinkovitije i pozitivnije komunicirati o klimi.

Migracije

- 1. Sprečavanje da rasprave o pitanju izbjeglica postanu manje nijansirane**
- 2. Definiranje pravedne i praktične raspodjele izbjeglica**
- 3. Iskorištavanje znanja i iskustva kako bi se pomoglo regijama iz kojih dolaze izbjeglice**

Nizozemcismatraju da je važno razlikovati ljude koji bježe izopasnih područjaod ekonomskih izbjeglica. Rasprave o migracijama i integraciji često nemaju nijansu. Kako bi se postigla pravedna raspodjela izbjeglica u Europi, unutar EU-a moraju se dogovoriti jasni kriteriji, uzimajući u obzir i države članice i osobe koje su pobjegle. Naposljetku, Nizozemci predlažu da EU podupire regije iz kojih izbjeglice dolaze ne samo financijski, već i znanjem.

zdravlje

- 1. Bolja kontrola nad upravljanjem pandemijom**
- 2. Osiguravanje dostupnosti cjenovno pristupačnih i pouzdanih lijekova za sve**
- 3. Zemlje prije svega moraju nastojati poboljšati svoje zdravstvene sustave i učiniti ih pravednijima.**

Nizozemskasmatra da zemlje EU-a trebaju više surađivati u borbi protiv pandemije. Način na koji se rješava kriza uzrokovana koronavirusom ponekad stvara zbunjenost. Pravila bi trebala biti dosljednija jedno drugome, bez potrebe da svugdje budu ista. Kad je riječ o cjepivima ili lijekovima, Nizozemci žele da cijene ostanu što niže, ali žele se moći osloniti na kvalitetu i odgovornu proizvodnju. Osim toga, smatramo da je važno da velike tvrtke ne zloupotrebljavaju svoju moć i vjerujemo da bi zdravstvena zaštita trebala ostati prvenstveno na nacionalnoj razini.

Uloga EU-a u svijetu

1. Iskorištavanje prednosti EU-a u ključnim međunarodnim pitanjima, uglavnom

2. Unutar i izvan Europe izaberite suradnju umjesto borbe

3. Ponuditi, na promišljen način, pomoć u slučaju sukoba

Nizozemskasmatra da bi se europska suradnja trebala uglavnom usredotočiti na glavnezajedničkeinterese. Suradnja EU-a s trećim zemljama također se mora promatrati u tom svjetlu. Osim klimatskih promjena i pandemije koronavirusa, to uključuje, na primjer, međunarodnu sigurnost i zaštitu europskog gospodarstva od nepoštenih trgovačkih praksi. U Europi i izvan nje, Nizozemci više vole suradnju nego borbu. Kad je riječ i o pristupu sukobima, uvijek je bolje riješiti ih bez pribjegavanja nasilju.

Uvod

Dijalog s građanima „Vizija Europe”, koji se održao od 1. rujna do sredine studenoga, omogućio je svim Nizozemcima da podijele svoja mišljenja i ideje o budućnosti Europe. Nizozemska Europskoj uniji (EU) predstavlja preporuke o kojima je dijalog rezultirao, kao i izražene ideje i stajališta. U ovom izvješću Sud obuhvaća posljednje četiri teme (od ukupno devet). Prvih pet tema već je obrađeno u izvješću objavljenom 3. prosinca 2021.

O "Viziji Europe"

Europska unija želi da joj njezini građani kažu što misle o Europi. Zbog toga EU organizira Konferenciju o budućnosti Europe. Mišljenja i ideje građana diljem Europske unije zatim će se uključiti u planove za budućnost Europe. Nizozemska je u okviru konferencije organizirala dijalog s građanima „Vizija Europe” na nacionalnoj razini.

Dijalog o viziji Europe započeo je 1. rujna internetskim prikupljanjem mišljenja i ideja putem reprezentativnogpanel-ispitivanja. Kako bismo produbili početne rezultate panel ankete i dali konkretne preporuke, organizirali smo tematske dijaloge na internetu. Svatko tko želi sudjelovati mogao bi to učiniti. Također smo putovali zemljom kako bismo razgovarali s mladima i drugim skupinama (koje je teško doprijeti do njih).

Od školske djece, učenika srednjih strukovnih škola i učenika do ministra, poljoprivrednika i migranata

U listopadu i studenome održano je ukupno osam tematskih internetskih dijaloga s 30 sudionika po sastanku. Organizirali smo i internetski tematski dijalog i sedam tematskih dijaloga na licu mjesta s različitim skupinama nizozemskih građana. Imali smo dijalog s Turskom zajednicom u Schiedamu i bili smo pozvani od strane volontera Zaklade Piëzo u Zoetermeeru. Tom je prilikom na kraju dijaloga bio nazočan i ministar vanjskih poslova Ben Knapen. Ministrica je sa sudionicima održala raspravu o dijalogu i izraženim stajalištima o budućnosti Europe. Naposljetku, organizirali smo šest sastanaka s različitim skupinama mladih. Na primjer, bili smo dobrodošli u srednjoj školi u Helmondu, u strukovnoj srednjoj školi u Doetinchemu i na Sveučilištu u Leidenu.

Riječ je o budućnosti naše djece. Zatomislim da je važno sudjelovati.

Sudionik u tematskom dijalogu

O ovom izvješću

Na temelju ideja i mišljenja koje smo prikupili posljednjih mjeseci sastavili smo niz preporuka koje nizozemski građani šalju Europskoj uniji. Tijekom rasprava između nizozemskih građana održana je zanimljiva razmjena mišljenja te su iznesene inovativne ideje i prijedlozi. Neke od tih ideja i prijedloga uključene su u ovo izvješće. Sadržaj ovog izvješća stoga je glas Nizozemske: Naša vizija Europe.

Budućida postoje razlike u mišljenjima između europskih zemalja i građana, naravno, ne slažemose uvijek jedni s drugima u Nizozemskoj. Te razlike u mišljenjima vrlo su vrijedne: One su važna značajka demokracije. Preporuke se temelje na idejama i mišljenjima koje sudionici ankete „Vizija Europe” najčešće izražavaju. Također opisujemo zabrinutosti, ideje i osjećaje koji mogu biti manje rasprostranjeni, ali su privukli našu pozornost tijekom dijaloga i online ankete.

„Uživao sam kad sam mogao iznijeti svoje mišljenje o temama za koje sam tražio da su važne. Imao sam osjećaj da me slušaju.”

Sudionik u tematskom dijalogu

Za Konferenciju o budućnosti Europe utvrđeno je devet tema. Te su teme također u središtu dijaloga „Vizija Europe” s nizozemskim građanima. Sud je u listopadu objavio privremeno izvješće s početnim pregledom nalaza i dodatnim pitanjima na temelju panel-ankete. Početkom prosinca objavljeno je novo izvješće koje sadrži mišljenja, ideje i preporuke o prvih pet tema. Ovo se izvješće bavi preostalim četirima temama.

Prethodno izvješće – prosinac 2021.

Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost

Nemasnažnijeg gospodarstva, socijalne pravde i zapošljavanja Europska demokracija

Digitalna transformacija

Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Trenutačni doprinos – siječanj 2022.

Klimatske promjene i okoliš

Migracije

zdravlje

EU u svijetu

Sljedeći koraci

Konferencija o budućnosti Europe objedinjuje ideje, mišljenja i preporuke svih građana EU-a. Sastanci će biti posvećeni ne samo rezultatima svih dijaloga s građanima na nacionalnoj razini, već i rezultatima drugih inicijativa pokrenutih u okviru Konferencije. Na primjer, postoje i europski paneli građana i građanki, a svi građani EU-a (pa tako i nizozemski građani) mogu pristupiti europskoj digitalnoj platformi.

„Nadam se da će čelnici i čelnice EU-a uzeti u obzir moja stajališta. I to će im pomoći u donošenju ispravnih odluka.“

Sudionik u tematskom dijalogu

Konferencija će završiti u proljeće 2022. Nizozemska će zatim sastaviti završno izvješće od dijaloga s građanima: zbirku tog izvješća i prethodnog izvješća, uključujući preporuke o svih devet tema. Na kraju Konferencije predsjedništvu Konferencije dat će se preporuke: predsjednici Europskog parlamenta, Vijeća ministara i Europske komisije. Obvezali su se da će istražiti načine provedbe preporuka. Za nizozemsku vladu rezultati su također vrijedan doprinos oblikovanju nizozemskih europskih politika.

Ukratko, postupak do proljeća 2022. organizirat će se na sljedeći način:

Kronologija

Vizija Europe

1. rujna	12. listopada	23. listopada	15. studenoga	3. prosinca	14. siječnja	i 22. siječnja	veljače	19. veljače	i 12. ožujka	24. travnja		
Prikupljanje ideja na internetu												
	Tematski dijalozi											
		Privremeni rezultati (privremeno izvješće)		Privremeno izvješće o "ekonomiji" i "demokraciji"	Privremeno izvješće o klimi i EU-u u svijetu		Završno izvješće „Naša vizija za Europu“					
		↓				↓		↓	↓	↓		
		Konferencijski sastanak				Konferencijski sastanak		Konferencijski sastanak	(moguće) konferencijski sastanak	Završno događanje konferencije	→	Preporuke za predsjednike • Europski parlament • Europska komisija • Vijeće ministara
						Λ		Λ		Λ		
				Više mišljenja i ideja o budućnosti Europe:								
Dijalozi s građanima					Europski paneli građana i građanki				Europska digitalna platforma (također za nizozemske građane)			

Objašnjenja za lakše čitanje

Sud je u ovom izvješću ispitao četiri teme. Za svaku temu uzastopno smo naveli:

preporuke koje se temelje na svim područjima dijaloga s građanima;

rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta: pregled mišljenja, ideja i mišljenja razmijenjenih (na internetu i uz fizičku prisutnost) tijekom tematskih dijaloga.

Na kraju ovog izvješća nalazi se opis metodologije upotrijebljene u anketi.

Klimatske promjene i okoliš

Preporuke – Naša vizija klimatskih promjena i okoliša

71 % Nizozemaca smatra da su klimatske promjene i okolišvažno pitanje i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Odabir jasnog smjera za europski pristup klimatskim promjenama 68 % Novozelandska smatra da EU mora imati vodeću ulogu u borbi protiv klimatskih promjena. Klimatske promjene su problem i nijedna ih zemlja ne može sama riješiti. Čak i ako Nizozemci nemaju isto mišljenje o klimatskim promjenama, smatramo da EU ionako mora imati jasniju viziju budućnosti. Unatoč zelenom planu, trenutačno vidimo da države članice često nisu usklađene. Iako zemlje moraju moći nastaviti donositi vlastite odluke, moraju surađivati kako bi postigle iste ciljeve. Također smatramo da kao građani imamo i svoj dio odgovornosti, primjerice u prilagodbi naših potrošačkih navika.

„Nizozemska se želi odmaknuti od prirodnog plina, dok se u Njemačkoj posebno potiče upotreba prirodnog plina. Ponekad to više ne razumiješ.“

2. Osiguravanje tješnje suradnje zemalja i poduzeća kako bi se pronašla ciljana rješenja

Kad je riječ o klimatskim promjenama i okolišu, Nizozemci smatraju da zemlje često pokazuju prste. Naglasak je često na razlikama, primjerice između siromašnih i bogatih zemalja unutar EU-a. Ili između visoko industrijaliziranih ili slabo industrijaliziranih zemalja. Željeli bismo pokušati postići dogovor. Slična poduzeća u različitim zemljama mogla bi, na primjer, razmjenjivati znanje i zajednički razmišljati o rješenjima. Ako se to učini na taj način, siromašnije zemlje mogle bi biti više uključene u pristup klimatskim promjenama. Mogli bi sudjelovati u promišljanju i imati koristi od zajedničkih rješenja.

„Sljedeći korak u klimatskim promjenama ne smije biti utrka, već suradnja.“

3. Stvaranje sustava CO2 koji je pravedan i provediv u praksi

Pristup EU-a klimatskim promjenama posvećuje veliku pozornost smanjenju emisija CO2. Nizozemska smatra da u tu svrhu postoji potreba za boljim sustavom kojim bi se omogućilo pravedno oporezivanje i proizvođača i potrošača. Nizozemci su podijeljeni oko toga imaju li zemlje s najviše stanovnika pravo emitirati više CO2. Neke zemlje, na primjer, imaju vrlo zagađujuću industriju. S druge strane, druge zemlje imaju brojne mogućnosti za proizvodnju zelene energije. Te razlike treba uzeti u obzir. Bez da postane previše složen, jer sustav mora biti razumljiv svima.

„Industrijske zemlje mnogo izvoze. Moraju li sami plaćati porez na CO2? Prema mojem mišljenju, potrošač bi također trebao platiti.“

4. Jasno i pozitivno komuniciranje o klimatskom pristupu Néerlandais mnogo čuje o klimatskim promjenama i mnogo čita o njima. Ipak, ona je i dalje apstraktna i složena tema za mnoge ljude. Često se smatra da je to nešto što košta mnogo novca, dok pristup klimatskim promjenama također stvara prilike. Razmišljamo, na primjer, o poticanju lokalne proizvodnje hrane i razvoju novih i održivih tehnologija. EU bi taj aspekt mogao postaviti češće i učinkovitije. Također smatramo da bi i sami čelnici vlada država članica mogli poslužiti kao bolji primjer. Manja putovanja, primjerice između Bruxellesa i Strasbourga, i češći sastanci na internetu mogli bi, na primjer, pomoći u podupiranju održivosti.

„Održivost se i dalje prečesto smatra troškom. To bi se trebalo smatrati prilikom, a ne prijetnjom.“

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„Emisije CO2 ne bismo trebali smatrati pravom, već neugodnom posljedicom.“

„Osjećam da u Europi provodimo više vremena razgovarajući o klimatskim promjenama nego što poduzimamo stvarnemjere za njihovo rješavanje.“

„Stroža klimatska pravila u konačnici bi mogla biti korisna i za nas. Kao kontinent koji se bavi trgovinom, moramo pokušati vidjeti prilike.

„Ne možemo čekati druge kontinente. Nemamo vremena čekati.

IDEA: *„Zemlje koje primaju financijsku potporu ako dokažu da se njihova priroda i biološka raznolikost povećavaju.”*

IDEA: *„Poticanje turizma koji pogoduje prirodi u siromašnim regijama EU-a.”*

Učenici srednje strukovne škole Doetinchem: „Putovanje na velike udaljenosti mora ostati dostupno svima.”

Teza da bi letovi unutar EU-a trebali postati skuplji dostavljena je studentima na Graafschap College u Doetinchemu. Neki su se učenici složili, vjerujući da će skuplje karte potaknuti ljude da traže jeftinije alternative. Osim toga, istaknuto je da bi se EU zatim trebao pobrinuti da ponudi ekološki prihvatljivije opcije, primjerice bolju željezničku povezanost. Drugi sudionici naveli su da ne podržavaju više cijene zrakoplovnih karata. "Bogati ljudi su oni koji danas najviše putuju i moći će to lako platiti", rekao je jedan od sudionika. „Visoke cijene neće ih spriječiti da putuju. Dok će daleki praznici tada postati nemogući za "obične" građane.

Poljoprivrednici koji pogoduju prirodi: „EU bi mogao doprinijeti širenju znanja održivim rješenjima.”

BoerenNatuur je udruga skupina poljoprivrednika. Tijekom tematskog dijaloga razgovor se posebno usredotočio na temu klimatskih promjena i okoliša.

Sudionici smatraju da će se vjerojatno poboljšati primjena zakonodavstva i propisa EU-a u različitim zemljama. Dokumentacija o dušiku navedena je kao primjer. U zakonodavstvu EU-a navodi se samo da se prirodno područje "ne može pogoršati". Ali u južnoj Europi taj se koncept tumači sasvim drugačije nego u Nizozemskoj." Većina prisutnih složila se da Europa mora imati vodeću ulogu u borbi protiv klimatskih promjena. I ne smijemo biti zadovoljni govorima, moramo postići rezultate. Pogotovo kroz razmjenu znanja, kažu poljoprivrednici. „U poljoprivrednom sektoru radimo na rješenjima za povećanje čišće poljoprivrede. EU mora pomoći u brzom širenju znanja u tom području.”

Migration (migracije i izbjeglice)

Granice među državama članicama EU-a otvorene su. Stoga se unutar EU-a ostvaruje suradnja, primjerice u upravljanju vanjskim granicama i borbi protiv krijumčarenja migranata. Raspravlja se i o pravednoj raspodjeli izbjeglica među različitim državama članicama EU-a. Kakvo je stajalište Nizozemske o tom pitanju?

Preporuke – Naša vizija migracija i izbjeglica

65 % Nizozemaca smatra da su migracije i izbjeglice važno pitanje i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Izbjegavanje premalo nijansi u raspravama o pitanju izbjeglica

70 % Nizozemaca smatra da europske vanjske granice treba bolje zaštititi. Od toga 72% smatra da to znači i vraćanje većeg broja izbjeglica u nesigurne zemlje. Nizozemci smatraju da bi više pozornosti trebalo posvetiti razlozima zbog kojih ljudi bježe iz nesigurne zemlje. Ti su razlozi ponekad povezani s klimatskim promjenama, a ponekad i s ratovima. Ti se konteksti često spominju samo u ograničenoj mjeri u raspravama o pitanju izbjeglica. Rijetko se raspravlja i o dodanoj vrijednosti koju te izbjeglice donose u neku zemlju. Naposljetku, smatramo da EU treba jasnije razlikovati osobe koje dolaze iz nesigurnih regija i dolaze na granice od ekonomskih izbjeglica. Ukratko, smatramo da u raspravama o migracijama i izbjeglicama općenito nedostaje konteksta i nijanse. Europski političari mogli bi to ispraviti pružanjem primjera.

„Izbjeglice prije svega moramo i dalje smatrati svojim bližnjima. Jer gotovo nitko neće napustiti osobu u nevolji.“

2. Definiranje pravedne i praktične raspodjele izbjeglica

Europska imigracijska služba trebala bi osigurati pravednu raspodjelu izbjeglica međudržavama članicama EU-a. Nizozemci također smatraju da bi trebalo utvrditi jasne kriterije za definiranje pravedne raspodjele. Dobar socijalni sustav može, na primjer, učiniti zemlju privlačnom građanima, ali i drugi čimbenici važni su i za izbjeglice i za osobe na koje se to odnosi. U Nizozemskoj se suočavamo s manjkom stambenog prostora, dok je nekim zemljama ili sektorima jednostavno potrebno više radnika migranata. Smatramo da je važno da EU to uzme u obzir pri raspodjeli izbjeglica. Jasni mehanizmi osiguravaju ne samo transparentnost, već i manje osporavanje, što je u konačnici u interesu svih.

„Izbjeglice također moraju moći izraziti svoje talente u odredišnoj zemlji.“

3. Iskorištavanje znanja i iskustva za pomoć izbjegličkim regijama podrijetla

67 % Nizozemaca smatra da EU treba učiniti više kako bi pomogao nesigurnim regijama u zaustavljanju izbjegličkih tokova. Shvaćamo da izbjeglice ne napuštaju svoju zemlju po izboru. Stoga moramo razmotriti uzroke, kao što su klimatske promjene ili sukobi, koji regije čine nesigurnima ili neizvedivima. EU može pomoći regijama izbjeglicama ne samo financijskom potporom, već i znanjem. Primjerice, u Nizozemskoj imamo snažne poljoprivredne vještine. Zahvaljujući modernim poljoprivrednim tehnikama, možemo pomoći drugim zemljama da se bolje nose sa sušama i salinizacijom. Osobe koje su pronašle utočište u Europi mogu se osposobiti u nekoj europskoj zemlji, a zatim i same pomoći svojoj zemlji podrijetla.

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„EU mora uspostaviti brže postupke azila. To će dati više prostora ljudima kojima je to zaista potrebno.

„Znam mnoge mlade ljude oko mene koji žele kupiti kuću, ali ne nalaze ništa nepodnošljivo, dok se izbjeglicama nudi smještaj. Teško mi je to prihvatiti.

„Klimatske promjene i dalje će uzrokovati raseljavanje. Ne možemo zaustaviti te tokove, ali ih vjerojatno možemo bolje regulirati.

Živim u Betuweu. Tijekom sezone krušaka i jabuka jednostavno trebamo puno radnika migranata.

„Nesigurne regije nisu nesigurne ni za što, a javna tijela često su nepouzdana. Kako možemo znati kamo ide naša pomoć i novac?

IDEA: „Također razmotrite lokalne strategije, kao što su sudjelovanje građana u lokalnom prihvatu izbjeglica i financiranje inicijativa za lokalnu integraciju.”

IDEA: „Uspostaviti mini-kuće u gradovima u kojima bi izbjeglice mogle živjeti po dolasku. Time bi se smanjio pritisak na tržište stambenih nekretnina i povećala javna potpora za prihvrat tih osoba.”

Volonteri koji su sami bili izbjeglice: „U Europi se ljudi često drže podalje jedni od drugih.”

Taal Doet Meer ("Jezik čini stvari lakšim") je dobrovoljna organizacija koja osigurava da novi stanovnici Allophonea Utrechta mogu sudjelovati u društvu. Tematski dijalog s tom organizacijom nije bio usmjeren samo na migracije, već prije svega na integraciju. Nekoliko sudionika stiglo je u Nizozemsku kao izbjeglice, uključujući jednog iz Sirije. Nakon sedam godina, još uvijek se ne osjećam Nizozemski. Također nisam našao posao, iako sam stekao magisterij. Primjećujem da su europske zemlje prvenstveno zabrinute za sebe i nisu vrlo otvorene za druge zemlje i kulture." Drugi sudionik napomenuo je da Europljani često ostaju udaljeni jedni od drugih. „Većina ljudi je sama; Svatko ostaje u svom kutu. Mislim da moramo razgovarati jedni s drugima i možemo učiti jedni od drugih.

Mladi iz Nacionalnog vijeća mladih: „Ljudi bi trebali biti dopušteni samo ako se mogu pobrinuti za njih.”

U Utrechtu su članovi različitih radnih skupina Nacionalnog vijeća mladih održali raspravu. Sudionici (u dobi od 16 do 23 godine) smatrali su da bi se pri raspodjeli izbjeglica u Europi trebalo uzeti u obzir nekoliko aspekata, kao što su broj stanovnika, veličina zemlje, blagostanje i broj centara za tražitelje azila. "Izbjeglicama bi trebalo dopustiti ulazak u zemlju samo ako se s njima može postupati na odgovarajući način", rekao je.

Mladi također vjeruju da moraju postojati posljedice kada zemlje ne ispune svoje obveze prema izbjeglicama. Moraju, na primjer, biti kažnjeni. "Izbjeglice također moraju imati svoje mišljenje o tome kamo će ići", rekao je. Na primjer, ako već imaju obitelj negdje, ne možemo ih poslati drugdje.

zdravlje

(Zdravstvena zaštita)

Iako je zdravstvena skrb prvenstveno odgovornost pojedinačnih zemalja, može se poduprijeti i ojačati europskim politikama, primjerice kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 ili druge (buduće) zdravstvene krize, ili u partnerskom istraživanju ozbiljnih bolesti. Kakvo je stajalište Nizozemske o tom pitanju?

Preporuke - Naša vizija zdravstvene zaštite

64% Nizozemaca smatra da je zdravstvena skrb važna tema i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Bolja kontrola nad upravljanjem pandemijom

83 % Nizozemaca smatra da zemlje EU-a trebaju više surađivati kako bi spriječile širenje zarazne bolesti diljem svijeta. Virus ne poznaje granice. To možemo vidjeti tijekom aktualne pandemije. Politike u EU-u ponekad su zbunjene. To nije dobro za pravila. Smatramo da pravila usmjerena na borbu protiv širenja virusa u Europi moraju biti bolje koordinirana, a da pritom nisu nužno svugdje ista. Mora biti mjesta za lokalne izbore. Ne samo zato što se podaci o kontaminaciji mogu razlikovati, već i zato što u Europi imamo gusjeva. Neke mjere u nekim su zemljama bolje od drugih.

„Živim u Nizozemskoj, na granici s Njemačkom. Različite mjere koje su te dvije zemlje poduzele u borbi protiv koronavirusa izluđuju me.“

2. Osiguravanje dostupnosti cjenovno pristupačnih i pouzdanih lijekova za sve

71 % Nizozemaca smatra da EU mora osigurati da nam treće zemlje budu manje potrebne za razvoj, proizvodnju i isporuku lijekova. Ali ako to znači čekati duže da biste dobili lijekove, mišljenja su podijeljena. Nizozemska smatra da su proizvodnja i distribucija lijekova stoga složen problem. S jedne strane, troškovi zdravstvene skrbi u Nizozemskoj naglo rastu, stoga smatramo da ih je važno zadržati na najnižoj mogućoj razini. S druge strane, želimo imati povjerenja u lijekove, čak i kada dolaze izdaleka. Ne samo da moraju biti kvalitetne, već i proizvedene na održiv i etički odgovoran način. Općenito, smatramo da bi važni lijekovi trebali biti dostupni svima, među ostalim u siromašnijim zemljama.

„Troškovi zdravstvene skrbi trenutačno su nepristupačni. Stoga moramo pokušati kupiti nove lijekove po najnižoj mogućoj cijeni.“

3. Zemlje moraju uložiti sve napore kako bi poboljšale svoje zdravstvene sustave i učinile ih pravednijima.

Nizozemci mnogo brinu o zdravstvenoj skrbi, a ta skrb nadilazi posljedice pandemije bolesti COVID-19. Svjesni smo, primjerice, problema sa strukturnim kapacitetima u bolnicama. Neki od Neerlanda is a nemaju povjerenja u učinke tržišnih sila u zdravstvenom sektoru. Razumijemo da farmaceutske tvrtke trebaju povratiti svoja ulaganja i da fondovi zdravstvenog osiguranja žele jeftinu zdravstvenu skrb, ali velike tvrtke ne bi trebale zloupotrijebiti svoju moć. EU bi u tom pogledu trebao donijeti pravila. Također smatramo da je zdravstvena zaštita prije svega nacionalni problem. Zemlje bolje znaju koji su problemi i prioriteti na lokalnoj razini. Međutim, smatramo da je važna da europske zemlje mogu učiti jedna od druge kako bi poboljšale zdravstvenu skrb.

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„Kad je riječ o dostupnosti lijekova u Europi, mogli bismo biti i malo isplativiji. Danas ih previše bacamo.“

„Vrlo je dobro da je Njemačka primila pacijente iz Nizozemske koji boluju od bolesti COVID-19. Želio bih vidjeti veću solidarnost te vrste u Europi.“

„Bez obzira na to živite li u EU-u i jeste li bogati ili siromašni, svatko ima pravo na kvalitetnu skrb.“

„Pri kupnji lijekova moraju se uzeti u obzir ne samo troškovi nego i etika. To znači, na primjer, da se dječji rad ne bi smio koristiti.”

IDEA: *„Poboljšati zdravlje Europljana osiguravanjem njihova manjeg stresa. Smanjite, na primjer, duljinu radnog tjedna.”*

IDEA: *„Omogućivanje mladima da donose zdravije odluke putem ozbiljnih igara proširene stvarnosti.”*

Stanovnici Utrechta marokanskog podrijetla: "Zdravlje može doći po cijenu".

Zaklada "Marokkaans Dialoog Overvecht" (MDO) posvećena je sudjelovanju marokanske zajednice u okrugu Overvecht u Utrechtu. U tu svrhu potiče dijalog u susjedstvu i time se bori protiv nejednakosti. Sudionici tematskog dijaloga „Vizija Europe” smatraju daje europska suradnja vrlo korisna. Međutim, neki smatraju da je Nizozemska ponekad previše ovisna o drugim zemljama. Upravljanje krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 navedeno je kao primjer u tom pogledu. Prema navodima sudionika, rezultati brojnih savjetovanja u Europi bili su da je Nizozemska prekasno započela cijepljenje protiv bolesti COVID-19. "Možda će to koštati više ako Nizozemska želi sama odlučiti više", rekao je. Ali radi se o zdravlju, to može koštati malo više.

Dsu učenici Helmonda: Bolje je učiti inteligentno jedni od drugih nego slijediti isti pristup.

Na koledžu Dr. Knippenberg u Helmondu učenici u dobi od oko 16 godina raspravljali su o europskom upravljanju pandemijom bolesti COVID-19. Neki smatraju da su države članice EU-a trebale zajednički definirati program cijepljenja. Većina sudionika smatrala je da same zemlje imaju bolju predodžbu o tome što je potrebno i što funkcionira. Stoga im je, prema njihovu mišljenju, bolje odlučiti što je prikladno za stanovništvo. Oni bolje znaju, na primjer, koji sektori prvo trebaju cijepljenje, a koji mogu čekati. "Prirodno je vrlo dobro da se zemlje međusobno savjetuju", rekao je jedan od studenata. „Ako nekoliko zemalja ima vlastiti pristup, mogu promatrati što drugi rade i učiti jedni od drugih.”

Uloga EU-a u svijetu

Svijet se suočava s velikim izazovima. EU je uvjeren da se pitanja kao što su klimatske promjene i pandemije mogu riješiti samo globalnom suradnjom. EU u tom pogledu želi jasno izraziti svoje mišljenje na svjetskoj sceni, uz, primjerice, SAD i Kinu. Kakvo je stajalište Nizozemske o tom pitanju?

Preporuke – Naša vizija uloge EU-a u svijetu

56 % Nizozemaca smatra da je uloga EU-a u svijetu važna tema i da EU mora intervenirati u tom području.

1. Iskorištavanje moći EU-a uglavnom u kontekstu glavnih međunarodnih tema

Činjenica da je njegovo stvaranje doprinijelo tome da Europljani žive u miru više od 75 godina mnogi Nizozemci smatraju glavnom dodanom vrijednošću EU-a. Nizozemci također vjeruju da je moć EU-a u zajedničkom upravljanju velikim međunarodnim izazovima. U tom pogledu razmišljamo, primjerice, o klimatskim promjenama, pandemiji bolesti COVID-19 i izbjegličkoj krizi. Države članice EU-a također mogu imati veći utjecaj na treće zemlje kolektivnim sklapanjem međunarodnih sporazuma EU-a. Vjerujemo da je naša zemlja premala da bi sama napravila razliku u tim područjima. Međutim, Nizozemci žele da Nizozemska i dalje može donositi vlastite odluke na temelju vlastite kulture i interesa. Suradnja u Europi stoga također mora osigurati, prije svega, učinkovitost i ovlast za djelovanje.

„Lakše je sklapati sporazume o suradnji u okviru EU-anego kao jedna zemlja.”

2. Unutar i izvan Europe izaberite suradnju umjesto borbe

66 % Nizozemaca smatra da bi EU trebao činiti snažniji blok u usporedbi s drugim međunarodnim blokovima. Suočeni smo saslavljenjem ravnoteže u svijetu. Zemlje poput Kine i Rusije stalno šire svoju moć u različitim područjima. Vrlo smo zabrinuti zbog toga. EU stoga treba posvetiti više pozornosti, na primjer, međunarodnoj sigurnosti i zaštiti europskog gospodarstva od nepoštenih trgovačkih praksi. U tom pogledu smatramo da je važno da se države članice bolje i brže koordiniraju. To će nam omogućiti da jasnije čujemo svoje glasove. Činjenica da smo zajedno jači kao europske zemlje ne znači da želimo ići u sukob. Također želimo, koliko je to moguće, dobru suradnju s trećim zemljama.

„Smanjenje unutarnjih sporova i sukoba povećat će ugled i utjecaj EU-a na svjetskoj sceni.”

3. Ponuditi, na promišljen način, pomoć u slučaju sukoba

U kontekstu jačanja uloge EU-a na međunarodnoj sceni, 50 % Nizozemaca smatra da je rješavanje sukoba diljem svijeta važno pitanje. Najbolji način reagiranja na konflikte je, po njihovom mišljenju, teško odrediti. Dosadašnje iskustvo pokazalo je da vojna intervencija u zemljinije uvijek korisna. To može, na primjer, dovesti do neočekivano visokih troškova i stvoriti dodatne izbjeglice. S obzirom na taj lokalni utjecaj, zemlje bi trebale same odlučiti hoće li sudjelovati u ratu. Općenito smo zainteresirani za pojačanu suradnju među europskim vojskama: smatramo da je važno da se Europa može dobro braniti. Ali mi uvijek radije rješavamo sukobe bez pribjegavanja nasilju.

„Kad je Afganistan evakuiran, svaka je zemlja djelovala u svojem kutu. Mogli smo bolje, zar ne?”

Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta

„EU prvo mora urediti svoje poslove prije nego što se suoči s drugima.”

„Snažnom kupnjom kineskih proizvoda kao Europljana podupiremo samu Kinu.”

„Sjedinjene Američke Države i dalje imaju vrlo važnu ulogu u obrani Europe.”

„Biti član EU-a znači i sjediti za pregovaračkim stolom. To omogućuje raspravu o važnim odlukama.”

„EU se mora prestati smatrati izoliranim subjektom jer to nije slučaj. To je udruženje europskih država članica i trebalo bi se ponašati kao takvo.”

IDEA: *„Kao i na redovitoj Svjetskoj konferenciji o klimi, trebalo bi održati i konferenciju o ljudskim pravima.”*

IDEA: *„Povećanje učinkovitosti europskih vojski, primjerice većom upotrebom kolektivne kupnje opreme.”*

Nizozemsko-marokanske žene: *„Promicanje ljudskih prava.”*

"Žene za slobodu" Nizozemska je zaklada koja se bori protiv prisilnih brakova, seksualnog ugnjetavanja i financijskog zlostavljanja djevojčica i žena bikulturnog podrijetla. U suradnji s ovom zakladom organiziran je sastanak s grupom nizozemsko-marokanskih žena. Sudionici su smatrali da EU trenutačno previše ovisi o Rusiji i Kini. "Vidimo da se EU općenito ne usuđuje ništa predložiti zbog straha od sankcija", rekao je jedan od njih. Kao primjer navodi se proizvodnja lijekova, koja često može biti vrlo skupa. "U slučaju sukoba, Kina može isključiti slavinu, a mi nećemo imati ništa", rekao je jedan sudionik. Postavljeno je i pitanje ljudskih prava. "Svi se ponašamo kao da mislimo da je to vrlo važno, ali zatvaramo oči pred onim što Kina čini Ujgurima", rekao je.

Studenti Tehnološkog fakulteta u Alkmaaru: *"Nema zajedničke vojske".*

Tijekom tematskog dijaloga učenici tehnazije Jan Arentz u Alkmaaru raspravljali su o prednostima i nedostacima zajedničke europske vojske. Sudionici su naveli da nisu navijači. „Kada se zemlja EU-a svađa s trećom zemljom, trebali bismo moći automatski sudjelovati u ratu. Mislim da zemlje moraju moći same odlučiti", rekao je netko. Mogućnost trećeg svjetskog rata je zaustavljena. Učenici ovu mogućnost ne smatraju vrlo velikom, ali misle da bi se, ako dođemo tamo, rješenje ipak moglo brzo pronaći. „Vojska također može dobro surađivati. Smatram da nema potrebe za europskom vojskom.”

Metodologija korištena u istraživanju

Vision de l'Europe dopunjen je različitim oblicima blisko povezanih dijaloga koji omogućuju prikupljanje stavova i ideja nizozemskih građana o budućnosti Europe i EU-a. U ovom se poglavlju opisuje kako se ti usko povezani dijalozi provode u skladu sa smjernicama za nacionalne panele građana i građanki u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe.

Struktura blisko povezanih dijaloga

Organizirani su sljedeći oblici dijaloga:

6. Anketa povjerenstva

Internetsko istraživanje reprezentativnog dijela nizozemske populacije.

7. Tematski detaljni internetski dijalozi

Dijalozi u kojima su rezultati prvog privremenog izvješća „Naša vizija za Europu: mišljenja, ideje i preporuke” (8. listopada 2021.) detaljno se raspravljalo sa skupinom nizozemskih građana.

8. Dijalozi s posebnim skupinama

Sastanci s nizozemskim građanima koji nisu navikli sudjelovati u anketama ili (internetskim) panelima.

9. Dijalozi s mladima

Sastanci na kojima se raspravlja o europskim temama koje su tim mladima najzanimljivije.

10. Internetska javna anketa: Upitnik i "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future)

Anketni upitnik mogli bi ispuniti i svi Nizozemci, uključujući one koji žive u inozemstvu. Upitnik je bio dostupan od 1. rujna 2021. do 14. studenoga 2021. Osim toga, tijekom istog razdoblja, svaka nizozemska osoba mogla je sudjelovati u akciji "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future), internetskom alatu s 20 afirmacija.

1. Anketa povjerenstva

Nizozemski dijalog s građanima „Vizija Europe” započeo je 1. rujna anketom provedenom međubrojnim građanima. U ovom opisu metodologije korištene u anketi ukratko objašnjavamo izradu i provedbu ove panel ankete.

Ciljna i ciljna populacija

Anketa "Vizija Europe" započela je internetskim upitnikom o tome kako Nizozemci vide budućnost Europe. Taj je upitnik podnesen reprezentativnom povjerenstvu i otvoren je svim nizozemskim državljanima (uključujući one koji žive u inozemstvu). Osim toga, svaka je osoba mogla sudjelovati u akciji "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future), online alat s 20 afirmacija. Rezultati panel ankete uključeni su u nekoliko tematskih dijaloga organiziranih kao nastavak procesa dijaloga s građanima o viziji Europe.

Ciljana populacija panela uključuje sve nizozemske osobe u dobi od 18 ili više godina koje su bile registrirane kao rezidenti u registru stanovništva u trenutku početka terenskog rada. Prema nizozemskom Nacionalnom zavodu za statistiku (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS), od 1. siječnja 2021. ta je ciljna skupina imala 14 190 874 osobe. Donja granica od 18 godina odgovara izornoj većini. To nazivamo populacijom panela.

Terenski rad

Panel od više od 100.000 sudionika iz cijele zemlje (ISO certificiran, Research Keurmerk groep, Nederlandse Marktonderzoek Associatie) korišten je za dobivanje digitalne slike "prosječnog Nizozemca". Ti su se sudionici redovito prijavljivali na anketu kako bi iznijeli svoja stajališta o širokom rasponu tema. Osim svoje intrinzične motivacije za doprinos, plaćaju se i za odgovaranje na upitnike. Nekoliko znanstvenih studija pokazuje da ispitanici koji primaju naknadu za ispunjavanje upitnika ne daju znatno različite odgovore (izvor: *Smanjuje li se upotrebom poticaja za istraživanje kvaliteta podataka?*, Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015.).

Terenski rad započeo je 11. kolovoza 2021., a završio 19. rujna 2021. Za provedbu je korištena samojedna metoda prikupljanja podataka, tj. internetska anketa. Članovi anketnog panela primili su e-poruku s osobnom poveznicom na internetski upitnik. Nakon dva tjedna sudionici panela dobili su podsjetnik. Pozivi za sudjelovanje poslani su u serijama i na stratificiran način (osiguravajući jednaku raspodjelu podskupina) dok se ne dosegne potreban broj ispitanika.

Uzorkovanje i distribucija

Izrada ankete temelji se na načelu da uanketi mora sudjelovati najmanje 3600 ispitanika kako bi se osigurala dobra statistička pouzdanost. Osim toga, taj broj omogućuje dobru raspodjelu među različitim općim obilježjima stanovništva. Ne postoji samo jedna vrsta Nizozemca. Stoga smo unaprijed osigurali da je uzorak dobro raspoređen na određeni brojnačajki. Nizozemska je relativno mala zemlja, ali mišljenja se mogu razlikovati po regijama. Položaj u odnosu na temu i važnost koja im se pridaje može (djelomično) odrediti regiju u kojoj živate. Na primjer, ljudi u ruralnim područjima mogu razumjeti temu kao što je sigurnost drugačije od onih u urbanim područjima. Istraživanje koje je proveo nizozemski Ured za socijalno i kulturno planiranje također pokazuje da osobe s višim stupnjem obrazovanja češće podupiru EU nego osobe s nižim stupnjem obrazovanja te da su mladi češće u korist EU-a nego starije osobe (izvor: *Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?*, nizozemski Ured za socijalno i kulturno planiranje, Haag, 2019.).

Zbog toga smo razmjerno podijelili sljedeće tri značajke kako bismo zajamčili reprezentativnost uzorka: (1) boravak u regijama COROP-a, (2) dob i (3) razina obrazovanja. Prikazana je i raspodjela uzorka prema sljedećim općim karakteristikama: rod, podrijetlo, glavna okupacija, politička orijentacija.

OROP regije razvijene su na temelju nodalnog principa (srce s područjem privlačnosti ili regional funkcijom), na temelju tokova ljudi koji putuju na posao. Prihvaćena su određena kršenja načela čvorova kako bi regije slijedile pokrajinske granice. Nakon reorganizacije općina izvan granica COROP-a, raspodjela je prilagođena (izvor: Nizozemski nacionalni statistički ured). Unutar regija COROP-a osigurali smo dobru raspodjelu među dobnim skupinama, sa sljedećom raščlambom: 18 – 34 godine, 35 – 54 godine, 55 – 75 godina i više od 75 godina.

Naposljetku, osigurali smo reprezentativnu raspodjelu obrazovnih razina. U uzorku raspodjela ispitanika odgovara raspodjeli najviše razine obrazovanja na nacionalnoj razini, a to je kako slijedi:

Najviša razina obrazovanja

Niska razina: osnovnoškolsko obrazovanje, pripremno strukovno obrazovanje, 1. do 3. godina višeg općeg srednjoškolskog obrazovanja/predsveučilišnog obrazovanja, 1. razina srednjoškolskog strukovnog obrazovanja	32,1 %
Intermedijar: srednjoškolsko opće više srednjoškolsko obrazovanje/predsveučilišno obrazovanje, srednjoškolsko strukovno obrazovanje razine od 2 do 4	44,6 %
Visoka razina: visoko strukovno obrazovanje ili sveučilišno obrazovanje	22,9 %
Nepoznato	0,4 %

Stopa odgovora

U panel-istraživanju je sudjelovalo ukupno 4.086 osoba. Stoga je ispunjen cilj od 3600 potpuno ispunjenih upitnika.

Odgovori COROP regija i dobnih skupina	18 do 34 godine	35 do 54 godine	55 do 75 godina	starije od 75 godina
sjeverno od Drenthea	11	14	17	5
Jugoistočno od Drenthea	10	12	14	4
Jugozapadno od Drenthea	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Sjeverni Friesland	20	22	25	8
Jugoistočna Friesland	12	13	14	3
Jugozapadni Friesland	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
South West Gelderland	16	18	20	5
Grand Delfzijl	2	4	5	1
Istočni Groningen	7	10	12	3
Ostatak Groningena	36	26	28	8

Središnji Limburg	13	17	21	7
Sjeverni Limburg	17	20	23	7
Južnog Limburga	38	40	52	17
Sjeverni Brabant centar	34	35	35	11
Sjeveroistočni Brabant	41	43	51	14
Zapadni Sjeverni Brabant	40	47	49	15
Jugoistočno od sjevernog Brabanta	55	56	58	18
aglomeracija Haarlem	13	18	18	7
Alkmaar i okolica	14	19	19	6
šireg Amsterdama	116	104	88	23
Gooi i Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
North Holland Point	22	27	30	9
regija Zaan	11	13	12	3
Sjeverni Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Jugozapadni Overijssel	10	11	12	3
Utrechtu	96	100	89	27
Ostatak Zeelanda	16	21	23	8
Zeeland Flandrija	6	8	9	3
Aglomeracija Leiden i regija žarulja	30	31	31	10
Kategorija: Haaške aglomeracije	63	70	57	18
Delft i Westland	19	15	15	4
Grand Rijnmond	103	107	99	31

Istočno od Južne Nizozemske	22	24	25	8
Jugoistočno od Južne Nizozemske	24	26	26	9

Odgovori prema razini obrazovanja

Niska razina	1382	34 %
Intermedijar	1747	43 %
Visoka	915	22 %
Nepoznato	42	1 %

Pouzdanost i reprezentativnost

Broj ispitanika od 4 086 omogućuje zapažanja za cijelu populaciju s razinom zajedničkog povjerenja od 95 % i marginom pogreške od 1,53 %. Razina pouzdanosti i dopušteno odstupanje rezultata određuju se veličinom uzorka. Što je uzorak veći, to su rezultati pouzdaniji i točniji te se mogu ekstrapolirati na cijelu populaciju.

Razina pouzdanosti definira se kao 1 (100%) minus razina značajnosti. Uobičajeno je oslanjati se na razinu značajnosti od 5 %. To se naziva 95-postotnom razinom pouzdanosti. Drugim riječima, ako bi se istraživanje ponovilo na isti način i pod istim uvjetima, rezultati bi bili jednaki u 95 % slučajeva.

Točnost (izražena kao granica pogreške) označava raspon vrijednosti unutar kojih se nalazi stvarna vrijednost u populaciji. Drugim riječima: Koja bi bila najveća razlika između rezultata štula i rezultata koji bi se dobili od cijele populacije? Dopuštena pogreška od 1,53 % znači da stvarna vrijednost unutar ukupne populacije može biti najviše 1,53 % više ili niža od vrijednosti uzorka. Na primjer, ako istraživanje na uzorku pojedinačno pokaže da 50 % ispitanika određenu temu smatra važnom, stvarni postotak je 1,53 % veći ili niži od 50 % postotka, tj. između 48,47 i 51,53 %. Dopuštena pogreška do 5 % uobičajena je i općenito prihvaćena u kvantitativnim (statističkim) studijama.

Osim pouzdanosti, važna je i reprezentativnost uzorka. Budući da su pozivi na sudjelovanje poslani u serijama i stratificiranom obliku, rezultati su reprezentativni s obzirom na karakteristike regije COROP i dobne skupine po regiji COROP. Odgovori su reprezentativni i sa stajališta stečenog obrazovanja u odnosu na najvišu razinu obrazovanja postignutu na nacionalnoj razini.

Ostale opće značajke

Sudionicima panela postavljeno je nekoliko dodatnih kontekstualnih pitanja. To uključuje spol, pozicioniranje prema EU-u, podrijetlo, glavnu okupaciju i političku stranku za koju bi osoba glasovala u slučaju izbora.

49 % ispitanika su muškarci, 50 % su žene, a 1 % ne želi odgovoriti na to pitanje.

51 % ispitanika smatra da je dobro što je Nizozemska članica EU-a, 13 % smatra da je to loša stvar, a 36 % je neutralno ili nema mišljenje.

95 % ispitanika rođeno je u Nizozemskoj. 89 % ispitanika izjavilo je da su oba roditelja rođena u Nizozemskoj. 5 % njih rođeno je od dva roditelja koji su i sami rođeni u inozemstvu.

Trenutačna politička orijentacija ispitanika

Stranka	%
VVD (Narodna stranka za slobodu i demokraciju)	14 %
PVV (slobodna stranka)	13 %
SP (Socijalistička stranka)	8 %
D66 (Demokrati 66.)	6 %
CDA (kršćanski demokratski apel)	6 %
PvdA (Radna stranka)	6 %
Partij voor de Dieren (Stranka za životinje)	4 %
GroenLinks (Zelena ljevica)	4 %
ChristenUnie (Kršćanska unija)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (pokret poljoprivrednika i građana)	2 %
Forum voor Democratie (Forum za demokraciju)	2 %
Pakt o stabilnosti i rastu (reformirana politička stranka)	2 %
Volt	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Ostalo	2 %
Bijelo glasovanje	3 %
Više volim da ne odgovaram	13 %
Ne glasam	5 %

Koja je vaša sadašnja glavna djelatnost?

Zanimanje	%
Učenik/učenik	6 %
Zaposlenik na nepuno radno vrijeme	16 %
Zaposlenik s punim radnim vremenom	31 %
Neovisni izvođač	3 %
Homemaker	5 %
Tražitelj zaposlenja	2 %
Volontiranje	2 %
Nesposoban za rad	6 %
U mirovini	27 %
Ostalo	1 %
Više volim da ne odgovaram	1 %

Upitnik

Upitnik i ovo izvješće pripremila je neovisna vanjska organizacija na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova. Upitnik ima modularnu strukturu i uključuje sljedeće blokove pitanja, u skladu s temama utvrđenima za Konferenciju o budućnosti Europe:

- Važne teme i uloga Europe
- Klimatske promjene i okoliš
- Zdravlje
- Gospodarstvo i zapošljavanje
- Uloga Europske unije u svijetu
- Sigurnost i vladavina prava
- Virtualni svijet
- Europska demokracija
- Migracije i izbjeglice
- Obrazovanje / kultura / mladi / sport

Tijekom izrade upitnika velika pozornost posvećena je kvaliteti, pouzdanosti i valjanosti pitanja. Stoga je zatražena neutralna i nedirektivna formulacija pitanja, potvrda i odgovora te je provjereno da su pitanja formulirana razumljivim jezikom (razina B1).

Upitnik je podvrgnut ispitivanju kvalitete putem razgovora licem u lice s partičnim testovima ispitanika koji pripadaju ciljnoj skupini. To nam je omogućilo da proučimo kako različite vrste ispitanika razumiju pitanja. Ako se čini da pitanje predstavlja kognitivno opterećenje preveliko (previše složeno), prilagođeno je.

Analitičke metode

U ovom istraživanju korištene su dvije metode analize:

Univarijatne analize

Opisna statistika koristi se za opisivanje varijabli ankete. U ovom istraživanju koriste se frekvencije i prosjeci.

Bivarijatne analize

Bivarijatnim analizama ispituje se odnos između dviju varijabli, tj. odnos između uvoza različitih tema i pitanja treba li EU intervenirati u tom području i opće dobne karakteristike. Provedeno je ispitivanje kako bi se utvrdilo pridaju li različite dobne skupine različitu važnost određenoj temi i razlikuju li se mišljenja u mjeri u kojoj se radi o temama u koje EU treba intervenirati.

Objava informacija i potpunost

Ovo izvješće sadržava rezultate svih pitanja koja su postavili ispitanici u istražnom povjerenstvu. Ispitaniku je za neka pitanja dana prilika da dostavi „otvorene” odgovore (tj. odgovore koji nisu unaprijed određeni). Otvoreni odgovori zatim su kategorizirani i uključeni u publikaciju. Ideje koje su ispitanici podijelili u besplatnim komentarima upotrebljavaju se za doprinos raznim tematskim dijalozima organiziranim nakon dijaloga s građanima pod nazivom „Vizija Europe”.

2. Tematski detaljni internetski dijalozi

Teme usredištu konferencije obudućnosti Europe produbljene su u osam tematskih dijaloga na internetu. Svrha tih dijaloga bila je otkriti *razloge za izražena* mišljenja, kao i motive i osjećaje koji stoje iza njih. Koje su percipirane zabrinutosti i mogućnosti? Rasprave su također omogućile sudionicima da daju prijedloge i ideje o tim temama, kao i da postave pitanja koja nisu dio konferencije, ali su im ipak važna.

Tematski dijalozi održani su 12. i 14. listopada te 9. i 11. studenoga. U listopadu su organizirana četiri tematska dijaloga na internetu na temu „Gospodarstvo” i „Demokracija”.

U studenom su organizirana četiri tematska dijaloga na internetu o klimi i EU-u u Mondeu. U prosjeku je na svakoj raspravi sudjelovalo 29 osoba (ukupno 231). Sudionici su zaposleni među članovima panela (vidjeti točku 1.) i putem društvenih medija.

3. Dijalozi s posebnim skupinama

On od nekih skupina Nizozemaca zna da su manje navikli sudjelovati u anketama i (internetskim) panelima. Kako bi se dobila reprezentativna slika „glasa Nizozemske“, bilo je važno da ti građani mogu izraziti svoje ideje i mišljenja. Zato smo organizirali i niz dijaloga na licu mjesta za istraživanje o viziji Europe. Mišljenja i ideje koje smo prikupili upotrijebljeni su kao osnova (među ostalim) za formuliranje preporuka.

Ciljne skupine

Ciljne skupine do kojih je teško doprijeti ne mogu se nedvosmisleno definirati. Studije i iskustva omogućuju nam da znamo da su Nizozemci **nezapadnog podrijetla** mnogo manje uključeni u ankete i rasprave. Budući da je riječ o velikoj skupini (14 % skupine Neerlandais¹), odabrani su za sudjelovanje u dijalogu o viziji Europe. Isto je rasuđivanje primijenjeno i na niskoobrazovane **osobe**. To je također velika skupina (2,5 milijuna nizozemskih stanovnika), koja se djelomično preklapa sa skupinom migranata (39 %). Naposljetku, održan je dijalog sa skupinom ljudi koji se često ne nalaze u anketama i raspravama, **koji kritiziraju Europu, ali za koje ona ima važnu profesionalnu ulogu**. Odabrani su poduzetnici u poljoprivrednom sektoru.

Navedenim skupinama pristupilo se putem organizacija čiji su članovi, kao što su organizacije migranata, udruge za zagovaranje interprofesionalnih organizacija. Budući da smo ograničili broj dijaloga na osam, nismo mogli biti potpuno "iscrpnji". To čini izbor sudionika pomalo arbitrarnim. Kako bismo napravili ovaj izbor, također smo uzeli u obzir entuzijazam za sudjelovanje i pomogli mobilizirati njihovu bazu, kao i praktična pitanja kao što su dostupnost na temelju datuma i lokacije.

Održani su dijalozi na licu mjesta s članovima sljedećih organizacija:

- Zaklada Hakder, zajednica Alevi, Schiedam
- Zaklada Asha, hinduistička zajednica, Utrecht (dvije rasprave)
- Piëzo, organizacija civilnog društva, Zoetermeer
- Taal doet Meer, organizacija za niskoobrazovane osobe, Utrecht
- BoerenNatuur, udruga poljoprivrednih grupa
- Marokkanen Dialoog Overvecht, marokanska zajednica, Utrecht
- Žene za slobodu, organizacija za zagovaranje žena migrantskog podrijetla, Haag

Na tim sastancima za raspravu sudjelovalo je ukupno 110 osoba.

4. Dijalozi s mladima

Mladi su prioritetna ciljna skupina Konferencije o budućnosti Europe. Kako bi se potaknulo njihovo sudjelovanje u dijalogu s građanima pod nazivom „Vizija Europe“ i kako bi se saslušala mišljenja i ideje te skupine, organizirano je šest fizičkih sastanaka za raspravu posebno za mlade.

Sastanci su održani u sljedećim institucijama:

- Udruga studenata povijesti, Sveučilište u Leidenu
- Visoka škola Dr. Knippenberg, srednjoškolsko obrazovanje, Helmond

- Coalitie-Y, Platforma za mlade Gospodarskog i socijalnog vijeća
- Visoka škola Graafschap, strukovno srednjoškolsko obrazovanje, Doetinchem
- CSG Jan Arentsz, srednjoškolsko obrazovanje usmjereno na tehnološke predmete, Alkmaar
- Nacionalno vijeće mladih (sastanak je održan izvan terena)

Na sastancima za raspravu sudjelovalo je ukupno 110 mladih.

Upotrijebljene tehnike održavanja

Internetski tematski dijalozi, dijalozi s određenim skupinama i dijalozi s mladima vođenisu tzv. metodom "sokratskog" intervjua. Ova metoda se koristi već dugi niz godina na Dan dijaloga, gdje ljudi iz cijele Nizozemske komuniciraju o pitanjima koja ih se tiču. U metodi sokratskog održavanja moderator uzima u obzir sljedeća načela:

- Neka drugi ispriča svoju priču
- Ne odgovarajte odmah drugom pričom
- Ponašajte se s poštovanjem
- Govoreći s vaše točke gledišta ("Pronalazim" umjesto "kažu")
- Zatražite dodatna objašnjenja ako su izražena stajališta ograničena na općenitosti
- Izbjegavajte prosudbe i analizirajte ih
- Dajte trenutke tišine ako ljudi trebaju razmišljati na trenutak

Tijekom dijaloga koristi se sljedeći ritam: divergencija – konvergencija – divergencija. Načelo je da prvo morate razlikovati (izraziti individualne osjećaje i mišljenja izravno), prije nego što možete konvergirati (razgovor o mogućim tragovima), a zatim se konačno ponovno razlikovati (na primjer, prikupiti pojedinačne preporuke). Iskustvo i teorija pokazuju da ovaj ritam jamči optimalan tijek dijaloga.

Sve dijaloge vodili su profesionalni posrednici.

5. Internetska javna anketa: Upitnik i "Swipen naar de toekomst" (Swiper the future)

Anketni upitnik bio je otvoren i za sve Nizozemce, uključujući one koji žive u inozemstvu. Taj je upitnik bio dostupan od¹ rujna 2021. do 14. studenoga 2021. Osim toga, tijekom istog razdoblja, svaka nizozemska osoba mogla je sudjelovati u akciji "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future), internetskom alatu s 20 afirmacija.

Odgovori i korištenje

Upitnik je ispunilo ukupno 1.967 sudionika, a alat zaskeniranje zaslona dovršilo je 6.968. Upitnik i alat za skeniranje zaslona bili su dostupni svima: nisu postojali odgovarajući uvjetilikriteriji odabira za sudjelovanje. U upitniku je bilo moguće postaviti pitanja (nije bilo obveznih pitanja) kako bi se povećala stopa odgovora. Sudionici su odabrali "Radije ne odgovaram" mnogo češće nego u reprezentativnoj panel anketi.

Opće značajke sudionika u otvorenom upitniku i alat za skeniranje zaslona uvećini se aspekata razlikuju od značajki sudionika u reprezentativnom panelu. Za razliku od panel ankete, rezultati otvorenog upitnika i alata za skeniranje zaslona nisu reprezentativni. Rezultati otvorene internetske ankete upotrijebljenisu za dovršetak panel ankete. Oni daju pregled osjećaja i ideja koji kruže u Nizozemskoj. Prijedlozi za poboljšanje navedeni u poljima za unos upotrijebljeni su u odjeljku „Rasprave i ideje na internetu i na licu mjesta”. Alat za skeniranje zaslona korišten je za bolje razumijevanje određenih osjećaja koji kruže u Nizozemskoj. Ti su rezultati uzeti u obzir pri izradi preporuka. Zbog zahtjeva reprezentativnosti rezultati internetske ankete u ovom su izvješću u ograničenoj mjeri uzeti u obzir.

Ovo izvješće objavljuje Ministarstvo vanjskih poslova. www.kijkopeuropa.nl

III – Upućivanja na rezultate nacionalnih događanja

- [Belgija](#)
- [Bugarska](#)
- [Češka Republika](#)
- [Danska](#)
- [ULlemagne](#)
- [Estonija](#)
- [Irska](#)
- [Grčka](#)
- [Španjolska](#)
- [Francuska](#)
- [Hrvatska](#)
- [Italija](#)
- [Cipar](#)
- [Latvija](#)
- [Litva](#)
- [Luksemburg](#)
- [Mađarska](#)
- [Malta](#)
- [Nizozemska](#)
- [Austrija](#)
- [Poljska](#)
- [Portugal](#)
- [Rumunjska](#)
- [Slovenija](#)
- [Slovačka](#)
- [Finska](#)
- [Švedska](#)

IV – Upućivanje na izvješće o višjejezičnoj digitalnoj platformi

[VišjejezičnadigitalnplatformaKonferencije o budućnosti Europe – izvješće izveljače 2022.](#)

V. – Supredsjedatelji Konferencije o budućnosti Europe i članovi Zajedničkog tajništva

Europski parlament	Vijeće EU-a	Europska komisija
Supredsjedatelji Konferencije o budućnosti Europe		
VERHOFSTADT Guy	BEAUNE Clément (siječanj – lipanj 2022.)	ŠUICA Dubravka
	DOVŽAN Gašper (srpanj – prosinac 2021.)	
	ZACARIAS Ana Paula (ožujak – lipanj 2021.)	
Članovi Zajedničkog tajništva		
MCLAUGHLIN Guillaume (suglava)	ARPIO Marta (suglava)	SCICLUNA Colin (suglava)
CORBETT Richard	ELBELTAGY Dalia	BUSIA Clay
EVSTATIEVA-HORE Vesela	JAANSALU Liis	GRASSI Mattia
HOFKAMP Jelmer	RHLALOU Rebecca	GYORFI Izabella
PIEROT Rémi	RICEPUTI Matteo	HOEKE Susanne
PIORUN Magdalena	STOYANOV Miroslav	NOWACZEK Krzysztof
RECHARD Danièle	VAN LAMSWEERDE Marie-Charlotte	PALOTAI Viktorija
RUHRMANN Katrin (bivši supredsjednik)		RICARD-NIHOUL Gaëtane
POPTCHEVA Eva-Maria (bivši član)		BEREMLIYSKY Anguel (bivši član)

ISBN 978-92-824-8655-9 doi:10.2860/25889 QC-05-22-131-EN-N Print ISBN 978-92-824-8729-7 doi:10.2860/533066 QC-05-22-131-EN-C

© Europska unija, 2022. Odobrena ponovna uporaba, srednjoročna izvorna izjava.